

Mercator
Akcija
 velja od 25.1. do 8.2.2001
za 40 izdelkov
 Akcija velja v vseh prodajalnah z živili v Mercatorju!

DOLENJSKI LIST

Št. 5 (2684), leto LII • Novo mesto, četrtek, 1. februarja 2001 • Cena: 240 tolarjev

ZIMA NA OBROKE - Letošnja zima je nekakšna čudna vremenska mešanica jeseni in pomladi. S starčevsko muhavostjo nam le tu in tam ali dva natrosi nekaj snežink, toliko pač, da "starka zima" upraviči svoj pridevek "bela" in da ne pozabimo, kaj je sneg. Napovedi vremenarjev o sneženju po vsej Sloveniji v začetku tega tedna so se uresničile le za južni del domovine. Dolenjci in Belokranjci so se tako v torek, 30. januarja, zjutraj prebudili v pravo zimsko razpoloženje. A so pleteče snežinke stale bolj rahlo snežno odejo, voznikom in cestarjem v zadovoljstvo, otrokom in ljubiteljem zimskega veselja pa v ponovno razočaranje. Na sliki: torkovo zimsko jutro na Glavnem trgu v Novem mestu. (Foto: M. Markelj)

Sindikati za pravice obrtnih delavcev

V dolensko-belokranjskem območnem sindikatu obrtnih delavcev v okviru ZSSS desetina delavcev, zaposlenih v obrti - Veliko krivic in kršitev - Socialni partnerji

NOVO MESTO - Lani spomladi so v Območni organizaciji Zveze svobodnih sindikatov za Dolenjsko in Belo krajino ustanovili sindikat obrtnih delavcev. Od kakih 4.700 delavcev, zaposlenih pri obrtnikih na Dolenjskem in v Beli krajini, jih je danes okoli 10 odst. članov tega sindikata, kar v dolensko-belokranjski ZSSS ocenjujejo kot uspeh, saj je to v povprečju več kot v Sloveniji nasploh. Velika večina članov tega novega sindikata je iz območja Novega mesta, kjer je obrtna dejavnost tudi najbolj razvita in kjer je v njej zaposlenih daleč največ ljudi.

Pred dnevi je območna organizacija ZSSS sklicala prvi razgovor med predstavniki združenih delodajalcev, območnih obrtnih zbornic in sindikata obrtnih delavcev. "Nam gre za to, da vzpostavimo dogovor med socialnimi partnerji in s tem za izboljšanje odnosov med delodajalci, v tem primeru obrtniki in zaposlenimi v obrti. Osnova za to je kolektivna pogodba med sindikatom obrtnih delavcev Slovenije in Obrtno zbornico," pravi sekretar Območne organizacije ZSSS za Dolenjsko in Belo krajino Jože Miklič.

A pot od tega ni ne gladka ne ravna. Žalostne in boleče izkušnje namreč kažejo, da razvoju obrti (v nemalo primerih pa tudi podjetništvu) ni sledil tudi "kvalitetni razvoj in napredek medsebojnih odnosov med udeleženci proizvodnega procesa, še posebej ne pri

novodobnih podjetnikih, ki ne spoštujejo določil kolektivne pogodbe in zakona o delovnih razmerjih". To, po domače povedano, pomeni, da se predvsem "novokomponirani" obrtniki in podjetniki poživljajo na že tako slabo in nedorečeno zakonodajo, na red, pravila, predvsem pa na osnovno moralo, ki ureja medčloveške odnose. Pri tem se stari obrtniki, tisti izpred leta 1990, očitno ločijo od novodobnih. Prvi imajo znanje in izkušnje z vodenjem obrti in poslovalnic, drugim pa je v prvi vrsti mar le čim večji in čim hitrejši zaslužek. To pa hočejo največkrat doseči z brezstrannim izkoriščanjem svojih zaposlenih.

To je možno tudi zato, ker so zaposleni v obrti neuki, neizobraženi, ne poznajo svojih pravic pa tudi ne obveznosti. "Branijo" se s slabo delovno disciplino, neodgo-

vornostjo, z izkoriščanjem bolniškega staleža. Ob vsem tem je seveda težko govoriti o pripadnosti obrtni delavnici oz. podjetju, kar je v končni posledici najslabše prav za lastnike le-teh. To pa spet povzroča spore in spopade med delavci in delodajalci. Začaran krog!

Najpogostejše kršitve so nepravčasno izplačilo plač, minimalno izplačilo preko obračunskega lista, ostalo "na roko", zaradi česar so delavci prikrajšani pri pokojnini, dopustu, nadomestilu za bolniško itd., neizplačevanje nadurnega dela, regressa za dopust, jubilejnih nagrad, prevoza na delo, prehrane, odpravnin. Tu so še delo na črno, delo brez pogodbe o zaposlitvi, kršenje pravic do dopusta in ovrnanje pri včlanjevanju v sindikat.

Da bi izboljšali odnose, si bodo socialni partnerji prizadevali za dosledno izvajanje kolektivne pogodbe, javnost pa seznanjali z grobimi kršitvami pogodbe. Za sedaj sindikat ne bo uporabljal radikalnih sredstev pri delodajalcih, ki bodo pripravljene sodelovati pri odpravljanju nepravilnosti in ne bodo ovrnali zaposlenih pri včlanjevanju v sindikat.

A. BARTELJ

DAEWOO **Avto-hit**
 Podbovčeva 6a, Novo mesto
 tel.: 07/33 76 490

Anketa o Dolenjskem listu

V tokratni številki Dolenjskega lista boste na 12 strani lahko našli anketo pod naslovom "Za časnik po vaši meri", s pomočjo katere želimo od vas, dragi naši bralci, dobiti vašo sliko o Dolenjskem listu. Ker nam bodo odgovori v pomoč pri uvajanju sprememb in bogatjenju časopisa, vas prosimo, da nanjo odgovorite.

VREME
 Ob koncu tedna bo suho in postopno topleje.

Azilanti tudi v Črnomlju

V nastanitveni center v Črnomlju, v katerem prebivajo begunci iz Bosne, pred dnevi začasno pripeljali okrog 70 prosilcev za azil

ČRNOMELJ - Črnomaljški so bili konec preteklega tedna nemalo presenečeni, ko so na mestnih ulicah srečevali ljudi precej temne polti ali celo črne. Ker je bilo prav takrat precej vroče glede preselitve azilantov in drugih pribežnikov iz Ljubljane v prekmurske Vidonce, so takoj posumili, da so jih nekaj dobili tudi v nastanitveni center na Majerju.

Njihove slutje so se izkazale za resnične. Kot je v ponedeljek zjutraj pojasnil Žarko Bogunovič, v. d. direktorja Urada vlade za priseljevanje in begunce, gre za okrog 70 prosilcev za azil, ki zagotovo prihajajo iz Siere Leoneja, Irana, Iraka in Turčije, morda pa še iz katere druge države. "Z ministrstva za notranje zadeve so nas zaprosili, da jim pomagamo rešiti problem z azilanti, dokler ne bo urejen azilni dom, saj jih niso imeli kam dati in so bili tako rekoč na cesti. Nisem bil navdušen, a nisem imel druge izbire, sicer pa imam pisno zagotovilo, da bodo v Črnomlju ostali največ teden dni," je povedal Bogunovič. Vprašali smo ga, če so o nameri, da bodo azilante preselili v Črnomelj, pa četudi začasno, koga vprašali ali obvestili, saj je bilo pred slabima dvema letoma, ko so prišli na Majer Albanci s Kosova obljubljeno, da se kaj podobnega ne bo več zgodilo brez privolitve lokalne skupnosti. Bogunovič je bil začuden, zakaj bi morali koga spraševati, češ da gre za začasno nastanitev, nastanitveni center pa je v državni lasti. Ker pa gre za prosilce za azil, jim tudi gibanja ne smejo omejevat. Vendar je zagotovil, da se je poskušal pogovoriti z županom Andrejem Fabjanom, a ker ga ni dobil (!), mu je v ponedeljek zjutraj po faksu poslal pismo.

M. BEZEK-JAKŠE

tem, da je v bližini nastanitvenega centra stanovanjsko naselje, ki je del mestnega jedra. Prosilce za azil so nastanili v stavbi ob vhodu v poslovno cono Majer, v kateri je 26 podjetij ali samostojnih podjetnikov, ki zaposlujejo okrog 220 ljudi. Le nekaj metrov od nastanitvenega centra ima črnomaljski vrtec v najemu prostore, v katerih ima dva jaslična oddelka ter oddelke otrok, starih od tri do pet let. V bližini je tudi Varstveno-delovni center, v katerem dela 21 odraslih motenih oseb, od tega 9 deklet. "Tako vrtecemskim otrokom kot varovancem VDC smo dolžni zagotoviti posebno varstvo, saj gre za ljudi, ki se sami v primeru "nevarnosti", kakršna je žal tudi ta, ne morejo braniti. Se posebej smo bili pozorni na to, da prosilci za azil niso opravili sanitarno-zdravstvenega pregleda," je med drugim zapisal Fabjan v pričakovanju, da bodo problem nastanitve azilantov rešili še v tem tednu, saj je nastanitveni center na Majerju zanje povsem neustrezen.

M. BEZEK-JAKŠE

Obvestilo

Naročnike in bralce obveščamo, da bo zaradi kulturnega praznika, ki ga bomo praznovali prihodnji četrtek, naslednji Dolenjski list izšel v petek, 9. februarja.

Kdaj bo zaživela pokrajina?

Svet pokrajine Posavje v ustanavljanju - Prepri okrog savskih elektrarn - Krški župan Franci Bogovič novi predsednik sveta

SEVNICA - Toliko opevana in zelena posavska enotnost je na zadnji seji Sveta pokrajine Posavje v ustanavljanju pretekli torek spet padla na izpitu, ko so se soočila mnenja in stališča članov glede izgradnje hidroelektrane na spodnji Savi. Jasno se le, da bi se moral zgoditi čudež, da bi letos vendarle pričeli z gradnjo HE Boštanj, saj je njen investicijski program finančno ministrstvo ocenilo negativno. Dobro bi bilo, če posavski politiki ne bi znova odkrivali Amerike in bi obrisali prah vsaj z dokumentov, ki so bili že v preteklosti izdelani za ta "projekt in naložbo stoletja v Posavju", da bi proučili, kaj je še uporabnega.

Posavje bi po mnenju nekaterih moralo biti bolj enotnejše in odločnejše tudi, kar zadeva ustanavljanje pokrajine, da ne bi izgubili regije že zaradi premajhnega števila prebivalstva. Posavci se ozirajo in že dogovarjajo z nekaterimi sosednjimi občinami za morebitno povezavo v pokrajino Posavje, toda tudi po najboljšem scenariju ne zmorejo doseči spodnje meje števila prebivalstva - 100.000. In če bo krovnii zakon o pokrajinah, na

Berite danes

stran 2:

• **Nadvoz v Trebnjem državna sramota**

stran 3:

• **Bruničani - žrtve vojnega nasilja**

stran 9:

• **Biomasa - vir energije za Dolenjsko**

stran 11:

• **"Rajko je policiji verjel, da ga bo zaščitila"**

stran 18:

• **V gozdu ukrepaš samo s sekiro**

Policista zlorabila uradni položaj?

NOVO MESTO - Po daljšem spremljanju dela dveh policistov PU Novo mesto so ugotovili, da obstaja utemeljen sum, da sta E. K. in S. Z. pri opravljanju nalog nadzora cestnega prometa storila kaznivo dejanje in hujsko kršitev delovne discipline. Zoper njiju je vložena kazenska ovadba zaradi zlorabe uradnega položaja ali uradnih pravic in ponareditve ali uničenja uradne listine ter uveden disciplinski postopek. Začasno sta odstranjena z dela.

katerega še čakajo, da bo lahko šel skozi proceduro v državnem zboru, kot drugi tudi predlog zakona o pokrajini Posavje, ki sta ga pripravila poslanca Jože Avšič in Brane Janc, zacementiral spodnjo

• **Dosedanji predsednik sveta pokrajine Posavje v ustanavljanju Kristijan Janc je za eno leto predal funkcijo predsednika sveta krškemu županu Franciju Bogoviču.**

mejo ob omenjeni številki, Posavju ne bo pomagala niti nekakšna ad hoc ustanovljena (po)krajina!

P. PERC

K prehladu nagnjena kultura

Govorjenje in pisanje o kulturi ob slovenskem kulturnem prazniku je sila raznoliko in razvejeno, a vendar v razmišljenih, ki so ta čas za uvodniške stolpce skoraj obvezna, redno naletijo na stalnico, katere svetloba na poseben način izrisuje položaj kulture pri nas. Tovrstno pisanje namreč rado zrkne v jamranje in žalostinke. Zakaj? Je mar žalobni prizvok v skladu z nekaterimi potezami v slovenskem narodnem značaju in z mitško podobo zaničevanega, nepriznanega slovenskega kulturnega ustvarjalca ter tako edini pravi ton za praznično pisanje ali pa je morda res odsev stanja, v katerem se nenehoma nahaja kultura ter zatorej ni mogoče pred njim zatiskati oči niti takrat, ko kultura praznuje in bi bilo nedvomno veliko primerneje zapisati nekaj slavospevnih besed? S slovensko kulturo je vsekakor izredno tesno povezan občutek zapostavljenosti in ogroženosti, pa naj ustreza dejanskemu stanju ali ne. Kot pes čuvaj je ves čas na preži prav zato, ker se iz mnogih izkušenj, prejšnjih in zdajšnjih, ve, da so kulturi dobri časi muhasto odmerjeni, da so negotovi in da ob prvi prepisni sapici v proračunskih ali kakšnih drugih možničkih prav kultura prva stakne prehlad. Lahko še tako svečano ugotovljamo in obračamo na vse možne načine temeljno in prastaro resnico, da človek ne živi samo od kruha, na tehnični praktičnega ravnanja bo sledilca s kulturo vedno zletela navzgor, pa naj na drugo položimo še tako banalno in za polno človekovo bivanje še tako nepomembno stvarčico.

MILAN MARKELJ

Košarka **Suproliga**
KRKA TELEKOM : PARTIZAN (Beograd)
 Novo mesto, ŠD Leona Štuklja, četrtek, 1.2.2001, ob 20.30.
 Pokrovitelj srečanja: FOTO ASJA
 Žrebanje vstopnic: Mobikvakač

kobra debitel
 07/ 30 81 118 041 600 700
 ŠMARJE 13a, ŠENTJERNEJ, e-pošta: info@kobra.si

DOLENJSKI LIST
 vaš četrtekov prijatelj

ISSN 0416-2242
 9 770416 224000

Si kdaj kupite sliko?

Ob kulturnem prazniku lahko državljan gleda tudi umetniške slike na kateri od razstav. Osebnostni užitek pri tem je jedro vsega, dodatek k temu je, da državljan z osebno navzočnostjo na razstavi dviguje skupni odstotek obiskanosti kulturnega dogodka. Nakup slike pomeni osebni korak globlje v kulturo, če človeka pri nakupu ne omejuje višina in barvni ton stene v dnevnici sobi ter postavitev in oblika knjižne police. Vselej obstaja možnost, da se za nakup umetniške slike, če ostanemo pri tem kulturno in gospodarsko obarvanem dejanju, človek res odloči zaradi lepote in užitka. Obstaja tudi možnost, da si slike sploh ne moremo kupiti. Recimo, da je bil Marx prvi, ki je opozarjal na usodno povezanost hrane in duhovnosti, tj. tudi umetnosti, ko je rekel, da mora človek najprej jesti, šele potem lahko filozofira. V času, ki ga živimo, Slovencu občasno kruli po želodcu in ne razmišlja o umetnosti niti o kulturnem prazniku, zato tudi ne kupuje umetniških slik. Ali se uvrščate med tiste, ki kupujejo umetniške slike in po tem blagu in blagru posežete zaradi sle po umetnosti? Kaj bi sicer radi počeli ob slovenskem kulturnem prazniku? Bi se spri s sosedom, ki bi vam rekel, da niste nič bolj kulturni, če ste videli Rembrandta in imate doma Kobilco? Slikam namenjam tudi tokratno anketo.

JOŽE KOVAČIČ, pravnik na GG Novo mesto: "Občasno si ogledam likovno razstavo, teh je v Novem mestu kar precej, nad tem se res ne more nihče pritoževati. Tudi kakšno umetniško sliko ali grafiko kupim, nazadnje sem to storil konec lanskega leta. Mislim, da bi ljudje bolj sageli po umetniških likovnih izdelkih, a so cene za naše razmere previsoke."

ANTON KRAŠOVEC, vodja občne uprave na Upravni enoti Metlika: "Hodim na razstave umetniških del, a ne zato, da bi kaj kupil, temveč jih obiskujem kot kulturne prireditve. V stanovanju imam umetniške slike, ki so v glavnem podarjene. Nekaj so mi jih podarili tudi prijatelji, ki so slikarji. Menim pa, da so za povprečen slovenski žep umetniška dela v glavnem predraga."

JOŽE ŽAGAR, samostojni podjetnik iz Črnomlja: "V stanovanju imam nekaj umetniških del. V glavnem jih izbere žena, ki se na to bolje spozna, kupiva pa jih skupaj. Raje imam en original kot na kupe reprodukcij. Odločamo se predvsem za nakup del mlajših umetnikov. S tem jim pomagamo pri nadaljnjem ustvarjanju. Njihova dela so praviloma tudi cenejša, čeprav imajo umetniško vrednost."

SUZANA VOLČANSEK, profesorica, iz Brežic: "Želim si imeti umetniške slike, vendar jih še nisem kupila. Vse tiste, ki bi jih rada imela, so predrage za moje finančne zmožnosti. Upam, da si bom lahko privoščila sliko vsaj takrat, ko se bom vselila v novo stanovanje. Imam rada olja in tudi grafike."

MARTIN PRIMC iz Ivanjš (pri Kostanjevici na Krki): "Umetniške slike so mi všeč, no, tiste, ki kaj povedo. Za nekoga pove slika to, za drugega drugo. Meni so všeč slike pokrajin, planin, obzorij, kozolca na livadi, to. Te mi bolj ugajajo kot na primer barvne ploskve. Občasno obiščem razstave. Če grem na razstavo, grem v Galerijo Božidar Jakac v Kostanjevici."

NATAŠA JANEŽIČ, Pizzerija Luigi iz Kočevja: "Zaradi pomanjkanja časa ne obiskujem javnih prireditev. Takrat ko prireditve potekajo, običajno delam. Likovna umetnost me zanima. Všeč mi je vse, kar je bolj umirjeno in ne preveč moderno. Še posebej so mi všeč razstave izdelkov domače in umetne obrti. Takšnih prireditev je dovolj, obisk pa je bolj skromen."

GAŠPER FORTUNA, študent iz Novega mesta: "Umetniških slik zase ne kupujem, kupim jo le, če jo komu podarim. Tiste, ki jih imam, pa sem dobil za darilo. Tudi v krogu svojih prijateljev opažam, da večina umetniških slik ne kupuje. Tiste, ki so kakovostne, so namreč zelo drage, cenejše pa so ponavadi preveč kičaste."

JOŽE UHAN, vodja Cestnega podjetja Novo mesto, sektorja Trebnje: "Slikarstvo me kar precej zanima, pa ne kot ustvarjalca, pač pa kot zbiralca umetniških slik. Seveda si s svojimi dohodki ne morem privoščiti zelo dragih slik, ampak kupujem le take, katerih cena se suče okrog 50 tisočakov. Nekaj umetniških slik sem že tudi podaril, saj je slika lepo darilo!"

MARJANA GULIČ, zaposlena v samopostrežni prodajalni Mercatorja Dolenjske v Selnici: "Imamo družinsko prijateljico, ki je akademska slikarka, zato nas je že dokaj navdušila za slikarstvo. Po svojih zmožnostih kupujemo tudi umetniške slike. Meni so všeč zlasti portreti in tihožitja, sama slikarska tehnika pa ni toliko pomembna."

Izšel je Pirs 2001

LJUBLJANA - Slovenska knjiga je nedavno predstavila že deveto izdajo Pirs. Poslovni informator Republike Slovenije, ki je namenjen poslovnem in drugim uporabnikom, je tudi letos izšel v treh različicah: v knjigi, na cedernem in na internetu. Glede na to, da je cederom Pirs 2000 prejel posebno priznanje za kakovost in odličnost od Evropskega združenja izdajateljev imenikov in podatkovnih baz - EADP, so ponovno pripravili kar nekaj novosti, obe elektronski različici pa poleg preverjenih podatkov vsebujejo tudi tiste iz različnih javnih baz. Pirs na internetu je še vedno brezplačen, cederom pa je izšel v rekordni nakladi 57.000 izvodov.

Temeljni kamen za gimnazijo

KOČEVJE - Na lokaciji gradbišča na Ljubljanski cesti 12 v Kočevju bodo v torek ob 10. uri položili temeljni kamen nove stavbe gimnazije. V imenu ministrstva za šolstvo, znanost in šport, ki bo v celoti financiral adaptacijo obstoječega, starejšega dela stavbe ob cesti in izgradnjo novega prizidka na mestu pred nedavnim porušenega, bo temeljni kamen položil državni sekretar za šolstvo mag. Mirko Zorman.

Občni zbor semiške SLS-SKD

SEMIČ - Občinski odbor SLS-SKD Slovenske ljudske stranke Semič vabi vse člane in simpatizerje na občni zbor stranke, ki bo v soboto, 3. februarja, ob 18. uri v tukajšnjem penzionu Smuk. Gostje občnega zbora bodo pravosodni minister Ivo Bizjak, predsednik državnega sveta Tone Hrovat, pomočnik direktorja Agencije RS za kmetijske trge in razvoj podeželja Igor Hrovatič in poslanec državne zbornice Andrej Fabjan.

MONOGRAFIJA O DVORSKI ŽELEZARNI - V Narodnem muzeju v Ljubljani so v začetku tega tedna predstavili zadnji dve številki zgodovinskega časopisa Argo in kot osrednjo publikacijo monografijo Železarna na Dvoru ob Krki 1795-1891, ki jo je na osnovi arhivskega gradiva napisal umetnostni zgodovinar Matija Žargi. V nji je temeljito obdelal nastanek, skoraj stoletno delovanje in zaprtje železarne na Dvoru, s katero so bili položeni temelji industrijskega razvoja v zgornjem toku Krke. Kot je poudaril zgodovinar dr. Stane Granda v svojem pregledu, gre za monografsko delo o zgodnji železarški industriji pri nas. Več o publikaciji prihodnjič. Na sliki: dr. Stane Granda in avtor Matija Žargi z nekaj predmeti umetniškega liva dvorske železarne. (Foto: M. Markelj)

Izdal uradno skrivnost

Pogojna kazen B. Likarju, ker je novinarju Budji leta 1998 izdal del uradnega poročila o bojih na Viču in Holmcu

LJUBLJANA - Kdo se ne spomni afere Vič - Holmec, ki je pred časom dobila pretresala domačo politično sceno? Pretekli teden je dobila sodni epilog. Na ljubljanskem okrajnem sodišču so namreč zaradi izdaje uradne tajnosti (zagrožena zaporna kazen do treh let) obsodili Boruta Likarja, nekdanjega direktorja slovenske policije in načelnika UNZ Novo mesto. Senat mu je dodelil mesec dni zapora, pogojno za tri leta, plačati pa bo moral še sto tisoč dolarjev povprečnine.

Predlog tožilstva je bil drugačen: naj sodišče Likarja obsodi na denarno kazen dveh milijonov dolarjev ter mu izreče tudi varnostni ukrep prepovedi opravljanja poklica, kar pa se ni zgodilo. Likar trenutno na ministrstvu za notranje zadeve opravlja funkcijo državnega podsekretarja v uradu generalnega direktorja policije. Sodba še ni pravomočna, obramba pa je že napovedala pritožbo.

Likar se je pred sodiščem branil očitkov, da je kot generalni direktor policije izdal uradno tajnost, ko

Nadvoz v Trebnjem državna sramota

Župan Pungartnik: "Ponižujoč odnos države in strategija izsiljevanja, s katero nam hočejo vsiliti nesprejemljivo 'dolinsko' varianto poteka avtoceste mimo Trebnjega!"

TREBNJE - V zvezi z izvedeno sanacijo železniškega nadvoza v Trebnjem je trebanjski župan Ciril Metod Pungartnik pri ministrstvu za promet ponovno ostro protestiral, čeprav so njegova protestna pisma, ki so bila naslovljena na resorno ministrstvo in ostale pristojne državne službe v lanskim poletnih mesecih, torej pred pričetkom sporne gradnje, ostala v predalih določenih državnih uradnikov.

"Zakaj občina Trebnje ni bila vključena v postopek načrtovanja nadvoza in je bil le-ta izveden popolnoma enostransko s strani Direkcije RS za ceste (DRSC)? S tem niso bili upoštevani prostorsko-urbanistični pogoji, ki se skladno s smernicami za projektiranje cestnih premostitvenih objektov morajo upoštevati pri mostovih v mestih in naseljih. Zakaj pri načrtovanju ni bila upoštevana intenzivnost in vrsta prometa v času gradnje in eksploatacije nadvoza, ki bi bila osnova za določitev števila in širin posameznih voznih pasov, hodnike za pešce in kolesarskih stez? Postavlja se vprašanje ekonomske upravičenosti izvedene sanacije nadvoza, s katero so se nenamensko in neracionalno koristila sredstva državnega proračuna! Nesmiselno bi bilo ugotovljati, da z naše strani tako sedanja kot bodoča prometna in oblikovna funkcija nadvoza čez železniško progvo v Trebnjem nedvoumno ni bila opredeljena!" je ogorčen trebanjski župan.

Ta primer rekonstrukcije predstavlja preživel pristop enostranskega in sektorskega načrtovanja državne prometne infrastrukture, ne glede na spoznanja, da je v primeru gradnje in tako temeljite rekonstrukcije, kot je bila izvedena v tem primeru, na urbanih področjih potrebno doseči sočasno in skladno prostorsko načrtovanje.

DRSC je na pobudo trebanjske občine v letu 1999 pričel priprave za gradnjo nadomestnega objekta. Preko železniškega nadvoza poteka glavna mestna vpadnica in dveh regionalnih na sedanjo hitro cesto, nadvoz pa prevzema tudi funkcijo prometne povezave južnega zaledja mesta. To vplivno zaledje predstavlja sedanji lokalni cesti proti suhokrajinskemu delu občine, in sicer proti Repčam in Rdečemu Kalu na vzhodu ter proti Vrhtrebnju in Dobrniču na zahodu. Nadvoz je edina komunikacijska povezava med območjem trebanjskega gradu in historičnim delom mestnega jedra. Območje gradu, ki je organski del starega mestnega jedra, in samo jedro tvorita velik potencial za zaokrožitev centralnih urbanih programov mesta. Ne glede na izbrano varianto avtoceste se celotnemu območju prioriteta prostorska in hkrati za mesto razvojna funkcija tudi v bodoče ohranjata.

S prometnega vidika se torej preko nadvoza v bodoče še vedno napaja omenjeno južno zaledje mesta, ki ga ni mogoče voditi na vzhodni ali zahodni priključek avtoceste, v primeru poteka trase avtoceste po "pobočni" ali varianti "za gradom" pa nadvoz prevzema poleg naštetih funkcij tudi eno izmed prometnih mestnih vpadnic iz sedanje prekvalificirane hitre ceste.

Arhitekta Janez Podobnik in Andrej Ravnikar sta ob pripravah strokovnih podlag idejne zasnovne prometne ureditve za ureditveni načrt mesta Trebnje predvidela potek nove mestne ceste severno ob železniški progi, ki se v območju Baragovega trga navezuje na predvideni novi nadvoz čez železniško progvo. Karakteristični prečni prerez objekta je v zasnovi predvideval dva vozna pasova 2 x 2,50 m. Predvidena razširitev objekta v območju Baragovega trga bi omogočala desno zavijanje na prej omenjeno novo mestno cesto, pa tudi levo zavijanje v primeru nadaljevanja te ceste proti zahodu. Vsa ta

izhodišča je upoštevala študija nadvoza, ki jo je naročila DRSC in jo je trebanjska občina pozitivno sprejela, oktobra 1999 dala soglasje k projektni dokumentaciji in hkrati ponudila pomoč pri pridobivanju formalnopравниh dovoljenj.

Junija lani pa so trebanjske občinarje neuradno obvestili, da je sanacija nadvoza predvidena le v obsegu večjih vzdrževalnih del in ne kot gradnja novega nadomestnega objekta, kot je bilo dogovorjeno med občino in DRSC. Trebanjski so bili toliko bolj presenečeni nad enostransko prekinitvijo priprav za gradnjo novega nadvoza, saj so bile te že usklajene z vsemi prizadeti v prostoru in ker je DRSC v dopisu 31. januarja 2000, s katerim je dala soglasje za ureditvenemu načrtu za mesto Trebnje, nedvoumno pogojevala, da naj priključevanje načrtovane mestne ceste, ki naj bi potekala severno od železniške proge, načrtujejo skladno s "potrjeno projektno dokumentacijo za novi nadvoz čez železnico".

Vzrok za nastale razmere je bil Trebanjcem bolj ali manj jasan. "Z usklajeno akcijo ministrstva za promet in Družbe za avtoceste RS (DARS) nam hočejo vsiliti popolnoma neustrezno in nesprejemljivo dolinsko varianto poteka avtoceste mimo Trebnjega ne glede na to, da je bila predčasno investicija nadvoza utemeljena in so bila investicijska sredstva zagotovljena!" je zapisal župan Pungartnik v ostrem protestnem pismu ministru za promet, v katerem zahteva, da mu nemudoma odgovorijo na zastavljena vprašanja, da bi seznanil občinski svet in ogorčeno javnost, ki za takšno izvedbo nadvoza obtožuje tudi župana, in vztrajajo, naj ugotovijo poimensko odgovornost posameznikov, ki so snovali zgrešeno naložbo.

P. P.

Krvodajalske akcije

LJUBLJANA - Rdeči križ Slovenije vabi na februarske krvodajalske akcije. Kri lahko danes, 1. februarja, darujete na Osnovni šoli Mirna, jutri v KD Mokronog in 15. februarja v Sentskerju.

KAKO KAŽE NA BORZI?

Krka in Lek vlečeta navzgor

Pretekli teden so si borzni posredniki oddahnili, saj je bil trend padanja tečajev prekinjen in večina tečajev je porasla. Najbolj je porasel tečaj delnice SKB banke, ki je javnost obvestila, da je za strateško partnerico izbrala francosko banko Société Générale. Merjeno po velikosti bilancne vsote je Société Générale deveta največja banka v Evropi in petnajsta na svetu. Zaposluje 70.000 ljudi in je kar tristoletna večja od SKB banke.

Société Générale bo v roku enega meseca dala javno ponudbo za odkup delnic SKB banke po ceni 19 evrov za delnico, kar znaša nekaj več kot 4.000 SIT. Ponujena cena je za 15-odst. višja od enotnega tečaja 10. januarja 2001, ko je Ljubljanska borza ustavila trgovanje z delnicami SKB banke. Po objavi, da je strateški partner izbran, je bilo trgovanje sproščeno, tečaj, po katerem se je dalo delnico kupiti, pa je znašal okoli 3.850 SIT (26-odst. porast). Mnogi se sprašujejo, zakaj bi nekdo prodal delnico po 3.850 SIT, če mu je obljubljeno, da bo zanj dobil dobrih 4.000 SIT. Razlog je v tem, da bo na-teh 4.000 SIT po naši oceni potrebno počakati vsaj še dva do tri mesece.

Prijetno so presenetle delnice Gorenja, ki so se podražile za več kot 7-odst. in se s tem približale najvišji vrednosti v zadnjem letu trgovanja. Porast tečaja je bil posledica objave, da je skupina Gorenje v minulem letu kljub požaru povečala prodajo, po prvih

ocenah pa znaša dobiček okoli 2,7 milijarde dolarjev.

Najbolj prometna delnica v preteklem tednu je bila delnica Leka, ki se je podražila za 3,7-odst. Posliji so se sklepali med 45.000 in 46.999 SIT. Podražila se je tudi delnica Krke (+ 2,7-odst.). Povprečni petkov tečaj je znašal 28.130 SIT.

V preteklem tednu je promet z delnicami PID-ov predstavljal le četrtino celotnega prometa. Tečaji so v povprečju porasli za 2,3-odst. Ob skromnem prometu je najbolj porasla cena delnic PID-a Plod (za 23-odst.). Med prometnejšimi delnicami je za 8,9-odst. porasla cena Triglav steber 2 in dosegla 44 SIT. Zelo visoke vrednosti so bile zabeležene pri Triglav stebru 1, ki je petkovo trgovanje zaključil pri 119 SIT.

Klirniško depotna družba, d.d., Ljubljana, ki vodi centralni register vrednostnih papirjev, že pošilja obvestila o stanju vrednostnih papirjev konec lanskega leta. Prejeli jih boste vsi, ki ste bili 31. decembra 2000 lastniki delnic ali drugih vrednostnih papirjev. Obvestilo shranite, saj je to dokument, s katerim boste dokazovali lastništvo vrednostnih papirjev, če jih boste želeli prodati, zastaviti in podobno. V primeru, da boste imeli v zvezi s tem kakršnokoli vprašanje, nas pokličite!

HERMINA KASTELEC
Dolenjska borznoposredniška družba, Novo mesto
Tel: (07) 371 82 21, 371 82 27

Oskrbni center za največje naselje

Na območju "Pod topom" na Drski bo zrasel velik oskrbni center z notranjim (pokritim) dvoriščem - Trgovine, banka, pošta, gostinski in drugi lokali

NOVO MESTO - Na zadnji seji občinskega sveta so med drugim sprejeli program priprave ureditvenega načrta "Pod topom" na Drski v Novem mestu. Gre za območje ob stari cesti med Šegovo ulico in Ulico Slavka Gruma, kjer je tudi varovano območje zgodovinskega spomenika - starega topa. Tu je bila sprva predvidena gradnja večstanovanjskega objekta, obravnavali pa so to območje tudi kot možno lokacijo za novo osnovno šolo. Čeprav je uprava predlagala krajšo (in cenejšo) pot do izdelave ureditvenega načrta, se je svet z večino glasov odločil, da se izvede javni natečaj.

V zadnjem letu se je več domačih in tujih trgovskih podjetij zanimalo za gradnjo različnih velikih poslovno-trgovskih objektov v Novem mestu. Zaradi pomanjkljive storitvene opremljenosti naselja Drski in ker je območje "Pod topom", kjer prostorski planski in izvedbeni dokumenti dovoljujejo tako gradnjo, v večinski lasti ob-

čine, so se odločili za to možnost. Drska je z 2.600 gospodinjstvi in 6.400 prebivalci največje strnjeno stanovanjsko naselje v Novem mestu. Stroške izdelave ureditvenega načrta za neznanega kupca bo financirala občina, denar pa naj bi se povrnil ob prodaji večvrednega zemljišča. Tako bo občina lahko v ureditveni načrt vključila tudi vse svoje zahteve. Na seji je svetnica Darinka Smrke že predlagala, naj se območje ureditvenega načrta razširi, in to predvsem zato, da bodo lahko uredili zadostno število parkirnih mest, in naj bodo tudi v eni ali dveh spodnjih etažah objektov parkirni prostori; svetniki so ta predlog sprejeli.

Lokacija tega ureditvenega načrta je središčna v naselju Drska. Osnovno izhodišče je, naj bi tu stal oskrbni center z notranjim (pokritim) trgom. Poleg osnovne trgovske ponudbe so predvideni še post-

ni, bančni, gostinski in drugi lokali ter storitve, prodaja oblačil in obutve. Varovano območje starega topa, zgodovinskega spomenika, bo vključeno v sklop zelenih površin. Posebno pozornost bo moral izdelovalec načrta nameniti urejanju tekočega in tako imenovane mirujočega prometa, tako za oskrbni center kot za stanovalce v Šegovi ulici in za obstoječe paviljonske objekte.

A. BARTELJ

Kradle kozmetiko

NOVO MESTO - Mladolentnice B. V., M. K. in M. V. iz okolice Črnomlja in Metlike so utemeljeno osumljene kaznivega dejanja tatvine, ker so 23. januarja okrog 12. ure v trgovini DM - Drogeri Market v Sokolski ulici ukradle kozmetične izdelke v vrednosti 26 tisoč tolarjev. Zalotil jih je varnostnik podjetja za varovanje G7. Policisti bodo zoper osumljenke vložili kazensko ovadbo.

"Najbolj zahrbtna laž je izpustitev česa." (SIMONE DE BEAUVOIR)

KUHARJI ŠTUDENTJE - Kuharice in kuharji so vedno najbolj "skriti" del gostinske ekipe. Na fotografiji: študentska kuharska ekipa, ki je gostom v grajski restavraciji na Otočcu pripravila projektno nalogo z naslovom VINO in hrana se vam izpovedujeta. (Foto: A. B.)

O novem slušnem aparatu

NOVO MESTO - Sekcija naglušnih oseb Novo mesto vabi v sredo, 7. februarja, ob 16. uri v prostore društva na Glavni trg 11 na predavanje in predstavitev novega slušnega aparata Claro, ki je vrhunec moderne tehnologije. Aparat, ki ga bodo predstavili predstavniki Avdiobox-a, ima slogan - računalnik, ki sluši. Predavatelj bo dr. Matjaž Kranjc, specialist ORL-ja. Na srečanju vas bodo seznanili tudi z drugimi novostmi za naglušne osebe. Če bi radi, da bi tudi vaši otroci bolje slišali in razumeli, lahko ob ponedeljkih in sredo med 8. in 12. uro pokličete na tel. št. 332-47-77 (Vesela Banič) ali dopis pošljete po faksu na št. 07-334-17-25.

Šoferska se prenavlja

OTOČEC - Okrepčevalnica Šoferska bo zaradi obnovenih del zaprta od 5. februarja dalje, predvidoma za mesec dni. O ponovnem odprtju vas bomo pravočasno obvestili.

Brusničani - žrtve vojnega nasilja

Novomeška Upravna enota in Ministrstvo za delo zavrnilo nekaj dni prepozno vložena zahtevka, Ustavno sodišče pa je razsodilo, da je polletni rok prekratek - Italijani požgali Brusnice iz maščevanja

BRUSNICE - Po zakonu o žrtvah vojnega nasilja lahko prizadeti uveljavljajo status in pravice žrtev vojnega nasilja oziroma pravice njihovega družinskega člana. Med žrtve vojnega nasilja štejejo pregnanci, ljudje iz med vojnimi požganih vasi, otroci, katerih oba starša sta bila med vojno ubita. Tako si lahko ta status in s tem pravico do odškodninskih vlog pridobijo tudi vsi tisti Brusničani oziroma njihovi družinski člani, katerim so Italijani med vojno požgali domačije. Teh pa je veliko, saj so italijanski okupatorji junija 1942 tako rekoč v celoti požgali Male in Velike Brusnice.

A rok za vložitev zahtevka za priznanje statusa in pravic žrtev vojnega nasilja je potekel 19. decembra 1999, pol leta po začetku veljavnosti zakona. Večina Brusničanov je za to vedela in zahtevke vložila v pravem času, kakšnih 10 pa jih je izvedelo prepozno in zahtevka sploh niso vložili ali pa so za nekaj dni zamudili rok, zato so na Upravni enoti v Novem mestu njihov zahtevek zavrnilo, zavrjnena

pa je bila tudi pritožba na Ministrstvo za delo, družino in socialne zadeve.

Pred kratkim pa je Ustavno sodišče soglasno razsodilo, da zakonski določbi tega zakona, ki se nanašata na šestmesečni rok, nista v skladu z ustavnim načelom o pravni državi, saj bi morala upoštevati primerno dolgo obdobje, v katerem bi lahko upravičenci uveljavili zagotovljene pravice. Večinoma gre za starejše ljudi, ki niso vsi seznanjeni s pravnimi informacijami, marsikateri pa potrebuje pomoč pri uveljavljanju svojih upravičenj, kar tudi zahteva čas. Skratka: tudi tisti Brusničani (in drugi upravičenci), ki so zamudili sprva določen rok, še lahko uveljavljajo svoje pravice po tem zakonu.

Med temi sta tudi Franc Pavlič iz Malih Brusnic in njegov sorodnik Tone Pavlič iz Velikih Brusnic, oba sta v zakonu določeni rok zamudila za nekaj dni.

"Prepozno smo dobili v roke tisti Dolenjski list, v katerem je vse to pisalo," se spominja Franc Pavlič. Franc se požiga junija 1942 ne spominja, saj je bil tedaj star komaj mesec dni. Oče je bil takrat v partizanih, mama pa je s tremi otroki zbežala v bližnje Brezje, kjer je bila

poročena moževa sestra. "Zažgali so hišo, hlev s podom, kaščo, svinjake, vse," pripoveduje Franc. "Vola, ki je ostal, pa so pozneje vzeli partizani. Mama je večkrat povedala, da niti toliko fižola ni ostalo, da bi ga imela za seme." Po vojni so začeli pogorišče za silo popravljati. Starša sta umrla, mama leta 1977, oče leto za njo, otroci so živi, najstarejši, ki je imel ob požigu 11 let, je naveden tudi kot priča. "V arhivu na grmskem gradu v mestu je vse to zabeleženo in natančno popisano, kaj vse je komu zgorelo, celo število kokoši je navedeno. A za 5 őrk pa manjka dokumentov, med njimi je tudi P, tako da za Pavličeve ni nič. Čudno," pravi Franc. Prav mu ni tudi, da so bili tisti, ki so vedeli za ta zakon in da je treba do roka vložiti zahtevek, tiho in na to niso opozorili drugih. "Ko smo zaradi tistih nekaj dni dobili zavrjneno še iz ministrstva, sem bil tako jezen, da sem hotel vse skupaj vreči v ogenj!"

Požiga vasi pa se dobro spominja starejši Francev sorodnik Tone Pavlič in Velikih Brusnic, ki je bil takrat star 4 leta. "V tistih časih smo otroci prej odrasli in jaz sem takrat že pasel krave." Po njegovem pripovedovanju so Italijani obe vasi, Male in Velike Brusnice, požgali zato, ker je Rudi Skubec iz Dol. Suhadola, starojugoslovanski žandar, na mostiču pred staro brusniško šolo ustrelil italijanskega vojaka. "Takojo so Italijani na isto mesto prignali nič kriva Antona Čopiča in Jožeta Krašovca iz Ve-

DB ZA DODATNO POKOJNINSKO ZAVAROVANJE - Predsednik uprave Dolenjske banke Franci Borsan (desni) in predsednica sindikalne organizacije banke Vilma Turk (leva) sta podpisala pogodbo o oblikovanju pokojninskega načrta prostovoljnega dodatnega pokojninskega zavarovanja. Na podlagi te pogodbe se bodo delavci Dolenjske banke med prvimi vključili v kolektivno dodatno pokojninsko zavarovanje, ki ga bo izvajala družba Skupna, s katero bo banka prav tako podpisala posebno pogodbo. (Foto: A. B.)

Čudovita izpoved vina in hrane

Slavnostna večerja v grajski restavraciji kot projektne naloga izrednih študentov

OTOČEC - Višja strokovna šola za gostinstvo iz Maribora je zaradi velikega zanimanja za študij ob delu interesentov iz Dolenjske in Posavja v tem študijskem letu odprla svoj oddelek v Krškem. Predavanja potekajo v glavnem ob koncu tedna, študentje, vseh je 26, pa so gostinski delavci, med njimi tudi znani in cenjeni kuharji, natakariji, receptorji, someljeji. "To je res prava gostinska smetana," pravi Anton Strajnar, dolenjski rojak s Težke Vode, kulinarčni strokovnjak mednarodne veljave, eden od strokovnih predavateljev na tej šoli. "To so do sedaj brez dvoma naši najboljši študentje."

Da dobi študent dovoljenje za opravljanje izpita, mora prej pripraviti praktično nalogo. Ti študentje pa so se odločili, da bodo naredili skupno. Tako so prejšnji četrtek okoli 30 povabljenim gostom v grajski restavraciji na Otočcu pripravili projektno nalogo z naslovom VINO in hrana se vam izpovedujeta. Naloga je bila pravzaprav slovesna večerja, izvrstne jedi v sozvočju izbranih vin. Pri tej nalogi, njeni pripravi in izvedbi je sodelovalo vseh 26 študentov, "nadzorna" predavatelj, Anton Strajnar za kuharski del in Miran Čurin iz novogoriškega Hita za

strežni del, pa sta ocenjevala vsakega študenta posebej in vse skupaj.

O pripravljenih jedeh je govorila Marjeta Dolinar, vrhunska vina najboljših dolenjskih, bizeljskih in belokranjskih kletarjev pa je z izbranimi besedami predstavil Niko Veselič, oba predavatelja na novomeški Srednji šoli za gostinstvo in turizem.

In kaj so ti mojstrski bruci pripravili in postregli svojim gostom? Račji galantini z ohrovtovimi vrščiki in cumberlandski omako, nadevan z račjim farcejem slanino, peklanim jezikom in pistacijami; sledila je bučkina kremna juha, nato so prišli na mizo jajčni, paradiznikovi in špinačni rezanci s holandsko peno in praženim kozjim sirom; sledili so postrvni zvitki. Po odmoru s sorbetom so postregli telečjo ribico s pehtranovo kremo, nato medaljon mlade košute z višnjami, na žaru zapečenimi jurčki ter ajdovimi štruklji s kostanjem, za sladico pa je bila mavrična šarlota.

Vina pa so si sledila takole: bela penina, suhi laški rizling, polsuhi beli pinot, polsuhi chardonnay, polsuhi sauvignon, gamay barrique ter rumeni muškati izbor.

Čudovita izpoved!

A. B.

Ena gospa je rekla, da so nekdanji najvidnejši tovariši danes največji gospodje.

Osnovna šola za odrasle

NOVO MESTO - Program osnovne šole, ki ga obiskujejo otroci, je za odrasle neprimeren. Odrasli se namreč učijo drugače tudi takrat, kadar pridobivajo najosnovnejša znanja ali se učijo najenostavnejših spretnosti. V Razvojno-izobraževalnem centru (RIC) Novo mesto prijave za vpis v 8. razred zbirajo do 15. februarja. Izobraževanje je za udeležence brezplačno, saj program v celoti financira Ministrstvo za šolstvo in šport. Predavanja bodo potekala v popoldanskem času, program pa bo zaključen konec junija. RIC-ova sprejemna pisarna je odprta vsak delavnik med 8. in 12. ter 13. in 18. uro, za podrobnejše informacije o Osnovni šoli za odrasle pa jih lahko pokličete tudi po telefonu.

Franc Pavlič

Tone Pavlič pred obnovljeno staro hišo, ki so jo Italijani požgali. (Foto: A. B.)

likih Brusnic, ju potolkli s puškinih kopiti in vrgli v potok. "Potem so požgali 92 hiš z gospodarskimi poslopji," ve povedati Pavlič. Spominja se tudi, da so Alojza Hudoklina s številke 32, ki je v košu proti zidancini nad vasjo, kamor so se zatekli, nesel nekaj kokoši, tik pred zidanico pokosili z rafalom. "Pri nas so požgali hišo, veliko gospodarsko poslopje s hlevom, svinjake, pod, senik, čebelnjak, vzeli dva prašiča in kravo. Tisto, kar smo lahko in smeli, smo naložili na voz, vpregli vanj dve kravi, zadaj navezali telico, mene kot najmlajšega so dali v koš in z vso to revščino v zidanico na Janzev Vrh. Na vrhu smo se ustavili in gledali, kako vas gori. Iz zidanice smo se čez čas zatekli k sorodnikom v Hrušico, od tam pa smo šli domov. Na zidove požgane hiše smo naslonili deske in to je bila streha in strop; konec leta 1944 pa smo obnovili streho in za silo uredili eno sobo, tako smo dočakali konec vojne; 1947 smo obnovili še gospo-

darsko poslopje." Tone si je kasneje za staro postavil novo hišo, staro, v kateri je živel in 90-leten umrl njegov oče, je pred nedavnim tudi obnovil in v njej živi njegov mlajši invalidni brat.

Skubca, ki je s tem, ko je ustrelil okupatorskega vojaka, sprožil povračilni italijanski morilski in požigalski bes in je umrl pred 6, 7 leti, je kot dolgoletni šofer rešilca večkrat vozil v bolnišnico Sočo v Ljubljani. Še prej pa je Pavlič več let vozil pri kočevski špediciji, največ v Azijo do Afganistana. "Za proslavo 50-letnice oktobrske revolucije leta 1967 sem štirikrat peljal s tovornjakom po 25 ton vina v buteljkah v Moskvo; skladiščeno je bilo pa v indijskem paviljonu na zagrebškem velesejmu. Vino je bilo dobro," se spominja. To ve, ker sta šli dve buteljki z njim. Pavlič je tudi slovenski vojni veteran. Kot voznik rešilca je z Medvedjeka odpeljal prvega ranjenca, Martinčiča iz Tomažje vasi.

A. BARTELJ

V SONCU, DEŽJU ALI SNEGU - S svojim belim renault kangoojem Silvo Vene v vsakem vremenu vsak delovni dan obiskuje ljudi. Posebej ga na svojem domu pričakujejo starejši, da z njimi kakšno reče, nasplošno pa pravijo, da ga imajo radi še psi. (Foto: M. Ž.)

Pri nekaterih vajah si telovadke pomagajo s trakom.

Ob petkih telovadijo starejše

Že tretje leto Društvo kmečkih žena Šentjernej skrbi za gibčnost svojih članic

OREHOVICA - Približno 60 jih je, ki vsak petek pod budnim očesom Maje Prhne eno uro pridno telovadijo v telovadnici orehoviške šole. Pravijo, da obožujejo petke, pa ne samo zaradi pretegotovjanja kosti, temveč predvsem zaradi druženja. Takšne so članice Društva kmečkih žena Šentjernej.

V povprečju so gospe stare 60 let, Justina Faraguna, ki je tajnica in deklica za vse v društvu, pa se lahko pohvali kar s sedmimi desetletji. "Starosti navkljub se vse po najboljših močeh trudijo, da delajo vaje, saj bi bila vsaka rada mlada in lepa," je povedala predsednica društva Jožica Kastelic. Njihova vadiateljica Maja

Prhne je prikimala in dodala, da "vsaka dela vaje, ki jih zmore". Delanje počepov kajpak ni za gospo, ki jo mučijo sklepi v kolenu, saj namen telovadbe ni poslabšati, temveč izboljšati zdravstveno počutje.

In kmečkih žena s takšno željo je vedno več. Pred tremi leti so se prvič dobile v tej orehoviški telovadnici, ki jim jo ob petkovih večerih prijazno odstopa matična šentjernejska osnovna šola. Sprva so gospe sledile gibom fizioterapevke Damjane Simončič, ki pa je zaradi pričakovanja povečanja družine svojo vlogo prepustila študentki Visoke šole za zdravstvo Maji Prhne. Gospe se ne pritožujejo, saj vaje pač ostajajo podobne. "Za prvo skupino ob pol sedmih, ki jo sestavljajo starejše gospe, so to predvsem vaje za raztezanje, v drugi skupini pa z mlajšimi od pol osmih do pol devetih intenzivnejše telovadimo," pripoveduje Maja. Napisati moramo, da ima najmlajša telovadka le 24 let.

Leta gor ali dol, članice Društva kmečkih žena, ki deluje že od leta 1975, in to ves čas pod taktirko Kastelceve, imajo še eno veliko strast. Rade se vrtijo okoli štedilnika. Po vsaki naporni telovadbi se tako preselijo v jedilnico, kjer poklepetajo in se sladkajo z okusnimi dobrotami, ki jih pripravijo katera od članic. Prav vse so odlične kuharice, s svojimi slaščicami pa se pogosto predstavljajo tudi na prireditvah. Da pa s sladkim življenjem le ne bi pretiravale preveč in prehitro izničile napenjanje mišic, poskrbijo predavanja o zdravi prehrani, ki v kali zatrejō vse pregrešne misli.

In tako čas od novembra do 9. marca, ko bo njihovo zadnje srečanje v tej sezoni, se prehitro mine. Namesto počepov pride potem na vrsto sajenje, okopavanje in pobiranje pridelkov.

M. RAPUŠ

KOMISIJA ENOLOGOV - Ocenjevalna komisija pod vodstvom dr. Dušana Terčelja (tretji z desne). (Foto: S. M.)

Premična pošta 8276 Bučka

Stotrinajst let pošte na Bučki - Pri poštarju Silvu Venetu lahko krajani oddajo pisma in telegrame, plačajo položnice, kupijo razglednice, izplača pa jim tudi hranilne vloge in čeke

BUČKA - Od julija 1999, ko je Pošta Slovenije ukinila tamkajšnje pomožno pošto, na Bučki deluje premična pošta. Ta je ohranila naziv pošte in pošto številko - 8276 Bučka. Sicer pa na območju škocjanske občine danes delujeta dve pošti, poleg že omenjene premične še njena obračunska pošta - pošta Škocjan. Obe imata bogato in dolgo zgodovino: pošto v Škocjanu so ustanovili maja leta 1869, na Bučki pa avgusta 1888.

Premična pošta na Bučki je ena šestih tovrstnih pošt v Sloveniji (na našem koncu države obratuje še v Sromljah v brežiški občini). Je premična v pravem pomenu besede, poštar Silvo Vene namreč vse svoje storitve opravi v avtomobilu. Od ponedeljka do petka ga krajani lahko najdejo od 10.30 do 11. ure pred Zadrudnim oz. kulturnim domom na Bučki, sicer pa krajane Bučke, Jerman Vrha, Jarčjega Vrha, Zaboršta, Dolenjih in Gorenjih Radulj, Dul, Štrita, Močvirja, Stare Bučke, Stopnega in Hrastulj s pismi in ostalimi pošiljkami obišče na domu, kjer lahko opravijo tudi vse ostale storitve. Teh je veliko - od dostave in sprejema vseh poštinih pošiljk in telegramov, prodaje znamk, razglednic, dopisnic, kartic za mobilne, srečk in sveč, plačil položnic, poštinih nakaznic in računov do izplačil iz hranilnih knjižic in čekov poštne banke Slovenije in ostalih pogodbenih bank, odpre tudi hranilno knjižico ter opravi vezavo hranilnih vlog in prodajo delnic za borznoposredniško družbo Poteza.

Razstava suhokrajinskih dobrot

ŽUŽEMBERK - Društvo kmečkih žena Suha krajina-Žužemberk, Društvo vinogradnikov Suha krajina in novomeška izpostava Kmetijske svetovalne službe pri Kmetijskem zavodu Ljubljana vabijo na razstavo suhokrajinskih dobrot. Otvoritev razstave, na kateri bodo poleg krušnih izdelkov na ogled postavili tudi jabolka, žganje, kis, ročna dela in izdelke domače obrti, bo v petek, 2. februarja, ob 10. uri v dvorani lovske družine na Grajskem trgu v Žužemberku. Ogled razstave ter pokušnja vin in peciva bo v petek med 10. in 19. uro ter v soboto in nedeljo med 8. in 19. uro.

Predavanja za mirnopoške kmete

MIRNA PEČ - Kmetijska svetovalna služba pripravila v prvi polovici februarja v sodelovanju z občino Mirna peč osem predavanj za tamkajšnje kmete. Predavanje z naslovom Izdelava suhomesnatih izdelkov doma bo jutri, 2. februarja, ob 16. uri; o izhodiščih za kakovostno pridelavo grozdja bodo govorili v soboto, 3. februarja, začetek ob 9. uri; o varstvu vinske trte 5., o trgatvi, predelavi in negi 6. ter boleznih in napakah vina bo 7. februarja, začetek ob 16. uri. Predavanje o oživitvi travniških nasadov bo 13., o pripravi kruha 14. in konjereji 15. februarja, začetek ob 16. uri. Vsa predavanja bodo v osnovni šoli Mirna Peč.

"Največ dela imam okoli prvega v mesecu, takrat so namreč na vrsti izplačila izgnanskih rent in pokojnin. V januarju sem imel kar 450 vplačil položnic in 140 denarnih izplačil," je z nekaj številkami svoj promet v mesecu dne opisal 26-letni Silvo Vene, kateremu se delovni dan začne ob šestih zjutraj, povprečno pa traja tja do štirih ali celo petih popoldne. Zadovoljen je, da prebivalci tega območja ponovno pogosteje uporabljajo pošto številko Bučke 8276, kar njemu izredno olajša delo. Z mladim in vestnim poštarjem pa so zelo zadovoljni tudi občani. "Odkar obstaja premična pošta, nekateri plačujejo račune ali dvigujejo denar le pri

meni. S starejšimi prebivalci sem domenjen, da za nabiralnik zatakejo kar listek, da jih obiščem, ko me potrebujejo. Moje usluge pa so dobrodošle tudi za mlajše. Tu je namreč veliko kmetov, ki so tudi zaposleni, zato je čas, ko so doma, izredno dragocen. Ljudje so sprejeli tak način poslovanja in si danes skoraj ne predstavljajo, da bi bilo drugače," je pripovedoval simpatični Silvo.

Tudi sam je doma z Bučke. To, da je domačin, se je kljub njegovim začetnim pomislekom izkazalo za prednost. "Z ljudmi se dobro razumem. Zelo pomembno je obojestransko zaupanje in natančnost - še posebej, ker se veliko vrti okoli denarja - pa tudi dobra volja," je pripovedoval Silvo in se še pošalil, da mora biti poštar, bankir, borzni posrednik, kmet in meteorolog naenkrat.

M. ŽNIDARŠIČ

Zadovoljni s polletnim delom

Dobra pol leta je minilo od ustanovitve Gasilske zveze Šentjernej - Visoka jubileja PGD Šentjernej in Orehovica

ŠENTJERNEJ - Lanski 27. maj se je v zgodovino šentjernejskega gasilstva zapisal z zlatimi črkami, takrat so namreč ustanovili svojo gasilsko zvezo, ki povezuje deset prostovoljnih gasilskih društev, razdeljenih na sektor Orehovica in sektor Šentjernej. Posamezna društva štejejo od 40 do 150 članov, tako da je v zvezi okoli 1000 gasilcev. Sicer je po besedah predsednika Gasilske zveze Šentjernej Franca Šinkovca operativno sposobnih veliko manj, vendar dovolj za posredovanje za določena reševanja in gašenje požarov.

Z opravljenim delom so v svoji nekaj več kot polletni zgodovini zadovoljni. Že v okviru Gasilske zveze Novo mesto, s katero dobro sodelujejo tudi danes, so kot občinsko gasilsko poveljstvo delovali zelo samostojno, sedaj pa so ustanovili tudi vse potrebne komisije: komisije za delo z ženami, veterani, z mladino, za gasilsko tehniko, zgodovino, za izobraževanje, priznanja in komisijo za tekmovanja. Resničen napredek pa bo po besedah Šinkovca viden letos, saj

imajo v načrtu tako pripravo izobraževanj (med drugim tudi tečaja za upravljanje z gasilsko mehanizacijo in tečaj za častnike) kot nabavo različne tehnike.

V minulem letu so pripravili osnovni tečaj za gasilce, ki se ga udeležilo kar 37 mladih, ter v mesecu požarne varnosti predavanja na šoli in vrtcu ter dneve odprtih vrat, izvedli so požarni vaji, izpeljali tabor mladih gasilcev na Gornjancih, sektorska in občinska tekmovanja, se udeležili gasilskega avtorelijaja ter pionirskega in mladinskega tekmovanja pri GZ Novo mesto. Sodelovali so tudi v povorki na osrednji prireditvi ob občinskem prazniku na jernejevo in ob praznovanju goda sv. Roka pri postavitvi novega kipa sv. Florjana na Tolstem Vrh.

Spopadli so se tudi z nekaj požari, pri večjih in zahtevnejših pa pokličejo novomeški Gasilsko-reševalni center. "Ker smo gasilci večinoma prepoznani obveščeni o požaru, težko rešimo tisto, kar gori, temveč rešujemo predvsem okolico. Zato pozivam prebivalce, naj na pomoč pokličejo hitreje, in sicer na številko Centra za obveščanje - 112, ki hitro obvestijo gasilce s področja, kjer je izbruhnil požar," je povedal predsednik Franc Šinkovec.

Letos bodo v sicer mladi gasilski zvezi praznovali kar dva visoka jubileja: 120-letnico PGD Šentjernej in 100-letnico PGD Orehovica, kar dokazuje, da je v šentjernejski dolini gasilstvo oz. pripravljenost pomagati ljudem že dolgo doma.

M. Ž.

Franco Šinkovec

Suhokranjska vina v korak z ostalimi

Ocenjevanje vin v Suhi krajini - Razglasitev rezultatov pred kulturnim praznikom v Žužemberku - Zadovoljna ocenjevalna komisija pod vodstvom dr. Terčelja

ŽUŽEMBERK - Žužemberško Društvo vinogradnikov Suha krajina je minuli petek v dvorani lovske družine Plešivica pripravilo tradicionalno ocenjevanje vin, ki jih je pod drobnogled vzela strokovna komisija s predsednikom dr. Dušanom Terčeljem na čelu. V Suhi krajini, kjer je okoli 180 hektarov vinogradov, je še pred leti rasla samorodnica - zelena in rumena šmarnica. Kot kaže, so poskusili, da bi samorodnico nadomestili z boljimi in zlahkimi trtami, ki so se začeli pred desetimi leti in jih je podprl Kmetijski inštitut iz Ljubljane, obrodili sadove.

Sorte, kot so kerner, zweigelt, scheurebe in zemling, so se dobro prijele in na ocenjevanju dosegle dobre rezultate. Še več, po besedah enologov in ocenjevalne komisije, v kateri so bili poleg dr. Terčelja tudi direktor Kmetijskega inštituta iz Ljubljane univ.dipl.inž. Slavko Gliha, dr. Julij Nemančič, dr. Mitja Kocjančič, dr. Peter Kobler in predsednik Društva vinogradnikov Suha krajina Peter Lavrič, so bila letošnja vina izredno kakovostna, iz leta v leto je tudi število prinesenih

vzorcev večje, vse manjše pa število izločenih. To je poudaril tudi dr. Terčelj in pohvalil organizatorje in vinogradnike, ki so v oceno prinesli 69 vzorcev. "Zdi se mi, da se ta vinogradniški okoliš izredno trudi in so vina, kljub temu da so na področju vinogradništva v primerjavi z Belokranjci pravi začetniki, presenetljivo dobra," je dejal. Veliko spodbudnih besed pa tudi kritičnih je dodal njegov nekdanji učencec dr. Julij Nemančič: "Kar me je razočaralo, so evički. Leti bi morali poka-

zati več tiste evičkove podobe, iskričnosti, mladosti, svežine in lahkotnosti, tako da ta vinorodni okoliš na tem področju lahko naredi več. Ne moremo biti preveč zadovoljni s stanjem kletarjenja, obenem pa lahko pohvalimo vinogradnike, da je kletarstvo v zadnjih letih zelo napredovalo. Bodimo zadovoljni, ne pa prezadovoljni, bodimo kritični in optimistični!"

Med petindvajsetimi vinogradniškimi društvi na Dolenjskem je suhokrajinsko po številu članov gotovo med najmanjšimi, dosegajo pa solidne rezultate, kar so potrdila že številna ocenjevanja in pokušnja vin. Razglasitev rezultatov in podelitev priznanj najboljšim vinogradnikom v letu 2000 bo pred kulturnim praznikom v Žužemberku.

S. MIRTič

Škocjanski ovinki

BANKOMAT - Škocjan bo, kot kaže, le dobil svoj prvi bankomat. Nedo dolgo tega smo v škocjanskih ovinkih potarnali nad usodo Škocjančanov, ker niso premogli te prijazne in enostavne naprave za dajanje denarja, plačevanje položnic... in ne nazadnje tudi za polnjenje mobilnih telefonov. Ali je k temu morda pripomogel tudi naš "ovinek" ali pa tudi ne, ni pomembno, pomembno je, da bodo te nove pridobitve, ki bo sedaj olajšala denarno poslovanje, resnično veseli prav vsi. Kdaj se je bodo veselili, se ne natančno še ne ve, v letošnji plan so sicer uvrstili v poslovalnici banke, zadnje besedo pa bo rekla uprava.

SMETIŠČE - Le kaj je narava in okolica naredila tako hudega, da se ljudje tako grdo obnašajo do nje. V mislih imamo neugleden kup avtomobilskih školjok pa tudi asfalta, ki se nahaja ob cesti proti Škocjanu, takoj ko se zavije s tako imenovane dolenske avtoceste. Če mimoidočih to ne prizadene dovolj, jih bo gotovo pogled na kakšnih sto metrov dolgo kolono odsuženih jeklenih konjičkov pri bližnjem romskem naselju. Piko na ipa doda dejstvo, da je avtoodpad oddaljen od vsega tega "klumpa" le slaba dva kilometra.

Srečanje škocjanskih harmonikarjev

ŠKOCJAN - Turistično Društvo Škocjan vabi na srečanje harmonikarjev občine Škocjan, ki bo v nedeljo, 4. februarja, ob 15. uri v večnamenskem prostoru osnovne šole Škocjan.

Suhokranjski drobiž

HIŠNI RED - Vsi uporabniki novih prostorov večnamenskega doma na Dvoru, ki so v lasti občine Žužemberk, bodo skrbeli tudi za red in urejenost v njem. Tako so namreč predstavniki vseh društev in organizacij na območju Dvora in okolice, ki bodo uporabljali prostore nove dvorane in dveh pisarn, sklenili na skupnem sestanku s predstavniki občine. Da bo vse tako, kot je treba, so dobili nov hišni red, hišnika pa bo določila občina Žužemberk.

KONTEJNER - Ena teta je rekla, da bo betonski kontejner, ki še kar naprej stoji in kazi okolico večnamenskega doma na Dvoru (menda naj bi bil od pošte), primeren tudi za prostore knjižnice. Za stare knjige, ki že več let samevajo po raznih kletah, sedaj pa ležijo tudi v gasilskem domu, namreč v novem kulturnem domu ne bo prostora.

NA DVOR - Neka druga gospa pa je predlagala, da bi del poletnih grajskih prireditev v Žužemberku, ki jih v poletnem času v starem grajskem jedru in okoli nje ga že vrsto let pripravlja Turistično društvo Suha krajina, pripravili tudi na Dvoru in tako obogatili turistično pa tudi drugo ponudbo. To seveda ne bo potrebno, saj Kulturno društvo Dvor že v zimsko-spomladanskem obdobju pripravlja vrsto kulturnih in ostalih zanimivih prireditev.

Socializacija s težkimi krči

Jožica Hudorovac iz romskega naselja na Svržakih se želi socializirati in svojim otrokom zagotoviti boljše življenje, kot ga ima sama, a se boji, da ne bo uspela - Hiša na črno

SVRŽAKI - Jožica Hudorovac iz romskega naselja na Svržakih pri Metliki pravi, da bi se rada socializirala, a ji to ne gre najbolje od rok. Prepričana je, da ne po njeni krivdi. Pri svojih osemindesetih letih je delala manj kot en mesec, in še to pred osemnajstimi leti. Pravi, da je imela meningitis, zato nočnega dela v metliškem Novoteksu ni prenesla in je pustila službo.

Sedaj prejema denarno pomoč, ki pa je ni dovolj za večje naložbe. Z družino je sicer živela v romskem naselju Borih pri Rosalnicah, a ker se s sosedi niso razumeli, so se preselili na njene rojstne Svržake. "Šla sem na Center za socialno delo (CSD) in k županu Slavku Dragovanu, da bi mi pomagali pri gradnji hiše. Župan mi je dejal, da tam ni gradbena parcela in si torej ne morem postaviti hiše. A sem vztrajala, da si bom hišo zgradila, ker hočem, da bi imeli otroci topli dom. Tako smo lani ob koncu tedna na hitro zgradili 4 krat 9 metrov veliko hišo do prve plošče," pripoveduje Jožica v domu, v katerega so se vselili, čeprav odznotraj ni ometan, nima ne vode ne elektrike.

Zatrjuje, da bi rada otrokom zagotovila boljše možnosti za življenje, kot jih je imela sama, predvsem pa, da bi se šolali. En otrok sedaj obiskuje peti, drugi osmi razred, medtem ko je najstarejši, ki jih šteje 20, pri njeni sestri v Črnomlju. "Želim, da bi imeli otro-

ci poklic, se zaposlili ter da ne bi bili odvisni od socialne pomoči, kot sem jaz. Bojim pa se, da bodo, če ne bodo videli izhoda, začeli krasti," pravi Hudorovčeva in dodaja, da so poleti živeli v šotoru ter postopoma, kakor je pritekala pomoč, kupovali opeko in plačali zidarje.

"Na CSD sem prosila, da bi mi dali naročilnico za material ter mi postopoma trgali od pomoči, a nisem uspela. Mož je sedem let delal

Jožica Hudorovac pred svojo nedograjeno hišo na Svržakih

Še vedno prebijajo led

V metliški Tekstilni šoli za prihodnje šolsko leto razpisana nova programa za oskrbnika in pomočnika gospodinje oskrbnice

METLIKA - V Tekstilni šoli Metlika, sicer edini srednji šoli v občini, so za naslednje šolsko leto razpisali štiri prve oddelke. Poleg že uveljavljenega triletnega programa za krojača in šiviljo ter programa nižjega poklicnega izobraževanja za pomočnika konfektorja sta tokrat na voljo še dva nova programa.

Že lani so v Tekstilni šoli razpisali triletni program za oskrbnika, s katerim pa zaradi premajhnega zanimanja učencev niso pričeli. "Prepričani pa smo, da je prav ta program zelo perspektiven, saj nudi znanje s področja turizma, trgovine, gostinstva, malih podjetij, nege ljudi. Daje torej zelo široko paleto znanja, nadaljevati pa je mogoče tudi šolanje za gostinstvo-

Tudi za prihodnje šolsko leto v Tekstilni šoli Metlika razpisujejo en oddelke nadaljevalnega programa za konfekcijskega modelarja za dijake, ki uspešno končajo triletni program krojača-šivilja. Sicer pa bodo o vseh petih programih učenci lahko več zvedeli na informativnih dnevih, ki bosta 9. in 10. februarja.

turističnega tehnika," pravi ravnateljica Tekstilne šole Branka Klarič. Letošnje leto so namreč pripravili še temeljitejšo predstavitev novega programa po vseh belokranjskih in večini dolenskih osnovnih šol. Z njim so se seznanili svetovalni delavci, učenci in njihovi starši. Posneli so celo video kaseto. "Po anketiranju osmošolcev sodeč, zanimanje za oskrbnika narašča, kar pomeni, da je naš trud le rodil sadove, res pa je, da še vedno prebijamo led. Z delodajalci se tudi dogovarjamo, da bi razpisali štipendije za ta program," pove Klaričeva.

Letos je na novo razpisan tudi program pomočnika gospodinje oskrbnice, ki daje podobna znanja kot program oskrbnika, le da gre, tako kot pri pomočniku konfektorja, za nižje poklicno izobraževanje, ki je namenjeno pretežno učencem z zaključnimi šestimi razredi osemletke ali sedmimi razredi devetletke. Šolanje traja dve leti in pol, dijaki s prav dobrih in odličnih uspehom pa ga lahko zaključijo v dveh letih.

M. B.-J.

Zakaj tarče prav pri Srednji vasi?

Semiški župan Bukovec končal z zbori občanov - Črmošnjčani niso navdušeni nad smučarskim centrom Rog-Črmošnjice, ki zanje še ni prinesel delovnih mest - Nezadovoljstvo zaradi strelišča

ČRMOŠNJICE - Semiški župan Janko Bukovec je s srečanjem v Črmošnjicah pretekli četrtek zaključil zbor občanov po krajavnih središčih. Pogovor s Črmošnjčani in prebivalci okoljskih vasi se je sukal predvsem okrog bližnjega smučarsko-rekreacijskega centra (SRC) Rog-Črmošnjice, kanalizacije in čistilne naprave v Črmošnjicah, pokopališča, strelišča pri Srednji vasi ter okrog nekaterih manjših težav vaščanov.

Župan je predstavil delo v občini v lanskem ter načrte za letošnje leto. Krajanji pa so potarnali, da so bili v preteklem letu deležni le 60 prost. metrov peska za cesto ter projekta za kanalizacijo, ki pa jim bo po njihovem prinašala le stroške, ko bo narejena. Z vodovodom, ki so ga speljali na SRC, pa niso prav nič pridobili, ker ne prinaša novih delovnih mest. Bukovec je menil, da je SRC začetek razvoja turizma, saj gre za edini tovrstni center na Dolenjskem in v Beli krajini. A bodo po njegovem morali krajanji tudi sami kaj pohuditi, če bodo želeli od turizma kaj imeti, za začetek pa ustanoviti vsaj turistično društvo. Vaščani pa so oporekali, da ni dovolj le interes, ampak je potreben predvsem denar, saj s 50 tisočaki plače ne morejo urejati turističnih sob. Kanalizacija v Črmošnjicah, ki bo zgrajena

do letošnje jeseni, bo veljala 42 milijonov tolarjev, denar pa naj bi poleg občine prispevala še država. Krajanji bodo morali plačati po 48 tisočakov, a le, če ne bodo tudi sami poprijeli za orodje. Vaščane moti, ker jih niso nič povprašali o trasi, župan pa jim je povedal, da bi se takrat zagotovo skregali, medtem ko je neodvisni strokovnjak presodil po strokovni plati.

Za vsako pokopališče bo občina letos namenila 300 tisoč tolarjev, tako tudi za črmošnjiško, ki je sicer vzorno urejeno. Krajanji pa bi radi zgradili novo mrliško vežico, čeprav jim je dal Bukovec v premislek, ali se za pogreb ali dva na leto to izplača. Če se bodo odločili za novogradnjo, jim bo občina poskušala pomagati. Precej pikrih je padlo na račun strelišča pri Srednji vasi, za katerega so se razpravljajci čudili, da lahko "obratuje" brez

priljubljenih komunalnih delih, obljubo o zaposlitvi pa so snedli. Vsaj on bi lahko dobil posojilo. Sama nimam več možnosti, da bi se zaposlila, čeprav sem obiskovala večerno osnovno šolo in kovnico znanja. Sedaj sem namreč bolna. Denarja za nadaljnjo gradnjo pa tudi nimam. Za februar bomo dobili 73 tisočakov pomoči in otroških dodatkov, kar je premalo, da bi lahko dala še kaj na stran," zagotavlja Hudorovčeva.

Metliški župan Dragovan je dejal, da razume težave Hudorovčevih, a ko so pričeli graditi, niso nikogar nič vprašali. "Rekli smo jim, naj ustavijo gradnjo, a so čez noč sezidali do prve plošče. Če bi se držali zakona, bi jih prijavi inšpektorjem. In če pričakujejo pomoč, bi morali upoštevati tudi pravila. Saj smo vsi enakopravni, mar ne? Črnograditelj mora najprej začeti postopek za legalizacijo, šele potem lahko pričakuje vodo in elektriko," je povedal župan.

Direktorica CSD v Metliki Nada Krašovec pa je pojasnila, da imajo od leta 1997 navodila z ministrstva, da na račun denarnih pomoči ne smejo izdajati naročilnic za gradbeni material in podobno. Poleg tega je stanovanjska in komunalna infrastruktura stvar občine. Pohvalila je Jožico, da je bila pridna učenka in se je trudila za zaposlitev, ter pridnost njenega moža, a na CSD ne smejo ravnati proti zakonu. Dali so jim sicer enkratno pomoč, Krašovec pa ne vidi druge rešitve, kot da z racionalnim ravnanjem z denarjem prihranijo toliko, da bodo dokončali dom.

M. BEZEK-JAKŠE

Letos na odru z dvema predstavama

Člani Gledališke skupine Zik Črnomelj so v letošnji sezoni pripravili "Zvezdico zaspanko" za otroke ter dve enodejanki "Unamunda" za odrasle - Veliko zanimanja za igranje

ČRNO MELJ - Leto 1999 so v Črnomlju kot društvo registrirali Gledališko skupino Zik Črnomelj. Črnomeljem je bilo namreč dovolj, da so k njim prihajali v goste le gledališčniki od drugod. Na domačem odru so si zaželeli zaigrati sami, seveda pa niso skrivali tudi želje po gostovanjih.

Črnomeljski gledališčniki so svoje delo zastavili zelo ambiciozno. Čeprav so amaterji, so se odločili, da bodo njihovi režiserji le strokovnjaki. Tako so za prvo odmevno gledališko predstavo "Črnomeljsko kroniko-historično retrospektivo" povabili k sodelovanju dramskega igralca Vojka Zidarja, ki se je tako izkazal, da letos pri Črnomeljski režira že tretjo gledališko sezono. Potem ko so s prej omenjeno predstavo nastopili desetkrat, nazadnje v ljubljanskem Cankarjevem domu, so lansko

KONČNO CANKARJEVA CESTA - Po številnih zapletih so pretekli teden končno zabrnili stroji na metliški Cankarjevi cesti oz. na drugem koncu ceste, pri železniškem prehodu v Rosalnicah. Okrog 1.700 metrov ceste, ki je meščanom vse prej kot v ponos, naj bi, kot je dejal metliški župan Slavko Dragovan, končali vsaj do jeseni prihodnje leto, torej do občinskih volitev. Zlasti tisti, ki se vsak dan vozijo po tej cesti, pa upajo, da bo sedaj, ko so dela končno stekla, manj zapletov, kot jih je bilo doslej. (Foto: M. B.-J.)

PRIZADEVNI IN VZTRAJNI - Zagnani igralci Gledališke skupine Zik Črnomelj bodo letos razveseljevali, kot si obetajo, številno občinstvo. Pred objektiv so se postavili vsi, ki tokrat igrajo bodisi v predstavi za otroke ali odrasle. Stojijo (od leve proti desni): Uroš Grabrijan, Jani Skof, Breda Kočvar, Goran Ivančević, Sabina Povše, Anamarija Hren, Slavko Pavlakovič, Vlado Starešinič. Sedijo (z leve): Minka Dichlberger, Fanika Hutar, Jasna Šeruga Muren in Ana Bahor. (Foto: M. B.-J.)

bodo Črnomeljski tudi letošnjo sezono nastopili še velikokrat. Še posebej bo poslastica za otroke "Zvezdica zaspanko" z zelo bogato kostumografijo, ki bo po njegovem tudi odskočna deska za kostumografino Tino Žen, ki prav sedaj opravlja magistririj iz modne kreacije.

M. BEZEK-JAKŠE

Navratilovci zopet pred domači občinstvom

METLIKA - Od zadnjega celovečernega nastopa metliške folklorne skupine Ivan Navratil v domačem kraju je minilo že več kot dve leti. Znova pa se bodo navratilovci metliškemu občinstvu predstavili v sredo, 7. februarja, torej na predvečer slovenskega kulturnega praznika, ob 19. uri v tukajšnjem kulturnem domu. Gosti večera bodo ljudske pevke z Radovice, ki so si nadele ime Vesele Radovke ter folklorna skupina osnovne šole Metlika, slavnostni govornik pa bo častni metliški občan Toni Gasperič.

Pestro ob kulturnem prazniku

ČRNO MELJ - V Črnomlju pripravljajo ob slovenskem kulturnem prazniku vrsto prireditiv. Pričele se bodo 7. februarja, na predvečer praznika, ob 19.30 v tukajšnjem kulturnem domu z osrednjo proslavo, na kateri bo slavnostni govornik podžupan Andrej Kavšek. V kulturnem programu, ki ga bo povezovala Mojca Molan, bodo nastopili tamburaški orkester, komorni godalni orkester, trobilni kvintet in solisti črnomeljske Glasbene šole. Na slovesnosti bodo podelili tudi Župančičeva priznanja za dolgoletno uspešno delo na kulturnem področju. V soboto, 10. februarja, bo ob 17. uri v tukajšnjem kulturnem domu kulturni praznik za otroke s predstavo Gledališke skupine Zik Črnomelj "Zvezdica zaspanko", ki jo bodo ponovili naslednji dan ob 15. uri. V nedeljo, 11. februarja, pa bo ob 19. uri v kulturnem domu koncert "Goran Karan za valentinovo".

cesti proti griču Veselica, presoja sam. Bolj zanimiv bi bil odgovor, kaj ga je tako motilo na napisu "ZIDANICA Vergot", da ga je spremenil v "DANICA Vergot" (na fotografiji). Človek se niti ne bi čudil, če bi Vergotovi pri hiši imeli kakšno Danico. A ker je nima, si "popravilo" lahko predstavljamo kot zavajanje gostov, da ne bi slučajno zavili v Vergotovo zidnico.

Črnomeljski drobir

PLAKETE - Žirija za podeljevanje plaket ob črnomeljskem občinskem prazniku je letos predlagala podelitev le ene plakete. Ko so nastajale te vrstice, svetniki o predlogu sicer še niso razpravljali, postavlja pa se vprašanje, ali je v Črnomlju, kjer so nekdanji podeljevali tudi po pet priznanj, zmanjkalo idej za predlagance, ali morda ljudi, ki bi si priznanje zares zaslužili.

ILEGALCI - Konec lanskega decembra je eden od črnomeljskih poslušalcev radia Sraka vprašal radijskega gosta Andreja Fabjana, črnomeljskega župana, koliko je resnice v šuljanju, ki se širi po mestu, da bodo v črnomeljski begunski center na Majerju začeli privajati ljudi, ki so prišli ilegalno v našo državo. Župan je odgovoril, da o tem nič ne ve, in kot se je pokazalo pozneje, je bil res med zadnjimi, ki je zvedel za namero države. Le nekaj tednov pozneje so begunski center prepravili prosilci za azil, ki so jih tja pripeljali zelo potihno, a nemalo razburkali črnomeljsko javnost. Za razliko od tistih, ki so jih začasno pripeljali v Prekmurje in jih zaprli za ograjo, se v Črnomlju svobodno sprehajajo. Črnomeljske, ki vedo, da se za pravice beguncev bori Amnesty International, pa zanima, kdo bo sedaj zaščitil nje.

Semiške tropine

VODA IN VINO - Prebivalca Brezja pri Rožnem Dolu je, ko je izvedel, da bo tja pritekala voda po vodovodnih cevih šele čez štiri leta, zanimalo, kako bo preživel do takrat. A si je sam odgovoril: "Ah, bom pa pil vino." Tudi vaščan Brezovice pri Črmošnjicah je potožil, da nima vode, pa je, delno po vzoru prejšnjega govornika, župan Janko Bukovec hitro dodal: "Še večji problem pa je, da nimaš niti vina".

NASVIDENJE - Črmošnjčani so jezni, kar se le da. Kako tudi ne, ko pa imajo na začetku vasi, gledano s semiškega konca, tablo, na kateri namesto "dobrodošli" piše "nasvidenje". To pa ni skregano le z logiko, ampak tudi s pregovorno belokranjsko prijaznostjo in gostoljubnostjo.

ZDRAVNIK - Semičani ugotavljajo, da je zdravnik in pol za njihove paciente premalo, zato si prizadevajo, da bi dobili v kraj dva cela zdravnikova. Svojo zahtevo utemeljujejo tudi s tem, da je metliška občina dvakrat večja od njihove, pa ima štiri zdravnike. Če ne bo šlo drugače, naj si Semičani v metliški občini spodobijo paciente, pa bodo dobili še dodatno polovičko zdravnika. Pri lekarni jim je s sponženimi Metličani dobro uspelo.

Mejna starost za članstvo je 40 let

V Kočevju so ustanovili že 20. univerzo za tretje življenjsko obdobje v Sloveniji - Za začetek štirje krožki - Delo za dobrobit kraja

KOČEVJE - V multimedijski učilnici Ljudske univerze v Kočevju je prejšnji četrtek potekalo ustanovitveno srečanje univerze za tretje življenjsko obdobje. O ustanovitvi že 20. tovrstne univerze v Sloveniji sta med drugimi spregovorili tudi dr. Dušana Findeisen in dr. Ana Krajnc s Filozofske fakultete.

Univerza za tretje življenjsko obdobje se je prvič pojavila leta 1983 v Franciji, od tam pa se je, kot je povedala ena od obeh idejnih snovalk projekta v Sloveniji dr. Findeisnova, hitro razširila po vsej Evropi. V Sloveniji so jih začeli množično ustanavljati po letu 1996 in univerza v Kočevju je tako že dvajseta zapovrstjo. Ustanovila jo je Ljudska univerza Kočevje kot eno izmed svojih dejavnosti, ki pa je, kot je povedala direktorica Ljudske univerze Lilijana Štefanič, namenjena izključno starejšim od 40 let. "Po razdelitvi življenja na obdobje otroštva, čas odraslosti in čas po upokojitvi, je 40 let starost, po kateri se že pričena tretje življenjsko obdobje," je pojasnila.

Dodala je, da se zato lahko včlanijo vsi, ki so starejši od 40 let in bi radi počeli stvari, ki so jih od nekdaj veselile, a jih do sedaj bo-

dr. Dušana Findeisen

disi niso mogli izraziti ali pa jim je zaradi prezaposlenosti zanje zmanjkalo časa.

"Ne gre za klasično šolo, marveč za združevanje ljudi na podlagi različnih skupnih želja, njihovo ponovno aktiviranje in iskanje lastnega potenciala pa tudi za druženje in izmenjavo izkušenj," je poudarila Štefaničeva. Za začetek so jim ponudili štiri krožke: poleg slikarskega in računalniškega še krožka s področja gospodarstva in družbe ter novinarstva, turizma in zgodovine Kočevske. Ustanovitvi univerze, ki bo pri svojem delu izhajala iz želja članov in potreb kraja, v dobrobit katerega bodo, kot je še povedala Štefaničeva, usmerjene njihove aktivnosti, so prisostvovali številni upokojenci, k svečanosti dogodka pa so s svojim nastopom prispevali učenci Glasbene šole Kočevje in skupina Odmev.

M. L.-S.

ZAHVALA DIREKTORICI - Na slovesnosti ob otvoritvi novih prostorov knjižnice v Kočevju se je župan Janko Veber zahvalil dolgoletni direktorici Emi Štrumbelj za njena prizadevanja, da je po skupno šestih preselitvah in desetletju bivanja v pretesnih prostorih knjižnica končno dobila dovolj velike, nove prostore. Zupanova zahvala Štrumbelji, ki odhaja v pokoj, je veljala tudi, ker je knjižnica v pol stoletja svojega obstoja ustvarila zavirljiv fond knjižnega in ostalega gradiva. Ta sedaj šteje 56.293 enot, od katerih je 52.483 knjig, 250 serijskih publikacij in 3.560 neknižnega gradiva. Poleg tega je knjižnica v zadnjih letih poslovala z nadpovprečnimi rezultati obiska in izposoje, pripravila pa je tudi zasnove mnogih vsebin, ki zaradi prostorske stiske niso mogle v celoti zaživeti. Samo v lanskem letu je število izposojenih enot presežilo 179 tisoč, ob tem pa je knjižnica beležila 4.219 članov, med katerimi jih je bilo 1.411 mlajših od 15 let. Na mestu direktorice je Štrumbeljo že z začetkom tega meseca zamenjala Cirila Pekica. (Foto: M. L.-S.)

Kmetje ne potrebujejo miloščine

Jože Zrnc iz Dobropolj predsednik sveta območne enote Kmetijsko-gozdarske zbornice Kočevje

RIBNICA - Na ustanovni seji sveta območne Kmetijsko-gozdarske zbornice Slovenije, enota Kočevje, ki bo imela sedež v Ribnici, so za predsednika izvolili 58-letnega Jožeta Zrnca iz Dobropolj. Ljuba Turk Šega iz Kočevja bo v zbornici zastopala interese pravnih, Janez Gorše iz Ribnice pa fizičnih oseb. Seje sta se udeležila tudi predsednik Kmetijsko-gozdarske zbornice Slovenije Peter Vrsk in Jože Luževac, direktor Kmetijskega zavoda Ljubljana. Poudarila sta pomen ustanovitve območne enote, ki jo sestavljajo decembra lani izvoljeni svetniki iz občin Osilnica, Kostel, Kočevje, Ribnica, Sodražica, Loški Potok, Velikih Lašč in Dobropolj: Anton Ilc, Janez Gorše, Jože Andoljšek, Marija Goršič, Ljuba Turk Šega, Jože Zrnc, Franc Zabukovec in Mirko Pirc.

Udeleženci so v razpravi ugotovili, da slovenski kmet preživlja najhujše obdobje svoje zgodovine. Podoželje se prazni in postaja provinca starostnikov, država pa raje denar namenja za vojsko in policijo kot za revitalizacijo te gospodarske panoge. Peter Vrsk je dejal, da morajo nemudoma ustanoviti močen podoželjski kmečki lobi, saj je usoda kmetijstva zdaj v njihovih rokah. Jože Hobič, predsednik Kmetijsko-gozdarske zbornice Kočevje, je opozoril, da se prihodnost slovenskega kmeta zrcali v predlogu državnega proračuna, ki ga vsako leto močno klestijo v njihovo škodo. Zbornica mora državi javno povedati, da bodo ovire v tako težko pričakovanem vstopu v Evropsko skupnost v primeru nadaljnjega pogreznja kmetijstva. "Čas je, da se vsi združimo in zapeljemo do Ljubljane. Če lahko profesorji, zdravniki, železničarji in drugi z javnim shodom opozarjajo na svoje težave, zakaj ne bi to storili tudi kmetje?" je dejal. Subvencije v kmetijstvu bi morali opustiti(!), saj je sramotno, da kmet prosi miloščino za svoj izdelek, ki ga ne more prodati po tržni ceni.

Očitno strukturno razliko kočevskega in ribniškega kmetijstva je najbolj ponazoril Peter Levstek iz ribniške upravne enote. Dejal je, da se na Kočevskem srečujejo s težavami pri zakupu, saj je skoraj vsa zemlja v lasti države in je težko urediti zem-

Južnič je poklicni kostelski župan

VAS V KOSTELU - Kostelski župan Valentin Južnič od 1. januarja svojo funkcijo opravlja poklicno. Južnič je ta sklep sprejel na podlagi pozitivnih predpisov o lokalni samoupravi in obvezni razlagi odločb Ustavnega sodišča Slovenije v Ljubljani, izdanih iz področja lokalne samouprave, ter določb občinskega statuta. O svoji odločitvi je župan že obvestil občinski svet. Namen poklicnega opravljanja županstva je lažje reševanje številnih občinskih nalog. -vd

Kostelski rižni

TABORNIKOM VODO - Na Žagi in v njeni neposredni bližini je več prostorov za taborjenje in kampiranje, vsa pa so brez vodovoda, se pravi tekoče pitne vode. Lastniki teh prostorov in Turistično-športno društvo bodo poskrbeli, da bodo do turistične sezone na ta zemljišča napeljali pitno vodo. To niti ne bo težko, saj je vodovod že napeljan do naselja Zaga. Voda iz Kolpe je za tabornike premalo.

NEVARNE RUŠEVINE - Nekateri Kostelci so bili očitno, ko je v Kočevju z bivše gostilne Rog (znane kot Činkel oziroma Tschinkel) padel na pločnik večji kup opek. Pogledali so malo po domači občini, če tudi pri njih ne grozi kaj podobnega, in ugotovili, da so v zidovih ruševin spodnjega kostelskega gradu velike razpoke in da zidovje drži skupaj pravzaprav le še bršljan, ki se vzpenja po zidovju. In to zidovje grozi, da bo padlo prav na edino cesto, ki vodi do naselja Trg (Kostel) in starega kostelskega gradu, ki ga obnavljajo. In kaj če domačini ali turisti ne bodo imeli take sreče, kot so jo imeli v Kočevju?

LIKOVNA RAZSTAVA - V počastitev kulturnega praznika bodo v torek, 6. februarja, ob 17. uri odprli v prostorih Nove Ljubljanske banke razstavo kipov in slik samouka Andreje Levstika iz Kočevja. Razstavljenih bo 15 del, izdelanih iz različnih materialov in v različnih tehnikah. Razstava bo odprta do konca februarja.

SPET V BOJ ZA NAJLEPŠE - Turistično-športno društvo Kostel pripravlja letos že sedmo tekmovanje po vrsti za najlepšo kostelsko hišo, vikend ali poslovni prostor. Prijave bodo sprejemali ves mesec marca. Lanskega tekmovanja se je udeležilo 40 domačinov in domačink, kar je rekord, ki pa ga nameravajo letos preseči.

Jože Zrnc

Voda je le pritekla

Vaščani Starega Kota danes vodo imajo - Ob slovesni otvoritvi novembra lani je bil vodovod dan le v poskusno obratovanje

STARI KOT - V zadnji številki Dolenjskega lista smo pisali o nezadovoljstvu krajanov Starega Kota v občini Loški Potok, ki so imeli pipe suhe, čeprav je bil vodovod slovesno odprt že 11. novembra lani. 24. januarja pa smo prejeli Zapisnik o primopredaji objekta "Vodovod Stari Kot - prva faza", iz katerega je razvidno, da je bil vodovod ob otvoritvi dan le v poskusno obratovanje. Tega takrat nihče ni omenil ali pa vsaj večina, ki se je vključno z novinarji zbrala ob tej priložnosti, takšne informacije ni dobila.

Predvsem je zanimiva 10. točka omenjenega dokumenta, ki se glasi: "Navedena koncesija, katero je po besedah predstavnika ministrstva pričakovati v naslednjih dveh mesecih, je še zadnji dokument, katerega mora občina Loški Potok predložiti Upravnim enotam Kočevje še pred pridobitvijo enotnega gradbenega dovoljenja." Iz navedenih dogovorov in sklepov, ki so sestavni del primopredajnega dokumenta, je razvidno, da je 22. januarja vodovod vzel v

upravljanje Hidrovod Kočevje - Ribnica, vodarino pa bo uporabnikom - teh je trenutno 11 - začel zaračunavati šele od začetka julija, do takrat stroške električne energije in okvar krije občina Loški Potok. Hkrati pa morajo izvajalci opraviti še kar nekaj nujnih del, kot je npr. vgraditev sond, namenjenih varovanju suhega teka črpalke, vgraditi UV napravo, varovalno ograjo okoli črpalnice...

Voda torej teče. Sama zgodba o gradnji tega vodovoda pa je izredno zanimiva vse od začetka vrtanja prve vrtnice, ki ni dala nobenih rezultatov, pa do tedaj, ko so začeli z drugo, ki je na globini 240 metrov pokazala pozitivni rezultat. Zdal daje ta komaj 0,4 l/sek., napajala pa naj bi tudi sosednjo vas Novo Kot, ki ima več prebivalcev kot Stari Kot, nameravajo pa graditi tudi nekaj deset vikendov. Če bodo uspeli dogovoriti s Hrvači, da bi dovajali zadostno količino vode oni, potem resnično obstaja upanje v načrte o revitalizaciji tega lepega, a skrajno zapuščenega območja občine. A. KOŠMERL

"SLOVENSKA DRUŽINA" - Med dobitniki častnega naziva ZVVS "Slovenska družina" sta bila tudi predsednik skupščine občine Kočevje v času razorožitve TO Mihael Petrovič in njegova soproga. Na posnetku: sedanjí kočevski župan Janko Veber izročá priznanje nekdanjemu "županu" Mihaelu Petroviču in njegovi soprogi Mariji Ani (Foto: M. L.-S.)

Veteranska priznanja družinam

V Kočevju so podelili 20 častnih nazivov "Slovenska družina" - Začeli s snemanjem dokumentarnega filma - Oddolžitve zakoncem

KOČEVJE - Kočevsko območno združenje veteranov vojne za Slovenijo je v petek pripravilo slovesnost, na kateri so podelili priznanja Zveze veteranov vojne za Slovenijo (ZVVS), častni naziv "Slovenska družina". Skupno so podelili 20 priznanj, dobitnikom pa jih je izročil kočevski župan in poslanec Janko Veber.

Slovesnost so pričeli s simbolnim veteranskim dejanjem, s katerim veterani tudi drugod po Sloveniji že nekaj let pričenjajo vse večje prireditve. Kot je povedal predsednik kočevskega združenja Darko Čop, gre za spominsko dejanje, ki je simbol miru, svobode, neuklonljivosti, zmage, ponosa, spomina in opomina. Ob tem je še povedal, da bodo zato, da zgodovina ne bo pozabila njihovih dejanj iz let 1990 in 1991, ko so se na Kočevskem dogajale pomembne stvari, posneli dokumentarni film in da ga bodo začeli snemati prav na slovesni podelitvi priznanj. Častni naziv "Slovenska družina",

ki ga podeljuje ZVVS na podlagi lani sprejetega pravilnika o podelitvi priznanj tistim družinam, ki so po razorožitvi TO sprejele in v svojih domovih čuvala orožje, gradivo, dokumente in druge reči, so prejeli: Josip in Biserka Abramovič, Miran in Cvetka Benegalija, Vlado in Angela Bruner, Darko in Matilda Čop, Vincenc in Marija Farkaš, Vincenc in Darja Farkaš, Viktor in Darinka Grabrijan, Borut in Irma Hočvar, Ivan in Fani Kerneža, Roman in Gordana Lavrič, Živko in Darinka Malnar, Jože in Hermina Pavlovič, Gobjmir in Antonija Poje, Mihael in Marija Ana Petrovič, Anton in Jožica Rački, Jože in Lilijana Rački, Leopold in Marija Škodnik, Dušan Tošaj, Mihael in Danica Vresk ter Milan in Andreja Žagar. Kot je povedal Čop, gre za priznanja družinam, ki pa pomenijo tudi oddolžitve zakoncem za mnoge noči, kje so in kaj sploh počno.

M. L.-S.

JUTRI BO PREDAVAL - Marjan Obranovič, pravnik in tehnolog, ki se je v zadnjem obdobju na raznih prireditvah predstavil kot pesnik v domačem kostelskem narečju, bo jutri, 2. februarja, ob 17. uri v dorani osnovne šole v Fari predaval o varstvu narave, odpadkih na domačijah in v raznih obratih in v zvezi s tem o varstvu voda, gozdov in sploh narave, pa tudi o pripravi zemljišč za pridelavo poljskih pridelkov in sadjarstvo in o potrebnem orodju za taka dela. Predavanje sodi v okvir predavanj za potrebe turizma na podoželju, organizira pa ga Turistično-športno društvo Kostel. Na fotografiji: Marjan Obranovič recitira svoje pesmi v kostelsčini, pri tem pa se spremlja s kitaro. (Foto: J. Prime)

ROG RAZPADA - Stavba nekdanjega gostišča Rog in kasnejšega mladinskega kluba Škorc je že dolgo prazna, nobeden je ne vzdržuje, zato razpada. Pred kratkim je s stavbe padla na pločnik večja gmota zidakov in ometa. Na srečo je po tistem pločniku že kar nekaj let prepovedana hoja, česar pa ne upoštevajo vsi pešci, zato lahko pride do nesreče. Takih razpadajočih stavb je po Kočevju še nekaj, na primer tista, v kateri je trgovina Sport Mist.

HOJA IN PLOVANJE - Od Parka herojev do tržnice je urejena obhodna pot za stavbami ob Ljubljanski cesti, ker je pločnik ob Ljubljanski preozek. Večji del te poti je asfaltiran oziroma betoniran, za stavbo nekdanje gostilne Rog pa je makadam, ki je ob deževju skoraj neprehoden, po prehodu iz Kidričeve ulice do tržnice pa je možno ob slabem vremenu - če nekoliko pretiravamo, a ne preveč - le plavati. Zdal so sicer nekoliko nasuli prehod od Kidričeve, kar pa gotovo ne bo zalego dolgo, ker bodo to uničili avtomobili, ki tam parkirajo.

BREZ POPUSTA - Poročali smo, da je bila v Kočevju minuli četrtek ustanovljena univerza za tretje življenjsko obdobje. V trgovini in fotokopirnici Čačka pa imajo napis, da imajo študentje pri fotokopiranju popust. Ko je študent tretjega obdobja v petek vprašal, če ima res tu popust, je dobil odgovor, da ne, ker nima indeksa.

KOČEVJE (NE)VARNO MESTO - Šeškova ulica v Kočevju je bila nekdanj ponoči razsvetljena, zdaj pa ljudje, ki jo občasno uporabljajo, ugotavljajo, da ni več tako in se ponoči spotikajo in padajo v luknje na cesti. Nekateri natolcujejo, da je to zato, ker je direktor Elektro Kočevja odšel na odgovornejšo dolžnost v Ljubljano in je menda odnesel s seboj tudi elektriko (kar pa seveda ne drži).

TOPOVSKI UDAR - Čeprav je od novega leta in silvestrovanja minilo kar nekaj časa, po časopisih posamezniki še vedno ugibajo mnenja o tem, da je naj bi pokanje dovolili ali prepovedali. V Kočevju je takrat kar dober mesec krepko pokalo. Na neki balkon v Kidričevi ulici je priletel del petarde, na katerem se je dalo prebrati, da morajo biti ljudje oddaljeni od petarde najmanj 20 m (od mesta eksplozije do balkona je bilo le 3 do 4 m). Kaj pomenijo oglušujoči udari za stare, bolne, otroke in živali, pa naj razmisli vsak, posebno metalci petard oziroma njihovi starši, če že policisti nočejo.

Dokumenti italijanskih okupatorjev

KOČEVJE - V Pokrajinskem muzeju bodo danes, 1. februarja, ob petih popoldan predstavili knjigi dokumentov italijanskega okupatorja, ki ju je pod naslovom Ubi-ja se premalo in Rab - Arbe - Arbisima pripravil zgodovinar dr. Tone Ferenc. Publikaciji bo predstavil avtor.

Ribniški zobotrebci

A D'B' "PO SLOVENSKO" - Srečko Vrbinu, ki dela pri ribniški lokalni televiziji R-kanal, je tako kot leto poprej tudi letos pripadla čast, da je vodil svečano zaključno prireditev izbora R-kanalovega športnika leta. Ob vseh pohvalah organizatorju za uspešno izvedbo prireditve, ki z množstvom uglednih gostov iz sveta slovenskega športa in glasbe postaja v Ribnici ena pomembnejših prireditev, pa vendarle ne gre mimo dejstva, da bi z bolj posrečenim izborom voditelja prireditev samo pridobila. Sklicevanje na dejstvo, da je Srečko v vlogi voditelja, ker je urednik športnega programa R-kanala, ne odtehta dejstva, da je Ribničan Urban, ki ga upodablja Medard Pucelj, povsem dovolj, da prireditev vseskozi preveva ribniški duh. Da še enega "Urbana" prireditev ne potrebuje, je letos najbolje dokazal Davo Karničar, ki je imel velike težave z razumevanjem ribniškega narečja! Za Srečka, ki je že predlogo in preveč Ribničana, da bi se lahko znebil privzgojenega narečja, pa bi bilo včasih celo bolje, če se ga ne bi trudili zatajiti, kot to sicer včasih poskušajo. Potem tudi domače skupine A D'B', ki si je nadela ime po tem, da se, preden se lotijo kakšnega projekta, v narečju vprašajo, ali bi se ga "A d'b'", ne bi napovedal kot skupine A De Be!

Od 64 že na 245 km lokalnih cest

Dolgoletno vzorno sodelovanje trebanjske občine s Cestnim podjetjem Novo mesto - Občina Trebnje je od 64 km lokalnih cest v 30 letih prišla že na okrog 250 km - Koncesijska pogodba

TREBNJE - Cestno podjetje Novo mesto, d.d., vzdržuje v 19 občinah jugovzhodne Slovenije okrog 1300 km državnih in 1400 km lokalnih cest, novomeški cestarji pa so kot najugodnejši ponudnik prepricali trebanjsko občino, da je z njimi kot prva med 19 občinami sklenila koncesijsko pogodbo za redno vzdrževanje 245 km lokalnih cest za naslednja štiri leta. Celovito vzdrževanje teh cest, z zimsko službo vred, naj bi letno stalo trebanjski občinski proračun okrog 70 milijonov tolarjev.

Novomeško cestno podjetje vzdržuje 178 km lokalnih cest v trebanjski občini že od leta 1983, za to pa so Trebanjci doslej plačevali letno povprečno 35 milijonov tolarjev. Ob rednih vzdrževalnih delih so cestarji na podlagi dodatno sklenjenih pogodb urejali še signalizacijo, odbojne ograje in opravljali manjše sanacije. Po lanski z zakonom podkrepitvi novi kategorizaciji cest se je dolžina lokalnih cest povečala na že omenjenih 245 km.

Enotna koncesijska pogodba obvezuje novomeške cestarje, da opravijo vsa redna in dodatna vzdrževalna dela kot doslej, poleg tega pa še zlasti preglede cest, krpanje, košnjo trave, obsekovanje poraslih obcestnih površin in urejanje sistemov odvodnjavanja. Novomeščani so s to pogodbo v celoti prevzeli tudi organizacijo in izvedbo zimске službe.

Župan Ciril Pungartnik je dejal, da so imeli z novomeškimi cestarji vedno dobre odnose in da so v medsebojnih odnosih zmeraj spo-

štovali dano besedo oz. dogovorjeno. Dolgoletno vzorno sodelovanje občine in CP Novo mesto je naposled pripeljalo do podpisa te pogodbe, ki je po Pungartnikovem prepričanju dobra rešitev za občino. Ponudniki se mnogokrat pojavljajo, njihova zanesljivost pa je vprašljiva. Občina Trebnje je od 64 km lokalnih cest v 30 letih prišla že na okrog 250 km. Župan je še povedal, da šolski avtobusi ne morejo voziti po cestah, ki ne bi bile lokalne, primerno opremljene in vzdrževane. "Upam, da bomo v prihodnjih letih razrešili tudi problem, ki se pojavlja na državnih ravni, to pa je odnos do gozdnih in lokalnih cest. Gre za tiste gozdne ceste, ki služijo tudi vsakodnevnemu prometu in gibanju ljudi. Zmehčali naj bi se, da bi na takih cestah veljal enak režim kot na lokalnih," je dejal Pungartnik.

Parkirišče pri Gostilni Plaustainer

SEVNICA - Občina poskuša tudi letos v mestu Sevnica nadaljevati z ureditvijo parkirnih mest. Z uporabniki parkirišča pri Gostilni Plaustainer, ki ga uporabljajo tudi nekatere ustanove s sedežem v starem delu Sevnice, se skuša občina dogovoriti, da bi tudi ob njihovi pomoči uredili parkirne površine, ki jih staro mestno jedro zelo potrebuje.

Kdo bo kupil sevnški radio?

SEVNICA - Tukajšnji občinski svet je septembra lani pripravil predlog statusnega preoblikovanja Javnega zavoda Radio Sevnica. Sklenil je, naj se radio preoblikuje v gospodarsko družbo, in sicer v kapitalno družbo z omejeno odgovornostjo. Ustanovni novi kapital novega lastnika ne sme preseči 74 odstotkov vsega ustanovnega kapitala. Med ponudniki za nakup so Radio Brežice, Mariga, d.o.o., Ljubljana Črnuče in in Srečko Puntar iz Leskovca pri Krškem, lastnik Radia Krško.

Neurejeno parkiranje v Krmelju

KRMELJ - Predstavniki stanovančev iz blokovega naselja v Krmelju so se s strokovnimi službami sevnške občine pogovarjali o postopkih za ureditev parkiranja v tem naselju. Potrebno bo do konca izpeljati geodetske odmere in nekatere druge postopke. Ugotovili so, da je pot do rešitve, seveda ob spoštovanju dogovorjenega, možna še v letošnjem letu.

Knjižnica izposodi 32.000 knjig

Odlok o ustanovitvi javnega zavoda Knjižnica Sevnica

SEVNICA - Za februarско sejo občinskega sveta bodo strokovne službe občine pripravile odlok o ustanovitvi javnega zavoda Knjižnica Sevnica. Sevnška knjižnica je ena redkih v državi, ki deluje v okviru Zveze kulturnih društev. Z vodjo knjižnice Ido Tušar in vodjem Sklada ljubiteljske kulture Albertom Felicijanom so se župan in strokovni delavci občine pogovarjali o novem statusu in organiziranosti. Enotna ocena je bila, da je ustanovitev zavoda smiselna in potrebna. Knjižnica letno izposodi 32.000 knjig, pred desetimi leti pa jih je 9.000. Trenutno ima okrog 4.000 članov, pred desetimi leti pa jih je bilo 700. Povečal se je tudi knjižni fond od 17.000 na 91.000 knjig. Zato so menili, da je statusno preoblikovanje razumljivo in tudi nakup novih prostorov v lanskem letu upravičen.

Ciril Povše razstavlja ob kulturnem prazniku

TREBNJE - Center za izobraževanje in kulturo Trebnje in Območna izpostava Javnega sklada RS bosta ob slovenskem kulturnem prazniku organizirala v četrtek, 15. februarja, ob 18. uri v Galeriji Trebnje otvoritev kiparske razstave likovnega samorastnika, kiparja in slikarja, domačina Cirila Povšeta. Ob kulturnem programu bo o razstavi in umetniku spregovoril dr. Mirko Juteršek.

SREČANJE STAROSTNIKOV NA BLANCI - Od dobre stotnje povabljenih krajanov, starejših od 75 let, se je vabilu krajevne organizacije Rdečega križa Blanca odzvala polovica. V prostorih osnovne šole sta starostnike pozdravila tudi sevnški župan Kristijan Janc in poslanec Branko Kelemina. Županovo obljubo, da bo prihodnje srečanje že v novem prizidku šole, so zlasti v pestrem kulturno-zabavnem programu nastopajoči učenci viharno pozdravili. Predsednica Območnega združenja RK Sevnica Ana Dernač je ob koncu podelila priložnostno darilo najstarejšima krajanoma, 91-letnemu Alojzu Kozincu s Pokleka (prvi z leve) in 91-letni Ivanki Zemljak iz Čanja (tretja z leve).

Predsednik občinskega odbora za prostor, komunalno in cestno infrastrukturo Lojze Metelko pa je ocenil, da so doslej novomeški cestarji solidno opravljali svoje delo, kar je toliko pomembnejše za povezave v občini z več kot 200 vasi in zaselki. Poudaril je še, da ministrstvo za promet in zveze nima razumevanja za prekatégorizacijo še nekaterih cest v občini, kje je sele cilj, da bi vse nekategorizirane ceste postale lokalne.

P. PERC

Nova stanovanja tudi v Krmelju

SEVNICA - Po ukinitvi Stanovanjskega sklada in vključevanju njegovega poslovanja v občinski proračun so se prvič sestali člani odbora za stanovanjske zadeve, ki so prej že delovali v njegovem upravnem odboru. Tako jim obravnavana problematika ni tuja. Poleg predloga proračuna so obravnavali tudi strategijo pridobivanja novih stanovanjskih prostorov v Sevnici in Krmelju. Občina bo vodila aktivnosti okrog idejne zasnove za izgradnjo poslovanostanovanjskega objekta v Krmelju, za kar bodo skušali pridobiti morebitne soinvestitorje ali investitorje za izgradnjo za trg. Po besedah direktorja sevnške občinske uprave, dr. vet. med., Zvoneta Košmerla, bodo pripravili tudi ponudbo za odkup večjih stanovanj v lasti občine po tržnih cenah, za potrebe občine pa bodo kupili manjša stanovanja. Dosedelno se bodo lotili tudi problema neplačevanja najemnin in drugih stroškov upravljanja posameznih najemnikov, saj rokov in dogovorov nekateri žal ne spoštujejo.

Proslava ob slovenskem kulturnem prazniku

ČATEŽ - Kulturno-umetniško društvo Popotovanje Frana Levstika Čatež bo v soboto, 10. februarja, ob 18. uri v salonu Mercatorja na Čatežu pripravilo proslavo ob slovenskem kulturnem prazniku, kjer bodo sodelovali domači pevski zbor, plesna skupina in recitatorji. Pripravili bodo tudi razstavo različnih ročnih del krajanov, v sklopu te razstave pa še tematsko razstavo Od cvetne nedelje do Velike noči.

Iz družinske skrinje

TREBNJE - V nedeljo, 4. februarja, ob 15. uri bo v Kulturnem domu Trebnje 6. srečanje Iz družinske skrinje. Z družinami se bo pogovarjal Slavko Podboj. Kulturno društvo ob tej priložnosti vabi od 4. do 11. februarja tudi na ogled razstave v galeriji. V soboto in nedeljo bo odprta od 8. do 11.30, med tednom pa od 16. do 19. ure.

Peščena ploha po sevnških cestah

Pretirano peskanje sevnških cest! Pismo župana - Še mnogo več sivih las sevnškim občanarjem povzroča vprašanje, kdo bo plačal 160 milijonov tolarjev dolga za prosluli Clann

SEVNICA - V sevnški občini posipavajo ceste proti poledici z zmesjo peska in soli, medtem ko opažajo, da na sosednjih območjih v ta namen uporabljajo samo sol ali tekočo raztopino. Zaradi velikih količin peska, ki se v daljših obdobjih nizkih temperatur nabira ob robovih cest, prihaja do zamašitev naprav za odvodnjavanje vozic in ostalih površin. Ne manjka pa seveda niti prahu in umazanije, ki se pojavlja ob drobljenju in razpadanju peščenih zrn.

Vozniki, ki prihajajo od drugod, doživljajo na sevnških cestah pravo peščeno ploho izpod koles svojih in ostalih vozil. Zaradi čiščenja nastajajo dodatni stroški in napor za odstranjevanje peska na prometnih površinah ob odsekih državnih cest.

Župan občine Sevnice Kristijan Janc je zato na Direkcijo za ceste, sektor za upravljanje, vzdrževanje in varstvo cest naslovil dopis o problematiki vzdrževanja državnih cest, na območju sevnške občine, kjer je 15,8 km glavni in 80 km regionalnih cest. Zimsko službo na teh odsekih izvaja Cestno podjetje Novo mesto, sektor Krško, ki v občini Sevnica vzdržuje tudi lokalne ceste. Občina Sevnica po be-

PRVA KONCESIJSKA POGODBA PODPISANA - "Upam, da se bodo uresničile besede direktorja, da bomo v vseh štirih letih drug z drugim zadovoljni," je dejal trebanjski župan Ciril Pungartnik po podpisu prve koncesijske pogodbe o rednem vzdrževanju lokalnih cest v občini z direktorjem Cestnega podjetja Novo mesto Francem Goletom. (Foto: P. P.)

Korenček in palica

SEVNICA - "Nikoli več ne bo, kot je bilo!" bi lahko parafrazirali znameniti izrek slovenskega politika, po zadnjih peripetijah, ki sem jih imel z direktorjem območne službe republiškega zavoda za zaposlovanje, predsednikom PGD Sevnica, predsednikom Društva kadrovskih delavcev Posavja, skratka tudi društveno zelo dejavnim gospodom, Antonom Korenom - Tonijem, stanujočim v Sevnici. Po tehtnem premisleku je vendarle zmaga odločitev za profesionalnost in ne za gnil kompromis, do kakršnega bi vsekakor prišlo, če bi kot novinar sprejel Korenovo željo, naj bi o njem raje nič več pisal, zlasti ne v stilu bodice "Kubanska dobrodošlica", o njegovem popotovanju na Kubo, objavljene 23. novembra lani, kjer naj bi cariniki prebrskali le priljago najbogatejšega Posavca, po pisanju Delničarja. Prijatelj iz mladostnih let Toni, znan po svoji galantnosti in včasih že kar preveč fini Toni, me je hotel tokrat prestrašiti kar s pozivom na razgovor k svojemu odvetniku, preden bi tožil. Ker je pristal na takšni komunikacijski ravni, ne da bi se osebno pogovoril z mano, sem odvetniku odvrnil, naj kar gre na sodišče, čeprav nima za to nikakršne resne osnove. Za Korena naj bi bila poleg že omenjene, sporna še bodica "Pubi na Kubi", objavljena prav tako v Sevnških paberkih 5. januarja, in celo vest "Peticija", objavljena v isti številki na isti strani kot omenjena bodica! Odvetniku sem povedal, da se bo morala zdaj njegova stranka potruditi za vzpostavitev ponovne količkej normalne komunikacije, kajti očitno se je te zavestno izogibala.

In Toni me je v soboto poklical, če bi se lahko pogovorila. Pristal sem na debelo uro dolg klepet. Znova sem mu povedal, da je vidna javna osebnost, zato se ne da izogniti temu, da ga ne bi vsaj površno omenjali tudi v takšnih rubrikah, kjer praviloma ni prostor za hvalo. Toni se je opravičil, ker tudi sam ni prišel na

razgovor k odvetniku, na vprašanje, zakaj se je odločil za takšno potezo, pa je le megleno odvrnil, nekako v stilu celotnega pogovora, da mora imeti odprto tudi možnost za formalnopravno pot. Na sistem "korenček-palica", to je, če bom priden, korenček, sicer pa palica, seveda ne pristajam. Sem za neodvisno in svobodno pisano besedo, za razkrivanje resnice. Pa če je ta še tako neprijetna in boleča. In nasvidenje kjerkoli že, Toni!

PAVEL PERC

O nadzoru kakovosti pitne vode

BOŠTANJ - Vseh deset predsednikov svetov krajevnih skupnosti v občini Sevnica se je z županom in strokovnimi delavci občinske uprave na sestanku v Boštanju pogovarjali o predlogu proračuna za letošnje leto. Predsedniki razumejo večplastno delovanje občine, zato so proračun podprli in se zavzeli za njegov čimprejšnji sprejem, da se bodo lahko načrtovane naloge začele kar najhitreje izvajati. Župan Kristija Janc se jim je zahvalil za njihovo dosedanje prizadevanje za vsestranski razvoj naših krajev, v bodoče pa bodo v proračunu poskušali še bolj povečati sredstva za krajevne skupnosti. Na vpogled so predsedniki dobili tudi vlaganja občine v posamezne krajevne skupnosti v zadnjih dveh letih. Dogovorili so se tudi o nadzoru nad kvaliteto pitne vode iz večjih javnih vodovodnih sistemov, ki so v upravljanju krajevnih skupnosti oz. vodovodnih odborov, pripraviti pa bo potrebno tudi analizo stanja dokumentacije pred izgradnjo javnih razsvetljav. Urejenost tega področja namreč zahteva tudi republiški elektroenergetski inšpektor. Predsedniki so se tudi dogovorili, da bo praznovanje letošnjega občinskega praznika potekalo v KS Studenec, naslednje leto pa v KS Trzišče.

P. P.

LOTO 1 - Gostilničar Marjan Šeligo, ki seveda ni zadel rekordnih 75 milijonov tolarjev na lotu, se je prepiral, kako bran je "dolenjski NYT", se pravi naš časopis, kajti ko se je po telefonu pogovarjal z nekim možakom iz okolice Sevnice, ki naj bi mu pripeljal drva, tudi o plačilu, mu je neznanec odvrnil: "Bom že počakal, saj sem bral, da ste zadeli na lotu!"

LOTO 2 - Igre na srečo burijo duhove v trebanjskih logih, saj naj bi bilo še nekaj podobnih srečnejev tudi na Mirni. Enega videvajo v beli limuzini in to novost povezujejo z zadetkom na lotu. Rekordnega, tistega okrog 100 milijonov tolarjev, pa bi skoraj zadel znan Trebanjec, ki pa je zgrešil le za eno številko... No, zdaj se je vsaj prepiral, da skoraj še ni nikoli zajca ujel in da je imel, ko je kazalo na rekordni dobiček še največ navijačev med "zlahoto". Sorodniki so se menda bolj jezili, ker mu je spodletelo, kakor pa on...

SILVIN SAMODEJNI ŠAMPANJEC - Podpis koncesijske pogodbe med novomeškimi cestarji in trebanjskimi občinarji so rahlo zalili tudi s penino. Uslužbenka Silva je vse steklenice pravočasno na pol odprla, da bi bila pijača takoj pri roki. Toda iz ene stekleni-

ce je še med govori samodejno, seve s pokom, zletel zamašek, presenetil Silvo in nasmejtal tudi navzoče. Ti so se spraševali, kakšen patent uporablja Silva za te reči. A Silva je, kot vedno, ostala skrivnostna... (Foto: P. P.)

Sevnški paberki

ZAGORELO V DIMNIKU - V nedeljo je zagorelo v dimniku stanovanja v zgradbi železniške postaje v Trzišču. Lastnik prejšnji dan ni dovolil dimnikarju Dimnikarstva Jelančič očistiti taistega dimnika, češ da je bil dimnik "ovaj, onaj" očiščen že prejšnji mesec. Gasilci so k sreči preprečili, da ni požar naredil še večje škode. Bralka, ki nam je sporočila to novico, je menila, da bi moral "varčni" lastnik plačati intervencijo gasilcev in da mu tudi zavarovalnica ne bi smela povrniti škode...

HE BOŠTANJ BO, KO BO - Ponedeljkova zadnja seja sveta pokrajine Posavje v ustanavljanju na sevnškem gradu je spustila še več megle na možne scenarije izgradnje HE Boštanj, kaj še celotne spodnjeposavske verige. Načeloma so vsi za, toda... Niko Galeša je povedal, da je ministrstvo za finance ocenilo investicijski program HE Boštanj, kar pomeni, da najverjetneje letos ne bodo pričeli še niti praskati na gradbišču, čeprav imajo Savske elektrarne za HE Boštanj nekaj drobiža, okrog 1.250 milijonov tolarjev, ki pa ga bodo letos težko porabili brez ustreznih papirjev...

Borci bi obnovili stalno razstavo na gradu

SEVNICA - Župan Janc se je s predsednikom Občinskega odbora združenja borcev NOB Sevnica Slavkom Štrukljem pogovarjal o načrtih združenja. Iz občinskega proračuna borci pričakujejo pomoč za svoje delovanje. Obnoviti želijo stalno razstavo na sevnškem gradu, sodelovali bodo pri spominskih prireditvah v spomin na dogodke v NOB ter vzdrževali in obnavljali spomenike in spominska obeležja iz NOB na območju občine.

VOLJA IN POT - Župan krške občine Franci Bogovič (desno na fotografiji) z otvoritve ceste na Brezovici) zatrjuje, da je vodstvo krajevne skupnosti Podbočje prizadevno, in kjer je krajevna pobuda in volja močna, je lažje delati. Ob taki zagnanosti so se tudi lažje odločili za gradnjo cestnega odseka do Brezovice. Dolg je nekaj manj kot kilometer, stal pa je približno 16,5 milijona tolarjev. Na fotografiji: poleg župana Franc Ajster, predsednik gradbenega odbora. (Foto: M. L.)

Zemljo moraš imeti rad

Tako pravi novi predsednik DPM Krško Lojze Kerin - V mandatu Sotoškove so začeli spoznavati domače obrti

JABLANCE NAD KOSTANJEVICO - Na rednem občnem zboru Društva podeželske mladine (DPM) Krško, ki je bilo minulo soboto zvečer v turistični kmetiji Colarič, so člani izvolili nov upravni odbor, katerega predsednik je postal 20-letni študent agronomije Lojze Kerin, dosedanja predsednica Darja Sotošek pa je na strnila dogodke iz svojega mandata.

Poleg Kerina je okoli 40 zbranih članov DPM Krško izvolilo za tajnico Heleno Radej in za blagajničarko Martino Kovačič, medtem ko je podpredsednik ostal isti - Stanko Kunterič. Novi predsednik je študent prvega letnika agronomije, doma iz Straže nad Krškimi, ki je trdno odločen, da bo ostal doma na kmetiji. "Ker ljubim zemljo," je povedal Kerin, ki pri-

Novi predsednik DPM Krško Lojze Kerin

hodnost kmetijstva vidi v specializaciji. Prepričan je, da mu bo v srednji kmetijski šoli Grm in na fakulteti pridobljeno znanje koristilo, čeprav raje kot ob knjigi preživlja dneve v vinogradu. V osnutku programa letošnjega dela je Kerin članom obljubil tečaj varnega traktorskega dela, ekskurzijo v Savinjsko dolino in nadaljevanje delavnice domačih obrti.

Krško DPM deluje že osem let in šteje 65 članov, ki se radi družijo in spoznavajo delo na kmetiji. Predlani so se dekleta učila peči pecivo in varno voziti s traktorjem. Tekmovali so na treh tekmovanjih: predlani in lani na občinskem kvizu Mladi in kmetijstvo in kmečkih igrah, predlani pa tudi na regijskem tekmovanju v oranju. Leta 1999 so z DPM Brežice obiskali Prekmurje in Prlekijo. Med lanskimi aktivnostmi je Sotoškova v svojem poročilu posebej izpostavila projekt Posvet in učne delavnice na temo oživljanja domačih obrti v krški občini, ki ga je financiral Urad RS za mladino, namenjen pa je bil boljšemu spoznavanju mlinarstva, krovstva in lončarstva.

Po končanem uradnem delu občnega zbora sta člana DPM Krško Toni in Simon vzel v roke harmoniki in kitaro in mladino zabavala do prvih jutranjih ur.

M. RAPUŠ

Malo za svet, veliko za Brezovico

Asfaltna cesta v vas na Gorjancih - Pred leti za otroke steza v sneg, zdaj po šolarje kombi - "Več veselja do učenja" - Vinogradništvo premalo - Vas ostaja na zemljevidu

BREZOVICA V PODBOČJU - Ta vas v Gorjancih bo zdaj nekako bližje drugim krajem. Ima asfaltno cesto, ki so jo slovesno odprli 24. januarja popoldne. Med udeleženci dogodka najbrž ni bilo nikogar, ki bi mislil, da je bilo nepotrebno delo posodabljanje omenjene ceste, ki sta jo asfaltirala UNI, d.o.o., iz Podbočja in Cestno podjetje Novo mesto.

Ni tako daleč nazaj, mogoče deset let, ko so odrasli domačini pozimi še gazili stezo v sneg na makadamski cesti, da so otroci potem lahko šli peš v dolino do šolskega kombija. Takrat se ni vozil šolski kombi otrok prav iz Brezovice v Podbočje, zdaj jih vozi. "Zdaj, ko vozi kombi, imajo otroci tudi večje veselje do šole in do učenja," je prepričan Franc Ajster iz Brezovice. Ajster je bil tudi predsednik gradbenega odbora za gradnjo omenjene ceste.

Po odhodu Dvojmoča direktor Šunta

KRŠKO - Mag. Marjan Šunta bo novi direktor posavske območne gospodarske zbornice, potem ko ga so za to izvolili soglasno na seji zborničnega upravnega odbora 25. januarja v Krškem. Zamenjava direktorjev posavske gospodarske zbornice bo aprila, ko se bo Valentin Dvojmoč, sedanji direktor, upokojil.

Lekarna dela tudi ob nedeljah in praznikih

KRŠKO - Pred nedavnim je domačin na praznik skušal kupiti zdravila v lekarnah v Posavju, med drugimi je obiskal tudi lekarno v Krškem na Cesti krških žrtev 46. Ker je naletel na zaprta vrata, je šel po zdravila drugam, ostal pa je vtis, da omejena krška lekarna ob praznikih ne dela. Očitno je povprašal po zdravilih ravno v času, ko je zaprta. Dejstvo je, da ima ta lekarna dežurno službo vse nedelje in praznike od 7. do 12. ure in popoldne od 16. do 19. ure. Ob nedeljah in praznikih je lekarna poleg tega, da opravlja dežurno službo, odprta med 9. in 12. uro tudi za nujne nakupe, je povedala mag. Pavla Janc, direktorica javnega zavoda Lekarna Krško. Cesta krških žrtev 46.

ništvo premalo, vsaj za zdaj, zato po besedah domačinov iz večine družin kdo hodi še v službo.

M. L.

Posavje skupaj na sejmu Alpe-Adria

BREŽICE, KRŠKO, SEVNICA - Občine Brežice, Krško in Sevnica se bodo kot regija Posavje predstavile na skupnem razstavnem prostoru na sejmu Alpe-Adria v ljubljani od 6. do 10. februarja, kot je povedal Viljem Pavlič, sekretar Občinske turistične zveze Brežice. Po navedbah Podjetniškega centra Krško bodo občine obiskovalcem ponudile temo Aktivne počitnice v Posavju. Pri tem bodo posebej predstavile gradove, galerije in muzeje, sport in rekreacijo, kulinariko in vinarstvo ter Terme Čatež. Posavci bodo na sejmu pokazali, kot napovedujejo, bogat izbor promocijskega gradiva, gostinci bodo zagotovili tudi bogat izbor kuhinjskih dobrot in vin. Obiskovalce posavskega razstavnega prostora bodo pritegnili z nagradnimi anketami. Občina Sevnica se bo predstavila na sejmu 6., Brežice 7. in občina Krško 9. februarja. Posavje bo na sejmu nastopilo na razstavnem prostoru številka 19 v hali A 2. Brežiško-krško-sevniški slogan, tudi za sejme, je "Posavje, kjer so jutra bližja soncu".

POZDRAV NOVEMU TISOČLETJU - Pod tem naslovom je v nedeljo, 28. januarja, potekala proslava v nabito polnem Kulturnem domu v Velikem Trnu, ki jo je lepo povezoval Janko Gabrič. Pod njegovim vodstvom so peli člani cerkvenega mešanega pevskega zbora Sv. Duh Veliki Trn, Marija Kremen pa je vodila otroški pevski zbor Sv. Duh Veliki Trn in Ljudske pevke. Zbrane so navdušile tudi citarka Petra Vovčko in harmonikašica Tatjana in Tina Kerin (na sliki). Predsednik krajevne skupnosti Veliki Trn Franci Lekše je med najpomembnejšimi pridobitvami lanskega leta omenil vodovod in asfaltiranje nekaterih cest, župnik Metod Oblak pa je povedal zgodbo o ozeblji, a še vedno zeleni trti, v kateri je opisal življenje Janje Blatnik. Gospa iz Drenovca pri Leskovcu ima Parkinsonovo bolezen, kateri kljubuje s slikanjem in pesnjenjem. Na proslavi so predstavili njeno prvo pesniško zbirko Še sem živa, njene slike na steklu in na svili pa so bile razstavljene ob vzhodu in dvoranu. Aktiv kmečkih žena je številnim zbranim ob zaključki prireditev ponudil svoje dobrote. (Foto: M. R.)

Brežice so videle Teheran

Brežiški strahovi pred prebežniki so se že po nekaj mesecih ob dogodkih v Vidoncih izkazali za upravičene - Res Iranci!

BREŽICE - Brežičani so se pred meseci uprli državi, ko je ta mislila v njihovo mesto v nekdanjem dijaškem domu naseliti prebežnike. Modra brežiška odločitev. Kot je namreč slišati, Iranec že mori Iranca, brata, v Sloveniji. Tokrat se je zgodilo v Vidoncih. Lahko bi se tudi v Brežicah, če bi bilo zbirno središče za tuje v Brežicah, kjer, kot rečeno, ga ni.

Odmevna prebežniška drama se je zgodila torej med Iranci. Dolenjski list je ob razpravah o morebitnem odprtju centra za prebežnike v Brežicah pravilno omenil prav Iranec kot tiste prebežnike, ki bi zaradi svojega izvirnega, Slovencem povsem tujega okolja lahko grdo zmotili brežiški utečeni vsakdanjik. Lani 15. poznate tisto zgodbo o Iranu in smehu? Če ne - približno taka je: na eni od fakultet v Teheranu so uradno obsesili ukaz: "Prepovedano je smejati se!" Smešno? Še zdaleč ne, kajti razglas je pomenil, da je po mnenju verskih fanatikov smeh greh, grehi pa se kaznujejo. Ve se, kako kaznuje Iran, kajnda, drugače bi se slavni pisatelj že končno pokazal iz skrivališča!

Prebežniki so torej v Sloveniji. Kot kaže jih bo še več. Slovenija je neka-ko nalvna. Prebežnikom očitno do-

voljuje imeti v njihovi osebni opremi nože. Koljejo se med seboj, ko so sami s seboj za zidovi in ograjo zbirnega središča. Nad koga bi se spravili, ko bi preplezali zidove in ograjo begunskega tabora? Ljudje na Goričkem, kjer se je zgodila prebežniška drama, se bojijo, da bi bili prebežniki nerazsodni tudi, če bi pobegnili iz zbirnega centra. Je ta strah neupravičen? Slovenska vlada je naina, če misli tako.

Slovenija malodane sprašuje prebežnike, kje bi blagovolili stanovati v naši državi, potem ko so zapustili svoje države. Verjetno je to spoštovanje človekovih pravic skladno z mednarodnimi konvencijami in podobnimi birokratskimi soglasji, s katerimi tako imenovana zahodna demokracija ustvarja mednarodni privid demokratičnosti in varovanja človekovih pravic. Vendar je skregano z našo domačo zdravo pametjo. Kadar se gre Slovenija mednarodno varovanje človekovih pravic, so njeni državljanji in avtohtoni prebivalci namreč v strahu, da jim bodo tuje kulture odvzele pravico do življenja. Brežičani so sporočali tudi to, ko so rekli ljubljani in njenim podanikom južno od Ljubljane: "Ne, v Brežicah ne bo centra za prebežnike!"

MARTIN LUZAR

Hipec zvezdnitva na Bizeljskem

Na OŠ Bizeljsko 10. zimski festival - Veseli nekdanjih zmagovalcev - Povprečno po 400 ljudi - Iz šolske širša javna prireditev - "Šola kot središče kraja"

BIZELJSKO - Na 10. zimskem festivalu 26. januarja na osnovni šoli Bizeljsko je po glasovanju obstinca Simona Šekoranja s pesmijo Ponorelo dvorišče zmagala med nastopajočimi učenci razredne stopnje, duet Nuša Kovačič in Gregor Mihelin pa sta z "glasom srca" osvojila 1. mesto na predmetni stopnji. Na glasbenem festivalu so nastopili tudi zmagovalci dosedanjih festivalov. Izmed teh jih je 12 še učencev bizeljske šole, 6 jih je že končalo osnovno šolo in jih je nekaj v srednji šoli, ena je študentka.

"Veseli smo, da so prišli tudi nekdanji zmagovalci. Njihov odziv pomeni, da jim je šola dala neki glasbeniški pečat. Tudi občinstvo na prireditvi jih je čudovito sprejelo," je povedala po prireditvi Vida Najger, ravnateljica osnovne šole Bizeljsko.

Za zimске festivale na bizeljski osnovni šoli je dal pobudo Vilko Urek, učitelj glasbene vzgoje zborovodstva in višji knjižničar. Urek je tik pred petkovim festivalom

Vida Najger

tako opisal začetek in nadaljevanja: "Potem ko je bilo v prejšnjem sistemu veliko prireditev, jih je bilo po spremembi sistema veliko manj. Pošle so možnosti za nastopanje, zato sem razmišljal, da bi imeli festival. Ko je uspelo prvič, smo z njim poskusili še drugič, tretjič in tako naprej. Zdaj bo desetič. Z današnjim festivalom bo izpeta 200. skladba. Najprej smo imeli tekmovanje skupno, potem smo ga razdelili na razredno in predmetno stopnjo. Danes sem zelo vesel, da so se odzvali tudi zmagovalci dosedanjih festivalov. Vesel sem, da sem jim s festivali omogočil trenutek zvezdnitva."

Festival so začeli kot šolsko prireditev. Danes je več kot to. Obiskovalci prihajajo ne le z Bizeljskega, ampak tudi iz bližnje in širše okolice. Ob festivalih je bilo v bizeljski šolski telovadnici povprečno 400 ljudi. Festivale pripravlja Urek tudi po drugih šolah v občini.

• Vida Najger: "Gotovo je kader tisti, ki je omogočil festivale. Srečo imamo, da so bili učitelji vse vložiti v otroke."

Vilko Urek

ni Brežice, posameznim šolskim sledi zaključni občinski. V Globokem in Pišecah imajo letos tudi 10. festival, ker je Urek tudi tam učil.

Scenarij za festivale pripravlja ravnateljica osnovne šole Bizeljsko Vida Najger. Poleg šole mojo zamisel podpirajo starši, dragocena pri tem je podpora mojih domačih," pravi Urek.

Vida Najger: "Ves šolski kolektiv dela na prireditvah. Pri scenariju za festival je zraven moja romantična duša. Poleg tega da pišem pesmi, tudi rada pripravljam scenarije. Na festivalih odkrivamo mlade talente. Deset let smo vztrajali zaradi dobrega odziva staršev in krajanov, ki so vsakič napolnili šolsko telovadnico. Sicer tudi s festivali uresničujemo vlogo šole v majhnem kraju - tu je šola središče kulturnega dogajanja."

M. L.

Novo v Brežicah

KRANJSKA IN SLOVENIJA - Na občnem zboru strelskega društva Rudar Globoko pri Kocjanu v Stari vasi na Bizeljskem so udeleženci delovnega zbora omenili, da se je nekaj zgodilo ali da se bo zgodilo na Kranjskem. Globoški strelci, doma na levi strani Save, kar je po še živem ljudskem in zgodovinskem izročilu na Štajerskem, so takoj v naslednjem trenutku uganili, kje se bo pravzaprav tisto zgodilo, če se pa bo. "Če je na Kranjskem, ni v Sloveniji." Strelci so znani po tem, da točno ciljajo. Tokrat so malce zgrešili na zemljevidu. Ali pa tudi ne, kaj se ve, kam nas pelje prihodnost. Mogoče oni kaj vedo. V Globokem in tudi širši okolici so namreč pogosto korak pred drugimi in vidijo nekam v prihodnost.

BIZELJSKO, HRVAŠKI KABINET... - Če bi ugotavljali vlogo bizeljskega vina v nastajanju sodobne Hrvaške, bi imeli kaj ugotoviti. Sedanji predsednik Mesič je svoj prvi povolilni zmoglaslavni predsedniški vzklík poplaknil s proslavljeno penino iz bizeljske Isteničeve kleti. To pa še ni vse. Ko sta se Mesič et company kot opozicija šele pripravljala na prevzem oblasti, so prihajali na Bizeljsko v Isteničovo klet razpletat "prevratne" politične misli. O njihovih gurmanskih izletih skozi Šekoranjevo kuhinjo se pa tudi nekaj ve. Skratka, Bizeljsko je nekako delovna soba sodobne hrvaške politike.

Praznik vina na Bizeljskem

BIZELJSKO - Turistično društvo Bizeljsko in Vinogradniško društvo Bizeljsko pripravljata vsakoletni praznik vina na Bizeljskem. Minuli konec tedna so zbirali vzorce vin s širšega območja, ki jih bodo strokovno ocenili danes. V združenem domu na Bizeljskem bodo 10. februarja ob 16. uri pripravili zaključno prireditev, kjer bo poleg veselice tudi podelitev priznanj najboljšim vinogradnikom. 8. februarja bo v združenem domu kulturna prireditev, kjer bosta nastopila s svojima programoma gostujoči KUD Anton Askerc in najmlajši iz OŠ Bizeljsko. V okviru praznika vin bodo pripravili tudi vodeno degustacijo belih in rdečih vin.

Biomasa - vir energije za Dolenjsko

Posveto pomenu biomase za energetske namene - Soglasna podpora pripravi in sprejemu nacionalnega programa o uporabljanju obnovljivih virov energije - Podpisali novomeško deklaracijo

SEVNO PRI NOvem MESTU - Na srednji kmetijski šoli Grm so v ponedeljek priredili srečanje pod naslovom "Biomasa - vir energije za Dolenjsko". Posveto, katerega je Zveza društev za biomaso Slovenije pripravila v sodelovanju z Državnim svetom RS in mestno občino Novo mesto, je bil le eden od podobnih, ki so se oz. se še bodo izvrstili po slovenskih regijah, skupna stališča pa bodo predstavili na vseslovenskem kongresu konec aprila ali v začetku maja v Ljubljani.

Poleg pomena uporabe lesne biomase v energetske namene za Slovenijo in Dolenjsko so predstavili trenutno stanje na tem področju pri nas in predlog za razvoj do leta 2010; svoje izkušnje so opisali gostje iz sosednje Avstrije, kjer je takšen način ogrevanja že dobro razvit, udeleženci pa so bili deležni tudi predstavitev podjetij, ki ponujajo opremo in tehnologijo za ogrevanje na biomaso. Poudarili so, da biomasa postaja z naraščanjem okoljevarstvene zavesti in rasti cen naftnih derivatov vse pomembnejši vir energije za ogrevanje. Je namreč obnovljiv in okolju prijazen, za Slovenijo pa predvsem pomemben domači vir energije, saj več kot polovico države pokriva gozd.

"Prizadevanja Zveze društev za biomaso Slovenije in tovrstni posveto

so namenjeni spodbujanju priprave in sprejema nacionalnega programa uporabe obnovljivih virov energije (OVE), med katerimi biomasa predstavlja največji delež. Na tej osnovi se bo oblikoval ustrezen sistem subvencioniranja, davčnih olajšav in drugih oblik podpore za posamezne vrste domačih obnovljivih virov. Vsaka lokalna skupnost bo morala v svoji razvojni politiki stremeti, da prednostno izkoristi lastne OVE, fosilni energenti pa bi morali biti le dopolnilo, če biomase in ostalih obnovljivih virov ni dovolj," je povedala predsednica Zveze društev za biomaso Slovenije mag. Martina Šumenjak in dodala, da uporaba domačih OVE krepi lokalno ekonomijo in vpliva tudi na druge dejavnosti v regiji in na nacionalno gospodarstvo (nova delovna mesta, zmanjšanje primanjkljaja plačilne bilance na račun zmanjšanja uvoza fosilnih goriv, strateška stabilnost narodnega gospodarstva). Ob tem je še poudarila, da so OVE tudi osnova za blažitev in odpravo učinka tople grede in drugih negativnih pojavov, posledic emisij škodljivih plinov.

Kot je med drugim povedal svetovalec ministra za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano Robert Rezonja,

Občni zbor rejcev drobnice

TREBNJE - Društvo rejcev drobnice Trebnje in kmetijska svetovalna služba vabita člane društva v soboto, 10. februarja, ob 18. uri na redni letni občini zbor v prostoru Prehrane Retelj (za trebanjsko občinsko stavbo). Na občnem zboru bodo opravili tudi volitve v organe društva, po končanem uradnem delu pa bo sledilo družabno srečanje. Prijave (2000 tolarjev za osebo) bo na predavanju 1. februarja zbirala Marinka Sever, sicer pa Ana Moder iz kmetijske svetovalne službe Trebnje na telefonski številki 07/34 60 671.

Zdravo vime - manj somatskih celic

TREBNJE - Kmetijska svetovalna služba Trebnje in Govedorejsko društvo Trebnje vabita vse kmetovalce v petek, 9. februarja, ob 10. uri na strokovno predavanje "Zdravo vime - manj somatskih celic" v Center za izobraževanje in kulturo CIK v Trebnjem. Po predavanju Matije Misa in Marjana Martinčiča iz Emone krmil bo sledila še predstavitev njihovega proizvodnega programa in KWS hibridov koruze.

ministrstvo za okolje in prostor v sodelovanju z ministrstvom za gozdarstvo in prehrano pripravljata program energetske izrabe biomase. Ta je sedaj še v osnutku, ki naj bi konec februarja šel v usklajevanje med resornimi ministri. V primeru, da ta predlog potrdi tudi vlada, bo to prvi vladni program izkoriščanja lesne biomase v Sloveniji.

Udeleženci srečanja, med njimi je bil predsednik Državnega sveta Anton Hrovat, so podpisali tudi t. i. novomeško deklaracijo, s katero so ponovno opozorili na nezadostno spodbujanje pristojnih ministrstev, vlade in lokalnih oblasti pri uvajanju OVE v slovenskem prostoru. Med drugim so izrekli soglasno podporo pripravi nacionalnega programa izkoriščanja biomase in drugih obnovljivih virov za energetske namene. Zavzeli so se tudi za pripravo celovitega zakonskega oz. podzakonskega akta o OVE, ki bi predstavljal podporo Energetskemu zakonu, in predlagali, da se za izvedbo projektov energetske izrabe biomase v Sloveniji iz letošnjega državnega proračuna zagotovi 3 milijarde tolarjev in da postane kmetijska šola Grm pilotski projekt uporabe biomase in drugih obnovljivih virov energije na področju vzgojno-izobraževalnih zavodov. M. ŽNIDARŠIČ

VURS odredil zaprtje klavnice

VELIKE LAŠČE - Konec prejšnjega tedna so v Kmetijski zadrugi Velike Lašče, lastnici klavnice v Velikih Laščah, doživeli neljubo presečenje. Veterinarska inšpekcija jim je odredila začasno zaprtje klavnice, pri čemer so kot vzrok navedli dejstvo, da omenjena klavnica ni povezana s čistilno napravo. Klavnico so morali nemudoma zapreti, kljub temu da jim je VURS že pred tem določil rok za prilaganje zakonodaji do oktobra 2002, in kljub dejstvu, da je za naselje Velike Lašče predvidena izgradnja čistilne naprave, za katero že pripravljajo dokumentacijo, ter kljub predvideni prestavitvi klavnice na lokacijo izven centra naselja. Zaprtje je zelo razburilo okoljske kmete ter vse tiste od Ljubljane do meje s Hrvaško in celo preko, ki so se posluževali njihovih storitev. Omenjena klavnica je edina v tej regiji, ki je za zakole v silo obratovala tudi preko vikenda.

DOLENJSKI LIST Vaš četrtkov prijatelj

JANUARSKO OBREZOVANJE VINSKE TRTE - Na metliški kmetijski svetovni službi so pripravili v ponedeljek, 22. januarja, demonstracijo rezi vinske trte v vinogradih v Dragomilji vasi, Draščičih in na Boldražu. Zanimanje za tovrstne prikaze je veliko in tudi letos se jih je udeležilo okrog 50 vinogradnikov, ki so univ. dipl. inž. Romana Štabuca iz kmetijskega zavoda Maribor pobarali marsikaj in dobili tudi veliko dobrodošli nasvetov. Čeprav se prvi prikaz rezi sredi januarja nekoliko zgoden, pa kmetijski svetovalci pravijo, da morajo pohiti, saj začnejo vinogradniki, če je topla zima, kakršna je letošnja, zgodaj obrezovati, potem pa za demonstracije ni več zanimanja. Vprašanje pa je, če so metliški svetovalci vedeli, da so letošnji prikaz pripravili na god sv. Vincenca, ki ga imajo v časteh v vseh slovenskih vinorodnih krajih, še posebej pa je pri srcu prav Belokranjcem. Navada je, da se pri masi na ta dan v Beli krajini priporočijo za dobro vinsko letino, potem pa stopijo še v vinograd in obrežejo prvo vinsko trto. Vendar pa so imeli glede na to, da do letošnjega sv. Vincenca ni bilo pravega snega, zlasti večji belokranjski vinogradniki obrezan že dober del vinograda. Tudi Humljanovi na Boldražu, od koder je fotografija. (Foto: M. B.-J.)

EN HRIBČEK BOM KUPIL...

Ureja: dr. Julij Nemanic

Vinske napake in bolezni

Vonj po milu, okus po svetlobi...

Bolezen, ki smo jo obravnavali v zadnjem članku (ocetni cik in etilacetatni vonj), je pogosta v naših zidanicah, vendar jo lažje obvladamo, odkar imamo na razpolago cisterne s plavajočim pokrovom. Ljudem je bolj domač vonj po ciku, ki ga izzovejo hlapne kisline (ocetna), manj se pa znajdejo, kadar se ta vonj meša z značilnim vonjem po topilih ali po lepilih. Vonj po ocetni kislini je tudi sprejemljivejši, če le ni preveč izražen. Omišlino ga delno zžveplanjem, povezanim s čiščenjem (želatin ali bentonit ali jajčni beljak), in če vino zaščitimo pred zrakom. Dotok zraka v prekomernih količinah pospešuje kemično vezavo ocetne kisline z alkoholom vina in rezultat te kemične povezave je neprijetni etilacetatni vonj po leplu.

Med potekom alkoholnega vrenja proizvedejo kvasovke tudi nekatere maščobne kisline, ki jih v vinu najdemo v obliki soli, to so mila. Sol kaprilne kisline kaže v vonju in okusu zelo razpoznaven milnat značaj, ki ga najdemo predvsem v belih starih vinih. Ta vonj je pogost tudi v mladem žganju, na žalost pa ne zgine ob pretoku, se ne izkadi skupaj s plinom CO₂. Te nevinse arome ostanejo v vinu in nas spominjajo na milo, sveče, parafin, stearin. Sol kaprilne kisline lahko reagira tudi z alkoholom in nastane etilni kaprat, ester, ki zelo spominja na milo, toda z niansami sadnosti in vinskosti. Ta ester zaznamo pri vinih, ki vsebujejo veliko alkohola, zelo izrazito pa predvsem pri

žganju. Vina, ki so bila zelo zgodaj zavarovana pred zrakom, so pod reduktnim vplivom in delujejo zaprt. Kljub temu se v steklenici lahko razvije lepa cvetica ob zračanju, ki ga omogoča plutasti zamašek. Svetujem pa, pri odpiranju steklenice posveti pozornost omenjenemu pojavu, in če je možno, "zaprt" vino pretočiti. Zračenje prežene redukativne vonje, ki so predvsem žveplastega značaja in tudi hlapni. Zaradi predolgega redukativnega stanja vina, se lahko razvijejo smrtdljivi vonji, ki jih ni mogoče pregnati z zračanjem vina oz. odpiranjem steklenice. Da bi se temu izognili, svetujem, minimalno oksidacijo vina, tudi belega. Kratko in rahlo zračenje mošta tik pred dodatkom kvasovk in čakanje z žveplanjem vsaj en teden po končanem alkoholnem vrenju ne more vnu škoditi. Lesen sod zagotavlja dovolj zraka, da ne pride do pretiranega redukativnega razvoja vina. "Zaprto" vino nastane iz žveplastih snovi (žveplovodik, merkaptani, tioli). Bela vina, ki so zorela v steklenicah, vsebujejo povprečno 0,7 mg žveplastih vonjev. Vina, ki vsebujejo manj kot 0,5 mg/l teh snovi so ocenjena dobro, vina, ki vsebujejo nad 0,7 mg/l teh snovi pa so neprimerna za promet.

Svetloba pospešuje razvoj neprijetnih vonjav v vinu. To se dogaja pri belih vinih v belih steklenicah, ki so izpostavljena sončnim žarkom ali samo dnevnim svetlobi. Podoben pojav so ugotovili tudi pri pivu. Vpihavanje vodikovega plina v vino ali proizvodnjo tega plina v vinu s kovino izzove enak zoprn vonj.

Takšne izkušnje dobimo, če smo imeli vino v majhnem sodu, ki je imel na vratcih nezaščitene železne vijak.

(Nadaljevanje sledi)
DR. JULIJ NEMANIČ

Rez in predavanja

ČRNOMELJ - Kmetijska svetovalna služba pripravlja v petek, 2. februarja, prikaz rezi vinske trte, in sicer ob 10. uri na Osojniku (zbirno mesto pri zbiralnici mleka), ob 12.30 v Gorencih (pri Abščevi zidnici) ter ob 15. uri na Stražnjem Vrhu (pri zadružni zidnici). V sredo, 7. februarja, pa bo ob 9. uri v sejni sobi občine Črnomelj predavanje mag. Tanje Strniša o pokojninskem in invalidskem zavarovanju ter ob 11. uri o setvi jarih žit, zaščiti koruze in o koruznih hibridih.

HELENA MRZLIKAR gospodinjski kotichek

Različne vrste testa za pogače

Za različne priložnosti spečemo pogačo, ki je nasitljiva in vedno nekoliko drugačna po okusu in videzu. Testo za pogačo lahko pripravimo s kvasom ali s pecilnim praškom. Slednja je primerna za vse, ki želijo jed pripraviti hitro ali pa jim priprava kvasenega testa še dela preglavice.

Za hitro pripravo testa potrebujemo 15 dag puste skute, 5 žlic olja, 2 jajci, 40 dag bele moke, 1 žvitek pecilnega praška, sol in olje za premaz. Po želji lahko vmešamo še rdečo papriko in malo sekljanih zrn kumine. Skuto dobro pretlačimo in jo zamešamo med moko, presejano skupaj s pecilnim praškom. Prilijemo olje, razvrkljamo jajci in solimo po okusu. Vse skupaj dobro premešamo in znetemo v gladko testo, ki ga takoj oblikujemo, obložimo s poljubnimi živilni in spečemo. Okus testa se dobro ujema z okusom paradiznika. Zato uporabimo 6 zrelih in na kolobarje zrezanih paradiznikov (lahko tudi zamrznjenih), 250 g mehkega sira, 100 g naribanega parmezana, 2 jajci, baziliko, 6 žlic drobtin, 2 stroka česna, 3 sardelne filete, 10 črnih oliv, žlico sekljanega peteršilja in 3 žlice olja. Zmešamo skuto, moko, sol, jajce in olje, da dobimo gladko testo. Oblikujemo ga v kepo in pustimo počivati na hladnem približno 30 minut. Nato ga na pomokani deski razvaljamo v pravokotnik, debel do 3 milimetre. Testo preložimo na valjar in ga brez

težav preložimo na pekač. Robove in vogale povlecemo malo navzgor. Testo večkrat prebodem z vilicami in obložimo s sledečim nadevom: narezane paradiznike rahlo solimo in zmešamo z narazanim sirom, s polovico parmezana, jajci in sekljano baziliko. Po osnovni plasti nadeva potresemo preostali parmezana, drobtine, strt česen, sekljane olive, sekljane sardelne filete, peteršilj in pokapljamo z oljem. Pečemo pri 225°C približno 35 minut. Na skutino testo pa lahko damo krompirjev nadev, za katerega potrebujemo 1,5 kg krompirja, sol, šopek peteršilja, vejico majarona, poper, muškadni orešek, 1 jajce za premaz in 75 g masla ali margarine. Za omako uporabimo 150 g kisle smetane in 2 žlice ementalca. Testo oblikujemo v dve okrogli plošči. Krompir skuhamo do polovice, ga naribamo, zmešamo z ostalimi sestavinami in dobro premešamo. Z maso obložimo spodnjo plast in prekrijemo z drugo plastjo ter prelujemo z razvrkljanim jajcem. Površino večkrat prebodem. Pečemo v pečici pri temperaturi 180°C. Pečeno pogačo prelujemo še z omako iz smetane, sira in popra. Za nadev uporabimo še druge vrste živil, kot so čebula, špinača, gobe, bučke, jajca, hrenovke in podobno. Za podlago lahko uporabimo tudi krhko in vlečno testo. Krhko testo pripravimo iz 50 dag moke, maslo soli in 25 dag margarine ali masla.

KMETIJSTVO

Predavanje za rejce drobnice

TREBNJE - Kmetijska svetovalna služba Trebnje in Društvo rejcev drobnice Trebnje vabita danes, 1. februarja, ob 16. uri v Center za izobraževanje in kulturo CIK v Trebnjem na predavanje o kužnih in zajedaljskih boleznih pri drobnici. Predaval bo mag. Ivan Ambrožič iz Veterinarskega zavoda Slovenije.

Z NOVOMESKE TRŽNICE

Kislo ponedeljkovo vreme je na novomeško tržnico privabilo malo branjevk, ki so ponujale: česen po 500 do 600 tolarjev kilogram, čebulo po 200, rdečo čebulo po 250, šalotko po 400 do 600, fižol v zrnu po 500 do 1000, brstični ohrovt po 1000, špinačo po 600, koren, kolerabo in črno redkev po 200 do 250, zelje po 100, kislo zelje in repo ter kisle zeljne glave za sarmo po 200, motovilec po 2000, regrat po 1600, radič po 400 in glavico solate po 100 tolarjev. Šopek peteršilja in zelene je stal 50, korenina črnega korena 600, kilogram orehových jedrc 1200, ajdove moke 450, suhih marelic in mešanega suhega sadja 1000, suhih sliv in fig 700, rozin 420, zavitek domačega čaja 200, liter in pol sadjevca 1200 in domačega kisa 200, kilogram medu 900 do 1200 tolarjev.

SEJMIŠČA

BREŽICE - Na sobotnem sejmu so imeli naprodaj 112 do 3 mesece starih prasičev, 56, starih 3 do 5 mesecev in težkih 40 do 70 kg, ter 14 starejših, 100-kilogramskih. Prve so prodajali po 330 do 390 tolarjev kilogram, kar je 9.000 do 13.000 tolarjev za žival, druge po 300 do 350, kar pomeni 14.000 do 24.000, in tretje po 300 do 340 tolarjev kilogram, kar znaša 30.000 do 34.000 tolarjev za žival.

kmetijsko svetovanje

Povrnitev trošarine za gorivo

Zahtevke sprejemajo do 31. marca - Priložiti kopije računov

Zakon o trošarinah, omogoča povrnitev 50% trošarine za goriva (plinsko olje, motorni bencin, motorni petroleji), uporabljena za pogon kmetijskih in gozdarskih strojev. Vračilo se prizna v višini za plinsko olje (trošarina za leto 2000 je znašala 55, 406 SIT/l) za dejansko porabo, vendar največ do normativne porabe 6 l/strojina ura, in sicer za njive, travnike, pašnike 25 ur oz. 150 l/ha, trajne nasade 70 ur oz. 420 l/ha in gozd 10 ur oz. 60 l/ha. Minimalni pogoj za vložitev zahtevka je toliko zemljišč v uporabi, da normativna poraba znaša vsaj 90 strojnih ur letno.

Zahtevke za preteklega pol leta lahko fizične osebe vlagajo do 31. marca pri pristojnem carinskem organu (npr. CI Novo mesto, Ljubljanska 36, 8000 Novo mesto). Zahtevki se vlagajo na predpisanih obrazcih, ki so na voljo v knjigarnah in na carinarnicah. Zahtevke lahko vložijo le člani gospodinjstva. Priložiti je potrebno potrdilo davčnega organa o površinah in katastrskih kulturah, ki jih imajo v lasti člani gospodinjstva. Če je polnoletnih lastnikov več, priložijo tudi pooblastilo drugih članov gospodinjstva vlagatelju, ki uveljavlja povrnitev. Če se uveljavlja povrnitev tudi za površine v najemu, je potrebno priložiti kopije najemnih pogojev.

Računov za gorivo sicer po uredbi ni potrebno prilagati, hraniti jih je potrebno 10 let, vendar carinski organi letos zahtevajo, da se pri vlogi priložijo kopije ali originalni računi. Priporočamo prilaganje kopij, za kmetije v sistemu DDV, je to tudi edina možnost. Kdor računov ne bo priložil pri vlogi, jih bo moral v preveritvenem postopku. V poštev pridejo računi za kupljena goriva, npr. na bencinskih servisih. Na teh računih morajo biti razvidni datum in vrsta in količina goriva. Ostali podatki, kot so ime in priimek kupca, naslov, davčna številka itn., na računu niso potrebni. V primeru, če se za določena dela najamejo storitve, se lahko za povrnitev trošarine uveljavljajo računi za plačano storitev s kmetijsko ali gozdarsko mehanizacijo. Na njih mora biti posebej navedena količina porabljenega goriva.

Za fizične in pravne osebe pristojni carinski organ o vlogi odloči v 30 dneh po predložitvi popolne vloge in nakaže denar na bančni račun upravičenca.

MARJAN DOLENŠEK

Vlak življenja Ratamahatajcev

Premierna uprizoritev Rata Mahata express cabareta v izvedbi brežiške ljubiteljske gledališke skupine Teaterfraj režiserja in scenarista Bojana Levaka - Gusa

BREŽICE - Tukajšnja ljubiteljska gledališka prizadevanja očitno doživljajo nov zagon, saj so prejšnji teden mladi gledališki navdušenci postavili na oder kar dve predstavi. Gimnazijsko kulturno umetniško društvo Franja Stiplovska je pod vodstvom prof. Alenke Šet pripravilo komedijo Neila Simona Bosa v parku in jo v četrtek in petek, 25. in 26. januarja, uprizorilo na gimnaziji in ekonomski šoli, z igrano pa se nameravajo predstaviti tudi širši javnosti. V torek, 23. januarja, zvečer pa je na odru prosvetnega doma Brežice doživela premierno predstavitev izvirna domača gledališka predstava. Gledališka skupina Teaterfraj je izvedla Rata Mahata express cabaret v režiji in po scenariju Bojana Levaka - Gusa.

Režiser je nastopil tudi kot igralec, z njim pa so igro oblikovali še: Sandi Zupan, Maja in Davor Truden, Marko Kontastabile, Petra Jagrič, Teja Pribac, Aleš Šekoranja in Boštjan Hribar. Organizacijsko pomoč sta zagotovila območna izpostava Javnega sklada Republike Slovenije za kulturne dejavnosti in Mladinski center Brežice. Nastala je zanimiva gledališka predstava, zasnovana kabaretno, se pravi kot niz krajših dramskih prizorov s satiričnimi, grotesknimi, humornimi in drugimi poudarki, med seboj

povezanimi z veznim besedilom in glasbo. Predstava teče od grotesknih prizorov s protivojnim in protinasilnim nabojem ter se nato iz družbenokritičnih in satiričnih točk preveša vse bolj v humor. Režiser je namenil precejšnjo vlogo glasbi in svetlobnim učinkom, že od začetka naprej pa je poskušal v tok dogajanja pritegniti tudi občinstvo, najprej prostorsko, ko igralci rušijo mejo med odrom in auditorijem ter stopajo med gledalce, na koncu pa je občinstvo celo dejavno vključil v igro. Prav ta del od

nastopajočih zahteva veliko poslušanja za improvizacijo, z njim predstava lahko dobro zaživi, lahko pa se tudi spotakne. Na premieri je bil ob mladom občinstvu cilj dosežen. Predstava, polna svetlobnih učinkov, trenutnih napetosti, vzbujenih z glasbo in presenečenji za gledalce, se je zaključila s smehom, ki so si ga gledalci z vključevanjem v dogajanje deloma prislužili tudi sami.

Naslov predstave Rata Mahata express cabaret je nekoliko ugankarski in gledalci je prepuščeno, da si ga razlaga po svoje. Ustvarjalci so v gledališkem listu le namignili, da je Rata Mahata lahko vzklík sreče, lahko je ljudstvo ali pa namišljen kraj, pod expressom razumejo vlak življenja, ki drvi po tirih, ki smo si jih položili sami, cabaret pa je vse skupaj zato, ker je življenje posameznika kabaret in ker je igra del življenja.

M. MARKELJ

KONCERT, POSVEČEN ROJAKU PAVLU MIHELČIČU - V četrtek, 18. januarja, so v Kulturnem centru Janeza Trdine zaigrali simfoniki RTV Slovenija z dirigentom Liorjem Shabadalom. Večer je bil posvečen novomeškemu rojaku Pavlu Mihelčiču, skladatelju, izrednemu profesorju na ljubljanski Akademiji za glasbo, nagrajencu Prešernovega sklada leta 1979, glasbenemu teoretiku, esejistu, komentatorju in dolgoletnemu piscu glasbenih kritik. "Počasen sem in ganjen, da sem v svoji sredini, kjer sem preživel otroštvo in od koder sem vse življenje veliko črpal," je na koncertu zbranim Novomeščanom povedal Mihelčič. Večina koncerta je bila posvečena njegovim delom: Cortellijev vrt za godalni orkester, Ko bo ves svet oranžen in Slike, ki izginjajo. Simfoniki so večer zaključili z Mozartovo simfonijo št. 31 v D-duru. K lepemu glasbenemu doživetju je pripomogla tudi solistka Mirjam Kalin. (Foto: L. Murn)

Zasuti ocean Jadranske Zupančič

Izšla je tretja pesniška zbirka novomeške besedne ustvarjalke

Pri Mariborski literarni družbi je kot peta knjiga knjižne zbirke Oglej izšla pesniška zbirka Zasuti ocean novomeške besedne ustvarjalke Jadranke Matič Zupančič. To je po Jeziku v nastajanju iz leta 1987 in Paralelnih glasovih iz leta 1995 njena tretja pesniška zbirka. Z njo se Zupančičeva znova opazneje vpisuje med dolenski in slovenske ustvarjalce s prepoznavno in izdelano avtorsko poetiko. Na literarnem prizorišču se kot ustvarjalca redno pojavlja že vrsto let z objavami v revijah Rast, Sodobnost in Primorska srečanja, kot pesnica, ki ustvarja v dveh jezikih, slovensčini in hrvaščini, pa je dejavna tudi na literarnih srečanjih pripadnikov drugih narodov v Sloveniji in kot prevajalka. Jadranka Zupančič je namreč odraščala in se šolala v Karlovcu in Zagrebu, od leta 1974 pa je njen dom Novo mesto, kjer se je zaposlila in si ustvarila družino, zdaj pa dela kot višja bibliotekarka v Knjižnici Mirana Jarca.

Zbirko Zasuti ocean je skrbno pripravljala dlje časa, vanjo je uvrstila dobro premišljen in pretehtan izbor pesmi, ki so nastale od njene zadnje zbirke pred petimi leti do lani. Razvrščene so v pet ciklov oziroma sklopov, ki nosijo naslove po osrednjih posameznih pesmih cikla: Insulae, Treba je čakati, da otroci zaspijo, Joga nidra, Palimpsest in Dežela na severu. "Bogata, neprizanesljiva, nesentimentalna, iskrena, izjemno subtilno gravirana pesniška govorica", kot je pesmi Jadranke Zupančič označil v spremni besedi urednik Marjan Pungartnik, izreka predvsem svojo usojenost v soodvisnost pesniškega sveta in jezika, iz katerega in v katerem se ta govorica poraja kot odblesek doživljanja realnega sveta. Zahtevno in dokaj hermetično pesništvo zahteva od bralca precejšnjo zbranost, prepustiti se mora magični govornici verzov in iti "za pesmijo / skozi njen nepovedni smisel" (Pot), da "stvari preidejo v svoja / druga obličja. / V skriti lesket." (Treba je čakati, da otroci zaspijo), potem se mu bo odprlo bogastvo Jadrankinega Zasutega oceana.

Zbirko je z barvnimi ilustracijama na ovitku opremila Irena Celič, slikarke, ki je po rodu iz Novega mesta.

M. MARKELJ

Srečanje literatov upokoencev

MIRNA PEČ - Območna zveza Društev upokoencev Novo mesto priredi v torek, 6. februarja, ob 15. uri v prostorih osnovne šole 6. srečanje upokoencev, ki se ljubiteljsko ukvarjajo s pisanjem poezije in proze. Na srečanju, katerega gost bo rojak, pesnik Tone Pavček, bodo predstavili zbirko svojih pesmi z naslovom Odprimo sreče.

Prvi Marinškov kulturni večer

PODSREDA - Na prvem Marinškovem kulturnem večeru, ki ga bo jutri, 2. februarja, ob šestih zvečer v renesančni dvorani gradu Podsreda pripravil javni zavod Kozjanski park, se bodo predstavili Tone Partljič, Tone Pavček, Niko Grafenauer Marjan Marinšek in Jelka Reichman, slovenske pesmi pa bosta ob zvokih citer zapeli Agata Zgonec in Tanja Meža.

Celotna igralska ekipa Rata Mahata express cabareta se je na koncu takole poslovila od občinstva.

Ni ljubiteljev zgodovine?

Nova predsednica Zgodovinskega društva Novo mesto
Judita Podgornik - Letos spet ekskurzija in predavanja

NOVO MESTO - Zgodovinsko društvo Novo mesto, ki na Dolenjskem deluje že dvajset let, ponovno pa je po mrtvili od konca devetdesetih let spet zaživevalo leta 1994, ima novo predsednico. Na nedavnem občnem zboru je dosedanja predsednica, zgodovinarica iz Dolenjskega muzeja Majdo Pungertar, zamenjala konservatorja z Zavoda za varstvo naravne in kulturne dediščine Novo mesto Judita Podgornik, ki je bila v društvu dejavna že do sedaj.

"Glede na finančne možnosti in zanimanje smo v preteklem letu organizirali predavanje dr. Staneta Grande, ki je predstavil knjigo in svojo raziskavo Prva odločitev Slovencev za Slovenijo s poudarkom na dogajanjih na Dolenjskem, zaradi premajhnega števila prijav pa je žal odpadla ekskurzija po dolini Krke," je o preteklem delu povedala Pungertarjeva in poudarila razočaranje nad slabim zanimanjem za društvo predvsem učiteljev in profesorjev zgodovine na osnovnih in srednjih šolah, ki se na kakršnakoli vabila društva sploh

ne odzovejo. "Slabo je tudi, ker tolikšno geografsko področje, kot ga zajemajo Dolenjska, Bela krajina in Posavje, nima svetovalca za zgodovino na Zavodu za šolstvo v Novem mestu, od lani pa ne deluje več tudi študijska skupina za srednješolske profesorje zgodovine."

Zgodovinsko društvo Novo mesto si je za letošnje leto zastavilo podoben program kot lani. Organizirali bodo dve predavanji. 11. aprila bo Meta Matijević predstavila izsledke svojega arhivskega dela v predavanju z naslovom Novo mesto v prvi polovici 19. stoletja. Oktobra ali novembra pa bo društvo v sodelovanju z Dolenjskim muzejem povabilo na predavanje o Freišinskem gospostvu na Kranjskem, kajti ravno takrat bo v muzeju na ogled razstava Kranjska in zamorec s krono. Ekskurzijo po dolini reke Mirne (Sentrupert, Vesela in Žalostna gora, Mokronog) predvidevajo 19. maja, junija pa želijo člani društva pripraviti tudi predstavitev nagrajenih raziskovalnih nalog mladih zgodovinarjev osnovnih in srednjih šol.

L. MURN

JANUARSKI SALON POEZIJE - Novomeška pesnica Marjanca Kočevar je v soboto, 27. januarja, zvečer znova pripravila zdaj že tudi v širšem okolju znani salon poezije, ki je tokrat dobil s pesnikom, prevajalcem in publicistom Markom Kravosom iz Trsta ter pesnico in literarno urednico Primorskih srečanj Vido Mokrin Pauer nekaj mediteranske obarvanosti. Pri Marjanci so poleg teh dveh gostov in gostiteljice brali pesmi in se pogovarjali o svoji in ustvarjalnosti drugih še David Susel in Mojca Sporič iz Kočevja, Ana Rostohar iz Velikega Podloga ter pesnica, likovna kritičarka in umetnostna zgodovinarica Tatjana Pregl Kobe, ki je spregovorila tudi o ustvarjalnosti tokratnega likovnega gosta slikarja Žarka Vreca iz Ljubljane, ki je postavil na ogled izbor svojih slik. Za prijetne glasbene premore sta poskrbela violinistka Petra Božič in harmonikar Branko Rožman. (Foto: M. Markelj)

"Vrtljak" za otroke

TREBNJE - V četrtek, 8. februarja, ob 17. uri, bo v Kulturnem domu Trebnje na sporedu 5. abonmajska predstava za otroke z naslovom Vrtljak lutkarja Cveta Severja iz Kranja. Predstava je tudi za izven!

Knjiga o tihem ubijalcu

GRADAC - Danes, 1. februarja, bodo ob sedmih zvečer v kulturnem domu predstavili novo, že peto poljudno knjigo dr. Petra Kapša z naslovom Ateroskleroza, tihi ubijalec, ki je izšla pri novomeški založbi Erro. Predstavitev bodo popestrili mladi glasbeniki.

Pod dežnikom

KRŠKO - Kulturna sekcija Kluba posavskih študentov pripravlja danes, 1. februarja, ob osmih zvečer v restavraciji in kavarni Rondo literarno-glasbeni večer Pod dežnikom, na katerem se bo predstavila pesnica Stanka Hrastelj, v glasbenem programu pa bosta nastopila pevka Mihaela Komočar in pianist Stanko Turšič.

Otvoritev razstave hrvaške umetnice v Dolenjskem muzeju. Na sliki: Emil Lučev, župan Tone Starc, slikarka Dubravka Babič in Stanko Špoljarič.

Podobe vitalne silovitosti

V Dolenjskem muzeju so odprli razstavo grafik in slik hrvaške likovne ustvarjalke Dubravke Babič iz Zagreba

NOVO MESTO - Dolenjski muzej in Hrvaško kulturno združenje, ki po zaslugi prizadevnega Emila Lučeva že vrsto let skrbi za predstavitev pomembnih hrvaških likovnih ustvarjalcev pri nas ter slovenskih na Hrvaškem, sta v predavalnici muzeja pripravila razstavo izbranih del akademске slikarke prof. Dubravke Babič iz Zagreba. V sredo, 24. januarja, zvečer jo je odprl novomeški župan Tone Starc, na otvoritvi je o slikarki in grafičarki govoril Stanko Špoljarič, kitarist Dušan Pavlenič pa je z igranjem skladb španskih mojstrov poskrbel za glasbeno spremljavo, primerno razstavljenim delom.

Dubravka Babič, ki jo je Špoljarič v svojem nagovoru označil za izjemno umetnico sodobne hrvaške likovne umetnosti, kar med drugim dokazuje tudi njene številne razstave doma in na tujem ter nagrade in priznanja, je namreč za svojo že drugo razstavo v Novem mestu (prvo je imela pred sedmi-

Wallenrod preveden v celoti

Na literarno-glasbenem večeru predstavitev slovenskega prevoda Mickiewiczzeve pesnitve Konrad Wallenrod

NOVO MESTO - Društvo slovensko-poljskega prijateljstva je v dolenski prestolnici na pobudo Literarnega kluba Dragotina Ketteja ponovno pripravilo eno od prireditvev, s katerimi krepi vezi med obema narodoma in kulturama. V sredo, 24. januarja, so v mali dvorani Dolenjskega muzeja priredili literarno-glasbeni večer z naslovom Velikani romantike, posvetili pa so ga Mickiewiczu, Prešernu in Chopinu. Prireditve sta se med drugimi udeležila veleposlanik Republike Poljske v Sloveniji Maciej Szymanski in predsednik Društva slovensko-poljskega prijateljstva Janusz Klim.

Prešernove pesmi v izvedbi Sebastjana Podobnika in Chopinova glasba v izvedbi pianistke Maye Fürst so pospremile osrednji dogodek večera, predstavitev knjižne novosti znamenitega speva Konrad Wallenrod Adama Mickiewicza, ki je v prevodu prof. Rozke Štefan izšel pri založbi Slovenska matica. Kot je povedal dr. Niko Jež v svo-

Dr. Niko Jež z izvodom prvega slovenskega prevoda celotnega Mickiewiczzevega speva Konrad Wallenrod.

jem predavanju, gre za prvi celotni slovenski prevod tega pomembnega dela poljske romantike, ki je že v času svojega nastanka odmeval v vsej Evropi, brali pa so ga tistikrat tudi na Slovenskem, saj je znano, da ga je poznal tudi Prešeren in nekaj verzov prevedel v nemščino. Za njim so odlomke prevajali še drugi, med njimi tudi član novomeške Zadrage Radivoj Peterlin Petruška, celoten prevod pa smo dočakali šele zdaj, dobrih 170 let po izidu izvirnika. Konrad Wallenrod je za nas še posebej zanimiv, ker ima nekaj skupnih potez s Prešernovo umetnino Krst pri Savici. Obe pesnitvi imata zgodovinski okvir, pomaknjen daleč v preteklost, v čas bojevitve pokristjanjevanja Litvancev oziroma Slovencev, glavna junaka obeh pesnitev, Konrad in Črtomir, doživita ljubezensko tragedijo, ko se morata zaradi višjih smotrov odpovedati ljubljani ženski, obe pesnitvi imata tudi enako glavno pesniško mero - enajsterec, idejnih in tematskih podobnosti pa je še nekaj, kar kaže na določen vpliv poljskega pesnika na Prešernovo ustvarjanje.

MiM

Koncert komornega ansambla

NOVO MESTO - Včeraj, 31. januarja, je v okviru velikega koncertnega abonmaja v Kulturnem centru Janeza Trdine nastopil komorni ansambel v nenavadni, a privlačni komorni zasedbi: flauta (Irena Grafenauer), harfa (Maria Graf), violina (Ana Chumachenko), viola (Gerard Causse) in violončelo (Gustav Rivinus).

Bach, blues in jazz

NOVO MESTO - V soboto, 3. februarja, bo ob devetih zvečer v klubu LokalPatriot koncert z naslovom Bach, blues & Beat. Nastopil bo Hammond trio, ki ga sestavljajo Nino de Gleria, Davorin Kastelec in Rado Božič. Zaigrali bodo priredbe blueasa, jaza in klasike.

Potonil avto in voznik

GORNJE BREZOVO - 28. januarja ob 16.05 je verjetno 69-letni S. Z. iz okolice Sevnice (identiteta voznika še ni potrjena) vozil osebni avto znamke Škoda favorit po regionalni cesti 3. reda št. 679 iz Sevnice proti Brestanici. Izven naselja Gornje Brezovo, kjer vozišče poteka v ravnini, je iz neznanega razloga zapeljal čez desni rob vozišča na neutrujeno bankino in nato preko travnatega nasipa v strugo Save. Vozilo je skupaj z voznikom potonilo, policistom in gasilec ju še ni uspelo najti. Z iskanjem nadaljujejo.

61 vlog za legalizacijo orožja

LJUBLJANA - Med 7. in 18. januarjem so upravne enote in policijske postaje v Sloveniji sprejele 61 vlog za legalizacijo orožja, ki je možna še do 8. julija. Obrazec za vse, ki bi to še želeli storiti, je na voljo tudi preko interneta na spletni strani Ministrstva za notranje zadeve RS: <http://www.mnz.si>.

Kaj pa avtorske pravice?

BREŽICE - Kriminalisti PU Krško so na Okrožno državno tožilstvo v Krško podali kazensko ovadbo zoper M. M. iz okolice Brežic, ki je od marca 1999 do junija 2000 preko svoje spletne strani ponudil javnosti v prodajo večje število zgoščenk z računalniškimi programi, računalniškimi igrami, avdiovizualnimi in glasbenimi deli, ki jih je brez dovoljenja avtorja ali drugega imetnika avtorske pravice neupravičeno reproduciral in si s tem pridobil premoženjsko korist v višini 666 tisoč tolarjev.

Óvadili carinika

Neupravičeno omogočal vračilo DDV-ja

KRŠKO - Kriminalisti Policijske uprave Krško so v sodelovanju s Carinskim uradom Ljubljana odkrili več zlorab, ki jih je zagrešil osumljen carinik P. K. iz okolice Krškega. Osumljeni je v daljšem časovnem obdobju lani v nasprotju s carinsko zakonodajo potrjeval zahteve za vračilo davka na dodano vrednost, izdane od številnih prodajalcev iz Posavja. S tem je omogočil vračilo davka na dodano vrednost slovenskim kupcem, ki do povračila niso bili upravičeni.

24. januarja so osumljene mu odvzeli prostost ter odredili zanj 48-urno pridržanje. Kriminalisti so pri osumljenem opravili hišno preiskavo in zasegli večje število nepotrjenih zahtevkov za vračilo davka na dodano vrednost, izdanih od različnih prodajalci s področja Posavja in Novega mesta. V zvezi z zlorabami osumljenega carinika kriminalisti nadaljujejo z zbiranjem dokazov in preverjanjem plačil DDV-ja v številnih prodajalnah.

Osumljenega P. K. so kriminalisti ovadili okrožnemu državnemu tožilstvu v Krškem zaradi utemeljenega suma storitve kaznivga dejanja zlorabe uradnega položaja in uradnih pravic ter kaznivga dejanja ponarejanja in uničenja poslovnih listin.

L. M.

Vse več mladih se redno opija

Pitje alkohola je med slovenskimi srednješolci zelo razširjeno - Pijača kot motiv druženja - Četrtnina prvi kozarec alkohola poskusila že pred 11. letom - Popularna pivo in vino

Po uporabi čistega alkohola Slovenci presegamo evropsko povprečje. Pijača je motiv za druženje in žal vse bolj tudi med mladimi. To je ugotovitev strokovnjakov z nedavnega srečanja slovenske mreže zdravih šol, ki so ga poimenovali kar Sporočilo v steklenici. Letos so namreč izpostavili vpliv alkohola na zdravje mladih in njihov odnos do njegovega uživanja.

Pitje alkoholnih pijač je med slovenskimi srednješolci zelo razširjeno. Od leta 1990 pa do 1999 so strokovnjaki naredili veliko raziskav o tem, toda stanje se samo slabša. V anketi Evropske raziskave o alkoholu in ostalih drogah so leta 1995 in 1999 sodelovali dijaki prvih letnikov slovenskih srednjih šol. V štiriletnem obdobju je več otrok do 15 leta že popilo cel kozarec alkohola. Od 14 na 23 odstotkov se je povečal tudi odstotek pogostih pivcev, kar nakazuje navado. Več kot četrtnina anketiranih je prvi kozarec piva ali vina popila že pred 11. letom. Prav tako je več mladih, ki redno pijejo in se opijajo. Nekaj jih je zaradi tega že imelo težave - poškodbe, nezaželena spolna izkušnja... Fantje začnejo ponavadi piti mlajši, pijejo pogosteje in večje količine kot dekleta, zato obstaja nevarnost, da se bodo tudi kot odrasli bolj vdajali pijači.

Nasploh večina otrok prvič spije alkoholno pijačo doma (od tega kar polovica v prisotnosti staršev). Čezmerne količine pogosto pijejo mladi, katerih eden od staršev pogosteje je to oče - tudi uživa preveč alkohola. Najpogosteje pijejo tisti, ki nimajo stabilnega odnosa s starši. Največji odstotek srednješolcev je že pil alkohol, njegovo uživanje vsak dan je pogostejše kot kajenje in jemanje nedovoljenih drog. Večina tistih, ki so že

poskusili z mamili, pa je tudi že pila alkoholne pijače. Število pivcev se s starostjo veča, in tako ob koncu srednje šole tako rekoč ni dijaka, ki še ne bi poskusil alkohola.

Zaskrbljujoče je zlasti to, da alkohol ni spremljevalec zabav, ampak se mladi zabavajo tako, da pijejo. Alkohol je torej cilj in smisel zabav. Mladi sami ugotavljajo, da jim je alkohol povsem dostopen. Čeprav imamo uzakonjeno, da se mladoletnim osebam v lokal

u alkoholne pijače ne prodajajo, v praksi ni tako. Da je alkohol med mladimi zelo razširjen, so brez pomisleka zatrdili tudi trije gostinci novomeških lokalov blizu srednjih šol (želeli so ostati anonimni). Med fanti in dekleti menda ni razlik, eden je celo dejal, da so pri opijanju dekleta še hušja. Najbolj priljubljeni sta vino in pivo. Mnogi že v lokal ne pridejo trezni, saj je ceneje kupiti alkohol v trgovini in si ga dodobra privoščiti zunaj. Le ena gostinka od vprašanih je dejala, da v takem primeru gosta noče postreči z alkoholnimi pijačami, češ da noče imeti nikogar na vesti. Zato ima večkrat bolj prazen lokal.

L. MURN

Trčil v pešca in pobegnil

V mesecu dni 13 mrtvih - Zapeljala kar na levo - Prehitro na mokrem cestišču - Prevrnil se je na streho

KRŠKO, NOVO MESTO - Do ponedeljka, 29. januarja, je na slovenskih cestah letos izgubilo življenje že 13 ljudi. Tudi na našem področju se je pripetilo kar nekaj prometnih nesreč, k sreči ne s smrtnim izidom.

25. januarja je voznik temnejšega osebnega avtomobila znamke Renault 19 v Kolodvorski ulici v Krškem trčil v 76-letnega pešca iz Krškega. Zatem se je odpeljal, ne da bi poškodovanemu pešču nudil prvo pomoč. Policija prosi vse morebitne očividece nesreče, da informacije sporočijo na tel. št. 113. Isti dan se je nesreča pripetila še na hitri cesti št. 1. Pri naselju Korenitka je 72-letna I. V. iz Ljubljane zapeljala na levo stran vozišča. V tem trenutku pa je iz nasprotni smeri pripeljal neki bolgarski tovornjak. Pri trčenju je voznico odbilo nazaj na cesto, takrat pa je iz Ljubljane pripeljal še en voznik osebnega avta. Slednji se je umikal, vendar je vseeno prišlo do trčenja. Poškodovana voznica se zdravi v novomeški bolnišnici.

24. januarja se je 49-letni A. P. iz Ljubljane peljal s tovornim vozilom po lokalni cesti iz Krškega proti Brestanici in hitrosti ni prilagodil mokremu cestišču. Nasproti

je pravilno pripeljala 26-letna voznica osebnega avta M. Z. iz okolice Brežic. A. P. je zaviral, zato ga je zaneslo na levo v skalnato steno, nato pa še v nasproti vozeče vozilo. Voznica se hudo ranjena zdravi v brežiški bolnišnici.

Na hitri cesti št. 1 pa se je 21. januarja v Dolnjem Kronovem na streho prevrnil avto, ki ga je vozil 22-letni S. G. iz Meniške vasi. V nesreči so se voznik in sopotnika lahko poškodovali. 17-letna potnica S. A. iz Meniške vasi pa hudo. Zdravniško pomoč so ji nudili v novomeški bolnišnici.

L. M.

Vlak je iztiril

NOVO MESTO - Na železniški postaji v Bršljinu je 24. januarja prišlo do iztirjenja vlaka. Iztiril se je zadnji potniški vagon vlakovne kompozicije štirih vagonov. Škoda znaša 8 tisoč tolarjev.

"Petka" zgorela v celoti

KOSTANJEVICA - 24. januarja ponoči je zaradi napake ali kratkega stika na elektronski napeljavni prišlo do požara osebnega avta Renault 5. Vozilo je zgorelo v celoti, lastnica pa je oškodovana za okrog 250 tisoč tolarjev.

Zabava le z alkoholom?

Mladi se zabavajo tako, da se napijejo - V šoli ne, ob koncu tedna - Alkohol dostopnejši od mamil, ki so popularnejša

NOVO MESTO - Ne le, da je pitje alkoholnih pijač med slovensko mladino vse pogostejše, zaskrbljujoče je tudi to, da je večina mladostnikov strpna do pitja in opijanjanja. Mnogo se jih sploh ne zaveda škodljivih posledic takšnega početja. Se mladi sploh še znajo zabavati brez alkohola?

MARKO SIMONIČ, dijak 2. letnika Srednje gostinske šole Novo mesto, iz Metlike: "Alkohol sem seveda že poskusil, ne vem, kdaj prvič. Doma imamo pač vinograd z dva tisoč trtami. Pijem predvsem na zabavah, na primer ob koncu tedna v zidanih, v šoli pa ne. Sicer pa je alkohol vsem mladim lahko dostopen in gostinci bi morali bolj paziti, komu in koliko ga točijo."

TINA ANTONČIČ, dijakinja 1. letnika Gimnazije Novo mesto, z Otočca: "Alkohol je med dijaki zelo razširjen, bolj kot mamila. Predvsem za vikend se ga mnogi moji vrstniki napijejo. Sama ne pijem alkohola, čeprav sem ga že poskusila, in zame ni nikakršen užitek. V družbi se znam dobro zabavati tudi brez vina ali piva. Mnogi, žal, ne."

MIRJANA MAJZEL, dijakinja 2. letnika Srednje gostinske šole Novo mesto, iz Metlike: "Pijem tudi alkoholne pijače, najraje vino in liker, toda predvsem na raznih žurih ob koncu tedna. Prvič sem alkohol poskusila ob koncu osemletke. Starši to vejo in me opozarjajo, da se ne bi nanj navadila in ne bi bilo kaj narobe. Tega se zavedam tudi sama in pazim. Sicer pa v pitju sploh ni več razlik med fanti in dekleti. Bolj kot alkohol se mi zdijo popularna mamila."

L. M.

IMA PRAV POLICIJA ALI ROMI?

"Rajko je policiji verjel, da ga bo zaščitila"

Tako pravijo Romi iz Kerinovega grma, ki za smrt R. Hudoroviča junija 1998 v Gazicah krivijo krško policijo in tožijo državo za 15 milijonov tolarjev - Policija menda ni vedela, da Rajku grozijo, toda v poročilu dežurnega piše: "Grožnja Romov z umorom"

KRŠKO - Vse zanimivejša postaja civilna odškodninska tožba na okrožnem sodišču v Krškem, v kateri deset Romov iz Kerinovega grma toži Ministrstvo za notranje zadeve RS za skoraj 15 milijonov tolarjev v zvezi z razpinitim umorom njihovega Roma Rajka Hudoroviča junija 1998 v romskem naselju Gazice pri Cerkljah ob Krki, ki sta ga ubila šentjernejska Roma Gorazd Jurkovič in Valentin Brajdič Renato, za kar sta dobila vsak 12 let zapor. Prepričani so namreč, da je za Rajkovo smrt kriva policija, ki naj bi ga uporabila za tarčo, ko je naredila zasedo šentjernejskim Romom, ki so tja pripeljali orožje.

Družina pokojnega Rajka Hudoroviča in šentjernejska družina Brajdič sta bili sprti zaradi trgovanja s tekstilnimi izdelki, ki sta jih kupovali na Madžarskem ter tu dražje prodajali. Rajku naj bi Renato večkrat grozil z umorom, ga zasledoval in opazoval ter ga nato 4. junija 1998 v Gazicah skupaj z Jurkovičem tudi ubil. Ker se je Rajko bal za svoje življenje, je grožnje dan predtem prijavil na krški policiji. Romi, ki zdaj tožijo državo, trdijo, da se je tega dne Rajko dogovoril s policijo o njeni zasedi v naselju Gazice, kamor bi šentjernejski prinesli orožje. Rajko naj bi policijo obvestil, da prihajajo, "toda policisti niso naredili tako, kot so se dogovorili. Rajko so pustili samega in neoboroženega. Usodnega dne je policija res bila na cestah, ni pa ustavljala nobenih avtomobilov. Vsak je lahko prišel kamorkoli in tudi šentjernejski Romi so se izmuznili zasedi. Rajko je policiji verjel, čeprav smo mu mi govorili, naj ne bo neumen. Tisto jutro je v Gazice prišel iz Kerinovega grma. Kasneje ga je postalo strah in je hotel oditi domov, ko pa je prišel do policijske patrulje, ga je ta usmerila nazaj. Vrnil se je v naselje in mi rekel, da so mu obljubili, da bo policija zagotovila varnost. Pa ni bilo tako," je pretekli teden na sodišču pripovedoval Miran Potokar iz Ke-

Božičnik. Toda med pričanji policistov sta izjavili dveh zbudili pozornost. Jože Miklavčič in Alojz Resnik sta dejala, da sta bila na odpravi obeščenca, naj bi Rajko prevzel orožje. Ko se je kritičnega dne Rajko približal njeni patrulji in vprašal, kam naj gre, saj se je bal, mu je policist odgovoril, da tja, kjer je dogovorjeno, in da on nič ne ve, naj raje pokliče šefa akcije. Miklavčiča so pretekli teden znova poklicali na sodišče, kjer se je soočil z Božičnikom in tokrat dejal, da ni nikoli rekel, naj bi Rajko prevzel orožje, niti mu ni rekel, naj se vrne

"RAJKO BIL POLICIJSKA TARČA" - Tako menijo Romi (od leve proti desni): Rajkov brat Marjan Brajdič, bratranec Anton Kosec in še en brat pokojnega Roma Milan Hudorovič. So trije od desetih, ki tožijo državo, saj naj bi policija njihovega Rajka usodnega dne v Gazicah pustila brez obljubljenega zaščite. (Foto: L. M.)

nik - Šenica) je vseskozi drugačna, saj naj bi v akciji, ki jo je vodil kriminalist Franci Božičnik, slo le za preprodajo orožja, na pa še za kaj drugega. Akcijo je policistom usodnega dne na jutranji odpravi razložil

na nazaj v naselje. Na pripombo zagovornice tožnikov odvetnice Božene Vučajnik, da danes govori drugače kot prejšnjič, pa je to zanikal: "Govorim isto. Morda vi želite, da bi govoril drugače." Tudi Božičnik je zatrdil, da

je slo le za zasedo v zvezi z orožjem, ki se je menda vsakodnevno vozilo v Gazice, "ni pa bilo nič dogovorjeno o tem, kdo naj bi orožje prevzel. Tega podatka sploh ni bilo. Kako tudi, ko pa je bil Rajko le ovaduh!" je zatrdil Božičnik in znova poudaril, da pokojni Rom ni bil nikakršen tajni sodelavec policije. "Če bi bil, bi o tem obstajala dokumentacija z nalogom, njegovimi obveznostmi in pravicami." Dejajle je tudi, da ničesar ne ve, da bi se dan prej Rajko na policiji oglašil zaradi groženj po življenju. "na sestanek z njim so me poklicali izključno zaradi orožja, saj je to moje področje dela."

Kako to, da nihče na policiji ni vedel, da se Rajko boji za svoje življenje, da mu grozijo? V zapisu dežurnega policista na Policijski postaji Krško Hinka Brgleza je namreč črno na belem zapisan datum 3. junij 1998 in "grožnja Romov z umorom". Brglez je povedal, da je tistega dne okrog pol devetih dopoldne na postajo prišel Rajko in prijavi, da mu šentjernejski Romi grozijo z orožjem, ker naj bi se pred časom nekaj stegli na Madžarskem. "Ker to ni majhna stvar, sem poklical pomočnika komandirja, ki je Roma sprejel. Kasneje so prišli še drugi kriminalisti, med njimi tudi Božičnik." Slednji je zatrdil, da zdaj prvič vidi, da je v poročilu dežurnega zapisa o grožnjah Rajku. S tem ni bil nikoli seznanjen. Ali je to kaj znano taktičnemu pomočniku komandirja na Policijski postaji Krško Vladimirju Bezjaku, bo jasno sredi marca, ko se bo obravnava nadaljeval z njegovim zaslišanjem ter pričevanjem še nekaterih.

L. MURN

Za časnik po vaši meri

Spoštovane bralke in bralci Dolenjskega lista, po dolgih letih smo spet pripravili anketo, s pomočjo katere želimo zabeležiti vaš pogled na Dolenjski list. Vaše sodelovanje nam bo v pomoč pri uvajanju sprememb in novosti, s katerimi želimo še obogatiti časnik, zato vas prosimo, da (s prekrizanjem kvadratika in dopisovanjem) odgovorite na zastavljena vprašanja.

1. Dolenjski list berem:

- kot naročnik Od leta: _____
 kupujem ga sproti
 pri sorodnikih oz. znancih
 v službi
 v knjižnici

2. Dolenjski list berem:

- redno občasno
 pogosto redko

3. Poleg Dolenjskega lista berem še:

	redno	občasno
☐ Delo	☐	☐
☐ Slovenske novice	☐	☐
☐ Dnevnik	☐	☐
☐ Nedeljski dnevnik	☐	☐
☐ Kmečki glas	☐	☐
☐ Družino	☐	☐
☐ drugo (dopišite):	☐	☐

4. Katere televizijske sporede spremljate najbolj pogosto?

- TV Slovenija HTV
 Pop TV Vaš kanal (TV Novo mesto)
 Kanal A

5. Za kateri medij porabite največ časa?

- gledanje televizije branje revij
 poslušanje radia deskanje po internetu
 branje časnikov

6. Ste se zaradi pestrejšje izbire televizijskih sporedov in interneta odpovedali branju časnikov?

- da Dopišite katerim?
 ne

7. Katere vsebinske sklope Dolenjskega lista poznate in kako pogosto so predmet vaše pozornosti?

	redno	pogosto	včasih	nikoli
komentar (na 1. strani)	☐	☐	☐	☐
naša anketa	☐	☐	☐	☐
"družabne" kronike	☐	☐	☐	☐
na občinskih straneh	☐	☐	☐	☐
"Ena gospa je rekla, da..."	☐	☐	☐	☐
kmetijska stran	☐	☐	☐	☐
kulturna stran	☐	☐	☐	☐
pota in stranpota	☐	☐	☐	☐
športna stran	☐	☐	☐	☐
pisma bralcev	☐	☐	☐	☐
reportaže	☐	☐	☐	☐
portret tedna	☐	☐	☐	☐
Halo, tukaj je bralec...	☐	☐	☐	☐
kotički (modni, zeliščarski, zdravniški...)	☐	☐	☐	☐
knjižna polica	☐	☐	☐	☐
mladi dopisnik	☐	☐	☐	☐
križanka	☐	☐	☐	☐
mali oglasi	☐	☐	☐	☐
osmrtnice	☐	☐	☐	☐
reklamni oglasi	☐	☐	☐	☐
drugo	☐	☐	☐	☐

8. Dopišite dve rubriki, ki ju najprej preberete v Dolenjskem listu?

9. O čem bi morali v Dolenjskem listu več oz. manj pisati?

	več	manj
politika	☐	☐
gospodarstvo	☐	☐
izobraževanje	☐	☐
kmetijstvo	☐	☐
kultura	☐	☐
šport	☐	☐
kriminal	☐	☐
cerkev	☐	☐
sociala	☐	☐
drugo (naštejte)	☐	☐

10. Kako ocenjujete zdajšnji Dolenjski list v primerjavi s časnikom pred 5, 10 ali še več let nazaj?

- je boljši ne opazim bistvene razlike
 je slabši ne vem

11. Vam je všeč grafična podoba časopisa?

- da ne

Dopišite, kaj vas moti oz. kaj bi spremenili?

12. Kdo v vaši družini je naročen na Dolenjski list?

- stari starši kdo od otrok
 starši

13. Koliko oseb v vaši družini oz. gospodinjstvu bere Dolenjski list?

- ena dve tri štiri ali več

14. Kdo v vaši družini pogosteje bere Dolenjski list?

- starejši oboji enako
 mlajši

15. Kaj bi bil lahko razlog za vašo odpoved Dolenjskega lista?

- cena vsebina neredna dostava drugo

16. Vaši podatki:

- moški ženska leto rojstva: _____

poklic oz. izobrazba: _____

Iz odgovorov bi radi izluščili čimbolj stvaren pogled bralcev, zato za udeležbo v anketi ne razpisujemo kake privlačne denarne nagrade, v zahvalo za pozornost pa bomo med poslanimi anketnimi listi (sprejemamo jih do ponedeljka, 19. februarja, na naslov Dolenjski list, Germova ulica 4, 8000 Novo mesto) vseeno izžrebali pet pošiljateljev in jih povabili na naslednji izlet Dolenjskega lista. Če želite poskusiti srečo pri žrebu, potem dopišite:

Ime in priimek:

Naslov:

Andrej

Zelo Barvit. Zelo Mobi.

Sivino vsakdanjka prežene barviti Ericsson T10s. S pestro izbiro zvonjenja, z vibraklicem in izboljšanim zvokom. Deluje na dveh frekvenčnih področjih (900 in 1800 MHz), za 30 zadnjih klicev pa si zapomni številke in imena - z datumom in uro vred. Ostale nadvse uporabne funkcije odkrijete hitro in uporabljate dolgo.

MobiSlavec

20.900 SIT

mobi

ZA VSAK ŽEP

WWW.MOBITEL.SI

DOLENJSKI LIST

Poleg kegljišča na Germovi 6 v Novem mestu posluje

Postregli vas bodo s:

- picami
- hamburgerjem
- giricami
- pomfritom
- sladoledom
- ledeno kavo
- sadnimi kupami

in raznovrstnimi pijačami.

☎ 07/ 33 21 878

Vabljeni!

DOLENJSKI LIST

DOLENJSKI LIST

DOLENJSKI LIST

DOLENJSKI LIST

Z NISSANOM DO POL MILIJONA!

OB NAKUPU NEKATERIH VOZIL LETNIK 2000 PRIVARČUJETE!

V naših salonih vas čakajo Nissanova vozila: Micra, Almera, Primera, Patrol in Terrano, ki smo jim znižali ceno. Tudi do 500.000 tolarjev.

NISSAN ADRIA d.o.o., pooblaščen uvoznik za vozila Nissan v Sloveniji, <http://www.nissan.si>

Pooblaščen trgovca: SEVNICA: Avtomehanika Zierer (07) 81 40 389; OTOČEC: Avtomehanika Vidrih (07) 30 99 310.

“Ljudje so imeli Jurančičeve radi, zelo radi”

Tako je podpisnemu 8. januarja letos ob srečanju na Telčah brez zadržkov povedala Slavka Mrgole (poročena Slapšak), hčerka Janeza Mrgoleta, ki je Jurančičeve dobro poznala.

Telče so danes srednje veliko vaško naselje s šolo - ta je bila 1986 začasno ukinjena, učence pa je prevzela matična šola v Trzišču, stavbo pa gasilci - s trgovino, cerkvijo z župniščem, gasilskim domom. Od Trzišča so v smeri proti vzhodu oddaljene dobrih 7 kilometrov in imajo 506 m nadmorske višine. Ob cesti, ki je bila (pre)dolgo makadamska, se vleče razpotegnjeno naselje Malkovec. Prijetno je gledati hribe in doline, levo in desno. Pokrajina je močno porasla z nič kaj kvalitativnimi gozdovi. Marsikje so nekadašnje skromne obdelovalne površine že zaraščene z grmovjem in drevjem. Na Telčah, v središču te pokrajine, nikoli ni bilo nobenega gospodarskega podjetja. Vse za preživljenje je bilo treba iztrgati iz neederi te skope in ne preveč rodovitne zemlje. Tudi vinogradniške pridelke. Iz teh krajev so odhajali mladi s trebuhom za kruhom v bližnje in bolj oddaljene kraje Slovenije, najbolj zdravi in pogumni pa v izseljstvo in zdomstvo. Pred drugo svetovno vojno so odhajali po služkih med drugim v Francijo, Holandijo, redki v Ameriko, kar precej pa v Nemčijo. Današnje srečanje z vajo po po ve, da so ob starih hišah zrasle nove in precej kmečkih gospodarskih poslopj je sodobno urejenih.

Oktober letos bo 65 let, odkar je bil z družino vred sem kazensko prestavljen Jože Jurančič; januarja prihodnje leto bo 60 let, odkar se je moral od tod z ženo in otroki na hitro umakniti v Šmarjeto (v Gorenjo vas); letos bo tudi 61 let od tedaj, ko je na Telčah Jožeta Jurančiča obiskal Prežihov Voranc, ki je leta 1940 nekaj časa bival v Mokronogu. (Leta 1925 je Prežih na Koroskem Jožeta Jurančiča sprejel v komunistično partijo.)

Vidovdanskega ustava, sprejeto 1921 v Beogradu, je 6. januarja 1929 ukinil kralj Aleksander. Država je postala izrazito centralizirana in komunistični partiji ni bilo dovoljeno nobeno javno delovanje. V učiteljskih vrstah pa so bili komunisti še posebej nezaželeni. Zato so morali taki učitelji “po službeni dolžnosti” kar pogosto menjati kraje službovanja. Premeščali so jih v oddaljena podeželska okolja. Hrbtenice praviloma niso upogibali, kar pomeni, da so ostali zvesti svojemu prepričanju in vneti za šolsko delo.

Učitelj je moral biti garač in umetnik

Za gradnjo šole na Telčah se je kljub nasprotovanju prebivalcev zavzel Peter Bohinjec, župnik v Škocjanu, pisec knjižice Zgodbe fare Škocjan pri Dobravi. Ustanovljena je bila 1901. Leto, torej šole pred 100 leti. Zato je bilo v času, ko je na Telčah učitelj Jože Jurančič, med starejšimi še precej nepismenih krajanov. Učiteljji so se pogosto menjavali, ker je bil kraj oddaljen od večjih središč in brez organiziranega kulturnega življenja. V šolski stavbi sta bili zdaj potrebni dve sobi za družino, ki je štela sedem članov, in za okoli 250 učencev, za roditeljske in druge sestanke pa ena sama učilnica.

V kroniki telške šole je zapisano, da je bil učitelj Jože Jurančič sem premeščen “po službeni potrebi” iz Sv. Marka, iz okraja Ptuj, in to z dekretom ministrstva za prosveto v Beogradu, enako njegova žena Leopoldina, tudi učiteljica. Imela sta štiri otroke: Vladimira, Ilijo, Jurija in Iztoka. Na Telčah sta nastopila službo 1. oktobra 1936. Jurančičev predhodnik, ki je bil oblasti všečen učitelj in upravitelj, je novemu vrščilu dolžnosti upravitelja povedal, da je prišel med same nepriprave in da naj še vrta ne obdeluje, ker ljudje vse, kar zraste, sproti odnesejo z njega.

Jože Jurančič, rojen 1902. leta v Drbetincih, je bil kot učiteljskični že s 16 leti Maistrov borec, se je znotraj šolske stroke zapisal načelom tako imenovane delovne šole. Tovrstno pe-

dagoško usmeritev je utemeljil 1930. leta v knjigi Iz šole za narod. Med drugim je v njej zapisano, “naj vaška šola... pomaga ljudstvu, da izboljšuje krajevne razmere.” In na Telčah je imela kaj spreminjati. V tridesetih letih je sodeloval pri organiziranju naprednega učiteljstva za levo usmerjeni Učiteljski pokret in začel na šolah preučevati vplive socialnih razmer učencev na njihov telesni in duševni razvoj. Poleg tega pa je sodeloval pri sestavljanju dotlej najboljših čitank za osnovno šolo.

Novi telški upravitelj, ves čas je imel status začasnega vodja šole, je moral na šoli organizirati šolsko delo tako, da sta dva učitelja, torej upravitelj in njegova žena, uspela poučevati okoli 250 učencev v eni učilnici. Prvo leto je učilnico ves dan uporabljal veroučni učitelj, tako da je bilo šolsko delo lahko organizirano le pet dni v tednu. Prvo kombinacijo sta predstavljala prvi in drugi razred z okoli 120 učenci, vsi drugi razredi (od 3. do 8. razreda) pa so tvorili drugi kombinirani, v katerem je bilo približno 130 šoloočencev. Vsak oddelek je bil razdeljen na polovico. Razpolovljena skupina je imela torej pouk vsak naslednji dan, nižja razreda popoldne, vsi drugi pa dopoldne. Hrkatji je bilo pri pouku v eni skupini od 55 do 65 učencev. Ko je bil na šoli še tretji učitelj, je praviloma pomagal razbremenjati učitelja prvih dveh razredov. Kot vidimo, sta morala biti močno skrčena tako učni čas kot učni načrt. Učitelj pa je moral biti garač in umetnik hrkati, da je pedagoško obvladoval delo v takih kombinacijah. Potem je vodstvo šole skladno z zakonom poostriro obiskovanje pouka. Tako se je številno učencev povečalo kar za okoli 30 učencev. Pet roditeljskih sestankov je bilo prvo leto potrebnih, da so se v šoli mirno in koristno pogovarjali za boljše odnose med šolo in starši in uspehe učencev. Od 80 do 100 staršev je prišlo na tako srečanje. “Ja, veste, Jurančič je bil pameten, moder mož. Vsi so ga poslušali in spoštovali. Učenec Jurančičeva dva nista tepla,” mi je pred tedni pripovedoval Albin Mrgole v 1. razred pa se je všelol 1937. leta. Mojrstrsko zna izvabiti glasove iz dialektične harmonike. Ponosen je, da samo še on in hčerka Janeza Mrgoleta, Slavka Slapšak, lahko kaj povesta o tistih časih na Telčah. Oba pa sta zadovoljna, da sta s Telčami povezani dve pomembni imeni, iz učiteljskih vrst Jurančičev, iz pisateljskih pa Prežihovo. Posebej sta poudarila, da so ljudje z zanimanjem brali Prežihov potopis od Mokronoga do Pijane gore in da se niso prav nič jezili nad resnicami, ki jih je na tako realističen način razkril.

Jurančičeva prizadevanja za napredek šole in kraja

Začasni šolski upravitelj je poskrbel za učinkovit krajevni šolski odbor. Prav ta odbor je spodbujal, da se je okolje tvorno povezovalo s šolo in da je šola lažje in uspešneje opravljala svoje naloge. Vodil ga je Janez Mrgole, posestnik s Telč št. 11, poslovodja mu je bil Jože Jurančič, blagajnik Alojz Ru-par, člani pa Franc Mavrič, Josip Papež, ki je zastopal občino Trzišče, občino Boštanj pa Janez Rak. Občino Škocjan pa je zastopal vodja odbora, saj je bil tudi član občinskega sveta Škocjan.

Vzdrževanje šol je bilo v pristojnosti banovine, za plače učiteljev pa so po njenih navodilih skrbele občine. Šolski proračun je odobrili banovinski šolski odbor in Ljubljani, potrdil pa ga je krajevni šolski odbor. Na Telčah pa se je krajevni šolski odbor ukvarjal še z zelo zahtevno nalogo, z gradnjo šole s štirim učilnicami in drugimi potrebnimi prostori, tudi za delo gospodinj-ske nadaljevalne šole. Odbor je vse Jurančičeve pobude in predloge v zvezi

s tem sprejel in komisijski ogled tehničnih, sanitarnih in pedagoških izvedencev je leta 1938 potrdil upravičnost zahteve. Na posebnem računu, ki se je imenoval stavbni sklad, se je začel nabirati denar, tudi z dotacijami ministrstva za prosveto v Beogradu. Prebivalci šolskega okoliša pa so se obvezali, da bodo pri gradnji šole pomagali z delom, voznjami in materialom. Šolo je decembra 1938 obiskal tudi dr. Miha Krek, v Beogradu odgovoren za gradnjo.

Prizadevanj za izboljšanje razmer v kraju pa ni hotelo biti konec. Organiziran je bil nadaljevalni gospodinj-ski tečaj, ki ga je vodila učiteljica Leopoldina Jurančič. Tudi predlog, da se zgradi sušilnica sadja, je bil potrjen in kasneje tudi realiziran. Podružnica sadjarskega in vrtinarskega društva je dobro zastavila delo, a je njen razvoj onemogočila vojna. Vojna je bila glavni vzrok, da se vrsta dobrih načrtov ni mogla uresničiti.

Ze nekaj desetletij so ob volitvah krajanom obljubljali gradnjo ceste Trzišče-Telče-Radna in Telče-Skocjan. Pričakovanjem je bilo treba odpreti možnosti, da se obljube tudi uresničijo. Ustanovljen je bil 30-članski cestni odbor, na čelu katerega je bil Josip Anžič, dekan in banovinski svet-

Janez Mrgole

nik v Šentjerneju; podpredsedniki so bili Janez Mrgole, Alojz Borštnar in Janez Rak, tajništvo odbora pa je prevzel Jože Jurančič, dejansko glavna sila tovrstnih prenovk.

Ze prvo leto bivanja Jurančičevih na Telčah leta 1936 je okoli 100 krajanov v šoli prvič po radiu poslušalo božične pesmi. Kasneje so ob večerih spremljali tudi druge programe. Posebej so jih zanimala poročila o vojnih premikih in nevarnostih. Elektrike ni bilo, zato je moral biti radio brezžičen.

Ker je imel velike uspehe pri pridobivanju ljudi za napredek šole in kraja, je bil s kraljevim ukazom 16. septembra 1938 kazensko premeščen v Kostričino, v okraj Šmarje pri Jelšah. 2. marca 1939 se je spet vrnil na Telče. Poglejmo, kako je to zadevo opisal Prežih v že omenjenem potopisu: “Iz nesrečnega telškega kaznjence je kmalu postal telški ‘bog’. Zdjaj pa so se prestrašile oblasti, posvetne in cerkvene, kajti za dva boga vendar ni prostora na Telčah... Telška soseseja je romala v škocijskih farovžih in v Krško na glavarstvo, kjer je tolkla po mizah in zahtevala, da njen ‘bog’ ostane na Telčah.” Jurančič se je spet vrnil med svoje ljudi, ki so mu brezmejno zaupali. V pravem pomenu besede je bil ljudski učitelj, voditelj in vsestranski svetitelj pa odlični vrtnar in skrben čebelar. Oblasti so mu ponujale šole v premožnjih krajih, toda Jurančič ponudni hotel sprejeti.

Dobrotinstva do zapostavljenih in revnih z enkratnimi pozornostmi in darili so sicer prijetna in koristna opravila, toda pomembnejše je, da se, če je kaj možnosti, odpravljajo vzroki za težave in revščino in da si ljudje sčasoma sami pomagajo iz teh in onih zagat.

Sredi tridesetih let so učiteljji vseh šol v Dravski banovini izpolnili anketne pole z več kot petdesetimi vprašanji z ekonomskega, socialnega, zdravstvenega, skrbstvenega, kulturnega in psihološkega področja šolskega otroka. Anketno sta sestavila pedagog dr. Ozvald in dr. Žgeč. O tem je Jurančič leta 1937 pisal v Ljubljanskem zvonu. Zlasti naj izpostavimo dva prispevka, in sicer Razvoj šolskega otroka krškega okraja in Socialne prilike šolskega otroka krškega okraja. Rezultate ankete iz telškega šolskega okoliša pa je predstavil v šolski kroniki. Ugotovitve nimajo nič kaj prijetnih predznakov. Naj pa bo na podlagi lastnih izkušenj poudarjeno, da v drugih nerazvitih predelih Slovenije tedaj ni bilo dosti drugače, recimo v Suhi, Beli krajini in

tako dalje. Ankete so povedale, da so hribovski otroci manjše rasti. Vzroki za to so bili v nenehnem pomanjkanju kruha in v težakem delu. Čim višja je bila nadmorska višina kraja, tem bolj so bile razlike očitne. Tudi poti do šole in domov so bile za take otroke dolge, utrudljive.

Okoli 200 učencev je bilo iz kmečkih družin, iz dninarskih 20, drugim učencem pa so bili starši obrtniki, industrijski delavci (npr. v Sevnici), pensionisti, učitelji... Skoraj tri četrtnine otrok je bilo iz družin, ki so imele pet in več otrok, celo 13. Kmečke matere so rojevale otroke brez zdravstvene in socialne zaščite.

Prav tako je tri četrtnine otrok stanovalo v eno- ali dvosobnem stanovanju. Druga soba je bila navadno shramba ali kamra. V takih hišah ni bilo prostora za dovolj postelj, zato so otroci spali v hlevih, na skednju, v šupi ali pa so jim pripravljali zasilna ležišča na klop ob peči, za mizo, na peči ali pa kar na tleh, kjer se je takrat čez dan pljuvalo. Na zasilnih ležiščih so navadno uporabljali stara krila in obrabljena oblacičila in spat so odhajali oblečeni in neumiti. Večje skrbi so bile delne deklice. V šoli se je takoj videlo, kako je kdo prespal noč. Skoraj sto otrok ni imelo primerne prostora in ne časa za učenje. Zlasti ob poletnem času so imeli otroci premalo spanja. Pred šolo so morali pasti živino, okopavati na njivah, grabiti listje... Nemalo učencev pa je prezgodaj opravljalo pretežka dela.

Uspešnih je bilo nad 70 odst. učencev. Ocene uspeha so bile: odlično, prav dobro, dobro, potem pa prvič ponavljaj, drugič ponavljaj, ponavljaj zaradi nerednega obiskovanja pouka. Za nadaljnje šolanje se učenci skorajda niso odločali. Do Jurančičevega prihoda je nekako veljalo, da je dovolj, če se otrok nauči za silo brati, pisati in računati.

Praznovanje državnih praznikov

Šolske počitnice so bile urejene časovno drugače, kot je to dandanes. Oktobra so učenci ostali doma od 7 do 10 dni zaradi trgovat in spravljajanja pridelkov, okoli 14 dni so trajale božične počitnice in dober teden velikonoco. Prvi šolski dan je bil vpis novincev, drugi dan šolska maša. Takrat so bile delovni dnevi tudi sobote. Zaradi dela doma so učenci zlasti višjih razredov veliko manjkali, poznalo se je že, če so morali očete na orožne vaje, pozimi pa zaradi slabe preskrbljenosti s čevlji in oblacičili. Šolska knjižnica je štela le 120 knjig, 98 učencev je v enem letu prebralo 992 knjig, kar pomeni, da več kot polovica učencev ni brala knjig. O kakšnem organiziranem branju v šoli, kot je to v navadi danes, pa sploh ne moremo govoriti.

Obvezne pregledne otroke in cepjenja je največkrat opravil dr. Franc Debeljak, zdravnik na Raki in v Škocjanu, kasneje več let v Žužemberku. Včasih je to delo opravil dr. S. Škulj iz Mokronoga. Nekateri otroci so za zajtrk použili alkohol, nemalo je bilo takih, ki so morali v šolo brez zajtrka. Okoli 100 otrok je imelo slabo zobovje. Učenci pa so bili kar zdravi, čeprav iz sklade največkrat zajemali slabo zabeljeno mešanico krompirja, fižola, kolerabe, zelja... Redno so imeli kruh v premožnjih hišah, ob praznikih pa kar vsi. Seveda je bil hlebec revnejših nižji, skromnejši.

Na predlog upraviteljstva šole je Higijenski zavod iz Ljubljane organiziral na telški šoli zdravstveno razstavo in več predavanj, in to pet večerov v začetku julija 1940. Posamezne vsebine predavanj so bile zelo dobro obiskane: nalezljive bolezni (120 udeležencev), prva pomoč (150), higiena žena in higiena otroka (150), spolne bolezni (250), jetika (250), higiena doma (300 udeležencev) itd. Zaščitni sestri sta tedaj obiskali v šolskem okolišu vse dojenčke, bolnike in stare ljudi. Med dojenčke sta razdelili preko 50 plenjc, stekleničke, milo, sladkor, zdrob in drugo.

Krajevni šolski odbor pa je naročil šolske potrebešćine za vse otroke. Leta 1940 so kuhali v šoli za najbolj potrebne brezplačna šolska kosila, in sicer samo tri mesece, vendarle je namen uspel. V času Jurančičevega ravnateljstva sta bila organizirana dva izleta, eden v Ljubljano, drugi pa v Zagreb. Učenci so obiskali tudi Sevnico in se sli peljal z vlakom skož predor.

V šoli so imeli tudi praznovanje državnih praznikov in spominskih dni:

- 6.9. je bil rojstni dan kralja Petra II. (1923-1970). Ob napadu Jugoslavije je z vladno pobegnil v Aleksandrijo in od tam v London. Vse možnosti, da bi prišel na oblast v domovini, je izgubil 29.11.1945, ko je bila Jugoslavija proglašena za republiko.

GOSPODINJSKA NADALJEVALNA ŠOLA TEVČE - Tečaj, ki je trajal od 30. oktobra 1939 do 1. aprila 1940, je obiskovalo 14 gojenk. Vseh ni na sliki, sedijo pa Jože Jurančič, Leopoldina Jurančič in kaplan.

- 24.9. je bil spominski dan, posvečen škofu, pesniku, narodnemu buditelju, piscu šolskih knjig in knjig z nabožno vsebino Antonu Martinu Slomšku (1860-1862). Najbolj znan njegov šolski učbenik je Blaže in Nežica v nedeljski šoli (1842). Kot kaplan je služboval tudi na Bizeljškem, kjer je nastala njegova pesem En hribček bom kupil. Zaradi duhovnih in človeških odklik je bil 1926 sprožen postopek za njegovo beatifikacijo. 1998 je bil razglašen za blaženega.
- 1.12.1918 je kralj Aleksander izpeljal združitev jugoslovanskih narodov v Kraljevino Srbov, Hrvatov in Slovencev. Atentat nanj je bil izvršen 9.10.1934.

- 27. januarja je bil spominski dan v čast sv. Savi (1175-1235), utemeljitelju srbske fevdalne države in cerkve. S praznovanjem pomena sv. Save je bil poudarjen pomen srbske državnosti.
- Spominski dan 4. februarja je bil namenjen rojstnemu dnevu Josipu Jurajju Strossmajeryu (1815-1905), hrvaškemu škofu, kulturnemu mecenu in človeku, ki je sodeloval pri ustanovitvi Jugoslovanske akademije znanosti in imetnosti v Zagrebu (1867).
- 21. junij je bil dan spomina na sv. Alojzija Gonzaga iz 16. stoletja, zavetnika mladine in študentov. Umril je star 23 let. Zapustil je zapise, ki so po vsebini zgladni za etično ravnanje mladih. Na ta dan so mladi šolarji prejeli prvo obhajilo.

- Na dan sv. Vida 28.6. (srbski narodni praznik) je bila sprejeta prva ustava Srbov, Hrvatov in Slovencev (1921). Uveljavila je dedno monarhijsko Karadorđevićev in uvedla centralistično ureditev države. Na ta zadnji šolski dan so bili učencem razdeljeni izkazi iz spričevala.

Iz teh nizan prazničnih dni v šolah pa razberemo, da so takrat v šolah praznovali zlasti jugoslovansko idejo s poudarjeno srbsko državnostjo. Slovenske narodne samobitnosti so se ob praznikih uradno dotikali le ob Slomškemu imenu. Prešerna se niso spominjali ne 3. decembra in ne 8. februarja.

Spodbužno pa je bilo, da so učenci 5. julija s kresom proslavili spominski dan sv. Cirila in Metoda.

Med 2. svetovno vojno je bila šola požgana

Šolsko leto 1941/1942 se je zaradi vojnih razmer začelo šele oktobra 1941. Prvo polletje je bilo samo 61 dni pouka. Okupatorji so se obnašali kot nadljudje, oholi nepovabljeni gospodarji. Telški šolski okoliš je prišel najprej pod nemško okupacijsko cono, kasneje pa se je meja premaknila v prid Italiji, tako da je meja z nemškimi okupatorjem potekala za Telčami v smeri proti Sevnici. Šolski okoliš se je skrčil za približno 100 učencev, ker so vasi Male in Velike Drušće, Voznik, Nova Gora, Križ, Artiće, Vodale, Pečice, Znojile in Rogačice prišle pod nemško oblast. Ta pa je prebivalce iz teh naselij preselila v Nemčijo. Na razmejiteni črti so postali gospodarji nemški oboženi stražarji. S štajerske strani je to mejo ilegalno prestopilo nemalo beguncev. Tudi šola jim je pomagala, da so našli pri ljudeh vsaj za silo stredo nad glavo. Po novem so telškemu šolskemu okolišu dajale otro-

ke le vasi Telče, Jelendol, Gorenje Dole, Telčice, Otavnik, Krsinji Vrh, Stančji Vrh, Jeperjek. Ko so se Jurančičevi januarja 1942 preselili v Šmarjeto (krajani pravijo, da so jim med drugim grozili nemško naduti prebivalci onstran meje), je vodenje šole prevzel Alojz Nečimer, učila pa sta on in Stanislav Kavčič. Jožeta Jurančiča so italijanski oblastniki politično onemogočili z zaporom v Ljubljani in nato v italijanskem taborišču, Leopoldino Jurančič, sekretarko rajonskega odbora OF Šmarjeta, pa so septembra 1942 aretirali Italijani in sodelovanju z belogardisti, jo zaprli v Beli Cerkev, od koder so jo prepeljali v Novo mesto, nakar pa 28. septembra v vasi Mladiča pri Semiču skupaj s sedmimi aktivisti OF ustrelili kot talko. V Beli Cerkvi so jo lahko še zadnjičkrat obiskali vsi štirje sinovi, najmlajši star 9 let, najstarejši, petnajstletni Vladimir, pa se je aktivno vključil v narodnoosvobodilni boj, saj je bil že leta 1941 aktivist OF v Novem mestu.

Stanislav Kavčič je v šolskem letu 1942/43 sam poučeval na telški šoli. V šolskih letih 1943/44 in 1944/1945 ni bilo pouka. Šolo so leta 1943 zažgali partizani in tako prepredili, da se vanjo ni vselila nemška posadka. Po vrnitvi iz taborišča je opravljal zahtevne vojaške in politične dolžnosti. Kot sekretar pokrajinskega odbora OF za Štajersko je pomagal organizirati tudi partizansko šolstvo v tem predelu Slovenije. Težko je razumeti, da je moral tak človek na Goli otok. Lahko pa za pišem, da je med vojno dosegel visok oficirski čin, da mu je bila podeljena spomenica 1941 in da je 1972. leta kot šolski prejel Žagarjevo nagrado. Umril je 1998. leta.

Po osvoboditvi je za manjši šolski okoliš kot pred vojno na Telčah spet začelivo vzgojno-izobraževalno delo, in sicer je vse do 30. avgusta 1969. leta, ko je bila odprta nova šola, potekalo v privatnih hišah. Leto dni prej pa je postala šola podružnica osnovne šole Trzišče. To šolo je kar 26 let vodil Mirko Fugina.

Ze deset let pa je vodenje šole v Trzišču v rokah Brede Rman. Od leta 1945 do ukinitve šole leta 1987, ko je število otrok na podružnici padlo pod deset učencev, so na njej poučevali naslednji učitelji in učiteljice (nekateri od njih pa so jo tudi vodili): Adolf Grum (upravitelj) in njegova žena Mira, Marjan Japelj (upravitelj) in njegova žena Zlata, Julka Jamnik, poročena Mrgole (začasno tudi upraviteljica), poročena s sinom Janeza Mrgoleta, Anica Pirc (upraviteljica), Pavla Kovacič (upraviteljica), Vera Majdici, poročena Grm (upraviteljica), Ciril Muc (upravitelj), Majda Martinšek, Sonja Pavlin, por. Bregar, Zlata Mojstrovic, por. Sebanc, Marjeta Znidar, Marija Knez, por. Mlakar, Franc Kos (upravitelj), Anica Kos, Marjan Horvatic (učil na Primožu), Drago Jazbinšek, Stanko Lošdorfer, Zvonka Mrgole, Anton Ilaš (vodja podružnice) in Mihaela Jelenc. Nadalnje sta na podružnici učili Zvonka Mrgole in Mihaela Jelenc (tudi vodja podružnice).

Na vidno mesto učiteljev te šole pa prav gotovo sodita Jože in Leopoldina Jurančič.

JOŽE ŠKUFCA

Albin in Slavka Mrgole, poročena Slapšak. (Foto: J. Škufca)

ŠOLSKA STAVBA NA TELČAH - Odprli so jo 31. avgusta 1969, začasno pa je bila šola ukinjena 1987. leta. (Foto: J. Škufca)

Drevi Partizan, v soboto Olimpija

Najbolj vroč teden za novomeško košarko - Moštvo Krke Telekomo zdravo in spočito - Partizan se želi vrniti med velike evropske klube

NOVO MESTO - Košarkarje Krke Telekomo čaka najbolj vroč teden v zgodovini novomeške košarke. Drevi se bodo novomeški košarkarji v 12. krogu Suprolige pomerili z beograjskim Partizanom, v soboto pa jih čaka derbi prvovršenih moštev lige Kolinska z Unionom Olimpijo v Ljubljani, ki bo najbrž odločil, katera ekipa bo drugi del lige Kolinska začela z vrha lestvice.

Športna dvorana Leona Štuklja v Šmihelu bo drevi polna, kot ni bila še nikoli do zdaj, saj domačim košarkarjem v goste prihaja legendarni beograjski Partizan, ki so ga Novomeščani v prvem delu suproligaškega tekmovanja že spravili na kolena, a dela v zadnji četrtini niso opravili do konca. Če so tedaj podlegli peklenemu vzdušju v dvorani Pionir in hudim pritiskom krvočelnih Partizanovih navijačev, bodo imeli tokrat na

• Najuspešnejši košarkar Partizana na dosedanjih 11 tekmah letošnje Suprolige je 200 cm visoki 28-letni krilni igralec Miroslav Berić (številka 9), ki je v poprečju dosegel 25 točk, Branko Milisavljević (14) je na šestih tekmah dosegel povprečno 14,5 točk, med navarnejšimi strelci pa velja omeniti 210 cm visokega centra Nikolo Bulatovića (13), 204 cm visokega krilnega igralca Nenada Čanaka (15) in branilca Veselina Petrovića (5). Ti igralci največ igrajo in so bili med najboljšimi tudi na zadnji tekmi, ko je Partizan doma s 93:81 premagal Iraklis.

svoji strani novomeške Žabone, navijaško skupino iz Žabje vasi. Trener Pipan bo imel na razpolago vse svoje igralce, ki so po desetdnevem premoru spočiti, pa tudi Simon Petrov je pozdravljen oboje poškodovani kolena, vprašanje je le, kakšne so posledice zaradi poškodb omejenega treninga v zadnjih mesecih.

Za Krko Telekomo tekma s Partizanom ne igra ključne vloge, čeprav bi prišla morebitna zmaga novomeškemu košarkarjem zelo prav, saj bi si

tako vseeno popravili položaj na lestvici Suprolige ter pridobili na samozavesti, za uvrstitev v nadaljnje tekmovanje pa bosta odločilni predvsem tekmi z neposrednimi tekmečci za osmo mesto Nemci in z zadnjevršenimi Švedi.

Po besedah krilnega igralca Partizana Nenada Čanaka je za Partizana tekma v Novem mestu zelo pomembna, saj bi imeli Beogražani v primeru zmage precejšnje možnosti za drugo mesto v skupini B. Vendar Partizanu na tekmah v gosteh ne gre tako kot v dvorani Pionirja, kjer so zmagali na vseh šestih tekmah Suprolige, medtem ko so bili v gosteh uspešni samo na Švedskem.

Največji uspeh košarkarskega kluba Partizan je leta 1992 osvojeni naslov evropskega klubskega prvaka, v finalu pa so tedaj z 71:70 premagali špansko moštvo Joventut Badalona.

Partizan je na lestvici jugoslovanske lige z osmimi zmagami in štiri porazi šele tretji. Vodi do zdaj še neporažena Budućnost iz Podgorice, drugi pa je Lovćen. Na zadnji prvenstveni tekmi je Partizan konec minulega tedna na tradicionalnem mestnem derbiju s 93:81 premagal Crveno zvezdo, tekmo pa so z neredi zaznamovali navijači Crvene zvezde, ki so nastopili brez vstopnic in so se pred dvorano spopadli s policisti in razbijali po okolici dvorane.

Prva polovica letošnje sezone je bila za košarkarski klub Partizan zelo burna. Po volitvah in spremembah oblasti v Jugoslaviji so se vrnil veliki zvezdniki Vlade Divac, Pre-

drag Danilović in Žarko Paspalj, ki so v klub, v katerem so stopili na pota slave, vložili tudi svoj denar in izkušnje. Divac je postal predsednik kluba, podpredsedniki pa so Danilović, Paspalj in legendarni Dražen Dalipagić. Prizadevajo si, da bi se Partizan spet uvrstil med velike evropske klube, njihov uspeh pa naj bi temeljil na vzgoji mladih nadarjenih domačih igralcev.

Vendar so sezono začeli katastrofalno, s presenetljivimi porazi proti Beopetrolu in Lovčenu doma v Beogradu ter Iraklisu v Solonu, kar je s trenerskega stolčka odneslo Nenada Trajkovića, ki ga je zamenjal Darko Ruso. Ta je svojo trenersko kariero v Partizanu začel s hudim porazom s 27 točkami razlike na tekmi v gosteh z Leskovcem, potem pa je moštvo le spravil v red in sledile so zmage nad Scavolinijem, Krko Telekomom in Oostendejem doma ter Luleo na Švedskem. Prvi del sezone pa je zaznamoval še umor Partizanovega košarkarja Harisa Brkića, ki je pretresel jugoslovansko in svetovno košarkarsko javnost.

I. V.

Zagrebčani najboljši v Mirni Peči

MIRNA PEČ - Na mednarodnem odbojarskem turnirju v Mirni Peči je nastopilo 10 ekip iz Slovenije in Hrvaške. V finalu je Zagreb 1 s 25:16 ugnal posavsko ekipo Power Team Zabci, na tekmi za tretje mesto pa je s 25:20 Matropolis Madia iz Novega mesta premagala novomeško Krko. Domačini iz Mirne Peči so morali tekmeccem priznati premoč že v kvalifikacijskem delu turnirja.

Na Malič in Šmohor

NOVO MESTO - Planinsko društvo Intel servis bo v soboto, 10. februarja, pripravilo izlet po zasavski planinski poti z vzponom na 963 m visoki Malič in 787 m visoki Šmohor. Prijavitelj se lahko pri Mojci Verček Rems po telefonu 041 745 849. Izlet bo vodila Diana Serini.

Kobe četrti na Ravnih Gori

RAVNA GORA - Na članskem šahovskem turnirju na Ravnih Gori na Hrvaškem je nastopilo 50 šahistov, zmagal je mojster Idris Muslija z Reke. Vincenc Kobe iz Starega trga ob Kolpi je bil četrti in Tadej Kobe peti. (V. K.)

Partizan je res najboljši

V zimski ligi v malem nogometu Agencije za šport Novo mesto je sodelovalo 24 moštev

NOVO MESTO - Agencija za šport Novo mesto je tudi zimo pripravila občinsko rekreativno ligo v malem nogometu, v kateri je decembra in januarja v športni dvorani Marof in dvorani Leona Štuklja brcalo žogo 24 ekip iz novomeške občine, ki so jih glede na lanske uvrstitve razdelili v tri lige, tekmovanje pa je potekalo po enokrožnem sistemu.

Naslov prvaka je osvojilo najboljšo moštvo prve lige Partizan iz Straže, sledila pa sta mu Bajeri Benini in Pagras Rus. Z 10 zadetki je bil najboljši strellec prve lige Fadil Velčanin iz moštva Bajeri Benini.

V drugi ligi je prvo mesto osvojilo moštvo Kaval iz Brusnic, drugi je bil Veselček iz Birčne vasi in tretji Eldorado iz Irče vasi, najboljši strellec lige pa je bil Zdenko Janc, član moštva Kaval Brusnice.

Prvo mesto v tretji ligi je pripadlo Totalu - Totalčku, drugi je bil

Na vrhu Kapušin in Kroker

METLIKA - Minuli konec tedna so metliški nogometaši odigrali 6. in 7. krog zimske lige v malem nogometu. Na vrhu lestvice sta z 21 točkami moštvi Kapušin in Kroker, tretji pa je Big Boss z 18 točkami. Izidi: 6. krog - Kroker: Royal 8:1, Big Boss: Lokvica 3:1, Podzemelj: Antikristi 2:1, Begič: Mladina 4:0, Kapušin: Hami 12:1, Grabovec: Svib 6:0, Lisjaki: Gradac 5:0; 7. krog - Podzemelj: Lokvica 2:1, Antikristi: Begič 4:2, Kroker: Big Boss 3:1, Gradac: Hami 6:1, Svib: Lisjaki 3:1, Grabovec: Mladina 5:0, Kapušin: Suhor 7:0.

Pred končnico vodi Dos Dolenjske Adria

NOVO MESTO - Novomeški rekreativni odbojkarji bodo letošnje ligaško tekmovanje zaključili s tekmami končnice v nedeljo, 4. februarja. V sedmem, zadnjem krogu rednega dela tekmovanja so bili doseženi naslednji izidi: Pizzeria Novljan: Dos Dolenjske Adria 0:2, ŠRD Mirna Peč: Zgaga 2:1, Krka: Metropolis Media 0:2. Lestvica: 1. Dos Dolenjske Adria 12, 2. Metropolis Maedia 8, 3. Pizzeria Novljan 8, 4. Lan 6, 5. Krka 4, 6. ŠRD Mirna Peč 4, 7. Zgaga 0.

Najboljši na treningih

SEVNICA - V sevniškem šahovskem klubu Milan Majcen so izdelali posebni točkovni sistem in izračunali, kdo je bil najboljši v dvobojih na rednih klubskih treningih. Največ točk je zbral Predrag Lazič, drugi je bil Franc Derstvenšek in tretji Janez Blas.

Smučišče zagotovo bo

LOŠKI POTOK - Prostor za sodobno smučišče, ki naj bi postalo tudi osrednji rekreacijski center za zimsko športne v občini Loški Potok, so našli na Zajčjem hribu, ki je nekako v sredini občine. Milan Poje, občinski svetnik in predsednik Kulturno-športnega društva Draga, ki bo poleg gradbenega odbora glavni nosilec dejavnosti pri gradnji smučišča, je povedal, da vse skupaj ni potekalo kot po maslu, saj je bilo potrebno najprej pridobiti lastništvo: "Ker je bilo več lastnikov, ki so imeli različne poglede glede prodaje, se je stvar nekoliko zavlekla. Ureditveni načrt smučišča naj bi na ravni občine potrdili do letošnje pomladi. Prepričan sem, da bo smučišče z vsoto potrebnih infrastrukturnih prihodnjim zimo že obratovalo." Smučišče, ki bo z vlečnimi napravami dolgo 900 metrov, je v bližini glavne ceste, vasi in gostišča, lahko dostopno in bo imelo tudi dovolj veliko parkirišče.

A. K.

MATJAŽ NI DOŽIVEL PORAZA - Matjaž Smodiš je nastopil le na tekmi z Ukrajinci, kjer je takole z zabijanjem dosegel enega od dveh košev, potem pa se je vrnil v Bologno, tako da kot njegovi reprezentančni tovariši ni doživel poraza z Belgijo. (Foto: Marko Klinc, FOTO LIFE)

MALI SMODIŠ, VELIKI UP BOLONJSKE KOŠARKE - Med ogrevanjem slovenskih košarkarjev pred tekmo z Ukrajino je za zabavo številnih gledalcev v Velenju in pred televizijskimi ekrani poskrbel Kristijan Smodiš. Obleden v dres bolonjskega Kinderja, kjer služi košarkarski kruh njegov oče Matjaž, s številko 18 na hrbtu se je 14-mesečni korenjak prizadevno trudil, da bi zanj nekoliko pretežno žogo spravil proti košu. Tokrat mu to ni uspelo, a očito se je že odločil stopiti po očetovih stopinjah, vprašanje je le, kako visoko odškodnino bo bolonjskemu klubu morala plačati Krka Telekom, če bo hotela, da se bo Kristijan vrnil v rodno mesto. (Foto: Marko Klinc, FOTO LIFE)

besedo imajo številke

ODBOJKA

1. DOL, ženske, 13. krog - TPV NOVO MESTO: ELEKTROLOGISTIKA PTUJ 3:1 (-21, 22, 20, 15); športna dvorana Marof, 200 gledalcev, sodnika: Pogačnik (Kropa) in Končnik (Jesenice). TPV NOVO MESTO: Horvat, Nenčeva, Muhič, Vernig, Rajak, Novinec, Štangelj, Majstorovič, Borki, Uhan, Čoralič, Novinec. Ostali izidi: ZM Ljutomer: Ljubljana 3:2, Venus Frupi ŠOU: Kemiplas Koper 0:3, Formis Bell Miklavž: HIT Nova Gorica 0:3, NKBM Maltal Maribor: B&L Utrip Šempeter 3:0. Lestvica: 1. NKBM Maltal Maribor 39, 2. Ljubljana 30, 3. Kemiplas Koper 28, 4. HIT Nova Gorica 24, 5. ZM Ljutomer 21, 6. B&L Utrip Šempeter 19, 7. TPV Novo mesto 14, 8. Formis Bell Miklavž 7, 9. Venus Frupi ŠOU 6, 10. Elektrologistika Ptuja 4. V 14. krogu bodo Novomeščanke v soboto, 3. februarja, igral v gosteh z B&L Utripom iz Šempetra.

2. DOL, moški, 13. krog - PRVAČINA: ŽUŽEMBERK 0:3 (-23, -12, -16). Lestvica: 1. Šostanj Topolšica 37, 2. Astec Triglav 30, 3. Žužemberk 29, 4. Vezoder Mislinja 23 itd. V 14. krogu bo Žužemberk v soboto, 3. februarja, igral doma z Vezoderjem Mislinjo.

2. DOL, ženske, 13. krog - JETI SPORT BLEDE: KOČEVJE

3:1; lestvica: 1. Solkan 31... 7. Kočevje 17.

3. DOL, zahod, moški, 13. krog - HOTELI SIMONOV ZALIV IZOLA: KRKA NOVO MESTO 3:0 (13, 15, 14); lestvica: 1. Hoteli Simonov zaliv Izola 32... 6. Kovinar Kočevje 16... 8. Krka Novo mesto 8 itd. V 14. krogu se bosta v soboto, 3. februarja, ob 20. uri v Novem mestu pomerila Krka in Kovinar Kočevje.

3. DOL, zahod, ženske, 13. krog - Astra Telekom: Črnomelj 2:3, Magro Mzg Grosuplje: Semič 3:0, Partizan Škofja Loka: Kostak Elmont Brestanica 2:3.

Lestvica: 1. Mladi Jesenice 35... 4. Črnomelj 30... 7. Kostak Elmont Brestanica 16... 12 Semič 5.

ATLETIKA

Miting ŽAK Mass, Ljubljana, moški, višina: 1. Rožle Prezelj (Triglav Kranj) 2:20... 3. Sašo Rebernik (Krka Telekom Novo mesto) 1:95; ženske, 60 m: 1. Rabela Markt (Hrvaška) 7:50, 2. Maja Nose (Šentjerneje) 7:70; 60 m ovire: 1. Katka Božič (Krka Telekom) 8:68, 2. Sara Šober (ŽAK Ljubljana) 9:36 itd.; troskok: 1. Špela Voršič (Triglav) 12:37, 2. Manja Praznik (Novoles Dolenjske Toplice) 12:18, 3. Nina Šimunič 12:16 (Novoles, Dolenjske Toplice).

Vojo, Suriya in Bukefalos

Šentjernejska kobilica Suriya slovenski konj leta, Vojo Maletič pa drugi najboljši voznik

ŠENTJERNEJ - Lanska sezona je bila za konjeniški klub Šentjerneje najuspešnejša doslej. Poleg tega, da so Šentjernejčani uspešno pripravili tri prireditve, so nastopili še na 27 dirkah po vsej Sloveniji. Tekmovali so s 23 konji, se kar 76-krat uvrstili na nagradna mesta ter dosegli kar 24 zmag. Po posebnem točkovanju je bil šentjernejski klub lani četrti najboljši v Sloveniji, šentjernejski konji pa so z nagradami na tekmovanjih svojim lastnikom prislужili kar 4.680.400 tolarjev.

Prvi zvezdnik šentjernejskega kluba je vsekaror 54-letni trener in voznik Vojo Maletič iz Prapreč, ki je z različnimi konji nastopil 53-krat in dosegel 18 zmag, 13 drugih in 9 tretjih mest. S tem je postal drugi najboljši slovenski voznik, največ uspehov pa je dosegel s 5-letno kobilico Staneta Krainerja Suriyo. Devet zmag, dve drugi in eno tretje mesto na 14 nastopih ter zaslužek 1.338.000 je bilo dovolj, da so jo proglasili za slovenskega konja leta. Suriya je po-

leg tega na hipodromu Brege pri Krškem s kilometrskim časom 1:16,3 izenačila državni rekord za starejše kobile. Do sedaj je svojemu lastniku prislужila 3.312.500 tolarjev, s čimer je postala najbogatejši kasača slovenske reje.

Le malo je za uspehi Surije zaostal 8-letni žrebec Mete Cedičnik Bukefalos, ki ga je Vojo Maletič lani popeljal osemkrat do zmage in s tem lastnici Meti Cedičnik prislужil 1.141.400 tolarjev, najboljši kilometrski čas tega konja pa je prav tako spoštljiv - 1:16,6.

I. V.

Posavci za državne naslove

KOPRIVNICA - Osnovna šola Koprivnica je 13. januarja pripravila posavsko kvalifikacijsko tekmovanje za državno posamično prvenstvo osnovnošolcev v pospešenem šahu, na katerem je nastopilo 38 mladih šahistov. Na državno prvenstvo, ki bo od 9. do 11. februarja v Rogški Slatini, so se v starostni skupini do 10. leta uvrstili Primož Novak (Krško), Tomaž Žibert (Boštanj), Robi Špiler (Brestanica), Nataša Bučar (Krško), Nuša Kukovič (Senovo), Tanja Kunj (Koprivnica) in Vesna Alegro (Krško). V skupini do 12. leta so bili uspešni Boris Mitrovič (Sevnica), Matic Trebušak (Leskovec), Eva Mitrič (Krško), Jelena Topič (Sevnica) in Karmen Keber (Šentjanž), v skupini do 14. leta pa Marko Bučar (Kostanjevica), Gregor Mirt (Blanca), Damjan Hlebec (Blanca), Samo Šteiner (Krško), Suzana Pavlič (Blanca), Ana in Katja Kozinc (Blanca) in Tina Brečko (Blanca). (J. B.)

SUŠICA KOT SOČA - Sušica je potok, ki sicer prav mirno curlja skozi Dolenjske Toplice, ob močnejšem deževju pa se spremeni v divji hudournik in njegove brzice za trening s pridom izkoriščajo straški raftarji in novomeški kajakaši, ki so tudi minuli petek sredi Toplic takole surfali na valovih, kakršne bi težko našli celo na bolj divjih slovenskih rekah, kot sta Soča ali Sava Bohinjka.

Krški plavalci na stopničkah v Nemčiji

Desetkrat med prvimi tremi

KRŠKO - Plavalci krškega Celulozarja so konec minulega tedna nastopili na 32. mednarodnem plavalnem mitingu Bad Reichenhall v Nemčiji. 13 mladih Krčanov pa se je z 395 plavalci iz 46 klubov iz 7 držav dobro kosalo, saj so kar desetkrat stali na zmagovalnih stopničkah.

Najuspešnejši med Krčani je bil Jaka Marušič, ki je zmagal na 100 m prsno (1:37,16), 100 m hrbtno (1:35,55) in 100 m prosto (1:25,73), medtem ko je bil na 100 m delfin s časom 1:42,64 drugi.

Sara Hojski je bila druga na 100 m delfin (1:12,95) in četrta na 200 m mešano (2:43,99). Na 100 m delfin je bil s časom 1:02,22 drugi tudi Jaro Kovacič. Nina Andrijašević je bila tretja na 200 m mešano (2:42,45) in peta na 400 m prosto (5:05,94). Nina Mandl je osvojila tretje mesto na 100 m hrbtno (1:33,32) in 100 m prosto (1:22,01) ter peto mesto na 100 m delfin (1:43,84). Jernej Omerzel je bil tretji na 200 m mešano (2:38,00) in peti na 100 m hrbtno (1:14,32). Dolores Žikar je bila četrta na 100 m prsno (1:21,99). Maja Marušič pa je bila v isti disciplini s časom 1:24,63 peta.

Delavske igre niso preteklost

Na delavskih športnih igrah, ki jih pripravlja novomeška agencija za šport, v 14 športih nastopa več kot 50 podjetij in ustanov - Marsikje tega ni več

NOVO MESTO - Novomeška občina je ena redkih slovenskih občin, kjer organizirana rekreativna tekmovanja med delavci podjetij in ustanov še živijo, še več, tako množična in dobro organizirana, kot so zdaj, niso bila niti v socialističnih časih, ko je bil delavski šport najbolj množičen. Lani je na 25 tekmovanjih v 14 različnih športnih disciplinah v okviru delavskih športnih iger nastopilo kar 49 ekip, število podjetij, ki so sodelovala na tekmovanjih, pa je še večje, saj so nekatere ekipe sestavljene iz delavcev več podjetij.

Zasluga za tako množičnost gre predvsem Agenciji za šport Novo mesto, ki je tudi organizatorica tekmovanj Delavskih športnih iger, za katera skrbi zaposlen strokovni sodelavec. Lani sta za brezhibno organizacijo posameznih tekmovanj skrbela prof. Bojan Jaklič in Miran Jer-

Sevnica in Šmartno v polfinale

SEVNICA - V torek, 23. januarja je bilo v športni dvorani OŠ Savo Kladnika v Sevnici četrtfinale državnega prvenstva osnovnih šol v rokometu za fante (skupina C). Sodelovale so ekipe iz osnovnih šol Celja (I. OŠ), Velenja (Gorica), Šmartnega pri Litiji in Sevnice.

Rezultati: OŠ Sava Kladnika Sevnica : OŠ Gorica 22:12 (Kozole 8 golov; Pučnik 5), OŠ Šmartno : I. OŠ Celje 17:16 (Gregorič 7; Obajdin 8), OŠ Sava Kladnika Sevnica : I. OŠ Celje 22:18 (Kozole 9; Prodano 6), OŠ Gorica : OŠ Šmartno 19:22 (Pačnik 9; Prelogar in Gregorič 6).

V polfinale državnega prvenstva sta se uvrstili ekipi OŠ Sava Kladnika Sevnica in OŠ Šmartno pri Litiji.

K dobremu vzdušju so pripomogli številni navijači, igra pa je bila kljub pomembnosti tekem za udeležence kvalitetna. Sodnika sta svoje delo opravila odlično.

DUŠAN KLENOVŠEK

Za začetek Grilec

SEVNICA - Na odprtem mesečnem šahovskem hitropoteznem turnirju šahovskega kluba Milan Majcen iz Sevnice je bil januarja najboljši Andrej Grilec, sledila sta mu klubska tovariša Martin Povše in Zvonko Mesojedec, četrty je bil član trboveljskega Rudarja Predrag Lazič, peti pa Andrej Novak. (J. B.)

Vodi svetovni prvak Benedik

Kegljači ob 20-letnici črnomaljskega Rudarja tekmujejo za odprto prvenstvo Bele krajine

ČRNOMELJ - Črnomaljski kegljaški klub Rudar letos praznuje 20-letnico obstoja in je ob tej priložnosti pripravil turnir za odprto prvenstvo Bele krajine, saj so v tem času za Rudar nastopali kegljači iz vse Bele krajine in tudi iz Novega mesta.

Prvi del turnirja je potekal od 5. do 13. januarja, nastopilo pa je 76 kegljačev iz 14 klubov in 47 kegljačic

man, predvsem kot sodniki pa so z njima sodelovali številni novomeški športni delavci.

Zanimiv je tudi sistem točkovanja novomeških delavskih športnih iger. Zadnjevrščena ekipa vedno dobi 20 točk, medtem ko je za zmago na voljo različno število točk. Zmagovalna ekipa dobi več točk, če je na tekmovanju nastopilo več ekip. S tem je nagrajen uspeh na bolj množičnih tekmovanjih, kjer je konkurenca močnejša.

Poleg že uveljavljenih športnih panog so lani kot novost v tekmovalni program dodali ulične teke in veslanje z rafti, kar je naletelo na dober odziv, kot že mnogokrat doslej pa iz nerazumljivih razlogov lani ni bilo tekmovanj v veleslalomu in smučarskih tehnik, čeprav je bila lanska zima zelo bogata s snegom in je smučarski center Rog - Crmošnjice obratoval več kot tri mesece.

Že desetletja največ točk v ekipnem vrstnem redu zbere tovarna zdravil Krka, ki tudi sama organizira podoben sistem tekmovanj med posameznimi organizacijskimi enotami podjetja, poleg tega pa ima zelo razvejen sistem redne tedenske rekreativne športne vadbe. Krka je letos zmagala tako med ženskami kot

Raško Križman

med moškimi. Med moškimi je imela Krka tudi letos resnega tekmeča v ekipi Pedagogi, ki jo sestavljajo zaposleni v osnovnih in srednjih šolah ter drugih izobraževalnih organizacijah, med ženskami pa so Krki presenetljivo dobro konkurirale de-

• Direktor Agencije za šport Novo mesto prof. Raško Križman je povedal, da jih tako množičen odziv ljudi na Delavskih športnih igrah zavezuje, da se pri organizaciji tekmovanj še bolj trudijo, očitno pa delajo dobro, sicer ne bi bila udeležba na tekmovanjih vsako leto večja. S tem dokazujejo, da delavski šport, ki so ga kot ostanek socializma marsikje zatrli in opustili, ni bil ničvreden. Tako menijo tudi v olimpijskem komiteju, kjer novomeški delavski šport jemljejo kot vzorčni primer, na osnovi katerega želijo obuditi ta del športa po vsej Sloveniji. Novomeške delavske športne igre zdaj delno podpira tudi Fundacija za financiranje športnih organizacij v Republiki Sloveniji. Koristnost delavskega športa so doumeli tudi v ministrstvu za šolstvo, znanost in šport, državni sekretar za šport Balant pa je Novomeščanom že obljubil pomoč.

lavke Cestnega podjetja, ki so veliko pripomogle, da je združena ekipa "Cestno podjetje, Sporty, MG" osvojila tretje mesto v skupnem vrstnem redu.

I. V.

Lani osem šahovskih naslovov v Stari trg

STARI TRG OB KOLPI - Starotški šahisti so lani v različnih kategorijah osvojili osem naslovov državnih prvakov. Za najboljše šahiste Starega trga so proglasili med mlajšimi dečki Petra Madroniča, med mlajšimi deklicami Matejo Mukavec, med starejšimi dečki Matjaža Hrovatina, med starejšimi deklicami Tjašo Staudohar, med kadeti Igorja Miheliča, med kadetinjami Špelo Farič, med mladinci Tadeja Kobeta in Sabino Kapš, med člani Uroša Kobeta in Darjo Kapš in med veterani Egona Petrica. (V. K.)

Krčana na svetovno prvenstvo

KRŠKO - Obetavni plesni par posavskega plesnega kluba Luček iz Krškega Luka Vodlan in Amadeja Plevel sta se uvrstila v pionirsko slovensko državno reprezentanco, ki bo od 16. do 21. aprila nastopala na svetovnem prvenstvu v standardnih in latinskoameriških plesih v Blackpoolu v Angliji. Mlada Krčana bosta nastopila med posamezniki in v ekipnem tekmovanju, tako imenovanem team matchu, kjer vsako državo zastopajo štirje pari.

Malo je manjkalo do presenečenja

KOČEVJE - V 16. krogu v drugi državni košarkarski ligi je kočevski Snežnik doma s 76:81 izgubil s Tinehom Medvodami, čeprav bi lahko presenetil. Čeprav se medvoški Tineh poteguje za drugo mesto, so gostujoči igralci pokazali manj, kot znajo, in tako Kočevcem dali priložnost za podvig. Šele v končnici so se gostje zbudili in zmagali. (M. G.)

Gimnastični troboj v Kostanjevici

NOVO MESTO - Športno društvo Kostanjevica na Krki bo v soboto, 3. februarja, ob 10. uri v telovadnici tamkajšnje osnovne šole pripravilo drugi gimnastični troboj med osnovnimi šolami Šmarjeta, Šentjernej in Kostanjevica za mlajše in starejše deklice.

Moretovi in Hlavatyju prvi Fischer Carving Trophy

NOVO MESTO - Na prvem letošnjem tekmovanju v karvingu niza tekmovanj Fischer Carving Trophy sta se z zmagama najbolj izkazala člana Rogove šole smučanja Nuša More in Zdene Hlavatyju. Moretova je med drugimi premagala tudi nekdanjo reprezentantko Matejo Krek. Na tekmovanju sodelujejo predvsem učiteljski smučanja.

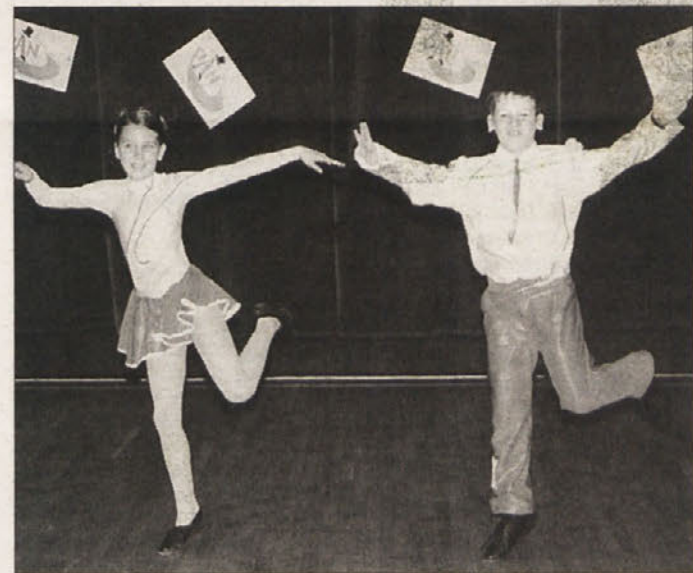
ŠTEFKA NE STRELJA VEČ ZA KRKO - Štefka Aš je tudi letos zmagala na strelskem tekmovanju, a veteranka delavskih športnih iger letos ni prinesla točk Krki, kjer je lani dočakala upokožitev, ampak društvu upokožencev. Zmagovalni pokal ji je izročil nekdanji sodelavec iz Krkinega kadrovskepravnega sektorja Boris Dular, ki pa je tokrat nastopil v vlogi novomeškega podžupana. Štefka je jeseni dobila zlato plaketo Trim kluba Krka za dolgoletno delo na področju športne rekreacije v Krki, za katero je pred desetletji zelo uspešno streljala tudi na farmaceutskih igrah. (Foto: I. V.)

Delavske športne igre

Skupni vrstni red (moški in ženske) - 1. Krka 1352, 2. Pedagogi 1154, 3. Cestno podjetje, Sporty, MG 1117, 4. Revoz 1003, 5. Mestna občina Novo mesto 963, 6. Dolenjske pekarne 868, 7. Zavod za Gozdove, GG, Muzej 672, 8. TPV 612, 9. Adria Mobil 561, 10. Dolenjska banka 475 itd do 49. mesta.

Zmagovalne ekipe in najboljši posamezniki v posameznih športih (na drugem mestu je zapisana zmagovalna ekipa med ženskami): namizni tenis: Triglav Prolinea/Cestno Podjetje, Sporty, MG; košarka: (samo moški): Cestno podjetje, Sporty, MG; šah: (samo moški) Pedagogi; odbojka: Pedagogi/Krka; pikado: Revoz/Društ-

vo upokožencev; pikado posamezno: Ivan Perič (Revoz)/Klavdija Kastelic (Dolenjske pekarne); streljanje: Društvo upokožencev/Društvo upokožencev; streljanje posamezno: Malnar Slavko (Revoz)/Štefka Aš (Društvo upokožencev); badminton: Krka/Krka; badminton posamezno: Marko Oblak (Krka)/Sandra Turk (Krka); kegljanje: Pflleiderer Novoterm/Krka; tenis: Pedagogi/Krka; nogomet (samo moški): Adria in Komunala; odbojka na pesku: Pedagogi/Krka; ulični teki: Krka/Pedagoginje; veslanje: Zavod za gozdove, GG, Muzej/Cestno podjetje, Sporty, MG; plavanje: Krka/Pedagoginje.

ROCK AND ROLL V DOLENJSKIH TOPLICAH - Topliško plesno društvo Pan, ki ga vodi Boštjan Pavček, je v soboto v Dolenjskih Toplicah pripravilo prvo kvalifikacijsko tekmovanje v rock and rollu. V mini razredu sta bila najboljša Teja Verglez in Domen Potočnik iz plesnega kluba Apolonij, domačina Klara Kumer in Gregor Hrovat sta bila tretja. Med pionirji sta slavila Maja Geršak in Matic Herga (PK Apolonij), najboljša Topličana sta na šestem mestu bila Manca Štrucelj in Dejan Kramarič (na sliki), osma pa Ana Kužnik in Luka Brulc. Med mladinci, kjer sta zmagala Melanija Kogoj in Jure Markič iz plesnega kluba M, sta bila domačina Tanja Zupan in Miha Štrucelj deseta, v B-razredu pa sta prvo mesto osvojila Karmen Markič in Kristjan Nadvešnik (PK M), pred Topličanomoma Uršo Štrucelj in Robijem Grmekom. (Foto: M. Ž.)

PRVI NASTOP NAJMLAJŠIH NOVOMEŠKIH NOGOMETAŠEV - Minulo soboto so se najmlajši iz novomeške nogometne šole Portoval (letnik 93 in 94) v Celju pomerili z vrstniki iz nogometnega kluba Publikum. Na prvem takšnem srečanju so se naši mali nogometiški odrezali več kot odlično. Skupaj so odigrali šest tekem, od tega tudi eno med sabo, dosegli pa so dve zmagi, dva neodločena izida in dva poraza. Za otroke je bil to izjemen dogodek, saj so prvi oblekli pravi nogometni dres. Nad njihovo igro so bili zelo navdušeni starši, ki so fante ves čas spodbujali, zadovoljen pa je bil tudi njihov trener Andrej Kastrevc. (Foto: J. Dornič)

Še en poraz Kočevk

KOČEVJE - V enajstem krogu v prvi državni kegljaški ligi so kočevske kegljačice v Cerknici z 2:6 izgubile z Brestom. Čeprav so bile vso tekme enakovredne gostiteljicam, so minimalen poraz doživele v končnici posameznih iger. Točke za Kočevje sta osvojili Angelca Žafran in Jožica Oven. Kegljači Kočevja so v tekmi desetega kroga v drugi državni ligi premagali Prosol Stiking s 6:2. (M. G.)

Izvrstno na prvem plesnem turnirju

KRŠKO - Na prvem letošnjem plesnem turnirju za slovensko jakostno lestvico so nastopili tudi štirje pari posavskega plesnega kluba Luček. Med mlajšimi pionirji sta Matic Fendre in Nives Šeškar zmagala v latinskoameriških in standardnih plesih, med pionirji sta se Dejan Balaban in Zala Zorenč uvrstila na drugo mesto v standardnih plesih in na tretje mesto v latinskoameriških plesih. Tadej Drakulič in Katarina Ratič pa sta bila tretja v standardnih plesih in šesta v latinskoameriških plesih. Luka Vodlan in Amadeja Plevel sta tokrat prvič nastopila med mladinci in osvojila 11. oziroma 12. mesto.

SLAB ZAČETEK, DOBER KONEC - Medtem ko v prvem nizu novomeške odbojkarice nikakor niso našle odgovora na bojevito igro gostij, so v nadaljevanju tekme le zaustavile ptujске napadalke in osvojile tri dragocene točke. Na sliki: Katja Vernig in Alma Čoralič sta dobro postavili blok in Ptujčanka je žogo udarila v avt. (Foto: I. V.)

V šmihelskem romskem naselju nevdružne bivalne razmere - Skupne sanitarije dotrajane - Sedaj tudi brez vode

Sporočilo bralcem

V zakonu o javnih glasilih, ki velja od 23. aprila 1994, so v členih od 9 do 23 natančno določena pravila za (ne)objavo odgovora in popravka že objavljene informacije, s katero sta prizadeta posameznikova pravica ali interes. Tovrstne prispevke objavljamo pod skupnim naslovom "Odgovori, popravki in mnenja", vsi pa so opremljeni z naslovom prispevka, na katerega se nanašajo. Ker po zakonu odgovor in popravek ne sme biti spremenjen ali dopolnjen, ne objavljamo prispevkov, ki so napisani žaljivo ali z namenom zaničevanja, ali če so nesorazmerno daljši od informacije, na katero se nanašajo (13. člen).

Polno kletvic in nasilja

DL št. 4, 25. januarja

Pridružujem se ogorčenju novinarke Lidije Murn, ki v prejšnjem Dolenjskem listu piše o nasilju v glasbi, na televizijskih ekranih in ostalih medijih. Glede na to, da se zavedamo, da imajo vzorniki, v tem primeru glasbeniki, izredno velik vpliv na odraščajočo mladino, želimo tudi mi nekaj narediti na tem področju. Uvedli smo novost: kdor želi nastopiti na festivalu Rock Otočec, v svojem javnem nastopanju in besedilih pesmi v letu 2001 ne sme pozivati k nasilju, nestrpnosti in uživanju prepovedanih drog. Tako zapisano deklaracijo bodo podpisali vsi mladi glasbeniki, ki se te dni prijavljajo na izbirne natečaje za Rock Otočec v raznih krajih po Sloveniji, na Hrvaškem, v Trstu, in tudi vsi ostali nastopajoči.

Da ne bomo pomote: za to potezo se nismo odločili, ker bi bili nasilje, nestrpnost in droge problem Rock Otočca, ampak zato, ker je to splošen problem. Na našem festivalu v vseh njegovih letih do nasilja ni prihajalo, trdih drog ni bilo, prisotnost marihuane pa je bila globoko pod slovenskim povprečjem (po poročilu policije 46 uživalec med 20.000 obiskovalci v treh dnevih). S tem ko smo z omenjeno deklaracijo poskušali prispevati k prizadevanju za zmanjšanje omenjenih treh problemov današnjega časa, pa smo na moje začudenje in žalost naleteli na reakcije določenih krogov, češ "kdo smo, da nekaj prepovedujemo, da prihajajo svinčeni časi za rock, da je bila železna zavesa prava tancica, da režemo jajca rock'n'rollu..." In prav ta reakcija je pokazala, da je prag, ki ločuje dobro od slabega, resnično zabrisan. Kot sem pred desetimi leti še verjel, da ne more iti en narod s puško nad drugega, da ne more iti človek z nožem nad prijatelja iz otroštva, sem očitno tudi sedaj živel v zmoti, da je dobro, če želimo manj nasilja, nestrpnosti in uživanja prepovedanih drog.

FRANCI KEK, Novo mesto

Prazne obljube, prazna krajina?

DL št. 4, 25. januarja

V prispevku "Prazne obljube, prazna krajina?", objavljenem v Dolenjskem listu 25. januarja, novinar povzema vsebino pisma župana občine Žužemberk, naslovljenega na

ministrstvo za okolje in prostor, v katerem je izraženo začudenje in razočaranje nad sklepom, da iz proračuna 2001 ne bo sofinanciran noben njihov projekt gradnje vodovoda ali kanalizacije.

Z očitki župana se ne moremo strinjati, saj vloga občine Žužemberk ni bila zavrnjena zato, ker bi "država na to območje pozabila", temveč zato, ker je občina oddala nepopolno vlogo za sofinanciranje komunalne infrastrukture. Ministrstvo pa seveda ne more kršiti osnovnih razpisnih pogojev, ki so za vse prijavitelje enaka.

Glede na to, da ministrstvo projektov občin pogosto ne more podpreti prav zato, ker so njihove vloge nepopolne, bomo v kratkem organizirali delavnico, na kateri bomo predstavnikom občin dodatno pojasnili, kako pripraviti projekte.

MANCA ŠETINA MIKLIČ, Služba za odnose z javnostmi Ministrstvo za okolje in prostor

Zakaj so kočevski Nemci ostali brez domovine?

DL št. 4, 25. januarja

Uredništvo mi očita, da se bojim resnice in skušam preprečiti, da bi resnica prišla na dan. Bralci Dolenjskega lista so dovolj kritični, da so opazili, da je res prav nasprotno: uredništvo Dolenjskega lista se spušča v vse mogoče manevre samo zato, da bi pravo resnico prikrilo. To resnico - tudi v zvezi s Tschinklomi trditvami, očitki nacizma in čudnih mednarodnih povezav - bi jaz nasprotno rad razkril. Dejstva so povsem drugačna, kot jih prikazuje Tschinkel in po njem povzema Dolenjski list.

Novinarji, ki poznajo svoj posel, preverijo boniteto svojega vira, cenjajo uredništvo pa rajši slepo verjame boniteti g. Tschinkla, kot zatrjuje on sam. Kdor bi ravnal tako v poslovnem življenju, bi bil zelo kmalu pljen goljufov. G. Tschinkel je zadržal uredništvo, da je iz društva GHGA stopil iz protesta, resnica pa je, da se je iz izstopom izoginil izključitvi zaradi obrekovanja: res je namreč, da je občni zbor tega društva v letu 1999 sklenil pristop v Arbeitsgemeinschaft, res je tudi, da g. Tschinkel takrat še ni bil član in tako dalje... Sicer pa bo o določenih zadevah razsojalo sodišče na Floridi, ker si voditelj kočevskih organizacij v ZDA (rojeni v Ameriki in ugledni državljani) pač ne dovoljujejo podtikanja, da so nacisti. Kar zadeva boniteto izjav g. Tschinkla, kakor jo poznamo mi, pa tole: g. Tschinkel, sam sin nacistično orientiranega očeta, očita osebami, ki so bile ob koncu vojne stare 12 do 15 let, da so bile aktivni SS-ovci, hkrati pa druge, n.p.r. avtorja brošur o tem, da so Dachau zgradili Američani, razglasa za demokrate.

Cenjenemu uredništvu se zdi skrajno sumljiva naša zveza s pol-drancem evropskega parlamenta g. Michlom Ebnerjem. Če mi dovolite majhen nasvet: povprašajte pri obeh organizacijah koroskih Slovencev, zakaj ga kujejo v nebo. Komu, manj zaslepljenemu od vaših strokovnih sodelavcev, bi bilo že zdavnaj jasno, da je g. Ebner kot predstavnik južnotirolske nemške manjšine v Italiji posebej zavzet za vse manjšine, za njihovo ohranitev in razvoj v Evropi, ki se združuje. Če od koga, je od g. Ebnerja pričakovati takšne opredelitve Evropskega parlamenta,

ki bodo pomagale vsem evropskim manjšinam, posebej pa Slovincem v Italiji in na Koroškem, da bodo preživeli asimilacijske pritiske. In takega človeka razglasate za zlega duha! In če so stiki z njim tako pregrešni, ali boste postavili na pranger tudi slovenske politike, ki z njim redno komunicirajo (Janeza Podobnika, Igorja Bavčarja, Ljuzeta Peterleta...)? Isto velja za g. Pirkerja, ki je kot poslanec ljudske stranke Avstrije član evropske komisije za človekove in manjšinske pravice, pa še za dr. Anderwalda, ki je na Koroškem pristojen tudi za vse stike urada vlade (uprave) s slovensko manjšino in narodnimi in jezikovnimi nemškimi skupnostmi v celi Evropi, razen tega je še član Evropske federacije narodnih manjšin (FUEN). Poglejte no, prosim, resnici v oči!

In še o izkoriščanju pokopališč v politične namene. V Starem Logu na spomeniku piše: "Vsem umrlim Kočevske dežele, ki so doma ali kjerkoli na svetu našli svoj mir, v spomin." Kaj ima to s politiko? Tudi ostala pokopališča in sakralne objekte (Stari Tabor, Planina, Komarna vas itd.) smo vedno obnavljali skupaj s krajevnimi skupnostmi, občinami ali vaškimi skupnostmi. Tako je kapelo v Travnem Dolu obnavljala krajevna skupnost Uršna sela s sodelovanjem vaške skupnosti in Društva staroselcev. Ali smo vse te zlorabili v politične namene?

Pa še to: dokažemo lahko, da smo vabili Dolenjski list na vsako prireditev, tudi na tribuno v Dolenjskih Toplicah ob položitvi temeljnega kamna za obelisk, v Travni Dol itd. In resnici na ljubo je treba povedati, da se je nekaterim vabilom Dolenjski list tudi odzval (Travni Dol).

AUGUST GRIL, Grosuplje

Komedija pod novomeškimi koši in Dovoljenje za popravni izpit?

DL št. 4, 25. januarja

Odgovor vodstva košarskega kluba Krka Telekom na moje poročilo s tekme z Iraklisom in komentarjem poraza me ni presenetil, vesel pa me, da ga je spisal prav predsednik kluba Samo Plantan.

Mnenje o tem, kako slaba je igra kakega moštva na določeni tekmi, je relativno in subjektivno. Dejstvo je, da je bila igra novomeških košarkarjev na tekmi z Iraklisom slaba. V primerjavi s tisto prvo tekmo, ko so Novomeščani Iraklis v Grčiji premagali, je bila igra novomeškega moštva na drugi tekmi s tem moštvom zelo slaba. Isti igralci so v tej sezoni že pokazali, da znajo bistveno več in lahko igrajo bistveno bolje. Po mojem mnenju (v komentarju je izraženo osebno mnenje komentatorja) je bila njihova igra sramotno slaba.

Zakaj je bila igra po mojem mnenju sramotno slaba? Ker večina igralcev (obstajajo tudi izjeme) Krke Telekoma na sporni tekmi ni pokazala ne želje, da bi zmagali, ne volje, da bi igrali tako, kot znajo. Če so si to želeli, so vsekakor dobro skrili. Sam poraz proti bogatemu grškemu moštvu z 20 točkami razlike ni sramoten, po mojem mnenju pa je bil sramoten način, kako so se novomeški košarkarji dobesedno predali.

Ze v komentarju, ki ga vi obsojate, sem zapisal, da mora razočarana košarska javnost dati novomeškim košarkarjem priložnost opravi pravnega izpita. Če bi moštvo Krke Telekoma premagalo po mojem mnenju relativno močnejši moštvi Uniona Olimpije in Partizana, bi bil popravi izpit opravljen in tekma z Iraklisom pozabljena.

Mislím, da ste moj vzpodbudno naravnani zaključek komentatorja spregledali in ste se v svojem odgovoru obesili na ugotovitve, vezane neposredno na tekmo z Iraklisom.

Petja navijačev, da je trener Pipan ovca, v poročilu nisem komentiral, v komentarju pa sem jasno zapisal, da so navijači po krivici vso krivdo za slabo igro naprtli trenerju in njegovo položaj in relativno nemoč tudi obrazložil. Ne, ne mislim, da je za vse kriv trener, in mi je žal, če ste me tako razumeli.

Menite, da bi se moral za v zvezi z nešportnim življenjem nekaterih košarkarjev obrniti na vodstvo kluba. Zakaj? Da mi poveste, če sem prav videl? Nimam težav z očmi in dobro

vidim od blizu in od daleč, zato se bolj kot na vaše izjave zanesem na tisto, kar sam vidim. Kar se tiče preverjanja informacij pri vodstvu kluba prav tako nimam najboljših izkušenj. Pred kratkim sem pri članu najzobjega vodstva kluba preveril govorice o odhodu Mirka Ščekića v drugi klub in dobil zagotovilo, da bo ostal v Novem mestu, kar sem zapisal tudi v svojem članku, a se je izkazalo, da sem bil zaveden.

Sprašujete, če boste sploh dobili priložnost, da mi pojasnite nekatere stvari. To priložnost ste imeli vedno. Moje telefonske številke so v imeniku. Lahko me pokličete in se dobi mo na kavi. Če bi vam bilo kaj do tega, da se pogovarjate z mano, bi mi, kadar se srečava, lahko vsaj odzdravili, namesto da gledate mimo mene. Zaradi tega sem do zdaj upravičeno mislil, da si ne želite pogovora z mano. Vesel bom, če bom ugotovil, da sem se motil.

Kar pa se tiče navijačev: nimam jih za junake in mi je žal, če ste ob mojem pisanju dobili tak občutek. Nasprotno, strah me je njihovega agresivnega vedenja, pa čeprav je izraženo le verbalno. Ob pogledu na razbesnele obraze na tribuni me spreleti strah, vendar je to tudi moj osebni problem, ki ga moram vzeti v zakup, če želim opravljati svoj poklic.

Za konec bi vas rad pomiril. Košarkarji mi niso nič manj pri srcu kot drugi športniki. Cenim pa predvsem trdo delo in popolno predanost cilju, saj je to edina pot, ki vodi na vrh, in med novomeškimi košarkarji je tudi precej takih, ki se tega dobro zavedajo in tako tudi živijo.

IGOR VIDMAR, prof., novinar Dolenjskega lista

Kuža Žiga v knjižnici

ČRNOMELJ - Danes, v četrtek, 1. februarja, bo ob 18. uri v črnomaljsko knjižnico prišel na obisk razigrani kuža Žiga. Otroci bodo izdelovali lepljenko, s seboj pa naj prinesejo tudi 100 tolarjev. Sicer pa si obiskovalci prireditev v knjižnici lahko ogledajo mesečni program tudi na intrnetu belokrajnc.net.

Ob kulturnem prazniku

SEMIČ - Učenci in učitelj OŠ Semič vabijo v sredo, 7. februarja, ob 18. uri v kulturni dom na prireditev, ki jo bodo pripravili sami v zvezi s Prešernovim dnevom.

REGIONALNI RAZVOJNI PROGRAMI - Državno strategijo regionalne politike in regionalne razvojne programe, ki so njen sestavni del, so v Kočevju predstavili (od leve proti desni): mag. Leon Devjak in mag. Mojca Šteblaj iz Agencije za regionalni razvoj ter direktor Podjetniškega centra Novo mesto Andrej Škrinjcar (Foto: M. L.-S.)

S podjetniki o regionalnih programih

Pripravljalci regionalnega razvojnega programa za območje jugovzhodne Slovenije so v Kočevju pojasnili pomen priprave regionalnih razvojnih programov

KOČEVJE - Predstavniki Agencije za regionalni razvoj in Podjetniškega centra Novo mesto so v četrtek v Kočevju spregovorili o pripravi regionalnega razvojnega programa za območje jugovzhodne Slovenije. Poleg predstavnikov štirih občin in šolnikov so pogovoru, ki ga je pripravila Razvojni agencija Pokolpje, prisostvovali tudi direktorji srednjih in velikih podjetij.

Mag. Mojca Šteblaj in mag. Leon Devjak z Agencije za regionalni razvoj sta predstavila strategijo regionalnega razvoja Slovenije in regionalne razvojne programe. Mag. Devjak je ob tem poudaril, da bodo sedanje pomanjkljivosti širšega območja Kočevske, kot so

Romi v romskem naselju Šmihel pri Novem mestu si ne moremo in ne znajo več pomagati, poleg peče stanovanjske problematike nam zaradi komunalne neurejenosti naselja pretijo tudi bolezni. Zato v imenu vseh ogorženih Romov, njihovih otrok, bolnih, ostarelih in invalidov protestiram zoper pristojne in odgovorne na Mestni občini Novo mesto zaradi kršenja človekovih pravic in temeljnih svobod Romov. Ob enem ponovno kličem na pomoč za preprečitev širjenja epidemičnih in kroničnih obolenj, katerih vzrok so onesnaženo okolje, nehijske skupne sanitarije in neprimerni bivalni prostori.

Leta 1979 je občina Novo mesto v romskem naselju Šmihel zgradila provizorij za osem romskih družin ter skupne sanitarije. Takrat občina ni upoštevala števila članov romskih družin in umivalnik, sicer pa je umivalnica brez vode, bivalni prostori so vlažni in plesnivi. Pred vdomom v stanovanje je v deževnem vremenu prava poplava in voda teče v bivalne prostore ter do skupnih sanitarij. Okolica pa je zaradi blata podobna močvirju.

Skupne sanitarije so na najnižji higijenski stopnji. Ze leta in leta ni posijala luč v tem prostoru. Dve odprtini za okna pa zaradi smradu pokriva s leseno ploščo. Vrata razpadajo. Umivalnika ni več, tudi pipe in vode ni več. Čiščenje sanitarij ni možno, vsi odtoki in greznice so zamašeni. Širijo se neznošen smrad, vlaga in plesen, in to že leta.

Romi smo naredili vse, kar znamo in zmoremo. Miran Rifelj iz Mestne občine Novo mesto vse to dobro pozna in meni, da so Romi sami krivi, da je tako, in naj sami kopljejo. Romi pa kopljemo in kopljemo, kot da iščemo izgubljeni zaklad. Prebili smo zid v WC-ju, da lahko pri čiščenju pomejemo vodo, pomešano s človeškim blatom in urinom, na zadnjo stran, kjer pa je tudi edini prehod do naših drvarnic, kokošnjaka in do vrtičkov.

Izčrpal sem že vse poti, ki jih poznam na občinski in tudi na republiški ravni. Na mojo pobudo je komisija Državnega zbora za peticije obravnavala problematiko Romov na Dolenjskem že pred skoraj štiri-misi leti, in sicer so 13.3.1997 obiskali naselje v Brezjah in v Šmihelu in na podlagi tega 21. 3. 1997 sprejeli sklep: "Komisija za peticije predlaga Mestni občini Novo mesto, naj čimprej prouči možnost za komunalno ureditev romskega naselja Šmihel s ciljem saniranja obstoječih in nehijskih sanitarij."

In kaj je bilo od takrat pa do danes s strani Mestne občine Novo mesto narejeno? Vem le to, da so zgradili eno novo greznico, žal pa so jo postavili na napačni strani, v skupnem provizoriju in sanitarijah pa ni bilo narejeno ničesar. Najhujše pa je to, da so nam sedaj ponovno zaprlí še vodo. Mestna občina skupaj s Komunalno nam je obljubljala, da bomo dobili vsak svoj števec za vodo, da bomo mesečno plačevali porabljeno, v podpis so nam dali tudi nekakšen dokument. Od vsega tega ni bilo nič. Da bi nam kdo vsaj začasno pripeljal in postavil cisterno s čisto pitno vodo, to lahko le sanjamo.

Na koga naj se Romi sploh še obrnemo?

RAJKO ŠAJNOVIČ

Ustanovljena KO Koprivnik

Ohranjali bodo spomin na NOB

KOPRIVNIK - Lanskega 11. novembra so prebivalci Koprivnika ustanovili Krajevno organizacijo (KO) Koprivnik na Kočevskem, ki šteje sedaj 20 članov. Večinoma so to mladi, potomci borcev NOB, ki se jim bodo pridružili tudi nekateri nekdanji domačini, ki živijo v Kočevju in drugih slovenskih krajih.

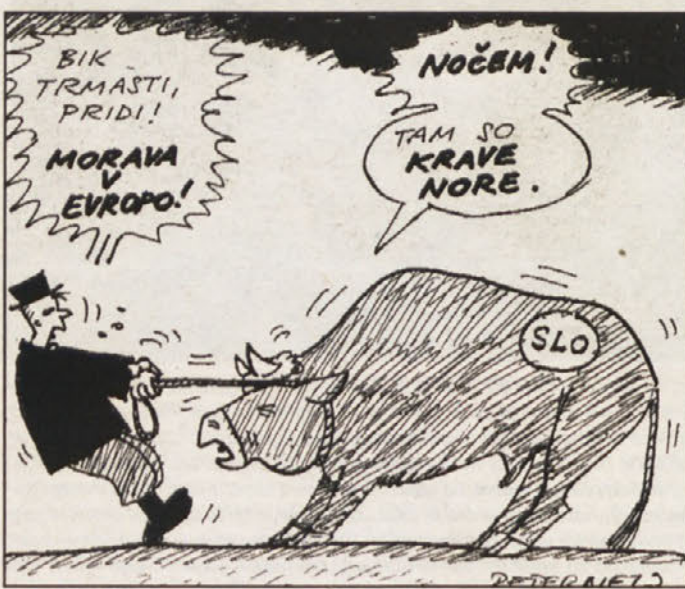
Na prvem obnem zboru so izvolili za predsednika Vlada Oberstarja, za tajnika Ivana Muhiča in za blagajnika Matijo Faflerja. V sprejetem delovnem načrtu so sklenili, da bodo vključili nove člane, skrbeli za spomenike, obveščali javnost o svojem delu, zbirali zgodovinsko gradivo in spomine o Koprivniku, predvsem o NOB, ter sodelovali z vaščani in drugimi organizacijami. Posebno

skrb bodo namenili obeležitvi Vstaje na Kočevskem, posebej v Koprivniku, ob koncu druge svetovne vojne, katere obletnica bo leta 2002. V prelepe kraje ob vznožju Kočevskega Roga pa bodo skušali privabiti čim več turistov in borcev NOB.

Koprivnik ima bogato zgodovino NOB. Pred drugo svetovno vojno je bil Koprivnik občinsko središče s 23 naselji. Večina prebivalcev je bila kočevskih Nemcev, ki so se decembra 1941 preselili na Spodnjo Štajersko ob Savi, v okolico Leskova in Artič pri Krškem. S temi 235 družinami je odšlo tudi nekaj Slovencev. Ze pred tem, v času roške fronte, so Italijani požgali 20 naselij. V njih je ostalo 156 Slovencev, ki so sodelovali v NOB. Vojno jih je preživelo le 72, pa še ti so se večinoma preselili v druge slovenske in jugoslovanske kraje, ostali so umrli pod Italijani, Nemci, Belogradi ali pa v taboriščih in zaporih. 22. junija 1979 je narodni heroj Jože Boldan-Silni odkril spomenik, na katerem ni vseh imen, temveč je imenovan le leta 1944 padli komandant brigade Alojz Kolman Marok in sedem neznanih borcev.

Med vojno je bilo v Koprivniku in okolici veliko bojev. Med pomembnejšimi je partizanska zmaga 14. in 15. novembra 1944 nad dvema domobranskima in enim nemškim bataljonom ob umiku sovražnih enot iz Bele krajine. Tu je bilo tudi zbirališče okupatorskih italijanskih enot v času roške ofenzive (16. 7. do 2. 11. 1942), v okolici pa so se že junija 1942 zbirali begunci, ki so bežali pred italijanskim nasiljem.

ZDRAVKO TROHA

Spomini na Jožeta Dularja

O Jožetu Dularju lahko napišem nekaj suhoparnih biografskih podatkov: da je bil rojen v Vavti vasi 24. februarja 1915, da je bil pesnik, pisatelj, urednik, pomemben kulturni organizator, častni član Slavističnega društva v Ljubljani, da je bil častni občan Novega mesta in Metlike, da je kot profesor slavist služboval na gimnaziji v Ljubljani in na nižjih gimnazijah v Domžalah in Metliki, da je postal leta 1951 direktor Belokranjskega muzeja v Metliki, da je izdal pesniške zbirke Zveste menjava, Trepetajoča luč, Dobra je ta zemlja, da je s prozo postavil spomenik reki Krki in ljudem ob njej z deli Ljudje ob Krki, Krka umira, Krka pa teče naprej, da je objavil romansirano kroniko o Metliki z naslovom Mesto nad Bojico, da se je veliko ukvarjal z domoznansko publicistiko in še bi bilo kaj dodati.

A to lahko bralec najde v učbeničkih literarne zgodovine, v enciklopedijah, v Slovenskem almanahu.

A jaz sem imel priložnost profesorja Dularja spoznati tudi osebno. Že v sedmem razredu, ko me je nekaj dni poučeval slovenski jezik. Med mladino je slovel kot natančen in strog učitelj, za katerega je pomembna vsaka vejica. Življenjsko pomembna. Kot primer nam je navedel brzojav naslednje vsebine: "Pomilostiti, ne ustreliti." Za dokaz življenjske usodnosti je prestavil ločilo. "Pomilostiti ne, ustreliti." Vejica odloča o življenju in smrti... Takrat smo, razumljivo, živeli v Jugoslaviji, in ko smo se v šoli ubadali s kratkimi, je prišla na vrsto tudi JDŽ. Profesor Dular je pojasnil: "JDŽ niso Jugoslovanske državne železnice, ampak kratica pomeni, da je Jože Dular ježen." Pozneje sem večkrat zavil k Dularjevim, ker sem prijateljaval s sinom Janezom, v isti delovni organizaciji in v isti pisarni pa sem služboval s profesorjevo ženo Silvo, s katero sva nekaj časa pela v pevskem zboru podjetja.

Zadnjih nekaj let pisateljevega življenja sva bila večkrat skupaj. Odkrilo je občudoval moje humoreske, ki se jim je znal od srca nasmejati. Opozoril me je na kakšno pravopisno nepravilnost. Pri tem je bil nepopustljiv in neumljiv in zelo so ga motile jezikovne šlamparije. Pri meni in pri drugih. Vzodbujal me je, naj pišem in jaz se manj ukvarjam s pripravo najrazličnejših prireditev. "Kar je natisnjeno, ostane, je imel navado reči," vse drugo gre hitro v pozabo."

Ko mi je prinesel stanovanje knjigo anekdot Smeh na prepisu s posvetilom, je ponovil iz njegovih ust že večkrat slišano: "Kupiti moram kak časopis, prebrati kritiko, da bom vedel, kaj sem sploh napisal."

Pri Dularju sem občudoval predvsem natančnost in delavnost. Zapisoval si je, kar je slišal, in delal je, ko bi že drugi zdavnaj nehali. Ob osem-

desetletnici mu je metliški župan v kulturnem domu med drugim zaželel tudi zdravje in da bi še veliko ustvaril. Dularju so se od smeha zasolile oči in občinskemu velmožu je odvrnil: "Lepa hvala za takšno čestitko. Namesto da bi mi zaželel miru in uživanja, mi želi, da bi še veliko delal." Lenuhov ni maral, ne. Večkrat mi je povedal zgodbo o bogatem Metličanu, ki je zapustil ta svet pa so k njemu prišli, da bi mu napisal nagrobni govor. "In kaj naj poudarim?" sem vprašal. "Ja, to, da je bil bogat." To bo premalo za presunljivo slovo." Premožneža so na vsesplošno zgražanje pokopali brez poslovnih besed, ki bi povečevala njegovo premoženje.

Svojim učencem sem velikokrat povedal, da sem videl Dularja, kako je poskočel, drobnih in hitrih korakov kljub nemajhnemu številu let premeagal klanec na Trg svobode, pri tem pa se mu ni zdelo za malo pobrati odvržen papir ali polivinilasto vrečko. Bil je redoljuben in motile so ga tudi takšne malenkosti, kot je bila na primer pregorela žarnica pred nekdanjo Makarjevo gostilno. Nešteto bodic na račun krajevnih nepravilnosti izpod njegovega peresa je zagledalo beli dan v Dolenjskem listu s podpisom - ar.

Mojo generacijo je Dular navduševal z vitalnostjo. Občudovali smo njegovo energijo in včasih nas je bilo spričo nje malce sram. Počutili smo se invalidno, dajal je veliko več od nas, imeli smo občutek, da nikoli ne miruje, da stalno brska po preteklosti in kritično motri sedanjost. Svoje delo je uredil do potankosti. V kuhinji, v hiši na Cesti bratstva in enotnosti, mi je ob nekem obisku pokazal debele po njegovem naročilu narejene zvezke. V njih so bili izrezani članki, njegovi zapisi in zapisi o njem: v katerem časopisu, kdo, kje, Nič površnega, nič naključnega, slučajnega. Z datumi, z avtorji. Kronika nekega dela, nekega plodnega, bogatega življenja.

Ko sva se v mojem stanovanju v Kidričevem naselju 3 pogovarjala o romanu Mesto nad Bojico, je bil presenečen nad mojo ugotovitvijo, da sem opazil v delu ironičen odnos do smrti.

Potem sva se videla še v reševalnem avtomobilu. Peljala sva se iz Novega mesta v Metliko. Jaz z dialize, Dular v dom za starejše krajane. Vprašal sem ga: "Kako si, Jože?" Odgovoriti mi ni mogel, kap mu je odvezla govor. Le s kretljivo roko mi je dal vedeti, da ni najboljši.

Ko sem 31. januarja lani zvedel, da je umrl, sem se spomnil njegovega obiska pri meni na vikendu v Gribljah. Takrat je bil še pri močeh in zaprosil me je, če ga odpeljem s čolnom na drugo stran.

Ne vem, zakaj se mi je to zadelo simbolično.

TONI GAŠPERIČ

PRIZNANJE VETERANU - Visoko priznanje gasilske veterana je prejel Janez Blatnik st. (drugi z desne). (Foto: S. M.)

Voda nima pritiska

HINJE - Hinjski gasilci so zadovoljni z lanskimi rezultati dela. Njihovi pionirji so na občinskem tekmovanju dosegli prvo mesto in mladinci tretje, v garažo so s pomočjo sponzorjev pripeljali nov avto znamke Renault Master, organizirali že 12. tekmovanje harmonikarjev ter skupno gasilsko vajo vseh društev občinskega poveljstva Žužemberk.

Predsednik Ciril Papež je na nedavnem občnem zboru povedal, da so skupaj s kulturnim društvom Hinje s pomočjo javnih delavcev uredili tudi oder za kulturne in druge prireditve. Poveljnik društva Franci Šporar je opozoril na problematičen pritisk vode v hidrantnem omrežju vasi Hrib, kar je pokazala tudi oktobrška vaja. Na koncu sta predsednik Papež in predsednik GZ Novo mesto Alojz Muhič podelila tudi priznanja gasilske zveze in jubilejne značke.

S. M.

Mojstrska naziva za Stanka in Anjo

Fotografsko društvo Grča žanje uspehe

Člana fotografskega društva Grča Stanko Lavrič in Anja Papež sta od Evropske mednarodne organizacije FIAP prejela mojstrski naziv AFIAP (Artist FIAP), ki se podeljuje za izjemne dosežke na fotografskem področju. Nanj je potrebno čakati najmanj pet let od prvega uspešnega sodelovanja na razstavah pod pokroviteljstvom FIAP-a. Na svetu je okoli 1700 fotografov s takšnim nazivom, v Sloveniji pa okoli 40.

Konec uspešnega leta 2000 ter ponoven uspeh že v letu 2001 pa je društvo potrdilo še z dvema nagradama. Stanko Lavrič je konec lanskega leta na razstavi v Torontu v Kanadi prejel častni trak, Aleksander Čufar pa je leto začel z nagrado na festivalu Maria Luisa v Španiji.

Tako so fotografi, ki delujejo pod pokroviteljstvom Gozdarstva Grča, potrdili, da bodo tudi letos posegli v boj za najboljše slovenske fotografe.

JANEZ PAPEŽ

Pomembna pridobitev

Za kočevsko občino, ki ima skoraj petino prebivalstva upokojencev, je univerza za tretje življenjsko obdobje, kot meni direktorica Ljudske univerze Kočevje Liližana Štefanič, ne samo dobrodošla, marveč celo pomembna pridobitev. Glede na to, da se po snovalcih projekta univerze, ki je prišla na slovenska tla po njeni hitri razširitvi iz Francije na druge evropske države, tretje življenjsko obdobje začneja že po 40. letu, je njena izjava več kot na mestu, vsi, starejši od 40 let, pa se moramo spriznati, da smo zakoračili že v tretje in s tem zadnje življenjsko obdobje!

Društvo z največjim napredkom

Streliško društvo Rudar Globoko ima plaketo Streliške zveze Slovenije za društvo z največjim napredkom v letu 2000 - Državni rekorderji

STARA VAS - SD Rudar Globoko postaja eno najmočnejših strelskih društev v Sloveniji na področju streljanja s puško sibrenico, tako po številu članov in tekmovalcev (32) kot tudi po rezultatih. Že lani so globoški strelci temeljite priprave oz. celoletne treninge kronali z dvema ekipnima državnima naslovoma ter z novim ekipnim državnim rekordom. Andrej Zupan je dosegel kategorizacijo v mladinskem razredu, Anton Ajster, novi državni rekorder v skeetu, pa v državnem razredu.

SD Rudar se je okrepil še s tremi reprezentanti, z bratoma Markom in Gorazdom Slemenškom z Dolnjega Brezovega ter Janijem Šekoranjo. 17-

Veselim se praznika kulture

Komaj smo pospravili praznično okrasje, se praznično vzdušje lahko spet začena. Za novomeške ljubitelje knjig bodo ta pričakovanja vnesla praznična občutja, ki jih bomo gojili in zadržali v sebi do odprtja knjižnice, do dostopa do knjig. Ta veliki dogodek in vsa pričakovanja ob tem se mi zdijo, kot bi bila zapisana prva črka Rastoče knjige, ki naj bi Slovence združila v dobrem in lepem.

Prav zato Novomeščani letos ne bomo čakali samo na večerno proslavo z govori in podelitvami, ampak bomo vsak pri sebi ali skupaj našli pot o lepe besede, podobe, pesmi in plesa. Sicer pa bo en dan za tako nagrado premalo. Treba bo raztegniti dan kulture v mesec ali še več, da bo ta opojnost prazničnega vzdušja trajala dolgo.

Mimo je leto, ki smo ga posvetili Prešernu, ostal je spomin na proslavo v Belem, ostali so zvoki v novo odetih pesmi in melodije v različnih glasbenih izvedbah, za nami je nadaljevalka in podoba nesrečnega pesnika. Morda je res potreben čas, da je njegova beseda dobila svojo težo in ga bolje razumemo in spoštujemo.

To dokazujemo s svojim odnosom do preteklosti, naroda, jezika iz knjige, ki je vedno živa vez med preteklostjo in prihodnostjo. Torej bomo zaradi Prešerna prešerni in se veselimo praznika kulture, ga vsak po svoje počastimo in se obogatimo. Nekaj predlogov: združimo ljubitelje knjig v bralne krožke na šolah, organizacijah in podjetjih ali pa se pridružite nam, prenašalkam bralne virusa v študijskem krožku; organizirajmo čitalniške plesse (vstopnica naj bo literarni izdelek), ure branja v domačem ali prijateljskem krogu, kvize ali knjižne uganke in druge zanke kot družabne igre ob srečanjih na ta praznični dan, branje najlepših pesmi ali odlomkov iz knjig na vseh krajih druženja, na trgih, pred v knjižnicami in knjižnicami ter v njih.

Se tisoč idej naj vam olepša to čakanje na nov praznik, vas razveseljuje, ko boste brskali, izbirali in iskali besedne darove. Besede so hrana za dušo, uživajte jih po kapljicah.

ELIZABETA VARDIJAN

Izobraževanje mladih planincev

METLIKA - Planinsko društvo Metlika (PDM) je 20. in 21. januarja za osnovnošolce, ki obiskujejo planinski krožek v okviru PDM, pripravilo na Mirni gori planinsko šolo. Udeležilo se je 27 učencev, vodili pa so jo vodniki in mentorji iz društva s pomočjo vodnikov in planinskih inštruktorjev iz PD Črnomelj in Novo mesto. Mladim so posredovali teoretično in praktično znanje, ki ga mora imeti vsak planinec. Prav danes pa imajo še izpit. Vsi, ki ga bodo uspešno opravili, bodo prejeli priznanje Planinske zveze Slovenije o opravljeni šoli. To pa je po mnenju predsednika PDM Antona Krašovca, ki je šolo vodil, tudi prvi korak za nadaljnje izobraževanje planinskega kadra.

Zasegli dva ukradena avta

OBREŽJE - Na mednarodnem mejnem prelohu so policisti 26. januarja zasegli dvoje ukradenih vozil. Kombinirano vozilo znamke Mercedes Vito, ki ga je vozil 31-letni italijanski državljani S. L., je bilo istega dne ukradeno v Italiji, osebni avto znamke Mitsubishi Pajero, ki ga je vozil 35-letni bosanski državljani N. M., pa je bilo ukradeno v Italiji 22. januarja. Osumljeni je imel ponarejeno prometno dovoljenje.

ZLATA POROKA LEVSTIKOVH - Janez Levstik se je rodil kot osmi izmed dvanajstih otrok v številni kmečki družini na Mrtovcu. Po končani osnovni šoli v Mokronogu se je izučil za kolarja. Med vojno so Nemci družino izselili v Nemčijo, po vrnitvi v domovino pa je Janez opravil mojstrski izpit in si na kmetiji, ki jo je prevzel po bratovi smrti, uredil delavnico. Antonija pa je bila četrta od petih otrok v Redenškovi družini v Dolenjem Boštanju. Družina je kupila mlin ob Mirni na Radni, žal pa jim je tragična nesreča kmalu vzela očeta. Otroci so morali zato veliko delati v mlinu. Tudi Redenškove so izselili v Nemčijo. Po vrnitvi domov je delovala Antonija v boštanjskem prosvetnem društvu. Medsebojna simpatija je prerasla v ljubezen in pred 50 leti sta se Antonija in Janez poročila, si s trdim delom posodobila kmetijo, obnovila hišo. Trem svojim otrokom sta omogočila priti do poklica. Preteklo soboto je zlatoporočencema čestital in izročil darilo sevnjske občine župan Kristijan Janc, slavljencema pa je šopek cvetja izročila matičarka Marjana Derstvenšek (na posnetku).

SREČANJE STAROSTNIKOV KORK ARTIČE - 19. januarja je potekalo peto srečanje starostnikov nad 70 let, ki ga je pripravila KORK Artiče in Območno združenje RK Brežice ob pomoči DU Brežice, KS Artiče, OŠ Artiče in sadjarske zadrage. Družabnega srečanja se je udeležilo preko sto starostnikov in gostov, ki so ob prijetni glasbi zapeli in zaplesali. Izrazili so željo po takšnih srečanjih še naprej. Najstarejša med udeleženci sta bila Jožefa Molan in Janez Černelič, ki bosta letos dopolnila 91 let. KORK Artiče želi vsem starostnikom in aktivistkam RK še veliko zdravih let in dobre volje. (Predsednica KORK Artiče Nada Rožac)

PETI IN NAPISANI VERZI - Pesnik mlajše generacije Klemen Pisk iz Tržica v Novem mestu ni povsem neznan ime. Lanskega decembra je pri novomeški Založbi Goga izšla njegova druga pesniška zbirka Visoko in nagubano prapočelo in poslej se tržiški pesnik rad vrača na kraj "zločina", kjer je vedno dobrodošel. V soboto, 27. januarja, zvečer je nastopil na glasbeno-literarnem večeru v klubu LokalPatriot v Novem mestu. Dogodek sta oblikovala pesnik in njegov prijatelj kritik Primož Zevnik, ki sta v sproščnem, s humorjem prežetim pogovoru prečesala Piskovo pesništvo, prevajalsko in glasbeno tvornost. Klemen je namreč tudi glasbenik, igra v skupini Žabjak, piše skladbe, poje in igra kitaro, torej avtor z dovolj talenti za pester in zanimiv večer. Na sliki: Klemen Pisk (levo) in Primož Zevnik na odru v LokalPatriotu. (Foto: M. Markelj)

ENKRATNE GOBE - Šentjernejsko društvo Gallus Bartholomaeus je ob svojem občnem zboru in bližajočem se kulturnem prazniku odprlo prvo društveno fotografsko razstavo z naslovom Enkratne gobe, ki so jo oblikovali s fotografijami Marjan Dvornik (na sliki desno), Mihael Hrovatič kot strokovni sodelavec in Marijan Hočvar, ki je prevzel tehnično pripravo. Na ogled so postavili 18 fotografij različnih gob, ki rastejo v gozdovih Šentjernejske doline in na pobočjih Gorjancev. Kot je povedal avtor fotografij Dvornik, želijo z omenjeno razstavo prikazati detalj iz navadnega življenja, ki ga običajno spregledamo. Gobe so namreč sestavni del kulture bivanja, zato so fotografije poleg opisa gob opremili še nekaterimi recepti za njihovo pripravo, s humornimi prispevki, ki pokažejo na umeščenost gob v naše odnose, in z deli vladnih uredb glede obnašanja do narave. Otvoritev razstave in občni zbor, ki je sledil, je s pesmijo obogatil dekliski zbor Beli cvet. (Foto: M. Žnidaršič)

Blaž Pahulje, devetdesetletnik

3. februarja bo minilo 90 let, odkar se je v Prigorici pri Ribnici rodil znani črnomaljski in belokranjski družbeno-politični delavec Blaž Pahulje. Otroška in mladostna leta je preživel v zidarski družini, ki je bila daleč naokoli znana po izvrstnih zidarskih mojstrih. Tako je bila tudi Blaž za v rani mladosti usojena zidarska žlica, ki jo kljub starosti še danes rad suče.

Napredno delavsko gibanje je že zgodaj pritegnilo Blaža, ki se je takoj po okupaciji naše domovine vključil v narodno-osvobodilno gibanje. Zaradi napredne usmerjenosti ga je okupator interniral na Rab, kjer se je pozneje pridružil borbem Rabske brigade. Po osvoboditvi je do leta 1948 delal kot politični aktivist v Kočevju, potem pa so ga določili za sekretarja okrajnega partizanskega komiteja v Črnomlju, kjer je delal tri leta. Bolj kot politika ga je zanimalo delo v gospodarstvu. Razveselil se je ponujene priložnosti in leta 1952 postal direktor Črnomaljskega komunalnega podjetja, ki se je kmalu preimenovalo v Beograd. V začetku je podjetje stelo le 52 delavcev, a bili so edini v mestu, ki so opravljali obrtniška dela v gradbeništvu. Pod njegovim vodstvom se je podjetje širilo, in ko je odhajal v pokoj, je bilo v njem zaposlenih že 280 ljudi.

Dolga leta je bil Pahulje tudi predsednik Planinskega društva Črnomelj in njegova zasluga je, da je na Mirni gori zrasel prijeten planinski dom, ki ga je z lastnimi rokami in s prostovoljnimi delom gradil tudi sam. Sicer pa je njegova odlika, da se je na vseh odgovornih mestih, kjer je služboval, izkazal kot izredno delaven in skromen mož. Med Belokranjci uživa spoštovanje, čeprav so bili

v začetku do njega nekoliko nezaupljivi. A so ga hitro sprejeli za svojega. Za uspešno delo je dobil veliko priznanj, plaket, odlikovanj, je častni član več društev, pred dvema letoma pa je prejel tudi plaketo občine Črnomelj.

Iskrene čestitke ob njegovem visokem jubileju ter še na mnoga leta!

Dragi vrtci

VIDEM - DOBREPOLJE - Ob koncu leta, ko so v Dobrepolju sprejeli rebalans lanskega proračuna, so se pojavila največja razhajanja med sprejetim (37 milijonov tolarjev) in rebalansom (skoraj 60 milijonov tolarjev) pri predložki vzgoji. Pri sprejemanju letošnjega proračuna so to razliko upoštevali, saj je država znižala cenzus za plačilo vrtca. Starši tako v povprečju ne bodo plačevali več kot 15 odstotkov dejanske cene, vse ostalo bo na ramenih občine. Predvsem zaradi naraščanja cen kurilnega olja so v začetku leta dvignili cene vrtca, o čemer smo že pisali.

GOSPODARJENJE Z GOZDOVI

V gozdu ukrepaš samo s sekuro

Kar 53 odst. Slovenije ali več kot milijon hektarjev pokrivajo gozdovi, za katere radi rečemo, da so naše najpomembnejše naravno bogastvo, saj dajejo les, edino slovensko obnovljivo surovino. Če to drži, mora država, ki je po gozdnosti tretja v Evropi, skrbno gospodariti s tem bogastvom, predvsem pa upoštevati stroko in zmožnosti lastnikov gozdov, manj pa podle-gati politično dobro zvencim predlogom.

Lesarji in gozdarji zadnje čase vse glasneje opozarjajo, da se v slovenskih gozdovih poseka precej manj, kot bi se lahko. Ali zaradi tega lahko rečemo, da v gozdovih nastaja škoda?

Zvone Novina, direktor Novolesa iz Straže, podjetja, ki kupi največ hlobovine v Sloveniji in letno predela kar 56.000 kubičnih metrov hlobovine, prav tako meni, da bi morali posekati več lesa: "V slovenskih gozdovih je za 6 milijonov kubikov letnega prirastka lesa, od tega bi bilo možno posekati 3,5 milijona kubikov, vendar se trenutno poseka komaj 2,5 milijona kubika. Lesarji menimo, in s tem soglašajo tudi slovenski gozdarji, da morajo dobiti gozdarski izvajalci koncesije za daljše obdobje, vsaj za 10 ali 20 let," pravi Novina. Razumljivo, da lesarskemu podjetju niti malo ni vseeno, kaj se dogaja v slovenskih gozdovih, kajti kar 30 do 40 odst. stroškov lesarjev je povezanih z gozdarstvom. Predvsem pa se bojijo porasta cene hlobovine, ker so izvozniki, in z bi v večjimi stroški težko shajali.

So lastniki leni?

Zasebnih gozdov je v Sloveniji verjetno že več kot 800.000 hektarov, državnih pa je po vsej verjetnosti že krepko manj kot 300 tisoč hektarov, saj se številke nenehno spreminjajo zaradi postopkov denacionalizacije. Na območju novomeške enote Zavoda za gozdove je skupno 93.000 ha gozdov, od tega manj kot tretjino državnih in dobri dve tretjini zasebnih gozdov. V državnih je lani padlo za 124.000 kubičnih metrov dreves in v zasebnih kljub veliko večjim površinam le nekaj več: 150.000 kubikov.

Andrej Pečavar, vodja območne enote zavoda za gozdove Novo mesto, je prepričan, da zaostajanje sečnje ne ogroža naših gozdov.

Vodja območne enote Andrej Pečavar je prepričan, da zaostajanje sečnje ne ogroža naših gozdov. "Res prihaja do večjih razlik med prirastkom in etatom, vendar je treba vedeti, da tudi lesne zaloge niso optimalne, in dokler niso, je potrebno del lesa puščati v gozdu, da bi dobili stabilnejše in še bogatejše gozdove. Na našem območju bi lahko dosegli letni prirastek do 7 kubikov na hektar gozda, trenutno pa je prirastek od 5 do 5,5 kubikov, posekamo pa 3 do 4 kubike na hektar, kar je 70 do 80 odst. prirastka," razlaga.

Posek v slovenskih gozdovih že nekaj let zaostaja za možnim posekom, in to predvsem zato, ker v zasebnih gozdovih posekajo premalo, saj posek tu povprečno dosega komaj 67 odst. prirastka. Po teh podatkih seveda nikakor ne bi smeli sklepati, da so zasebni lastniki nemarni in ne skrbijo za gozd ali so celo leni! Enega najpomembnejših vzrokov za nizko sečnjo brez dvoma najdemo v prenikni ceni

lesa na panju. Kot pravijo gozdarji, lastnik gozda pogosto, še posebej če je les droban in sploh manj kakovosten, ne krije niti stroškov. Tako ni čudno, če včasih droben les odkupovalci pustijo kar ob cesti, saj se jim ga ne splača pobirati!

Ni cene brez ceste

Na Dolenjskem v zadnjem desetletju sečnja narašča, saj so leta 1991 posekali 208.000 in predlani 280.000 kubikov lesa. V državnih gozdovih se seka skoraj toliko, kot je načrtovano, v zasebnih pa dosti manj. Kot pravi Pečavar, je razlogov več. Med drugim so zasebni gozdovi revnejši, saj se v državnih pozna 100-letno načrtno gospodarjenje, medtem ko so bili zasebni gozdovi že pred vojno zaradi golosekov zelo revni. Za Dolenjsko je značilna še velika razdrobljenost gozdov, saj je povprečna velikost gozdne parcele komaj 0,7 ha, medtem ko ima povprečen lastnik v lasti 3 ha gozda. Zaradi naštetega posamezni lastniki niso gospodarsko tako zelo odvisni od gozda,

ALI SEKAMO DOVOLJ? - Sečnja v zasebnih gozdovih zaostaja iz različnih razlogov, na prvem mestu pa je gotovo prenikna cena hlobovine, še posebej slabšega in drobnejšega lesa. (Foto: B. D. G.)

temveč jim ta v okviru kmetije največkrat pomeni dopolnilo ali pa samo rezervo za hude čase. Ob vsem tem je v mnogih primerih zgodba zase tudi ostarelost lastnikov gozdov.

Ker pa je hlobo nekaj vreden le takrat, če se ga da po normalni poti spraviti v dolino, na sečnjo vpliva tudi dostopnost gozdov. Zadnjih deset let novih gozdnih cest ali vlak nihče ne gradi več, še več, tudi za že obstoječe je čedalje manj denarja za vzdrževanje, ki je odvisno od lastnikov in lokalnih skupnosti. V letu 1999 je bila za zagotovljena komaj polovica potrebnih sredstev za te namene. Gozdarski strokovnjaki opozarjajo že tudi na novo nevarnost: ker so

sredstva iz pristojbin za vzdrževanje gozdnih cest sestavni del občinskih proračunov, se dogaja, da denar porabijo za druge namene. Nekateri ocenjujejo, da bodo ravno gozdne prometnice postale kmalu ena najšibkejših točk slovenskega gozdarstva, če ne bo država zagotovila sistemskega vira sredstev za te namene.

V zasebnih gozdovih lesne zaloge sicer naraščajo, vendar še niso dovolj kakovostni, zato iztržena cena pogosto ne krije niti stroškov sečnje. Kljub temu pa bi bilo po mnenju Pečavarja sečnjo v teh gozdovih nujno povečati in spravljati iz gozda manj kakovosten les. "Če bi bil les tržno zanimiv, bi se to hitro

uredilo. Trenutno je pomembno osveščanje in izobraževanje lastnikov. Na našem območju nimamo težav z odklanjanjem plačila za odkazilo niti ni večjih škod zaradi golosekov, je pa res, da gre marsikdaj iz gozda več dobrega lesa, kot bi smelo iti, medtem ko v njem ostaja tisto, kar bi bilo treba posekati. A tako je, lastniki so v prijemu škarij - radi bi dobro gospodarili, a tudi kaj zaslužili," ugotavlja vodja območne enote Zavoda za gozdove Novo mesto Andrej Pečavar. Gozdarji upajo, da bodo državne subvencije za redčenje gozdov tudi lastnike zasebnih gozdov bolj spodbudile k redčenju.

BREDA DUŠIČ GORNIK

IZKUŠNJE PORAVNAV DOBRE

Kazen in odpuščanje, ne kazen in maščevanje

Problemi so v življenju nekaj vsakdanjega, se pa zgodi, da prerastejo v večje spore med ljudmi, ki jih sami ne znajo ali nočejo rešiti in želijo razplet na sodišču. Da naši sodni mlini meljejo počasi, pa je stara zgodba, in ravno z namenom, da bi razbremenili delo sodišč, zlasti z bolj malenkostnimi zadevami, je bil lani v Sloveniji uveden nov institut kot alternativa klasičnemu kazenskemu postopku - poravnava. Novost se je po enoletni praksi izkazala za dobro, saj je uspešnost v slovenskem merilu 43-odstotna, na dolenjskem področju pa malce nižja.

Namen poravnave je, da se osumljenec in oškodovanec izven kazenskega postopka med seboj sporazumeta, na kakšen način bo osumljenec oškodovancu nudil moralno ali materialno zadoščenje. Poravnalec pomaga razrešiti konflikt iz storjenega kaznivega dejanja na ustrezen način in v soglasju vseh vpletenih.

Poravnalec usmerja dogovor

V posamezni zadevi je poravnalec izbran in imenovan s sklepom višjega državnega tožilca s seznama poravnalcev, ki so se prijavili na javni poziv, izpolnjujejo pogoje ter so opravili izobraževanje. Od poravnalca se pričakuje, da ima smisel za delo z ljudmi, da zna poslušati, da razume stiske storilca in oškodovanca ter socialno okolje, v katerem je prišlo do konflikta ter probleme v njem. Zaradi zagotovitve enotne metodologije dela poravnalci uporabljajo nekatere tipizirane obrazce, sicer pa je sam postopek zaupne narave, če je to potrebno za varstvo tajnosti, za katero zakon tako določa. Gre za varstvo javnega reda, morale, osebnega in družinskega življenja osumljenca oz. oškodovanca, če v korist mladoletnega osumljenca ali oškodovanca

njem sodelovali obe strani, v tem primeru ob pomoči poravnalca. Ne kazen in maščevanje, ampak kazen in odpuščanje gresta skupaj," je povedal vodja novomeških okrožnih državnih tožilcev Bojan Avbar.

Različne možnosti sporazuma

Seveda državni tožilec, ko ugotavlja primernost primera za poravnavo, upošteva tudi okoliščine dejanja, osebnost storilca (morda gre za povrat-

državnega tožilca, da sem določen za poravnalca v neki zadevi. Povabim obe stranki, pridobim soglasje, ki je prostovoljno, in delo se lahko prične. Ponavadi se ljudje radi odzovejo in poskusijo doseči dogovor, ki mora biti seveda v sorazmerju s težo in posledicami dejanja," je pojasnil eden od dolenjskih poravnalcev, diplomirani varstvoslovec s pravno izobrazbo Zdravko Červ, prej zaposlen na Policijski upravi Novo mesto. Možnosti za sporazum vključujejo opravičilo, odpravo škode, vrnitev ali nadomestitev stvari, plačilo škode, delo v korist oškodovanca in drugo.

Poravnalec skuša usmerjati komunikacijo med strankama tako, da bo med njima dosegel soglasje, in tudi kasneje bdi nad izpolnitvijo sporazuma. "Velikokrat se namreč zgodi, da je sporazum dosežen, ni pa izpolnjen. Ko pridobim dokazilo o realizaciji, sem o tem dolžan obvestiti državnega tožilca, ki je ovadbo potem dolžan zavreči," pravi Červ, ki meni, da je pozitivno, da se ljudje pogovarjajo izven državnih institucij, "saj se velikokrat lahko dogovorijo sami. Ovadba je dostikrat le trenutna reakcija, za katero jim je kasneje žal."

In kakšna je uspešnost poravnave v letu dni? Dobra. V slovenskem merilu kar 43-odstotna, na področju, ki ga pokriva okrožno državno tožilstvo Novo mesto (bivša novomeška občina in Bela krajina) pa malce nižja, 30-odstotna. "Verjetno je to pogojeno z manjšim številom poravnalcev, saj tu delujejo le štirje, pa tudi z neinformiranostjo ljudi, saj mnogi reševanja sporov na ta način sploh ne poznajo," meni Avbar, ki je navdušen nad takšnim doseganjem sprave.

LIDIJA MURN

Zdravko Červ, eden od dolenjskih poravnalcev.

nika) itd. Izbrano ovadbo najprej pošlje na višje državno tožilstvo v Ljubljano, kjer odredi, ali je spis primeren za poravnavo. Vodja višjega tožilstva ga nato določi poravnalcu, izda sklep in v 15 dneh se mora prijeti postopek poravnave in se končati v treh mesecih. "Če je poravnava uspešna, tožilec zavrže ovadbo, sicer pa gre zadeva v redni kazenski postopek, v poštev pa pride tudi institut odložitvenega pregona," je povedal Avbar.

Postopek poravnave se ne more začeti brez pisnega soglasja storilca in oškodovanca in to je že delo poravnalca. "Po pošti dobim odločbo višjega

Zvone Novina: "V Sloveniji bi morali zagotoviti večji posek, sicer se bo v 15 ali 20 letih kakovost naših gozdov poslabšala!"

Nizke cene hlobovine ustrezajo seveda samo lesarjem, nikakor pa se z njimi ne morejo sprizniti v gozdnih gospodarstvih, ki delajo in služijo v gozdovih, še manj pa lastniki gozdov, ki so zdaj že pretežno v zasebni lasti. V zadnjem desetletju je zaradi reorganizacije v gozdarstvu, denacionalizacije, zastoja sečnje v zasebnih gozdovih in morebiti še kakšnih razlogov izgubilo delo več kot 4.000 gozdarjev. Če bi bilo sečnje več tudi v zasebnih gozdovih, bi se delo našlo za marsikoga od njih.

Polovičarstvo

Spomin na svinjske polovice bi sodil v rubriko "Se pomnite, tovariši". Bile so, svinjske polovice namreč, akcija takratnega sindikata. Delavka delovne organizacije, v kateri sem takrat služboval, se je ob tem čudila: "So pa res španski. Prav zanima me, kako bodo zaklali samo pol svinje."

Metliška občina je edina v Sloveniji, ki ima na izpostavi Sklada za ljubiteljske dejavnosti zaposlenega pol človeka. Za polno zaposlitev je v občini registriranih premajhno število ljubiteljskih skupin. Za ugoditev državnim zahtevam manjkata dve registraciji. Nepoznavalec razmer bi sklepal, da je Metlika, kar zadeva amaterizem, na

repu v republiki. A to nikakor ne drži: v občini delujejo društva in skupine, ki imajo letno tudi čez štirideset nastopov, pa ne samo doma, ampak tudi v tujini in njih članstvo je številčno. "Pol-človeku" nikakor ne manjka dela, lahko pa bi bilo še veliko učinkovitejše, če bi se res posvečal zgolj ljubitelstvu, namesto da mora polovico delovnega časa biti na razpolago Ljudski knjižnici.

Zadnji čas so se pojavile v metliški občini nove kulturniške skupine, ki bi jim bilo treba pripraviti papirje in jih registrirati. Metliško ljubiteljsko življenje bi s polno zaposlitvijo zdaj pol zaposlenega človeka dobilo nov zagon in razmah. To si tudi zasluži.

TONI GAŠPERIČ

TELEVIZIJSKI SPORED

Televizija si pridružuje pravico do morebitnih sprememb sporedov!

ČETRTEK, 1.2.

SLOVENIJA 1

7.55 Tedenski izbor: Kultura; Odmevi; Mostovi; Pod klobukom; Zgodbe iz školjke; Nosorog in prijatelj, nan.; Naokoli po Nemčiji; Čari začimb; Gospodarski izzivi - 13.00 Poročila - 14.10 Portret - 15.00 Zoom - 16.00 Slovenski utrinki - 16.30 Poročila - 16.55 Na liniji - 17.45 Novi raziskovalci, dok. nan. - 18.45 Risanka - 19.00 Kronika - 19.30 Dnevnik - 20.05 Tednik - 21.00 Prvi in drugi - 21.20 Osmi dan - 22.00 Odmevi - 22.50 (Ne)znani oder - 23.20 Impotenca

SLOVENIJA 2

8.00 Simpsonovi, nan. - 8.20 Videospotnice - 10.00 Nash Bridges, nan. - 10.40 Grace na udaru, nan. - 11.05 Frasier, nan. - 12.30 Sport - 14.30 Svet poroča - 15.00 Na basebalskem igrišču, film - 16.30 Caroline v velemestu, nan. - 17.00 Nash Bridges, nan. - 18.00 20 Bucks, ameriški film - 19.30 Videospotnice - 20.05 Razvedrina oddaja - 21.05 Emily z mesečeve domačije, nad. - 21.50 Kafka, ameriški film - 23.25 The Pearl hotel, film

KANAL A

9.00 Krizarjenje, nan. - 9.30 Ljubica, otroci so se skrčili, nan. - 10.25 Beverly Hills 90210, nan. - 11.50 Ricki Lake - 12.45 Adrenalina - 13.45 Mladoporočenci - 14.45 Racki Lake - 15.40 Mladenič v modrem, nan. - 16.35 Mreža, nan. - 17.30 Fant zre v svet, nan. - 18.00 Noro zaljubljena, nan. - 18.30 Pa me ustrelil!, nan. - 19.00 Košarka, Evroliga 21.00 Puhoglavci, ameriški film - 23.20 Bes orkanov - dok. oddaja

POP TV

10.00 Večna ljubezen, nad. - 11.00 moja usoda si ti, nad. - 11.50 Milady, nad. - 13.15 Zgodba južnih morij, nan. - 14.10 Gorski zdravnik, nan. - 15.40 Oprah show - 16.30 Milady, nad. - 17.20 Moja usoda si ti, nad. - 18.15 Večna ljubezen, nad. - 19.15 24 ur - 20.00 Pozna ljubezen, film - 21.40 Nikita, nan. - 22.30 Prijatelj, nan. - 23.15 Jag, nan. - 0.10 Taksi, nan.

VAŠ KANAL

13.05 Ste sinoči spregledali? - 13.40 Video strani - 17.00 Risanka - 17.45 Pokličite župana! - 18.45 Nas poznate? - 19.00 Novice - 19.15 24 ur - 20.00 Kontaktna oddaja - 20.40 Nas poznate? - 20.50 Predstavitve - 21.00 Novice - 21.15 Tedenski kulturni pregled - 21.30 Iz združenja lokalnih TV - 22.00 Turistična oddaja

HTV 1

9.30 Poročila - 9.40 Izobraževalni program - 11.00 Za otroke in mladino - 12.00 Poročila - 12.30 Vedno te hočem ljubiti, nad. - 13.20 Dokumentarna odd. - 14.15 Poročila - 14.20 Izobraževalni program - 15.05 Program za otroke in mladino - 16.00 Morje - 16.30 Hrvaška danes - 17.05 Deček spozna svet - 17.30 Hugo - 17.55 Naj..., izobraževalna odd. - 18.25 Kolo sreče - 18.55 Risanka - 19.30 Dnevnik - 20.15 Krizarjenje; ameriški film - 21.50 Pol ure kulture - 22.20 Narava politike - 23.05 Odmevi - 23.25 Moderna galerija - 0.15 Nočni program

HTV 2

9.55 Poročila - 10.00 Ponovitve oddaj - 13.15 Južni Brooklyn, nad. - 14.00 Mladi talenti - 15.00 O znanosti z razlogom - 16.10 Vedno te hočem ljubiti, nad. - 17.00 Vsakdanjost - 18.25 Panorama - 18.55 Poročila - 19.00 Na zdravje, nan. - 19.30 Poljica, nan. - 20.10 Kviz - 20.25 Bolnišnica upanja, nan. - 21.20 Polni krog - 21.40 Željka Ogresta z gosti - 22.45 Dosjeji X, nan. - 23.30 Uničevalec morant, film

PETEK, 2.2.

SLOVENIJA 1

7.55 Tedenski izbor: Kultura; Odmevi; Prislunimo tišini; Risanka; Na liniji; Novi raziskovalci, dok. nan.; Slovenski magazin; Ženska iz marcipana, drama - 13.00 Poročila - 13.50 Tedenski izbor: Prvi in drugi; Impotenca; Osmi dan; Vsakdanjik in praznik - 16.00 Mostovi - 16.30 Poročila - 16.45 Zares divje živali - 17.05 Rdeči grafit - 17.45 Modro - 18.20 Dosežki - 18.45 Risanka - 19.00 Kronika - 19.30 Dnevnik - 20.05 Garači, nad. - 21.00 Deteljača - 21.10 TV Poper - 22.00 Odmevi - 22.50 Gledališče - 22.55 Polnočni klub

SLOVENIJA 2

8.00 Tedenski izbor: Simpsonovi; Videospotnice; Nash Bridges, nan.; Razvedrina odd.; Šport; Dekleti s podeželja, film; Begunec, film - 16.30 Caroline v velemestu, nan. - 17.00 Nash Bridges, nan. - 18.00 Something to Believe in, film - 19.30 Videospotnice - 20.05 Planeti, dok. odd. - 21.00 Grof Monte Cristo, nad. - 21.45 Junak, film - 23.15 Neprimerno delo za žensko, nad. - 0.05 Big band RTV Slovenija

KANAL A

9.00 Krizarjenje, nan. - 9.30 Miza za pet, nan. - 10.25 Beverly Hills 90210, nan. - 11.50 Ricki Lake - 12.45 Pop'n'Roll - 13.45 Bravo, Maestro - 14.45 Ricki Lake - 15.40 Mladenič v modrem, nan. - 16.35 Zlata krila, nan. - 17.30 Fant zre v svet, nan. - 18.00 Noro zaljubljena, nan. - 18.30 Pa me ustrelil!, nan. - 19.00 Simpatije, nan. - 20.00 Komedija zmešnjav - 20.30 Mladoporočenci - 21.00 Felicity, nan. - 22.00 Ples na pokopališču, film - 23.50 Najbolji nori zločinci, dok. odd. - 0.20 Policisti, nan.

POP TV

10.00 Večna ljubezen, nad. - 11.00 Moja usoda si ti, nad. - 11.50 Milady, nad. - 13.15 Zgodba južnih morij, nan. - 14.10 Gorski zdravnik, nan. - 15.40 Oprah show - 16.30 Milady, nad. - 17.20 Moja usoda si ti, nad. - 18.15 Večna ljubezen, nad. - 19.15 24 ur - 20.00 Tango in Cash, ameriški film - 21.50 Teksaški mož postave, nan. - 22.40 F/X - umori s trikom, nan. - 23.30 Millennium, nan.

VAŠ KANAL

13.05 Ste sinoči spregledali? - 13.40 Video strani - 17.00 Dokumentarni film - 17.45 Turistična oddaja - 18.00 Kmetijski razgledi - 18.30 Tedenski kulturni pregled - 18.45 Nas poznate? - 19.00 Novice - 19.15 24 ur - 20.00 Glasbena oddaja - 21.00 Novice - 21.20 Brez panike - 21.40 Motosport mundial - 22.10 Kako biti zdrav?

HTV 1

9.30 Poročila - 9.35 Izobraževalni program - 11.05 Program za otroke in mladino - 12.00 Poročila - 12.35 Vedno te hočem ljubiti, nad. - 13.20 Znanstvena oddaja - 14.15 Poročila - 14.20 Izobraževalni program - 15.00 Program za otroke in mladino - 16.00 Turistični magazin - 16.30 Hrvaška danes - 17.00 Televizija o televiziji - 17.30 Hugo - 17.55 Hrvaška kulturna dediščina - 18.25 Koli sreče - 19.00 Risanka - 19.30 Dnevnik - 20.15 Glasbena oddaja - 21.10 Ameriški film - 22.55 Odmevi - 23.20 Samo najmočnejši, film - 0.55 Nočni program

HTV 2

8.55 Poročila - 9.00 Ponovitve oddaj - 12.35 Bolnišnica upanja, nan. - 13.20 Željka Ogresta z gosti - 14.20 Dosjeji X, nan. - 15.05 Poročila - 15.15 Vedno te hočem ljubiti, nad. - 16.00 Dubrovnik, festival - 17.00 Vsakdanjost - 18.25 Panorama - 18.55 Poročila - 19.00 Humoristična - nan. - 19.30 Poljica, nan. - 20.10 Kviz - 20.25 Pravica za vse, nan. - 21.15 Polni krog - 21.35 Latinica - 23.20 Pravi čas - 0.50 Najboljša dela svetovnih muzejev

SOBOTA, 3.2.

SLOVENIJA 1

7.55 Tedenski izbor: Kultura; Odmevi; Zgodbe iz školjke; Pod klobukom; Don Quixote of La Mancha, film; Lingo; Tednik - 13.00 Poročila - 13.20 Mostovi - 14.20 Pod piramido - 14.50 Ellen Foster, ameriški film - 16.30 Poročila - 16.45 Franček, ris. nan. - 17.10 Eba in Didrik, nad. - 17.50 Na vrtu - 18.15 Ozare - 18.20 Umjetnost življenja po svetu, dok. nan. - 18.50 Risanka - 19.00 Danes - 19.05 Utrip - 19.30 Dnevnik - 20.05 Razvedrina oddaja - 21.35 Frasier, nan. - 22.15 Poročila - 22.50 Sopranovi, nad. - 23.40 Niti - likvidator, ameriški film

SLOVENIJA 2

8.30 Videospotnice - 9.35 V telovadnici, nad. - 9.55 Šport - 10.55 Milenijska zabava v Greenwichu - 13.00 Šport - 19.30 Videospotnice - 20.05 Mes Enfants Etrangers, ameriški film - 21.30 Praksa, nan. - 22.15 Sobotna noč

KANAL A

8.50 Lasje, ameriški film - 11.00 Kung Fu, nan. - 12.00 Nezdoljni oddelek, nan. - 13.00 Mladoporočenci - 13.30 Stilski izziv - 14.00 Košarka - 16.30 Patagonija, dok. odd. - 17.00 Pop'n'Roll - 18.00 Beverly Hills 90210, nan. - 19.00 Prijatelj, nan. - 19.30 Dvakrat v življenju, nan. - 20.30 Prijatelj, nan. - 21.00 Ali si nocoj sama, ameriški film - 22.40 Nesposobnost, ameriški film - 0.15 Policisti, nan.

POP TV

8.30 Risanke - 10.00 Power Ranger, nan. - 10.30 Navihanka, nan. - 11.00 Mladi učitelj, nan. - 11.30 Šolska košarkarska liga - 12.30 Ameriška gimnazija, nan. - 13.00 Maggie, ameriški film - 14.40 Orleans, nad. - 17.30 Domov, film - 19.15 24 ur - 20.00 Peklenski val, ameriški film - 22.10 Trenutki odločitve, film

VAŠ KANAL

13.05 Ste sinoči spregledali? - 13.40 Video strani - 17.00 Kako biti zdrav? - 17.30 Motosport mundial - 18.00 Posavski obzornik - 18.30 Rezerviran čas - 19.00 Novice - 19.15 24 ur - 20.00 Iz združenja lokalnih TV - 21.00 Novice - 21.15 Od sobote do sobote - 21.30 Glasbena oddaja

HTV 1

7.55 Poročila - 8.00 Bosonoga kontesa - 10.05 Program za otroke in mladino - 12.00 Poročila - 12.30 Susak, dok. oddaja - 13.00 Prizma - 13.55 Poročila - 14.05 Oprah Show - 14.55 Hruške in jabolka - 15.30 Živali in ljuje, nan. - 16.05 Zlata dekleta, nan. - 16.35 Risanka - 17.05 Glasbena odd. - 18.40 Kulturna oddaja - 19.30 Dnevnik - 20.15 Tedenski pregled - 21.00 Mostovi okrog Madisona, film - 23.20 Poročila - 23.40 Gulf War, nad. - 2.40 Nočni program

HTV 2

8.30 Ponovitve oddaj - 13.15 Potovanja - 14.00 Hišni ljubljenci - 15.00 Briljantna - 15.50 Melrose Place, nan. - 16.35 Črno-belo v barvi - 17.20 Poljubi me, budalo, film - 19.30 Poljica, nan. - 20.10 Družina Soprano 1, nad. - 21.05 Triler - 22.10 Seks in mesto - 22.35 Metropolis - 0.05 Najboljša dela svetovnih muzejev

NEDELJA, 4.2.

SLOVENIJA 1

8.00 Živžav; Telebajski; Tabaluga; Pika nogavička; Miki Makin črkopis; Tomažev svet - 9.55

Tekmovanje slovenskih godb - 10.25 Med valovi - 10.55 Svet divjih živali, dok. nan. - 11.30 Obzorja duha - 12.00 Ljudje in zemlja - 13.00 Poročila - 13.20 Razvedrina oddaja - 14.45 Garači, nad. - 15.30 Stedi - 16.00 Cari začimb - 16.30 Poročila - 16.50 Vsakdanjik in praznik - 17.45 Alpe-Donava-Jadran - 18.15 Naravni parki Slovenije - 18.45 Risanka - 18.50 Zrebanje lota - 19.00 Danes - 19.05 Zrcalo tedna - 19.30 Dnevnik - 20.05 Zoom - 21.40 Večerni gost - 22.40 Poročila - 23.00 Prešernove Gazele v skladbi L. M. Škerjanca - 23.00 Brez reza - 0.00 Posnetek opere

SLOVENIJA 2

8.20 Tedenski izbor: Videospotnice; Noro zaljubljena, nan.; Prava stvar, nan.; Emily z mesečeve domačije, nad.; Šport; Pripravljeni - 13.00 Šport - 19.30 Videospotnice - 20.05 Nove pustolovščine Nicolasa Hulota, dok. nad. - 20.50 Cickak - 21.25 Končnica - 22.25 Body Count, ameriški film

KANAL A

9.00 Jezus Kristus Supertar, ameriški film - 11.00 Kung fu, nan. - 12.00 Nezdoljni oddelek, nan. - 13.00 Komedija zmešnjav - 13.30 Pop'n'Roll - 14.30 Rock v Rio, koncert - 16.30 Mestni divjak, dok. odd. - 17.10 Divja zemlja, nad. - 18.00 Merlose Place, nad. - 19.00 Prijatelj, nan. - 19.30 Roswell, nan. - 20.30 Prijatelj, nan. - 21.00 Mali veličani, ameriški film - 22.50 Stilski izziv - 23.30 Poltergeist 3, ameriški film

POP TV

8.30 Risanke - 10.00 Power Ranger, nan. - 10.30 Navihanka, nan. - 11.00 Mladi učitelj, nan. - 11.30 Šolska košarkarska liga - 12.30 Ameriška gimnazija, nan. - 13.00 Dežela pred časom, nan. - 14.30 Prva izdaja, nan. - 14.30 Prva izdaja, nan. - 15.30 Ulica River, ameriški film - 17.10 Obalna straža, nan. - 18.10 VIP, nan. - 19.15 24 ur - 20.00 Zadnji kitajski cesar, film - 22.45 Športna scena - 23.30 Ljubzenska serenada, avstralski film

VAŠ KANAL

13.05 Ste sinoči spregledali? - 13.40 Video strani - 17.00 Posnetek dogodka - 18.00 Smo dobri gospodarji? - 18.45 Nas poznate? - 19.00 Novice - 19.15 24 ur - 20.00 Moj kraj - 20.30 Posavski obzornik - 21.00 Novice - 21.15 Od sobote do sobote - 21.20 Kmetijski razgledi - 22.00 Športna scena

PONEDELJEK, 5.2.

SLOVENIJA 1

8.00 Tedenski izbor: Utrip; Zrcalo tedna; Pod piramido; Zares divje živali, dok. odd.; Rdeči grafit; Modro; Dosežki; Na vrtu; Umjetnost življenja po svetu; Sledi - 13.00 Poročila - 13.30 Ljudje in zemlja - 14.20 Polnočni klub - 15.30 (Ne)znani oder - 16.00 Dober dan, Koroska - 16.30 Poročila - 16.40 Mikin Makin črkopis - 16.45 Telebajski - 17.10 Radovedni Taček - 17.45 Recept za zdravo življenje - 18.35 Zrebanje 3 x 3 plus 6 - 18.45 Risanka - 19.00 Kronika - 19.30 Dnevnik - 20.05 Gozdarska hiša Falkenau, nan. - 21.00 Obrazi iz Marijanišča - 22.00 Odmevi - 22.50 Hamlet, 2. del

SLOVENIJA 2

8.00 Simpsonovi, nan. - 9.30 Videospotnice - 10.00 Nash Bridges, nan. - 10.40 Grof Monte Cristo, nad. - 11.40 Šport - 12.35 Planeti 13.25 Cickak - 14.00 Sobotna noč - 16.00 Pripravljeni - 16.30 Caroline v velemestu, nan. - 17.00 Nash Bridges, nan. - 17.10 Šport - 18.00 Regionalni program - 18.30 Štافتa mladosti - 19.30 Videospotnice - 20.05 Vesoljska naselja - 21.00 Studio City - 22.00 South Park, nan. - 22.30 Metropolis - 23.00 Brane Rončel izza odra - 0.25 Bežno srečanje, angleški film

KANAL A

9.00 Krizarjenje, nan. - 9.30 Miza za pet, nan. - 10.25 Beverly Hills 90210 - 11.50 Ricki Lacke - 12.45 Dannyjeve zvezde - 13.45 Zmenkarje - 14.45 Ricki Lake - 15.40 Mladenič v

Nagrade v Novo mesto, Semič in Šentjernej

Žreb je izmed reševalcev 3. nagradne križanke izbral **Olgo Tomažin** iz Novega mesta, **Alenko Snój** iz Semiča in **Tomaža Sintiča** iz Šentjerneja. Tomažinovi je pripadla denarna nagrada, Snojeva in Sintič pa bosta za nagrado prejela knjigo. Nagrajencem čestitamo.

Rešite današnjo križanko in jo pošljite najkasneje do 12. februarja na naslov: **Dolenjski list, Germova ulica 4, p.p. 212, 8001 Novo mesto**, s pripisom "križanka 5". Ovojnico brez poštne znamke lahko oddate v nabiralnik pri vходу v stavbo uredništva v Novem mestu.

Rešitev 3. križanke

Pravilna rešitev 3. nagradne križanke se, brano v vodoravnih vrsticah, glasi: **AHASVER, TATVINA, ARO, ZIB, IAN, IDA, ŽARKOST, OKAN, INTKA, BAJTAR, RAMA, SOBARICA, UT, ELENA, ATILA, KILT, OPETEK, ANJA, NAGOTA.**

modrem, nan. - 16.35 Zlata krila, nan. - 17.30 Fant zre v svet, nan. - 18.00 Noro zaljubljena, nan. - 18.30 Pa me ustrelil, nan. - 19.00 Simpatije, nan. - 20.00 Porotnica, ameriški film - 21.10 Tretji kamen od sonca, nan. - 22.40 Seinfeld, nan. - 23.10 Dosjeji X, nan. - 0.00 Dannyjeve zvezde

POP TV

10.00 Večna ljubezen, nad. - 11.00 Moja usoda si ti, nad. - 11.50 Milady, nad. - 13.15 Športna scena - 14.10 Otroški zdravnik, nan. - 15.40 Oprah show - 16.30 Milady, nad. - 17.20 Moja usoda si ti, nad. - 18.20 Večna ljubezen, nad. - 19.15 24 ur - 20.00 Sedma nebesa, nan. - 21.00 Moj bratranec Winnie, ameriški film - 23.00 Jag, nan. - 23.50 Taksi, nan.

VAŠ KANAL

13.05 Ste sinoči spregledali? - 13.40 Video strani - 16.30 Posnetek dogodka - 18.30 Športni pregled - 18.45 Nas poznate? - 19.00 Novice - 19.15 24 ur - 20.00 Rezerviran čas - 20.45 Nas poznate? - 21.00 Novice - 21.20 Moj kraj - 21.45 Športni pregled

TOREK, 6.2.

SLOVENIJA 1

7.55 Tedenski izbor: Kultura; Odmevi; Mostovi; Srebrnogrivi konjič; Radovedni Taček; Primožev dnevnik; Recept za zdravo življenje; Naokoli po Nemčiji, dok. odd.; Gozdarska hiša Falkenau, nan. - 13.00 Poročila - 13.50 Obrazi iz Marijanišča - 16.00 Duhovni utrip - 16.30 Poročila - 16.45 Ranč pri Kraguljčevki sedmici, nad. - 17.40 Zibelke svetovnih kulture - 18.45 Risanka - 19.00 Kronika - 19.30 Dnevnik - 20.05 Peta hiša na levi, nan. - 20.35 Sprehodi z dinozavri - 21.10 Aktualno - 22.00 Odmevi - 22.55 Dzien Wielkiej Ryby, poljska drama

SLOVENIJA 2

8.00 Simpsonovi, nan. - 8.25 Videospotnice - 10.00 Tedenski izbor: Nash Bridges, nan.; Vesoljska naselja; Nove pustolovščine Nicolasa Hulota, dok. odd.; 11.45 Šport; 13.25 Ellen Foster, film; Studio City; Metropolis - 16.30 Caroline v velemestu, nan. - 17.00 Nash Bridges, nan. - 18.00 Fotografija čudeža, ameriški film - 19.30 Videospotnice - 20.05 Vurberk 2000 - 21.00 Leta 01, francoski film - 22.20 Alica, dok. film - 22.45 Svet poroča

KANAL A

9.00 Krizarjenje, nan. - 9.30 Miza za pet, nan. - 10.25 Beverly Hills 90210, nan. - 11.50 Ricki Lake - 12.45 Pop'n'Roll - 13.45 Stilski izziv - 14.45 Ricki Lake - 15.40 Mladenič v modrem, nan. - 16.35 Zlata krila, nan. - 17.30 Fant zre v svet, nan. - 18.00 Noro zaljubljena, nan. - 18.30 Pa me ustrelil!, nan. - 19.00 Simpatije, nan. - 20.00 Montana, ameriški film - 21.45 Tretji kamen od sonca, nan. - 22.15 Seinfeld, nan. - 22.45 Udarci pravice, nan.

POP TV

10.00 Večna ljubezen, nad. - 11.00 Moja usoda si ti, nad. - 11.50 Milady, nad. - 13.15 Zgodba južnih morij, nan. - 14.10 Otroški zdravnik, nan. - 15.45 Oprah show - 16.35 Milady, nan. - 17.25 Moja usoda si ti, nad. - 18.20 Večna ljubezen, nad. - 19.15 24 ur - 20.00 Za upanje, ameriški film - 21.40 Bolnišnica upanja, nan. - 22.30 Jag, nan. - 23.20 Taksi, nan.

VAŠ KANAL

13.05 Ste sinoči spregledali? - 13.40 Video strani - 17.00 Risanka - 18.15 Dok. dilm - 18.30 Športni pregled - 18.45 Nas poznate? - 19.00 Novice - 19.15 24 ur - 20.00 Za upanje, ameriški film - 21.35 Novice - 22.00 Športni pregled

SREDA, 7.2.

SLOVENIJA 1

7.55 Tedenski izbor: Kultura; Odmevi; Dober dan, Koroska; Risanka; Eba in Didrik, nad.; Glasbena šala; Ranč pri Kraguljčevki sedmici, nad.; Lingo; Zibelka svetovnih kultur; Peta hiša na levi, nan.; Sprehodi v naravo - 13.00 Poročila - 13.15 Obzorja duha - 13.45 Don Kihot iz La Manche, film - 15.15 Aktualno - 16.00 Mostovi - 16.30 Poročila - 16.45 Pod klobukom - 17.45 Nosorog in prijatelj, nan. - 18.45 Risanka - 19.00 Kronika - 19.30 Dnevnik - 20.00 Prešernova proslava, prenos - 21.10 Portreti - 22.00 Odmevi - 22.55 Svetovni izzivi - 23.25 Glasbena oddaja

SLOVENIJA 2

8.00 Simpsonovi, nan. - 8.25 Videospotnice - 10.00 Tedenski izbor: Nash Bridges, nan.; Leta 01, češki film; 11.45 Šport; Alica, dok. film; Štافتa mladosti - 15.35 Glasba in človeški um - 16.30 Caroline v velemestu, nan. - 17.00 Nash Bridges, nan. - 18.00 Nemški film - 19.30 Videospotnice - 20.05 Šport - 23.00 Vse, razen umora, nan. - 0.30 Chicabo Chab, ameriški film

KANAL A

9.00 Krizarjenje, nan. - 9.30 Miza za pet, nan. - 10.25 Beverly Hills 90210, nan. - 11.50 Ricki Lake - 12.45 Dannyjeve zvezde - 13.45 Komedija zmešnjav - 14.45 Ricki Lake - 15.40 Mladenič v modrem, nan. - 16.35 Zlata krila, nan. - 17.30 Fant zre v svet, nan. - 18.00 Will in Grace, nan. - 18.30 Pa me ustrelil!, nan. - 19.00 Simpatije, nan. - 20.00 Providence, nan. - 21.00 Družinsko pravo, nan. - 22.00 Tretji kamen od sonca, nan. - 22.30 Seinfeld, nan. - 23.00 Mesto greha, nan.

POP TV

10.00 Večna ljubezen, nad. - 1

ČEPRAV JE ZIMA, PLOČEVINA KAR CVETI - Na širšem območju Dolenjske, Bele krajine ter Ribniško-Kočevskega naj bi se »skrivalo«
okrog 2.000 zapuščenih avtomobilov. Gre predvsem za dotrajane jeklene konjičke, izdelane v nekdanji Jugoslaviji. Kmalu bodo občine iz tega območja pripravile popoln seznam zapuščenih vozil, ki najpogosteje »domujejo«
po gozdu. Zbiralo in odvažalo jih bo pooblaščen podjetje iz Kočevja. Med posebnostmi »pozabljenih«
pločevine je tudi austin, letnik 1965, ki ga je močno napadel mah. Najden je bil v bližini romskega naselja v Gradcu pri Črnomlju. (Foto: M. G.)

VEČ OPRAVKA Z VODO KOT Z OGNJEM - PGD Križi je eno najmlajših v žužembski občini. Na zadnjem občnem zboru je bil dolgoletni predsednik društva in gasilski veteran Jože Hribar (na sliki pozdravlja gasilce) zadovoljen z delom v preteklem letu. Gasilci so imeli na raznih tekmovanjih kar 5 tekmovalnih desetih, med njimi je bila tudi skupina veteranov. Sedanji predsednik Jože Perko je se posebej pohvalil mladince in mladinke, ki so se odzvali na vse akcije društva. Po besedah poveljnika Janeza Pirca je lansko spomladansko in poletno sušno obdobje povzročilo kar nekaj težav s preskrbo pitne vode na kriškem območju, vse pa so s prečrpanjem vode rešili gasilci. Na srečo lani ni bil požarov ali hudih nesreč. (Foto: S. M.)

NAJ MEŠČANA 2000 - V restavraciji Tango na Otočcu je mesečnik Novi medij minul petek že četrto leto zapored razglasil naj meščana Novega mesta. Naslov naj meščana za leto 2000 je pripadel prof. Jožetu Glonarju, naj meščanke pa Milici Sali. Oba sta prejela zlata prstana, kopiji prstana, ki so ga izkopal na arheološkem najdišču Kapiteljske njive. V programu sta nastopila v monokomediji Toneta Partliča "Štjerkina v Ljubljani" Mojca Partlič in Nace Junkar, organizator prireditve pa je del denarja od prodanih vstopnic namenil Varni hiši, za katero skrbi novomeško društvo Življenje brez nasilja. (Foto: Marko Klinc - Foto Life)

TRADICIONALNA CVIČKOVA GAZ - V soboto, 27. januarja, je TD Otočec organiziralo sedmo Cvičkovo gaz, ki se je udeležilo okrog 700 pohodnikov. Zbrali so se v Sempetru - Otočcu, med njimi pa so bili tudi nekateri dolenski župani. Uvodni pozdrav je imel predsednik TD Peter Bevc. 20-kilometrski pot se je pričela med vinogradi in griči ter je vodila do Starega grada, kjer smo si ogledali grad. Na Pahi so nas pričakali tamkajšnji rampljači s Paha. Dobrodošel je bil topel čaj in golaž. Pot je vodila mimo cerkvice sv. Jurija do Hmeljniškega gradu. Na poti so nas z rogovi usmerjali rogisti. Nato smo jo mahnil nazaj in po dobrih petih urah prispeli spet na Otočec. Ob koncu so pohodniki sklenili: "Se bomo šli!" (Jože Hartman)

Možnosti za svetlobni znak v Dobovi

DOBOVA - Med ukrepi, s katerimi naj bi zagotovili večjo varnost zlasti pešcev na cesti pri osnovni šoli v Dobovi, nekateri predlagajo svetlobni prometni znak, ki bi opozarjal na prehod za pešce. Če bo obveljal ta predlog, je dosti možnosti da postavitev znaka (so)financirajo iz brežiškega občinskega proračuna. Po besedah Bojana Tičarja, naj bi občinskega oddelka za gospodarske javne službe in gospodarske zadeve, naj bi strošek namestitve znaka predvideli v letošnjem občinskem proračunu. Od volje svetnikov bo odvisno, ali bodo postavitev znaka obdržali na seznamu predvidenih letošnjih stroškov, ki jih bo plačal občinski proračun, ali bodo to postavko črtali.

PLESNI CENTER DOLENJSKE

PLESNI TEČAJI ZA ODRASLE

- SREDA, 31. januar 2001**
 - nadaljevalni tečaj ob 20. uri
- ČETRTEK, 1. februar 2001**
 - začetni tečaj ob 18. uri
 - izpopolnjevalni tečaj ob 20. uri
- NEDELJA, 4. februar 2001**
 - začetni tečaj ob 16. uri
 - nadaljevalni tečaj ob 18. uri
 - izpopolnjevalni tečaj ob 20. uri

INFORMACIJE: GSM 041/754-911

prevent SPM d.o.o.

Na lokaciji Mirna, v neposredni bližini regionalne ceste Trebnje-Mirna-Sevnica, družba Prevent SPM, d.o.o., Mirna, oddaja v najem ali v odkup upravno zgradbo s tlorisno dimenzijo 700 m² (kletni prostori, pritličje, zgornja etaža, neizkoriščeno podstrešje).

Vsi interesi naj v roku 15 dni posredujejo pisno ponudbo, na naslov Prevent SPM d.o.o., Glavna c. 41, 8233 Mirna. Dodatne informacije so možne po telefonu št. 07/34-62-500.

Topliški knjižni sejem

DOLENJSKE TOPLICE - V osnovni šoli Dolenjske Toplice bo od 5. do 7. februarja potekal že 17. topliški knjižni sejem. Poleg novosti mladinske književnosti v letu 2000, bodo na ogled tudi različni Cd romi, plošče, kasete, igrače itd. Z gostjo sejma, ki ga pripravljata Mladinska knjiga iz Novega mesta in domača osnovna šola, mladinsko pisateljico Katjo Plut iz Novega mesta, se boste lahko pogovarjali v sredo, 7. februarja, ob 10.30, sicer pa bo sejem vse dni odprt od 8. do 15. ure.

Srečanje invalidk telovadk

Ob novem letu

Telovadke iz društva invalidov Krško so organizirale v prostorih društva upokojencev v Krškem 12. januarja srečanje, kjer so proslavile novo leto. Zbralo se je 21 od 25 telovadk. Bilo je prijetno, večina se je potrudila in prinesla kakšno dobroto za pod zob. Prišel je tudi vodja, učitelj telovadbe Stane Iskra, ki je spregovoril med drugim o zavzetosti pri izvajanju vaj. Magdalena Bogovič je pripravila poročilo o lanskem dejavnostih, spregovorila o letošnjih ciljih in pomagala pri delitvi funkcij.

V društvu telovadk so zbrane invalidke in upokojenke, ki se telovadbe udeležujejo redno enkrat tedensko. Zaradi želje po aktivnosti in druženju si organizirajo tudi mesečne pohode v naravo, bližnjo in daljno okolico. To je tudi eden od razlogov njihove čilosti.

Srečanje je bilo še posebej prijetno, ker so ga članice (z odlično dobro voljo) pripravile same. Tudi jaz se pridružujem željam, da bi s tako aktivnostjo še naprej ohranjale zdravega duha v zdravem telesu. Naj jih volja in veselje ne zapustita.

SUZANA SIMIČ

Žarko Zajc

Iz vrst tihih, zvestih in nesebičnih ljudi se je minul teden poslovil Žarko Zajc, upokojeni delavec policijske uprave v Novem mestu. Na pokopališču na Uršnih selih ga je na zadnji poti pospremila množica nekdanjih soborcev, vaščanov iz Laz in okolice ter prijateljev.

Živel je skromno življenje v Rožnem Dolu in na Lazah, doživel obe okupaciji domačih krajev in kot 16-leten fant odšel v partizane. V bitki na Hrušici pod Gorjanci so ga zajeli Nemci, ga pol leta mučili v Begunjah in nato odpeljali v uničevalno taborišče v Mauthausen, kjer je trpel v kamnolomu. Kljub vsej grozi je le preživel in se popolnoma izmučen vrnil domov. Delal je pri policiji v Kočevju in Novem mestu, po upokojitvi pa je bil med najaktivnejšimi sodelavci AMD v Novem mestu.

Žarko je bil zvest prijatelj in hvalen vaščan. Od njega so se poslovili predstavniki Zveze borcev, AMD, nekdanje Uprave javne varnosti in vaščani krajevne skupnosti. Pretresljive so bile besede zahvale, ki jih je dedku ob grobu povedala vnukinja Nataša. V slovo mu je zaigrala skupina godbenikov slovenske policije, zapel pa je moški pevski zbor z Ruperčvrha. Ženi Mimici in hčerki Jani izrekamo iskreno sožalje vsi, ki smo spoštovali dragega pokojnika.

SOBORCI IN PRIJATELJI

V naši PE Otočec ob Krki zaposlimo ambicioznega **strojnega inženirja**

s VI. stopnjo izobrazbe in vsaj dvema leti delovnih izkušenj, ki se je pripravljen dodatno izobraževati in delati v skupini v urejenem delovnem okolju.

Vsi, ki vas razpisano delo zanima, pošljite vloge v 8 dneh po objavi na naslov:

AMZS d.d., PE Otočec ob Krki, Grajska cesta 5, 8222 Otočec.

B. & Z. d.o.o.

Inženiring za izobraževanje, svetovanje in raziskave Grablovičeva 1, 1000 Ljubljana

Če imate smisel za delo z ljudmi, ki potrebujejo pomoč pri ponovni vključitvi v delo, se nam pridružite.

Iščemo delovne terapevte, ki bi delali na področju Dolenjske. Vaše vloge pričakujemo do 10.2.2001 na našem naslovu: B. & Z., d.o.o., Ljubljana, Grablovičeva 1.

ZAHVALA

Skrb, delo in trpljenje - tvoje je bilo življenje. Bolezen in trpljenje si preстал zdaj lahko boš v grobu mirno spal.

V 73. letu starosti nas je zapustil ljubljani mož, oče, brat, stric in svak

KAROL ŽNIDARŠIČ

iz Šentjerneja

Iskreno se zahvaljujemo sorodnikom, prijateljem, znancem in sosedom, ki ste bili v teh težkih trenutkih z nami, pokojnemu darovali toliko lepega cvetja, sveče in svete maše. Posebno zahvalo smo dolžni osebni zdravnici dr. Slavici Žibert Vizec, osebju Pljučnega oddelka Splošne bolnišnice Novo mesto, Gasilskemu društvu Šentjerneja, guberniku g. Jaksetu za poslovilne besede, Konjenškemu klubu Šentjerneja, g. Toniju Homanu za ganljivi zvok trobente, cerkvenemu pevskemu zboru Šentjerneja ter g. župniku za lepo opravljen obred. Vsem in vsakemu posebej iskrena hvala!

Žalujoci: žena Anica in hčerka Dragica v imenu vsega sorodstva

V SPOMIN

MARJANU POGLAJNU

28.01.1953 - 29.01.2000

Zakrivam si oči, da skrila solze sama bi pred sabo, da utopila bi bridkost v pozabo.

Nesmrtina dragih je bližina, smrt je le združitvev na večer. Zemlja skupno je pribežališče, cilj vseh nas je mir.

Posodi, zemlja, svoje mi naročje, za ljubega, ki je nemiren mir iskal. Pomlad prebudi s cvetjem in zelenjem, saj v tebi našel je svoj mir.

Iskrena hvala vsem, ki z mislijo nanj stojite ob njegovem grobu.

Zlatka

Ostalo boleče je spoznanje, draga žena, mama, stara mama, tašča, teta in svakinja, to je resnica, niso sanje, da te nazaj več ne bo, ker za vedno vzela si slovo. Ti v grobu spiš, a v naših mislih vedno še živiš.

Nekateri pustijo le rahlo sled, ti pa si nam pustila plodove, ki jih lahko uživamo še naslednji rodovi, tako ženo, mamo, staro mamo, taščo, teto in svakinjo smo imeli mi. Vse si nas imela nizmerno rada... Zakaj se to zgodi?

ZAHVALA

Odpočij zdaj trudne si oči, za vse še enkrat hvala ti, dobrotu tvojega srca ne bo nikoli pozabljena.

Prazen dom je in dvorišče, zaman oko te naše išče, le solza in duša ve, kako boli, ker te, ljuba mama, več med nami ni.

V 70. letu starosti nas je zapustila naša žena, ljubeča mama, stara mama, tašča, teta in svakinja

ANA ŠUŠTARŠIČ

s Podrebra 5, Semič

Iskrena hvala sorodnikom, prijateljem, sosedom in znancem za izrečena sožalja, darovano cvetje, sveče, sv. maše in darovalcem denarja za sklad Dializnega oddelka bolnice Novo mesto. Za skrb in nego v času njene bolezni lepa hvala dobremu osebju Dializnega oddelka bolnice Novo mesto ter njenim šoferjem, interni bolnici Novo mesto, osebemu zdravniku dr. Igorju Bostiču, cerkvenemu pevskemu zboru Semič za čustveno zapete pesmi, sosedu Boži Simonič za ganljive in iskrene besede slovesa, delavcem Iskre Semič, gospodu župniku za lepo opravljen cerkveni obred ter pogrebni službi Kukar iz Semiča. Hvala vsem, ki ste jo na zadnji poti pospremili v tako velikem številu.

Žalujoci: mož Ivan, hčerka Anica z družino, Marija s sinom Romanom, Martina z družino, Andreja z Dušanom in hčerko Sandro ter ostalo sorodstvo.

Ljudska univerza Krško

vabi k vpisu v programe izrednega študija:

- VISOKA POSLOVNA ŠOLA Ekonomske fakultete Ljubljana,
- VISOKA UPRAVNA ŠOLA Ljubljana in
- VIŠJA STROKOVNA ŠOLA ZA GOSTINSTVO Maribor.

Prijave za vpis v 1. letnik za šol. leto 2001/2002 je potrebno oddati najkasneje do 8. marca 2001.

Hkrati vabljeni na informativni dan, ki bo v soboto, 10. februarja, med 9. in 13. uro v poslovnih prostorih Ljudske univerze Krško na Dalmatinovi 8 v Krškem.

Podrobneje vam bomo predstavili študij na posameznih programih in vam pomagali pri izpolnjevanju prijav, ki jih na Ljudski univerzi Krško dobite brezplačno.

Dodatne informacije na tel. št. 07/48 81 160 ali 48 81 170 oz. po e-pošti: ljudska.univerza.krsko@siol.net.

Prelo v Adlešičih

ADLEŠIČI, ZILJE - Kmetijska svetovalna služba (KSS) Črnomelj in Društvo kmečkih žena Adlešiči bosta pripravila v soboto, 3. februarja, ob 19.30 v tukajšnjem domu krajanov prireditve, ki so jo poimenovali Prelo. Dan prej, torej 2. februarja, pa vabita KSS Črnomelj in Društvo podeželske mladine Črnomelj svoje člane na redni letni občni zbor društva, ki bo ob 19. uri v gasilskem domu v Ziljah.

IZ PORODNIŠNIC

Iz Novega mesta: Aleksandra Maslaric, Cankarjeva 13 - Hano, Mateja Santelj, Avšičeva 2 - Nejo. Čestitamo!

V času od 9. do 21. januarja so v brežiški porodnišnici rodile: Tanja Štraus-Poldan iz Brežic - Aljo, Gordana Blažič iz Dečnega sela - Karmen, Aleksandra Frelj iz Zgornje Pohance - Benjamina, Jana Hictaler s Senovega - Anjo, Majda Mlakar iz Hudega Brezja - Mitjo, Veronika Štrlek iz Trebc - Luko, Karolina Pristušek iz Lastniča - Mitjo, Anica Ivanšek iz Starega Grada - Kristiana, Vida Simonič z Murskega Vrha - Marijo, Romana Resnik iz Mrčnih sel - Kajo, Klavdija Ogorevc iz Stare vasi - Tanito, Lidija Vogrin iz Dvorc - Blaža, Sabina Molan iz Dednje vasi - Nika, Vilma Kerin iz Krške vasi - Blaža, Melita Glogovšek iz Ribnice - Loreno, Mojca Zjac iz Vinske Gore - Ana-Mario, Gordana Radanovič iz Kapel - Mašo. Čestitamo!

POGREBNE IN POKOPALIŠKE STORITVE

Leopold Oklešen
K Roku 26
Novo mesto
☎ 07/33 70 200
delovni čas: NON STOP

Vsi, ki so upravičeni do povračila pogrebnih stroškov, imajo pri celotni storitvi le minimalno doplačilo. Opravljamo tudi prevoze v tujino in v nekdanje jugoslovanske republike.

V SPOMIN

Odpočij zdaj trudne si oči, za vse še enkrat hvala ti, dobrota tvojega srca ne bo nikoli pozabljena.

Minilo je leto žalosti, odkar več v našem domu ni moža, atija, dedija

SLAVKA TRČKA

iz Sevnice

Hvala vsem, ki se ga spominjate.

Vsi njegovi

ZAHVALA

Ob smrti drage mame, babice, prababice, tašče, tete in vsakinja

MARIJE VOVK
rojene Erjavec

(1913 - 2001)

se zahvaljujemo vsem, ki ste jo spoštovali, se od nje poslovili s cvetjem in svečami in jo tako številno pospremili k večnemu počitku v torek, 23. januarja 2001, na pokopališču na Potovem Vrhu.

Žalujoci: vsi njeni

ZAHVALA

Življenje celo si garal, vse za dom, družino dal. Sledi ostale so povsod od dela tvojih pridnih rok.

V 77. letu starosti nas je zapustil naš dragi

ILIJA GAJSKI
iz Doljanov 19

Iskreno se zahvaljujemo sorodnikom, prijateljem in znancem z obeh strani Gorjancev, ki so nam v težkih trenutkih izrazili sožalje, pokojnemu darovali cvetje in sveče. Hvala vsem, ki ste ga v tolikšnem številu pospremili k večnemu počitku.

Žalujoci: vsi njegovi

ZAHVALA

V 86. letu starosti nas je zapustila naša draga žena, mama, stara mama, prababica, tašča, sestra in teta

ANTONIJA BAHOR

roj. Schweiger
Semiška 9, Črnomelj

Iskreno se zahvaljujemo vsem, ki ste ji v času njene boleznii nudili zdravstveno pomoč in nego, sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem za darovano cvetje, sveče in ostalo pomoč pri pogrebu. Pristrčna hvala cerkvenemu pevskeemu zboru iz Dobljč, g. kaplanu za lepo opravljen obred in pogrebni službi Malerič. Hvala vsem, ki ste jo pospremili na njeni zadnji poti.

Žalujoci: vsi njeni

ZAHVALA

Delo, skromnost in poštenje - tvoje je bilo življenje, a za teboj vsepovsod ostaja delo tvojih pridnih rok.

V 90. letu starosti nas je zapustil naš dragi oče, stari oče, pradedek, brat in stric

IVAN MIKETIČ
Gorenjci 4, Adlešiči

Iskreno se zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki ste nam kakorkoli pomagali, nam izrazili sožalje, pokojnemu darovali cvetje in sveče ter ga v tako velikem številu pospremili na njegovi zadnji poti. Zahvala g. župniku za lepo opravljen obred, govornici Danici Ivanušič za besede slovesa, moškemu pevskeemu zboru Črnomelj in pogrebni službi Malerič. Vsem še enkrat iskrena hvala!

Žalujoci: vsi njegovi

ZAHVALA

Prazen dom je in dvorišče, zaman oko te naše išče. Odšel si tja, kjer ni gorja, le večna luč je upanja.

V 44. letu starosti nas je mnogo prezgodaj zapustil naš dragi mož, oče, brat in stric

JOŽE KERMC
Koglo 4, Šmarješke Toplice

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo za izraze sožalja, cvetje, sveče ter vsem, ki ste nam v teh težkih trenutkih kakorkoli pomagali. Hvala sodelavcem Splošne bolnice Novo mesto, osebju kuhinje in ORL Oddelku, učencem in učiteljem Šolskega centra Šmihel, pogrebni službi Oklešen ter gospodu župniku za lepo opravljen obred.

Žalujoci: žena Angelca, sinova Martin in Andrej, brat Ciril z družino in brat Franc z družino

ZAHVALA

V 66. letu nas je zapustil

MILAN ŠAPONJA

Iskreno se zahvaljujemo vsem, ki so nam v težkih trenutkih stali ob strani.

Žalujoci: žena Jožefa, hčerke Emilija, Irena in Nada z družinami

ZAHVALA

Ljubil si delo, dom in družino, v majhni vasi srečen si bil, zdaj pa na hriščku mirno boš spal, svečko ti vedno nekdo bo prižgal.

V 75. letu starosti nas je za vedno zapustil naš dragi oče, stari oče in brat

FRANC PELC
z Lopate 13

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, vaščanom, prijateljem in znancem, ki so nam izrazili sožalje, pokojnemu darovali cvetje, sveče in svete maše. Posebej se zahvaljujemo dr. Žagarjevi, sestri Vidi in Mateji ter ostalemu osebju ZD Žužemberk, sodelavcem KZ Žužemberk, OŠ Žužemberk in učencem 7. a ter sosedom Kapinovim za nesebično pomoč. Iskrena hvala tudi župniku za lepo opravljen obred, pevcem in pogrebni službi Oklešen. Pristrčna hvala vsem, ki ste našega očeta pospremili v tako velikem številu k večnemu počitku.

Žalujoci: hčerke Zdenka in Irena, Marinka in Anica z družinami, sestra Pepca in ostalo sorodstvo

ZAHVALA

Življenje celo si garala, vse za dom, družino dala. Sledi ostale so povsod od dela tvojih pridnih rok.

V 80. letu starosti nas je zapustila naša draga mama, babica, prababica in tašča

FRANČIŠKA JAKŠE
iz Orehovice 38

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, prijateljem, sodelavcem in znancem za izraze sožalja, cvetje in sveče. Posebna zahvala zdravnici Slavici Žibert iz ZD Šentjerneje ter zdravnikom in osebju Internega oddelka novomeške bolnišnice za lajšanje bolečin ob njeni bolezni. Hvala govornikom za poslovilne besede, ZB in PGD Orehovica, pevcem in trobentaču za zaigrano Tišino. Hvala vsem, ki ste našo mamo spoštovali, jo imeli radi in jo pospremili na zadnji poti.

Žalujoci: vsi njeni

ZAHVALA

To si preberite vsi, kar sem sama napisala si. Življenje kruto je, to dobro vem, saj bolezen in trpljenje sta spremljala me dan za dnem.

Mnogo prezgodaj, v 35. letu starosti, se je nepričakovano iztekla življenjska pot nam vsem ljube hčerke, mamice, žene, sestre, tete, nečakinje in sestrične

TATJANE VIDIC
iz Novega mesta,
Ul. Slavka Gruma 42

Naša iskrena zahvala je namenjena vsem vam, ki ste nam izrekli sožalje, pokojni darovali sveče, sv. maše, denar ter se v tako velikem številu poslovili od nje. Hvala govornici za tople poslovilne besede in vsem ostalim zaposlenim Sektorja za raziskave in razvoj TZ Krka. Hvala g. župniku za lepo opravljen obred in pogrebni službi Oklešen. Iskrena hvala tudi družinam Tolar in Derganc za pomoč v težkih trenutkih. Vsem in vsakemu posebej še enkrat hvala!

Žalujoci: vsi njeni

tedenski koledar

Četrtek, 1. februarja - Ignac
Petek, 2. februarja - Marija
Sobota, 3. februarja - Blaž
Nedelja, 4. februarja - Andrej
Ponedeljek, 5. februarja - Agata
Torek, 6. februarja - Dora
Sreda, 7. februarja - Egidij

Lunine mene

1. februarja ob 15.03 - prvi krajec

kino

BREŽICE: Od 1. do 3.2. (ob 18. uri), 4.2. (ob 18. uri in 20.15) ter 5. in 6.2. (ob 20. uri) 6. dan. Od 1. do 3.2. (ob 20.15) Gospodična Julija. 7.2. (ob 18. in 20. uri) ter 8.2. (ob 18. uri) Krik 3. 8.2. (ob 20. uri) Prava frekvenca.
ČRNOMELJ: 2.2. (ob 20. uri) in 3.2. (ob 17.30 in 20. uri) Pljuni in jo stisni. 4.2. (ob 17.30 in 20. uri) Road Trip.

MALE OGLASE

sprejemamo osebno, po pošti in na telefonsko številko
07/39 30 512

Izven delovnega časa lahko mali oglaš oddate na avtomatski telefonski odzivnik.

OSMRTNICE in ZAHVALE

sprejemamo osebno, po pošti in na faks številko
07/39 30 540

Male oglase, osmrtnice in zahvale sprejemamo tudi po elektronski pošti na naslov:
info@dol-list.si

Male oglase brezplačno ponovimo na internetni strani Dolenjskega lista na naslovu:
http://www.dol-list.si

KMETIJSKI STROJI

SAMONAKLADALKO Sip, 16 m³, malo rabljeno, puhalniki sena brez motorja in 12 m³ suhih bukovih drv prodam. ☎ (07)3463064.

KUPIM

HITRO IZPLAČILO gotovine z nizko provizijo pri prodaji delnic, ki kotirajo na ljubljanski borzi nudimo. BPH Medvešek Pušnik, d.d., Ljubljana, poslovalnica Mercator center Novo mesto. ☎ (07)3930262. 237

MOTORNA VOZILA

SUZUKI ALTO 1.0 GL, 5V, nov, zadel na loteriji, prodam 200.000 SIT ceneje. ☎ (07)3024791 ali (041)691434. 48
JUGO KORAL 55 GVL, letnik 1989, registriran do 9/01, temno moder, prodam. ☎ (041)847-864. 234

PREPIS VOZIL 041/546-159

DOLENJSKI LIST

Izdajatelj: **Dolenjski list Novo mesto, d.o.o.** Direktor: **Drago Rustja**
Uredništvo: **Jožica Dornič (odgovorna urednica), Andrej Bartelj, Mirjam Bezek-Jakše, Breda Dušič Gornik, Tanja Jakše Gazvoda, Mojca Leskovec-Svete, Martin Luzar, Milan Markelj, Lidija Murn, Pavel Perc, Igor Vidmar in Mojca Znidaršič.**

Izhaja ob četrtek. Cena izvida v kolportuži 240 tolarjev; naročnina za 26 izvodov v 1. polletju 5.980 tolarjev, za upokojence 5.382 tolarjev, za pravne osebe 11.960 tolarjev; za tujino letno 70 evrov oz. druga valuta v tej vrednosti. V ceni kolportužnega izvida oz. naročnini je upoštevan 8-odst. DDV.

Naročila in pisne odgovore sprejemamo samo s prvo številko v mesecu.
Oglaš: Cena 1 cm v stolpcu za oglaš (in mali oglaš pravnih oseb) 3.100 tolarjev (v barvi 3.300 tolarjev), na prvi ali zadnji strani 6.200 tolarjev (v barvi 6.600 tolarjev); za razpis 3.700 tolarjev. V ceni oglaš oz. razpisa ni upoštevan 19-odst. DDV. Mali oglaš do deset besed 2.000 tolarjev, vsaka nadaljnja beseda 200 tolarjev. V ceni malega oglašja je upoštevan 19-odst. DDV.

Žiro račun pri Agenciji za plačilni promet v Novem mestu: 52100-601-59881. Transakcijski račun pri Dolenjski banki, d.d., Novo mesto: 970-7100-4405/9.

Naslov: **Dolenjski list, 8000 Novo mesto, Germova ulica 4, p.p. 212.**
Telefoni: **tajnica 07/39 30 500, direktor 39 30 502, odgovorna urednica 39 30 528, propagandna služba 39 30 514, naročniška služba 39 30 508 in 39 30 510, mali oglaš in osmrtnice 39 30 512, računovodstvo 39 30 504 in 39 30 506.**

Telefaks: **07/39 30 540.**
Elektronska pošta: **info@dol-list.si** Internet: **http://www.dol-list.si**
Nenaročenih rokopisov, fotografij in disket ne vračamo.
Računalniški prelom in filmi: **Dolenjski list Novo mesto, d.o.o.**
Tisk: **DELO-TCR, d.d., Ljubljana, Dunajska 5.**

GROSUPLJE: 2.2. (ob 17. uri) Mulc. 2.2. (ob 19. uri) Možje X.
IVANČNA GORICA: 1.2. (ob 17. uri) Mulc. 1.2. (ob 19. uri) Možje X. 8.2. (ob 19. uri) Vesoljski kavboji.
KOČEVJE: 3.2. (ob 19. uri) Mulc. 4.2. (ob 19. uri) Možje X.
KRSKO: Od 1. do 4.1. (ob 20. uri) Deveta vrata. 3. in 4.2. (ob 18. uri) Dinozaver.
METLIKA: 2.2. (ob 20. uri) Road Trip. 4.2. (ob 18. in 20. uri) Pljuni in jo stisni.
NOVO MESTO - Dom kulture: Od 1. do 4.2. (ob 18. uri) Vertikala smrti. Od 1. do 4.2. (ob 20.15), 5. in 6.2. (ob 20. uri) ter 7.2. (ob 18. in 20. uri) Pljuni in jo stisni. 5. in 6.2. (ob 18. uri) Sončna stran ulice.
NOVO MESTO - KC Janeza Trdine: Od 1. do 4.2. (ob 18. uri) in 7.2. (ob 20. uri) Sončna stran ulice. Od 1. do 4.2. (ob 20. uri) Brodolom.
RIBNICA: 3.2. (ob 21. uri) Možje X.
TREBNJE: 2.2. (ob 20. uri) in 3.2. (ob 17. uri) Mulc.
VELIKE LAŠČE: 3.2. (ob 19. uri) Možje X.

VINOGRAD V Cerovu pri Birčni vasi prodam. ☎ (07)3346013. 236
VINOGRAD v Straški gori prodam. ☎ (07)3083164. 240
V NOVEM MESTU, na Cikavi, prodam novejšo hišo na parceli 680 m². ☎ (041)636-746.
V NOVEM MESTU, na Trški gori, prodamo vinograd na parceli 1432 m², lepo urejeno, lepa lokacija. ☎ (041)636-746. 247
ZAZIDLJIVO PARCELO v vinogradom, 10 a, na Hrastu prodam. ☎ (07)3028908. 252

PRODRAM

SPALNICO ugodno prodam. ☎ (07)325455 ali (041)342161. 113
MAŠKARADNE kvalitetne kostume za otroke, nekaj modelov za odrasle, pošljem. Cena od 1500 SIT dalje. ☎ (01)4231761 ali (050)626226, od 9. do 18. ure vsak dan. 164
KROMPIR SORTE kondor, frizija, jerla, carlingford, provinto za seme prodam. Dostava na dom. Eržen, Zg. Bitnje 41, Kranj. ☎ (031)311-924. 203
MAŠKARADNE kvalitetne kostume za otroke, nekaj modelov za odrasle, pošljem. Cena od 1500 SIT dalje. ☎ (01)423 1761 ali (050)626 226, od 9. do 18. ure vsak dan. 210
GARAŽNA VRATA z daljinskim upravljanjem po meri prodam. ☎ (07)3081169 ali (041)568 692. 211
KOSTANJEVO KOLJE, 220 in 320 cm, prodam. ☎ (07)3348096. 216
KUHINJO, še zapakirano, prodam. ☎ (07)3059612 ali (07)3058380. 219
SLAMO V BALAH in razsuto seno prodam. Možnost baliranja. ☎ (07)3071543. 221
ETAŽNO CENTRALNO, radiatorje in električni bojler, 80-litrski, prodam. ☎ (031)506-194. 222
KOSTANJEVO KOLJE in rdeče vino prodam. ☎ (07)3073426. 224
HRASTOVE PLOHE, zračno sušene, in hruskove colarice prodam. ☎ (041)838-959.
STROJ za brušenje parketa prodam. ☎ (041)418-138. 244
PRENOSLJIV BON za tečaj tujih jezikov prodam 50 % ceneje. ☎ (041)937-864. 253

RAZNO

NEMŠČINO, angleščino za osnovno in srednjo šolo inštruiram. ☎ (07)3326819 ali 3023652. 99
KERATOP keramičarstvo, ☎ (041)553-873.
GRADITELJI! Po konkurenčnih cenah in kvalitetno izdelujemo strojne tlake, strojne omete in termo fasade. ☎ (041)642-762. 172
V CENTRU Novega mesta, v Muzejski ul., oddam 120 m² velik gostinski lokal in 130 m² pokritega vrta. Možnost obratovanja kuhinje. ☎ (041)880-333. 226

ROLETARSTVO BAYER
Bayer Aleksander, s.p., Stopiče 37 a
07/30 80 210
040/202 868

TESNENJE oken in vrat s silikonskimi tesnili. Velik prihranek pri ogrevanju. Izvajam tudi vsa mizarstva popravila. Tel. ☎ 07/33 22 750, GSM 041/242 701.

DRUŽINA z majhnim otrokom, iz Novega mesta, išče zanesljivo osebo za pomoč v gospodinjstvu. ☎ (07)3326894. 242

SLUŽBO DOBI

Z IZDELKI za vsakogar in s ceno za vsak žep vam omogočamo dober zaslužek in hitro izplačilo. ☎ (02)3203079. 92
DELAVCA v mizarški delavnici zaposlimo takoj. ☎ (07)3084812, po 20. uri. 209
MLAJŠA DRUŽINA iz okolice Krškega išče gospo za pomoč v gospodinjstvu v dopoldanskem času. ☎ (031)355-266. 212
ŠIVILJO z izkušnjami zaposlimo za nedoločen čas. D & DD Novo mesto, d.o.o., ☎ (07)3932096. 214

Iščemo zastopnike - samostojne podjetnike za prodajo in zastopanje naših vin na področju Dolenjske. Ponudbe pošljite v 8-ih dneh od objave na naslov: **ŠKOFIJSKO GOSPODARSTVO RAST, d.o.o.** Slomškov trg 19, 2000 Maribor

SUZUKI Avtomehanika
Jurij Murn, s.p.
Resslova 4, Novo mesto
☎ 07/30 24 791

- prodaja vozil
- servis vozil
- vulkanizerstvo
- kleparstvo
- ličarstvo

Za vse Suzukijeve modele letnika 2000 13 % popusta!

Strojne tehnike z izpitom B kategorije za delo v tehnologiji zaposlimo takoj. Kovinar, d.d.
Ljubljanska 36, Novo mesto. Informacije osebno ali po tel. ☎ 07/33 22 316.

PRIKUPNO DEKLE ali FANTA iščemo za delo v šanku v eni od novomeških okrepčevalnic. Omogočimo opravljanje pripravništva. ☎ 07/33 22 765 ali 041/628 385.

CELI SVET, d.o.o., Brnčičeva 5, 1231 Ljubljana, zaradi razširitev dejavnosti zaposli trgovca - trgovko v trgovini v Crnomlju. Kandidati naj oddajo vloge na zgoraj navedeni naslov v osmih dneh od datuma objave. 215
NATAKARJA (ICO) redno zaposlimo v gostilni na Dvoru. Nudimo tudi honorarno zaposlitev. ☎ (07)3888500. 217
VOZNIKA tovornega vozila, 7,5 t, v mednarodnem transportu (Nemčija) zaposlim. ☎ (041)632-975. 220

DEKLE za delo v strežbi iščemo. ☎ (031)349-227. 257

KLJUČAVNIČARSTVO Ivan Krajnc zaposli ključavničarja s 3-letno prakso. ☎ (07) 3370670. 262

ZARADI ODPRTJA nove diskoteke Rocky iščemo več delavcev in delavk za delo za šankom, dje in za opravljanje drugih različnih del. Dela potekajo ob vikendih, plačilo po dogovoru. Iščemo tudi več komunikativnih oseb za delo v telefonskem studiju in na terenu. Delo poteka 4 ure. Če si delaven, delavna, poklič! Zaslužek zagotovljen! Informacije: Martin Bajuk, ☎ (031)334221. 263

STANOVANJA

DVOINPOLOSBNO STANOVANJE, 65 m², v Novem mestu, prodam. ☎ (07)3326896.
ENOSOBNO STANOVANJE na Seidlovi v Novem mestu oddam. ☎ (031)836-297. 254
OPREMLJENO dvosobno stanovanje v Novem mestu oddam. ☎ (07)3325701. 259
OPREMLJENO STANOVANJE, Jakčeva 13, oddam. ☎ (01)8364600 ali (040)263016.

ŽIVALI

VALILNICA na Senovem obvešča, za zbira naročila za vse vrste enodnevnih in večjih piščancev. ☎ (07)4971375. Naročila pa bomo zbirali tudi v trgovini Graben v Novem mestu na ☎ (07)3323141. 55

SPREJEMAMO NAROČILA za bele enodnevnne in kilogramske piščance, rjave in grahaste jarkice. ☎ (07)8189038, Metelko, Hudo Brezje 16, Studenec. 126

JARKICE PRED NESNOSTJO, bele piščance, enodnevnne in večje, za dopitanje, ter grahaste jarkice naročamo. Kuhelji, Šmarje 9, Šentjernej. ☎ (07)3082424. 184

BREJO TELICO šarole in kravo za zakol prodam. ☎ (07)3077030. 213

LEPEGA, prijaznega zrebička, starega 10 mesecev, prodam. ☎ (03)6720567. 218

VEČ TELET, starih teden dni, prodam. ☎ (07)3084247. 227

BIKCA, 9 tednov, prodam. ☎ (07)3324172.

ŽREBIČ, staro 8 mesecev, črno, 380 kg, in ovce, mlade, breje, za nadaljnjo rejo, prodam. ☎ (041)246-762. 231

2 TELICI simentalci, ena breja 4 mesece, druga 9 mesecev, prodam. Slavko Hočvar, Razdrtje 2, Šentjernej. ☎ (07)3082395. 233

PRAŠIČA, 130 kg, prodam. ☎ (07)3091232 ali (041)929723. 238

NESNICE, mlade, hisex, rjave in grahaste, pred nesnostjo, opravljena vsa cepljenja, prodajamo po ugodnih cenah. Naročite jih lahko pri Jožetu Zupanciču, Otovec, Crnomelj. ☎ (07)3052806, v Gostilni Krule, Mostec, Dobova, (07)4967587 in pri Dušanu Sajovcu, Vavta vas, ☎ (07)3084111. 241

RJAVE JARKICE pred nesnostjo prodajamo. Ramovš, Šentrupert, ☎ (07)3040189 ali (041)542-756. 243

PRAŠIČE, 100 do 140 kg, domača krma, prodam. ☎ (07)3073268. 245

2 TELICI, visoko breji, in eno sivo za zakol prodam. ☎ (07)3076429. 248

TELICO SIMENTALKO, brejo v devetem mesecu, prodam. ☎ (07)3325676. 250

PRAŠIČE, težke 100 do 120 kg, domača krma, prodam. ☎ (07)3843110. 256

KOKOŠI NESNICE za zakol ali nadaljnjo rejo prodajamo. Farma Kalem, Zalag 17, Novo mesto, ☎ (041)689-427. 258

BIKCA frizijca prodam. ☎ (041)650-180 ali (07)346-3103. 261

PRAŠIČA, 140 kg, prodam. ☎ (041)385-493.

KRAVO prodam, kupim pa 10 dni staro tele. ☎ (031)376-180. 228

IMP LIVAR
Ljubljanska c. 43
1295 IVANČNA GORICA

Smo največja livarna v Sloveniji z ambicioznimi načrti za prihodnost, zato iščemo nove sodelavce za delovna mesta

- 1. RAZVOJNI TEHNOLOG - ELEKTRONIK** na lokaciji IVANČNA GORICA
 - končana VII. stopnja izobrazbe elektro smeri
 - zaželeno znanje programiranja na PC in procesnih računalnikih
 - znanje angleškega ali nemškega jezika
- 2. več ORODJARJEV KV** na lokaciji IVANČNA GORICA
 - končana IV. stopnja izobrazbe - smer orodjar
- 3. več STRUGARJEV KV** na lokaciji ČRNOMELJ
 - končana IV. stopnja izobrazbe - smer strugar
 - poznavanje CNC tehnologije in osnov računalništva je prednost

Izbrani kandidati bodo sklenili delovno razmerje:

- pod točko 1. za nedoločen čas, s polnim delovnim časom in 6-mesečnim poskusnim delom;
- pod točko 2. za določen čas 12 mesecev z možnostjo podaljšanja in 3-mesečnim poskusnim delom

NUDIMO:

- solidne plače
- Možnosti stalnega nadaljnega izpopolnjevanja in napredovanja v stroki v skladu z novostmi in potrebami družbe in zaposlenih.

Pisne prijave z ustreznimi dokazili in kratkim življenjepisom sprejemamo na zgoraj navedeni naslov (s pripisom "kadrovska služba") ali na elektronski naslov cvetana.eriavec@imp-livar.si ali bojan.skof@imp-livar.si v roku 8 dni od dneva objave.

RAZPISUJEMO KADROVSKE ŠTIPENDIJE ZA ŠOLSKO LETO 2001/2002 ZA NASLEDNJE POKLICE

- PROIZVODNI CENTER IVANČNA GORICA**
- strojni mehanik 3 štipendije
 - električar - energetik 1 štipendija
 - mizar 1 štipendija
 - strojni tehnik 2 štipendije
 - dipl. ing. računalništva in informatike 1 štipendija

- PROIZVODNI CENTER ČRNOMELJ**
- konstrukcijski ključavničar 3 štipendije
 - strojni mehanik 1 štipendija
 - elektrotehnik-elektronik 1 štipendija
 - strojni tehnik 1 štipendija
 - dipl. ing. računalništva in informatike 1 štipendija

NUDIMO:

- solidne kadrovske štipendije,
- novo delovno obleko vsako šolsko leto,
- povrnitev potnih stroškov,
- plačilo zdravniškega pregleda,
- šolsko prakso in počitniško delo poleti,
- redno zaposlitev po končanem šolanju,
- možnosti nadaljnega izpopolnjevanja in napredovanja v stroki v skladu z novostmi in potrebami družbe,
- možnosti nadaljevanja rednega šolanja ali šolanja ob delu v primerih ugotovljenega razvojnega potenciala kandidatu in ugotovljenih kadrovske potreb.

POGOJI:

- izpolnjen obrazec vloge za republiško štipendijo, obr. 1,51 brez priloge;
- fotokopija šolskega spričevala - uspeha v šolskem letu 2000/2001;
- zdravniško potrdilo, kjer je navedeno, da pri prosilcu ni kontraindikacij za poklic, za katerega kandidira;
- potrdilo o vpisu v ustrežno šolo v šolskem letu 2001/2002;
- potrdilo o državljanstvu R Slovenije.

Prijave sprejema:
IMP LIVAR d.d., kadrovska služba,
Ljubljanska c. 43, 1295 Ivančna Gorica,
tel: 01/78-69-914 in 01/78-69-915 najkasneje do 30.6.2001.
VABIMO VAS, DA SE NAM PRIDRUŽITE!
Kandidate bomo o izbiri obvestili najkasneje 30 dni po končanem postopku.

WÜRTH, d.o.o.
Plemljeva 86
1210 Ljubljana

objavlja prosta delovna mesta

- tehnično-prodajnega svetovalca na terenu za območje Dolenjske

Od kandidatov pričakujemo:

- izkušnost pri terenski prodaji
- dinamičnost, samostojnost, samoiniciativnost
- smisel za delo z ljudmi ter organizacijske sposobnosti
- starost do 40 let
- vozniški izpit in lasten prevoz

Ponujamo:

- stimulativni zaslužek
- izobraževanje s tehničnega področja prodaje artiklov Würth

Pisne ponudbe pošljite v 10 dneh na naslov:
WÜRTH, d.o.o., Plemljeva 86, 1210 Ljubljana, s pripisom "za razpis".

HOTELI OTOČEC
Restavracija Tango

V petek, 2. in 9. februarja, ter v soboto, 3. februarja, vas vabimo na plesni večer z ansambлом Objem.

Sobota, 10. februar 2001,
VALENTINOVO
z **NUŠO DERENDA**
in skupino **HAPPY HOUR**

V primeru, da se ne boste odločili za enega izmed pripravljenih menijev, znaša vstopnina za Valentinov večer 1.500 tolarjev.

Informacije in rezervacije:
07/30-75-165 ali 30-75-167

ZIMSKE ŠOLSKE POČITNICE
od 17. 2. do 4. 3. 2001

Kaj smo pripravili za vas?

- 5 ali 7 polpenzionov v dvoposteljni sobi,
- igranje v otroškem klubu,
- naučili vas bomo nekaj italijanskih besed,
- delali bomo pustne maske,
- obiskal vas bo čarovnik,
- kopanje v pokritem bazenu z ogrevano morskovo vodo,
- neomejeno uporabo savn (infrardeča, finska, turška),
- svečano večerjo,
- vsaj enkrat ples ob glasbi v živo.

HOTEL SVOBODA****
VILE****

5 dni	7 dni
39.500 SIT	55.300 SIT
32.500 SIT	45.500 SIT

- Popusti za otroke: otroci do 4. leta brezplačno, od 4. do 12. leta imajo 50% popust, če spijo v sobi s dvema odraslima osebam. Otroci do 12. leta imajo 20% popust, če bivajo v svoji sobi.
- Dedkom in babicam pa priznavamo 10% upokojski popust!
- Doplačilo za enoposteljno sobo v hotelu 2.100 SIT na dan, v vilah 2.100 SIT na dan. Doplačilo za polni penzion 1.600 SIT na dan v hotelu in v vilah.
- Turistična taksa in zavarovanje nista vključena v ceno in znašata 160 SIT na dan.

Informacije in rezervacije:
05 67 64 416, 67 64 100

Podjetje
za varovanje
premoženja
in oseb, d.o.o.

Novo mesto, Seidlova 5
tel.: 07/3 325 325
faks: 07/3 917 305

LERAN

Novo mesto
Lebanova 24

http://www.leran.si
e-mail: leran@siol.net

telefon: 07/33 79 940
07/33 79 941
faks: 07/33 22 282
mobitel: 050/633 553
041/633 553

Prodamo:

- HIŠE: na Ajdovcu (okolica), v Bojanji vasi, na Bučki, v Črnomlju, na Dobravi, v Dol. Ponikvah (pri Trebnjem), Dol. Brezovici, Jagodniku, v Krškem, Metliki, Mokronogu (in okolici), Novem mestu (in okolici), na Otočcu, v Grobljah, Straži, Šentjerneju, Škocjanu, Viru pri Domžalah, Žužemberku;
- STANOVANJA: v Krškem, Novem mestu, Straži;

- VIKENDE: v Brezovici pri Šmarjeških Toplicah, Brestanici (okolica), Dol. Kotu pri Dvoru, Gor. Suhadolu, Podbočju (Sutenski Vrh), Straži, Šentjerneju (okolica), Škocjanu (okolica);
- GRADBENE PARCELE: v Črnomlju, nad Tuševim Dolom, v Mirni Peči, Mokronogu, Novem mestu, Šentrupertu (Vrh), Šmarjeških Toplicah;
- POSLOVNE PROSTORE: v Črnomlju (picerija, diskoteka), Dolenjskih Toplicah (središče), Novem mestu (Glavni trg, Novi trg, Šolski center), Straži in drugod;
- POSLOVNO-STANOVANJSKE OBJEKTE V OBRATOVANJU: v Šentjerneju, Dol. Vrhpolju (gostilna in stanovanje), Novem mestu (gostilna);
- KMETIJE: v Beli krajini (pri Semiču), Šentjerneju (okolica), Šentrupertu (okolica), Trebelnem (okolica), Trebnjem (okolica).

Oddamo:

- poslovne prostore, gostilno in stanovanja v Novem mestu in Krškem.

Oglasite se na sedežu
podjetja ali nas pokličite.

Prodajni center podov
PCP PUREBER
PARKETARSTVO
Foersterjeva 10, Novo mesto

Salon za pse
Buča - Ul. talcev 12 - Novo mesto
☎ 07/33 24 377

Verjemite ali ne...
RADIO
OGNIŠČE
Krvavec 104,5 Kum 105,9

Hervis SPORTSWORLD
DOBRODOŠLI
v svetu športa
Za delo v športni trgovini HERVIS v KRŠKEM
ZAPOSLIMO
vodjo trgovine
Pogoj: končana V. stopnja ustrezne izobrazbe;
Prijavo pošljite v 8 dneh po objavi razpisa na naslov:
HERVIS d.o.o., Šmartinska 152G, 1000 Ljubljana.
s pripisom "ZA RAZPIS - VODJA".
Telefonskih informacij ne dajemo.

Če želite vsak četrtek v letu prejeti vsebinsko bogat in oglasno odmeven časopis, ki ga bere blizu sto tisoč ljudi, izpolnite naročilnico in jo pošljite na naslov:
Dolenjski list, 8000 Novo mesto, Germova ulica 4, p.p. 212.
Za vse drugo bomo poskrbeli mi, vi pa pazite, da si ne bo ob četrtkih sosed iz vašega poštnega nabiralnika pred vami "izposodil" vašega Dolenjskega lista.

Naročilnica za **DOLENJSKI LIST**

S to naročilnico naročam DOLENJSKI LIST za:

Ime in priimek: _____ Upokojenec: da ne

Naslov (kraj, ulica, hišna številka): _____

Pošta: _____

Naročnik izjavlja, da naročilo res velja zanj, dokler naročnine ne bo pisno odpovedal, sicer pa bo naročnino plačeval osebno ali s posebno položnico, ki mu jo bo poslal Dolenjski list.
Naročnik bo časopis začel prejemati od prve številke dalje v mesecu: _____ 2001

Kraj: _____ Datum: _____ Podpis: _____

Avtomobili Peugeot
letnik 2000
do 300.000 SIT ceneje!*

* Ponudba velja za dobave vozil v januarju.

Pooblaščen servis:
Velkavrh Milan s.p.
Prečna 79, 8000 Novo mesto, tel.: 07/334 85 10

HOTEL PALACE
TERME PALACE
Portorož

KLUB PALACE
Paket za konec tedna
od 12.200 SIT
5-dnevni paket
od 26.000 SIT
Pester animacijski program
Popusti za otroka 50%

Hoteli Palace S.p.
Obala 43, 6320 Portorož
Tel.: 05 / 69 69 001
69 69 002
E-mail: marketing@hotelipalace.si

RADIO
94,9 Mhz

VESELJAK

DOLENJSKI LIST DOLENJSKI LIST

RADIO UNIVOX
107.5 MHz
e-mail: info@univox.si

RADIO BREŽICE
na 88,9 in 95,9 MHz

RADIO SRAKA
94,6 MHz

DEŽURNE TRGOVINE
Mercator Dolenjska
ob sobotah: od 7. do 13. ure: vse živilske prodajalne
• od 8. do 20. ure: Mercator center Cikava
ob nedeljah: od 8. do 12. ure: Mercator center Cikava
• od 8. do 11. ure: PC Ločna, Market Drska, Market Smrečnikova

Franci Šali

V vrsto imen kulturnih delavcev, ki so za svoje delo prejeli ugledno priznanje novomeške občine, Trdinovo nagrado, je za leto 2000 ob Staši Vovk vpisano še ime Francija Šalija, družbenega in kulturnega delavca, ki se je zapisal v kulturne anale kot urednik Dolenjske založbe, direktor Dolenjskega muzeja ter kot publicist in besedni ustvarjalec, v političnem spominu pa ostaja zapisan kot sekretar novomeške občinskega komiteja in član Centralnega komiteja Zveze komunistov Slovenije ter kot novomeški župan.

Kar težko si je predstavljati človeka, ki bi lahko v sebi polno združeval politiko in kulturno ustvarjalnost, a Franci Šali je taka izjema. Tako politična kot kulturna življenjska angažiranost sta rasli iz njegovih pristinih hotenj in stremelj, obe kot odraz notranjih in zunanjih silnic, ki so od otroštva in mladosti do zdajšnjih zrelih let, ko se približuje upokožitve, oblikovale njegov človeški in poklicni obraz.

Črna odločnosti in trmavosti vztrajnosti se je začela vztrajati že na samem začetku. Rodil se je v Vavti vasi v prvem letu druge svetovne vojne in bil že ob vstopanju v življenje deležen trdih udarcev. Kot sedemmesecen dojenček je smrtno nevarno zbolel za črevesnim katarjem, a obstal. Italijani so družini požgali hišo, mater odgnali v internacijo, oče, predvojni komunist in partizan, je 1943. leta padel. Tako je mali Franci že v rosnih letih nezavedno vsrkal vase, da se je treba za življenje boriti. Otroštvo je preživel v družini maminega očeta v Straži, kjer pomanjkanja sicer niso poznali, obilja pa tudi ne. Tudi najstniško dozorevanje je bilo večkrat trdo in boleče. Nižjo gimnazijo je obiskoval v bližnjih Dolenjskih Toplicah, kjer je zaradi neurejenih družinskih razmer moral bivati v internatu. Bil je telesno šibak fantič, ki sprva pri telovadbi še kože ni mo-

gel preskočiti. A zagrizel se je v urjenje in kmalu postal najboljši telovadec na šoli, potem pa tudi na novomeškem učiteljskišči, kjer je nadaljeval šolanje. Športni duh je ostal živ v njem vse do danes. Nekaj deset kilometrov Šali še vedno lahko preteče kot za šalo.

Zgodaj se v njem prebudila tudi vedoželjnost. Od mladih nog naprej se je z veseljem učil in izredno rad bral. Kot študent družboslovja na Filozofski fakulteti v Ljubljani se je včasih za več dni zaprl v sobo, da je lahko nemočno prebiral knjige in srkal vase nova in nova spoznanja. Znanje in socialni čut, ki je bil v njem ves čas izredno živ, sta se zilila v življenjsko spoznanje, da je mogoče svet narediti lepši, bolj pošten in pravičnejši, in to ne s sanjarjami in razmišljanji, ampak z družbeno akcijo. To ga je vodilo v komunistično partijo in dejavno politično delo. Zdjaj z grenkobo gleda, kaj je od nekdanjih velikih ciljev ostalo, v kaj so se sesipali upi in sanje množice.

Grenki okus mu blaži čar ustvarjalnosti, ki se je tako kot marsikaj drugega vanj zarisala že v otroštvu. Mehki in polni otip gline v rokah ga je kot fantiča vodil v oblikovanje kipcev, poteze s svincnikom so ga vabile k risanju, napisane besede k prelišanju v verze. Nerazumevanje bližnjega okolja je za nekaj časa utišalo klic k ustvarjalnosti, utišalo, ne pa zatrla, saj se je lepega dne dejavno prebudil. Pri gradnji hiše je podrl drevesi, iz lesa pa po močnem notranjem klicu začel rezbariti. Ob tem je začutil nekaj čudovitega, novega in posledje ustvarjanju ni več odrekal. Ure in ure je v prostem času rezbaril, na listih papirja pa so se ob publicističnih razpravah rojevale tudi pesmi, ki so po temeljiti presoji o njihovi zrelosti šle v objavo in potem tudi v knjige. Izdal je kar štiri pesniške zbirke.

Trmasto delaven in z izrazitim čutom za druge, povrhu pa še sam ustvarjalec, je bil Šali vsekakor pravi človek za prebuditev in vodenje Dolenjske založbe, ki se je po dolgoletnem snu zbudila v življenju pri Tiskarni Novo mesto. Petnajst let že deluje, okrog 170 publikacij je izšlo pod njenim imenom, med njimi izjemna dela pa tudi knjige, za katere drugje ni bilo posluha, romski knjižni poskusi, knjižni prvenci mladih avtorjev... "Zelo rad se bom spominjal dela v založništvu," pravi Šali. "Omogočilo mi je, da sem naredil nekaj pomembnega zase in za druge..."

Janez Trdina bi nagrado, ki se imenuje po njem, Šaliju izročil že davno.

M. MARKELJ

Razveseljujejo po domače

Ivanka, Ana in Karolina iz Radovice kljub svoji starosti nastopajo z igrico, ki so jo napisale same - Da ne bo zašlo v pozabo

RADOVICA - V Radovici pri Metliki je bila nekdanj navada, da so med kmečkimi opravili ter zlasti, kadar so jih končali, a tudi ob praznikih, veliko prepevali. Predvsem pri Bajukovih se je vedno razlegala pesem, in ko sta se Ivanka in Ana poročili, sta pesem odnesli v svoja nova domova.

Sestri Ivanka Janžekovič in Ana Bajuk zlasti veliko prijateljujeta s Karolino Matekovič, s katero v cerkvi skupaj pojeta že več kot šestdeset let. Ne čudi torej, da so tudi sicer pogosto zapele, kadar so se srečevale. "In ker smo navihane, smo dvema pesmicama, ki sta se prenašali od ust do ust, a ju danes razen nas ne zna zapeti nihče več v vasi, dodajale svoj tekst. Čez leta je tako nastala nekakšna igrica, ki jo v glavnem zapojemo, z njo pa smo nasmejale že veliko ljudi," pove Ivanka.

Zamaskirane ženske, ki so se poimenovala vesele Radovke, na odru dobro skrijejo svoja leta. "Ko pa snamemo maske, so ljudje presenečeni nad našo starostjo," se nasmihajo. Karolina, ki je prav te dni praznovala 80. rojstni dan, igra

vsaj za polovico mlajšo mamo. Ivanka pri 77 letih šestnajstletno dekle, Ana pa mladega fanta, čeprav jih šteje 75. A svoje vloge odigrata odlično. Ana si je veliko igralskih izkušenj nabrala v zlatih letih radoviškega amaterskega gledališča, vedno pa je igrala le moškega.

Vesele Radovke se zavedajo, da bodo imele vse manj nastopov, ne želijo pa si, da bi to, kar so ustvarile povsem spontano, odšlo v pozabo. Rade bi, da bi njihovo igrico posneli na video kaseto, in ko se bodo v vasi našli mladi, ki se jo bodo pripravljali naučiti, jim ne bo potrebno brskati po spominu. "Pred časom so nas s kamero posneli tudi naši izseljenci iz Kanade, se igrico naučili in sedaj nastopajo onkraj luže. Če zanje ni bilo pretežko, upajmo, da tudi za naše sovaščane ne bo," pravijo Radovke. M. B.-J.

Sonny Vincent v Črnomlju

ČRNOMELJ - V soboto, 3. februarja, bo v Mladinskem kulturnem klubu v Črnomlju ob 22. uri nastopil Sonny Vincent - legenda newyorškega rocknroll undergrounda. Spremljali ga bo španska skupina The Safety Pins, kot predskupini pa bosta nastopili Corcoras iz Novega mesta in Dickless Tracy iz Brežic.

Za drsanje jo je navdušila televizija

Darja Škrli iz Turjaka

TURJAK - Darja Škrli iz Turjaka ima le 15 let, a ima za seboj že več pomembnih zmag in drugih vidnejših uvrstitev na domačih in mednarodnih tekmah. Ob lanskoletni osvojitvi naziva mladinske državne prvakinja v umetnostnem drsanju in skupni zmagi v evropskem pokalu, ki se ji nasmihajo po osvojenem prvem mestu na evropskem kriteriju v Celju in drugem v Varšavi že na naslednji tekmi v Budimpešti v teh dneh, tudi sama ne dvomi o uspešni športni karieri, pri čemer si v tem trenutku najbolj želi, kot pravi, da bi iz mladinske "napredovala" v člansko konkurenco.

Uspešno športno kariero Darja gradi z nadarjenostjo in trudom že od ranih otroških let. Drsat je začela pred devetimi leti, za drsanje pa jo je navdušila televizija. Željo, da bi bila takšna, kot so bile elegantne in v lepe kostume oblečene umetnostne drsalke, ki jih je

VESELE RADOVKE - Ivanka Janžekovič, Karolina Matekovič in Ana Bajuk (z leve) se niso brez razloga poimenovala Vesele Radovke. Kljub jeseni življenja so še kako nabrite, predvsem pa so vesele, da s svojim humorjem spravljajo v dobro voljo tudi druge. Zadnje dni imajo pogoste vaje kar za Janžekovičovo kuhinjsko mizo, saj bodo na predvečer slovenskega kulturnega praznika nastopile v metliškem kulturnem domu kot gostje folklorne skupine Ivan Navratil. (Foto: M. B.-J.)

Brki - vez med možakarji

Društvo semiških brkačev, menda edino tovrstno v Sloveniji, po novem včlanjuje še ženske - Tudi humanitarnost

SEMIČ - Pred dvema desetletjema, po nekaterih virih pa še nekaj let prej, so se na pobudo Janeza Pluta začeli v Semiču sestajati možakarji iz takratne semiške krajevne skupnosti, ki so imeli brke. Najprej jih je bilo kakšnih deset, kmalu pa so se jim pridružili še brkati možakarji iz vse Bele krajine, Dolenjske in vse do Ljubljane.

Čeprav so se kmalu poimenovali Društvo semiških brkačev, niso čutili nikakršne potrebe, da bi se tudi uradno registrirali. To so storili šele jeseni leta 1997. Kljub temu so tudi prej spoštovali nepisana pravila. Predsednika niso imeli, ampak so bili vsi enakopravni tako pri pravicah kot pri dolžnostih. Pripravljali so srečanja, s Semiškimi gusarji sodelovali pri pustovanjih ter izdajali žepne koledarčke. Ti so postali njihov razpoznavni znak, po njih je veliko povpraševanje, vsa leta pa jih sponzorsko tiska Stane Opara. "Prav po teh kole-

darčkih lahko sklepamo, da so se brkači sestajali že leta 1976, saj hranijo koledarček za leto 1977," pravi predsednik Društva semiških brkačev Anton Pečaver. "Vendar smo se dogovorili, da bomo za ustanovitev šteli leto 1980. Tako smo decembra lani ob občnem zboru pripravili slovesnost ob jubileju, na kateri smo podelili tri priznanja z zlatim in enega s srebrnim znakom ter imenovali častnega člana."

Pečaverju ni znano, da bi bilo v Sloveniji registrirano še kakšno tovrstno društvo, prav tako kot tudi ne ve za primer, da bi si kdo pustil rasti brke samo zato, da bi postal njihov član. To mu v prihodnje tudi ne bo potrebno, saj so v statut zapisali, da so lahko člani društva vsi državljani in državljanke Slovenije. Tako so lani sprejeli v svoje vrste prvo članico. "Tisti, ki nimajo brkov, so uradno pripravljani, člani pa jih imamo, dokler jim ne zrastejo brki, začasne invalide," se nasmehne predsednik društva, ki šteje danes že 129 članov. Odkar so se registrirali, pa so tudi razširili športno in kulturno dejavnost. Ukvarjajo se predvsem z nogometom in malim nogometom, lani so pripravili prireditev Trgatev v Semiču, razmišljajo tudi o organizaciji semiških iger in še čem. "Če bo seveda dovolj denarja," pristavi Pečaver, kajti živijo le od članarine, prispevkov donatorjev ter izkupička od veselice. A toliko se v njihovi blagajni še vedno najde, da lahko priskočijo na pomoč ljudem v največji stiski. Tako so lani pomagali Malenškovi-ma deklicama, ki sta ostali brez staršev.

M. B.-J.

Anton Pečaver

Halo, tukaj je bralec Dolenjca!

Lepe poti na Čatež pod Zaplazom - Kje je Seljakova z Bučke? - TV spored in smučanje - "Na pokopališču v Ločni jih pustite v miru!" - "Zdravniki, hvala!" - Pozornost starim - Dvotarifni števci

Alojzij Kopina iz Tomačevega v Ljubljani, ki je bil doma v Radovljici pri Šmarjeti, rad bere Dolenjski list, posebej še rubriko Uredništvo pride k vam. Ko je prebral zapis s Čateža pod Zaplazom, je bil posebej vesel. V tem kraju je bil namreč že večkrat. Od tam se dobro spomni župnikov Sparovca in Glasa, kako sta bila prijazna ob maši. Alojzij bi rad s pomočjo Dolenjskega lista našel eno od dveh Seljakovih sester z Bučke. Ta oseba živi v Ljubljani. Alojzij o njej ve še to, da je imela

brata Franceta, ki je bil Alojzjev prijatelj. Sestri in starši so bili med vojno izgnani v Nemčijo. Ena od sester, tista, ki je bila na domu, je umrla. Seljakovi so imeli gostilno in kmetijo. Alojzij upa, da bo nekdanja Seljakova prebrala tale zapis ali pa ji bo zanj kdo povedal. Alojzij je še povedal, da priporoča Dolenjski list vsem Dolenjcem, ki so zdaj v Ljubljani in okolici. Povabil nas je tudi, naj ga obiščemo.

Bralki iz Trebnjega bi bilo všeč, če bi v televizijskem sporedu, ki ga objavljamo, napovedali smučarske tekme, ki jih zdaj tam ni. Da ni napovedi tekem v našem sporedu, je kriva muhasta zima. Veliko smučarskih tekmovalnih organizatorji odgovorijo ali prestavijo in potem bi bila časopisna napoved lahko netočna. V napovedi sporeda sicer piše "šport" in v tistem času so običajno na vrsti tudi smučarske tekme, če jih organizatorji izpeljejo po načrtih.

Novomeščanka je ogorčena nad zamisljivo, da bi prekopavali grobove na ločenskem pokopališču v Novem mestu, o čemer je brala v Dolenjskem listu v 4. številki. "To pokopališče naj ostane, svojem to pokopališču nekaj pomeni. Včasih so nas učili, naj pustimo mrtve v miru in naj ljudi pokopljejo, kjer želijo. Mar to ne velja več?" se je spraševala. Predlaga, naj ločensko pokopališče pustijo tam, na novo

naj pokopavajo v Srebrničah. - Kot je videti, bo Komunala le predlagala prekop in ta ne bo obvezen.

"Med zdravljenjem od 30. decembra 2000 do 10. januarja letos na ginekološkem oddelku v Novem mestu sem bila deležna najboljših nege in zdravljenja. Hvaležna sem vsem zdravnikom in medicinskim sestram tega oddelka za nesebično pomoč, za ves trud in tolažilne besede. Posebno se zahvaljujem dr. Pavlinu, dr. Pišku in dr. Šekoranju za neutrudno, uspešno zdravljenje ter za vzpodbudne in prijazne besede. Lepa beseda bolniku veliko pomeni, tako je tudi meni. Hvala vam! Tako je napisala Justina Vrana iz sobe 3 na ginekološkem oddelku.

Pismo iz okolice Žužemberka, sporoča, da v krajevni skupnosti Sela-Šumberk živi ženska, stara 92 let. Je najstarejša v krajevni skupnosti. Ponekod takim ljudem posebej goščijo za novo leto, tej ženski pa ni čestital nihče iz krajevne skupnosti. Še zmeraj lahko to storijo, lahko dodamo. Verjetno pa jo bo prej obiskal novinar, ki poroča s tistega območja.

Iz Gornjega Lenarta pri Brežicah so sporočili, da na računu za porabljeno elektriko niso opazili obračuna za porabo cenejše elektrike. Zadevo bomo pobliže pogledali v naslednjih dneh in potem poročali o dvotarifnih števcih z brežiškega konca. M. L.

Darja Škrli

lahko gledala ob njihovih nastopih na televiziji, so ji pomagali uresničiti starši, ki so jo vozili na treninge v Ljubljano, kjer danes obiskuje športno gimnazijo in trenira dve uri dnevno. Še pred štirimi leti je Darja tudi kotalkala, vendar je kasneje oboje postalo prenaporno, zato se je odločila, da se bo posvetila samo drsanju.

Darja drsa do Olimpijo in člani istoimenskega hokejskega kluba so, kot se strinja, če jo o tem povprašate, njeni najzvestejši navijači in oboževalci. Vendar ima svoje privržence tudi drugod. To so potrdili tudi gledalci ribniške lokalne televizije R-kanal, ki so s svojimi glasovi s celotnega območja od Turjaka do Kolpe Darjo izbrali za športnico leta 2000 in obenem prvo R-kanalovo "regijsko" športnico leta. Sicer pa je Darjina velika želja, kot pravi, da bi postala državna članska prvakinja. M. L.-S.

Potok Martink

NAŠA NARAVNA DEDIŠČINA

Potok Martink

Pred 30 leti je bila sprejeta Konvencija o varstvu mokrišč mednarodnega pomena, t.i. Ramsarska konvencija. Njen namen je ohranitev in sprejemljiva raba mokrišč, to je tistih delčkov "ničvrednega sveta", ki z zemeljskega površja pospešeno izginjajo z regulacijami, melioracijami, izsuševanjem in zasipavanjem. Kljub vse večji osveščenosti se danes premalo zavedamo, da so mokrišča najbolj produktivni ekosistemi na Zemlji, da jih odlikuje izredna pestrost rastlinskih in živalskih vrst in da imajo nenazadnje še kako pomembno vlogo v človekovem življenju.

Tudi Slovenija je 1991 pristopila k ramsarski družini in na seznam mokrišč mednarodnega pomena uvrstila Sečoveljske soline in Škocjanske jame. Med lokacijami, ki bi zaslužile ta status sodi tudi Krakovski gozd, svojska oaza narave sredi intenzivno obdelane in uravnane doline reke Krke. Njegov ekološki

in naravovarstveni pomen izpostavlja največji nižinski poplavljeni gozd v Sloveniji, obrobje poplavnih in mokrotnih travnikov ter pestrost rastlinskih in živalskih vrst.

Potok Martink, ki teče na zahodnem obrobju Krakovskega gozda, ustvarja vzhodno od vasi Čučja Mlaka specifične hidrološke razmere, saj so obdajajoča močvirna travnišča in trstišča večji del leta poplavljeni in težko prehodna. Zaradi zahtevnih naravnih razmer se okolica zaraščajo, odsotnost človekove aktivnosti pa privablja številne živalske vrste. Med njimi izstopajo redke vrste ptic, na čelu s koscem *Crex crex*, eno naših najbolj ogroženih vrst.

Ali bomo na tako občutljivih območjih znali uglasti interese človeka in narave?

ANDREJ HUDOKLIN
Zavod za varstvo naravne in kulturne dediščine Novo mesto, Enota za varstvo narave

Halo, tukaj DOLENJSKI LIST

Novinarji Dolenjskega lista si želimo še več sodelovanja z bralci. Vemo, da je težko pisati, zato pa je lažje telefonirati. Če vas kaj žuli, če bi radi kaj spremenili, morda koga pohvalili, ali pa le opozorili na zanimiv dogodek iz domačih krajev - pokličite nas! Priljubljeni vam bomo, zapisali, morda dali kakšen nasvet in po možnosti poiskali odgovor na vaše vprašanje. Na telefonski številki 07/ 39 30 522 vas čakamo vsak četrtek med 18. in 19. uro. Dežurni novinar vam bo pozorno prisluhnil.